

DÜNYADA BİR İLK

TDK'NİN
YENİ İMLA
KILAVUZUNA
UYGUN

CANLI DERS

Destekli

TÜM ADAYLAR İÇİN

KPSS

TÜRKÇE

SORU BANKASI

Nusret Bilen

KOZMİKODA
Serisi

AKADEMİ
DENİZİ

soru
pro

JENERİK

CANLI DERS DESTEKLİ KPSS TÜRKÇE SORU BANKASI

Yayın Koordinatörü
Selim IŞIK

Yazar
Nusret BİLEN

ISBN
978-625-6389-19-9

BASKI

© COPYRIGHT AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Akademi Denizi Yayıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

Saray Mah. Fatih Sultan
Mehmet Biv. No: 316
Kahramankazan / ANKARA

T.C. Kültür ve Turizm
Bakanlığı Sertifika No
52497

0552 518 06 06

akademideniziyayincilik@gmail.com

akademidenizi.com.tr

Değerli Kariyer Yolcusu,

ÖSYM tarafından düzenlenen Kamu Personel Seçme Sınavı'na (KPSS) hazırlanan adayların yaşamakta olduğu sorunlardan birisi de nitelikli soru çözememektir. Bu nedenle Akademi Denizi Yayıncılık olarak, KPSS adaylarının başucu kitabı olacağına inandığımız Kozmik Oda Serisi'ni hazırladık.

- ÖSYM, genel yetenek ve genel kültür alanlarında her yıl 30'u aşkın sınav düzenlemektedir. Bu sınavların büyük kısmı içerik, kapsam geçerliliği ve soru tarzlarıyla birbirlerine benzemektedir.
- Test tekniği uzmanlarımızca, bu sınavların soruları analiz edilerek kapsamlı bir soru yapısı ve soru içeriği çalışması yapılmıştır.
- ÖSYM tarafından yapılan tüm sınavlarda ortak bir soru havuzu oluşturularak birbirine yakın ya da benzer soruların değişik sınavlarda kullanıldığı görülmüştür.
- 20 Temmuz 2023 tarihinde Türkçe Sözlük'ün 12. baskısını yayımlayan Türk Dil Kurumu (TDK), bazı kelimelerin yazımını güncelledi. Biz de kitabımızda bu sözcüklerin güncel hallerini kullandık ve sorularda bu sözcüklere yer verdik.
- Kozmik Oda Serisi ile ÖSYM tarzındaki soruları önceden çözümlenmiş ve hazırlanmış düzeyinizi geliştireceksiniz. Bununla birlikte çıkmış soru tarzı örnekleri üzerinden konu bilgilerinizi ve test tekniğinizi geliştireceksiniz.
- Kozmik Oda Serisi ile ÖSYM'nin soru yapılarına uygun bir hazırlık yapacaksınız.
- Kozmik Oda Serisi, 2023'te ÖSYM tarafından yapılan sınavların sorularının benzerleri ile zenginleştirildi.
- 2023 KPSS ile şunu bir kez daha gördük: ÖSYM, GYCK sorularında alışılmış sorularına her sene yeni kalıplar eklemektedir. Bu durum, adayların farklı ve orijinal soru tarzlarına yabancı olmamalarını gerektirmektedir. 2024 Kozmik Oda Serisi hazırlanırken bu durumu ölçüt olarak soru bankamızı sürpriz sorularla zenginleştirdik.
- Bu seride sizlere daha çok ve daha nitelikli soru sunmak için çözümleri basılı olarak vermek yerine dijital çözüm yöntemini tercih ettik. Çözümleri tek bir pdf dosyası olarak www.akademidenizi.com.tr adresinde sizlere sunduk. Kitabımızın her sayfasında bulunan karebarkodları okutarak bu dosyayı cep telefonu, tablet ya da bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

Kozmik Oda Serisi

İÇİNDEKİLER

■ Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam	5
■ Cümlede Anlam	19
■ Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	53
■ Paragrafta Yapı	61
■ Paragrafta Anlam	91
■ Paragrafta Yardımcı Düşünceler	121
■ Çoklu Paragraf Soruları	155
■ Ses Bilgisi	171
■ Yazım Kuralları	175
■ Noktalama İşaretleri	189
■ İsim	201
■ Zamir	203
■ Sıfat	205
■ Zarf	209
■ Edat - Bağlaç - Ünlem	213
■ Tamlamalar	217
■ Fiiller	221
■ Fiilimsiler	225
■ Fiil Çatısı	229
■ Sözcüğün Yapısı	233
■ Cümlenin Ögeleri	237
■ Cümle Çeşitleri	241
■ Karma Dil Bilgisi	245
■ Sözel Mantıksal Akıl Yürütme ve Muhakeme	247

ÇÖZÜM ALTERNATİFLERİ

Alternatif 1

Alternatif 2

PDF çözümler için QR kodlardan birini okutunuz.
Ya da www.akademidenizi.com.tr adresini ziyaret ediniz.

KPSS CANLI DERSLER

Canlı Ders uygulaması, kitapta yer alan konuların canlı olarak anlatımına ulaşmanızı sağlar. Kitabın kapağında bulunan şifreyle sisteme giriş yapıp, Uzman Öğretmen / Yazar kadromuzdan, tamamen ücretsiz **Canlı Ders** imkanından faydalanabilirsiniz.

**soru
pro**
www.soru.pro

Kitaplarımız ve uzaktan eğitim sistemine ilişkin sorularınız için

0552 518 06 06

numaralı whatsapp destek hattımıza yazabilirsiniz.

Kozmik Oda Serisi

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Parçadaki altı çizili söz, yapıtların sanatsal ve edebî yönünün geri plana itilip herkese ulaşabilme, yani çok satılmak isteme amacını taşıdığını ifade etmektedir.

(Cevap A)

2. Parçadaki altı çizili söz, sözcüklerin mecaz anlamlarını yani yaygın olmayan anlamlarını öne çıkarmak anlamına gelmektedir. Bunu da “sözcüklerin öteki yüzü” sözüyle ifade edebiliriz.

(Cevap E)

3. D seçeneğinde, insana özgü nitelikler doğaya aktarılmıştır. “Kalpak” (bir tür başlık) ve “çizmek” insana özgü niteliklerken “Güneş’e”, yani doğaya aktarılmıştır.

(Cevap D)

4. Parçada geçen “yaratıcıların kravat takmadan, ütülü pantolon giymeden okurlarının karşısına çıkması” sözü, doğallığı, yapmacılıktan uzak davranmayı yani olduğu gibi görünmeyi akla getirmektedir.

(Cevap D)

5. Öncüldeki ifadeden seçeneklerde verilen deyimlerin eş anlamlı olup olmadıklarının ayırımına gidilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Buna göre, C seçeneğinde verilenler, eş anlamlı sayılan sözcüklere, deyimlere örnek oluşturmaz. Çünkü “etekleri tutuşmak”, telaşlanmak; “küçük dilini yutmak”, şaşırma anlamında kullanılan deyimlerdir.

(Cevap C)

6. Bu soru tipini doğru yanıtlayabilmek için deyimlerin anlamlarını doğru bilmek gerekir. Cümlede geçen “küllerinden doğmak” deyimini, yeniden ortaya çıkmak, kendini göstermek, yani yitirdiği işlevi ve canlılığı yeniden kazanmak anlamına gelmektedir.

(Cevap B)

7. Parçada geçen “biz’in yerini ‘ben’in alması” sözü, bireyselliği, bencilliği akla getirmektedir. Bu bağlamda da aynı düşünceyi içermektedir.

(Cevap A)

8. Cümlede geçen “başkalarının duygularına dokunabilmek”, sözü başkalarına ulaşabilmek, onları etkileyebilmek anlamlarını düşündürmektedir. Buna göre, cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen de “etkileme”dir diyebiliriz.

(Cevap B)

9. I. cümlede geçen “dip sularında gezinmek” sözü, ortaya çıkmamak, kendini belli etmemek anlamlarını düşündürmektedir. Bu düşünce ise VI. cümlede belirtilmiştir.

(Cevap E)

10. Parçada, 1940’lı yılların Türkçesindeki sözcüklerin büyük bir kısmının artık kullanılmadığı, dilin bir değişim geçirdiği anlatılmaktadır. Parçada geçen “öykünün yarım yüzyılın gerisinde kalması” sözüyle “dildeki gelişmelere uymaması” anlatılmak istenmiştir.

(Cevap C)

11. “bugünkü verilerin ışığında” sözünden söz konusu yerin çok eskiden beri insanlığa mekan olduğu söylenebilir. “Bulduğumuz birçok seramik parçası...” cümlesinden “Tarihî kalıntılar barındırma” özelliği çıkarabiliriz. “Turistik açıdan ziyaretçi çekme” özelliğine parçada dayanak yoktur.

(Cevap A)

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Parçada, Haliç'in bugünle geçmişin izlerini taşıdığı anlatılmaktadır. "Geçmişin renkleri, yüzleri ve efsaneleriyle karşılaşma" sözü de Haliç'te tarihsel değerlerin korunduğunu akla getirmektedir. Bu bağlamda B seçeneğine uymaktadır.

(Cevap B)

2. Cümlede geçen "bulamamak" sözcüğü, gereksinim duyulan, hedeflenen bir şeye ulaşamamak anlamına gelmektedir. Çünkü cümlede sözü edilen gençlerin sanatla tanışma, kendini geliştirme olanağına ulaşamadıkları ifade edilmektedir.

(Cevap C)

3. A seçeneğinde, "incelik" sözcüğü "ince davranış gösterme, zarafet" anlamında değil; "özellik, ayrıntı, dikkat edilmesi gereken hususlar" anlamında kullanılmıştır.

(Cevap A)

4. Parçadaki altı çizili sözlerden "tekdüze" "hiç değişmeyen", "hep aynı biçimde tekrarlanan" anlamına gelmektedir. Buna göre I. sözle V. sözün aynı anlamda kullanıldığını söylemek mümkündür.

(Cevap B)

5. "İçi içine sığmamak" deyimini "sevinç ve heyecan" duygularını ifade etmede kullanılır. Buna göre, cümlede sözü edilen kişinin durumunu en iyi belirten deyim "içi içine sığmamak" tır.

(Cevap E)

6. D seçeneğinde geçen "gerçekliğin potasında eritmek" sözüyle "değiştirip yoğurmak" sözü arasında anlamca bir ilişki kurulabilmektedir. Her iki sözde de kendinden bir şeyler katmak anlamı vardır.

(Cevap D)

7. Edebî bir eser yazılırken dilin sesinin aranması “dil-in ahengini yakalamaya çalışmak” olarak değerlendirilebilir. Parçadaki anlam bağlamı her zaman altı çizili sözün anlamını belirleyici niteliktedir.

(Cevap E)

8. Parçada geçen “kendi avcundan içtiği suyun tadına varmak” sözüyle özgün bir üslup oluşturmak anlamı kastedilmiştir. Burada, dilde izlenen bir yöntem mecazlı bir anlatımla dillendirilmiştir. Bu tür sorularda bütün seçenekler okunmadan cevap hakkında kesin karar verilmemelidir.

(Cevap B)

9. Bu tarz sorularda verilen sözcüğün her cümlede kazandığı anlam ayrıç içinde yanına yazılırsa daha hızlı ve doğru bir çözüm elde edilir. “ekmek” sözü “Rüzgâr eken, fırtına biçer.” sözünde gelecekte karşısına çıkmak üzere bir eylem yapmak anlamındadır. Aynı anlam “Ektiği kötülüğün meyvesini toplar bir gün.” cümlesinde vardır.

(Cevap A)

10. “Hariçten gazel okumak” deyimini, bir konuda yeterli bilgiye sahip olmadan düşünce ileri sürmek anlamındadır.

(Cevap B)

11. Parçada, aynı zamanda şair olan bir romancının, şairliğinin kendisine kazandırdığı bir özelliği (sözü tutumlu kullanması) vurgulanmaktadır. Bu da “metni dolgu malzemesine boğmaktan kurtarmak” sözüyle anlatımda yoğunluğa özen göstermek” düşüncesinin kastedildiğini göstermektedir.

(Cevap C)

12. “Geriye atmak”, “ikinci planda tutmak, önem vermemek” anlamına gelmektedir. Buna göre bu sözle anlatılmak istenene en yakın sözün “önem vermeme” olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap B)

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. C seçeneğinde verilen ayraç içindeki cümlede, “aldanmak” sözcüğü “düş kırıklığına uğramak” değil; “kanmak, inanmak” anlamında kullanılmıştır. Buna göre ayraç içindeki cümle bu bağlama uygun değildir.

(Cevap C)

2. Cümlede, bir işte başarılı olmanın koşulu, “emek harcıyıp zihnindeki tarlayı sürmek” sözüyle ifade edilmiştir. Bu sözle anlatılmak istenen de “belleğine işlerlik kazandırarak onu geliştirmek” olabilir.

(Cevap D)

3. Altı çizili sözde geçen üç kişi, en az üç elementten oluşan bir bileşiğe benzetilmiştir. Parçadaki I ile numaralanmış cümlede ise bu benzetmeyle anlatılmak istenen (kendi karakterlerinden bir şeyler katarak birbirlerini bütünlemeleri) açıklanmaktadır.

(Cevap A)

4. Parçada geçen “İkinci Yeni’nin tavan arasını karıştırıp durmak” sözü, İkinci Yeni’yle ilişkili olmak, bağlarını koparmamak, onların sanat anlayışlarını canlandırmaya çalışmak gibi anlamları çağrıştırmaktadır. Bu anlamlara en yakın sözler ise B seçeneğinde belirtilmiştir.

(Cevap B)

5. “Gelmek” sözcüğü, A ve E seçeneklerinde “uğramak, gitmek”; B ve D seçeneklerinde “uygun olmamak”; C seçeneğinde ise “etkisini herhangi bir biçimde göstermek” anlamında kullanılmıştır.

(Cevap C)

6. B seçeneğindeki cümlede “koruma” anlamı yoktur. Cümlede incirin faydalı bir işlevinden söz edilmektedir. Diğer seçeneklerdeki cümlelerle ayraç içindeki sözcüklerin anlamları uyumludur.

(Cevap B)

7. İnsana ait bir özelliğin insan dışındaki varlıklar için kullanılmasına kişileştirme denir. İnsandan doğaya aktarma olarak da adlandırılır.

A'da, İnceburun'un sipsivri burnunu sulara batırması; B'de, deniz fenerinin gülümsemesi; C'de, Akdeniz'in maviş gözleriyle görünürmesi; E'de, suların ışıklarla vedalaşması insana ait özelliklerin cansız varlıklara aktarılmasına örnek sayılabilir. Ancak D'de martının belirtilen özellikleri sadece insana özgü değildir.

(Cevap D)

8. Parçadaki "doğruluğuna inandığı bir şeyi savunmak için mücadele etmek" sözünün anlamı yanlış verilmiştir. Bu söz, idealleri için savaşmak anlamına gelmektedir.

(Cevap C)

9. Soyut kavramların somut varlıklar aracılığıyla anlatılmasına somutlaştırma denir. E seçeneğinde soyut bir kavram olan "yalnızlık", "yosun tutmuş" sözleriyle nitelendirilerek somutlaştırılmaktadır.

NOT

Somit anlam: Duyularımızla algılayabildiğimiz varlıkları karşılamaktadır.

Soyut anlam: Duyularımızdan herhangi biriyle algılayamadığımız ancak varlıklarını çeşitli yollarla kabul ettiğimiz kavramları karşılamaktadır.

(Cevap E)

10. Parçadaki "art arda" sözüyle "üst üste" sözü, "yeni-den" sözüyle "ilk olarak" ve "sürekli" sözleri, "olanak sağladı" sözüyle "verdi" sözü arasında anlamca bir ilişki olmadığı için A, C, D ve E seçeneklerindeki sözler, parçadaki altı çizili sözlerin yerine getirilemez. Ancak B seçeneğinde verilenler, parçadaki altı çizili sözlerin yerine getirilirse anlamda bir değişiklik olmaz.

(Cevap B)

11. Altı çizili olan "çene yarıştırmak, çene çalmak, çene yormak, çenesini tutamamak" söz öbekleri deyim olarak kullanılmıştır. E seçeneğinde ise "çenesi düşmek" sözü deyim olan "yerli yersiz konuşup gevezelik etmek" anlamıyla değil gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

(Cevap E)

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. “Burnunu uzatmak”, “kimsesizlik”, “denizin mavi göz-
lere sahip olması”, “Datça”nın bir koltuğunun altına
Ege’yi, ötekine Akdeniz’i alması” insana özgü nitelik-
lerin doğaya aktarılmasına örnek sayılabilir. Ancak
“ışık seli” insana özgü bir özelliği çağrıştırmamakta-
dır.

(Cevap A)

2. Parçadaki altı çizili söz, her şairin ölüm temasına de-
ğindiği, bu temadan yararlandığı, bu temayı işlediği
gibi anlamları akla getirmektedir. Diğer seçenekler-
deki ifadeler altı çizgili sözün anlamını karşılamamak-
tadır.

(Cevap A)

3. “Bir ağaçta gül de biter diken de.” atasözüyle, orta-
ya çıkışı ya da yakınlığı bir olan ama karakter özel-
likleri farklı olabilen bir durumdan söz edilmektedir.
Aynı anlam özelliği “Beş parmağın beşi bir olmaz.”
atasözünde vardır.

(Cevap D)

4. Parçada geçen “kendisi ile dolu olmak” sözünün an-
lamını doğru tespit etmek için parçayı çok iyi anla-
mak gerekmektedir. Parçada, çağdaş yazarları be-
ğenmeyen, kendisini onlardan üstün gören bir yazard-
an söz edilmektedir. Buna göre, “kendisi ile dolu ol-
mak” sözüyle anlatılmak istenenin “kendisini çoğu
yazardan üstün görme” olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap B)

5. “Çivi çıkar ama yeri kalır.” cümlesinde bir kötülüğün
giderilmesine rağmen etkisinin yok edilemeyeceği-
ne dair mecazi bir anlatım söz konusudur. Bu anlam
ise C seçeneğindeki cümlede verilmiştir.

(Cevap C)

6. “Melez” sözü, değişik, farklı gibi anlamları akla getir-
mektedir. Buna göre, “yazarların melez olması” sö-
züyle de anlatılmak istenen “kendi çizgilerini oluşt-
rurken başkalarından etkilendikleri” düşüncesi olabi-
lir.

(Cevap A)

7. Bu tür soruları çözenin en pratik yolu, altı çizili sözlerin yerlerini değiştirmektir. Buna göre I. cümledeki sözle II. cümledeki sözün yerini değiştirip cümleyi ona göre kurguladığımızda cümlenin anlamında bir değişiklik olmadığını görüyoruz. Aynı şey diğer seçenekler için geçerli değildir.

(Cevap A)

8. "Karar vermek" bir eylemi zihinde bitirmek, eylem için harekete geçmek anlamındadır. Buna göre "karar vermek" sözünün karşılığının "amaçlamak" olduğunu söylemek yanlış olacaktır.

(Cevap E)

9. Yazma eyleminde belirli bir noktaya gelmek istiyorsak bunu ancak o işin detaylarını, inceliklerini öğrenerek yapabileceğimiz ifade ediliyor. Bunu en iyi anlatan seçenek ise E'dir.

(Cevap E)

10. I. sözcüğün anlamı parantez içinde yanlış verilmiştir. Bu sözcük "acıklı durumu" şeklinde olmalıydı.

(Cevap A)

11. "İnsanın kendi dünyasından başkalarının dünyasına geçmesi" sözcüyle vurgulanmak istenen karşındaki ruh halini ancak empati (Duygusal olarak kendini başkasını yemine koymak) yaparak anlayabileceğimizeyizdir. Bunu ifade eden ise B seçeneğidir.

(Cevap B)

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. “İyice yoğurmak” biçimlendirme, “yaratma gücü” ise bir şeyler katmak anlamlarını verir. B seçeneğindeki ifade bu anlamı karşılamaktadır. Diğer seçeneklerdeki cümleler istenilen anlamı karşılamamaktadır.

(Cevap B)

2. Parçada, antolojilerin işlevinden söz edilirken “seçilenler kadar dışarıda bırakılanlar’ın da okura bir şeyler söylediğini duyumsatır” sözlerine yer verilmesi, okura “beğenisini oluşturmada kendisini elindekilerle sınırlamaktan kaçınma” düşüncesini iletmektedir.

(Cevap E)

3. Parçadaki V ile numaralanmış cümlede geçen “yoksun bırakmak” sözünün ayrıç içindeki açıklaması doğru değildir. “Yoksun bırakmak”, bir şeyin yokluğunu çektirmek anlamına gelir.

(Cevap E)

4. Parçada, hikâye anlatıcısının sadece hikâyeyi belleğinde taşıyan ve günümüze ulaşmasını sağlayan sanatçı olduğu anlatılmaktadır. Bu bağlamda, parçada geçen “birikimin hafızası olma” sözüyle de anlatılmak istenenin “hikâyeleri koruyarak onların geleceğe kalmasını sağlama” olduğu söylenebilir.

(Cevap A)

5. Parçada geçen “şiiri yaşamak” sözü, şiiri hissetmek, şiirden haz almak gibi anlamları akla getirmektedir. Buna göre, bu sözle anlatılmak istenene en yakın açıklama “duygusal değişime uğramak” ifadesidir.

(Cevap C)

6. D seçeneğinde "hava" sözcüğü, gökyüzü anlamında değil, meteoroloji ile ilgili olayların bütünü anlamında kullanılmıştır. Sözcüğün diğer seçeneklerdeki anlamlarıyla kullanımları doğrudur.

(Cevap D)

7. Parçada, insanların en zayıf anlarını yakalayıp onları her fırsatta inciten, yaralayan insanlardan söz edilmektedir. Bu bağlamda "dillerinin altında buzdan bir hançer taşıyan" sözyle bu insanların insanları ilk fırsatta incitmekten kaçınmadıkları anlatılmak istenmiştir.

(Cevap C)

8. Parçada III ile numaralanmış cümlede geçen altı çizili sözcük "tanımak", "bilmek" anlamına gelmektedir. Bu sözcüğün yanında verilen "severler" açıklaması sözcüğün anlamıyla uyuşmamaktadır.

(Cevap B)

9. Parçada "kendine gelmek", "durumunu düzeltmek"; "kendini kaptırmak", "bir şeyin etkisinden kurtulmayacak duruma düşmek"; "çekidüzen vermek", "toparlanmak"; "kendini atmak", "vakit geçirmeden hemen gitmek" anlamlarına gelen deyimlerdir. Ancak "vakti gelmek", parçada deyim olarak kullanılmamıştır.

(Cevap D)

10. D seçeneğindeki "üstü kapalı" sözü, imalı, dolaylı anlatımı akla getirmektedir. Buna göre, bu sözün "tartışmaya açık" sözyle anlamca uyuşmadığını söyleyebiliriz. Diğer cümlelerdeki altı çizili sözler, yapılan açıklamalarla uyuşmaktadır.

(Cevap D)

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. “Söyleyecek yeni sözleri” sözüyle “ilgi alanları” açıklaması arasında anlamca bir ilişki yoktur. “Söyleyecek yeni sözleri” sözü için “değişik ifadeler”, “farklı düşünceler” gibi bir açıklama getirilmelidir.

(Cevap D)

2. Parçada verilen “bize içimizin karanlıklarından haberler getiren” sözüyle “karanlıkta kalan yani farkına varmadığımız, dile getiremediğimiz duygu ve düşüncelerimizi ortaya çıkararak” insanlar anlatılmak istenmiştir.

(Cevap E)

3. Parçadaki altı çizili sözün, parçadaki diğer parçadaki genel anlam bağlamını düşünerek “yazarın konuyu hangi yönden ele aldığı”, “konuya yaklaşımı” anlamına geldiğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

4. Parçadaki “bir çırpıda kuruluveren bir sahne üzerinde” sözüyle deyimlerin durumları zihinde canlandırma; yani anlatılanları somutlama özelliği anlatılmak istenmiştir.

(Cevap C)

5. Parçada, kitaplarda karşılaştıkları yeni görüşleri çeşitli yönlerden değerlendirip irdeleyerek bir sonuca ulaşmaya çalışan kişilerden söz edilmektedir. Parçada geçen “hesaplaşmak” sözü de bu anlamı, yani “bir şeyi değişik yönleriyle irdeleyerek bir yargıya varmak” düşüncesini iletmektedir.

(Cevap C)

6. “dillerin kişiliği” sözü bir dili diğer dillerden ayıran özelliği verir ki buna da “özgünlük” diyoruz. Bu söz öbeği sorusunun yanıtı B olmalıdır.

(Cevap B)

7. A'da "rüzgârlara yaslanmak" mecaz, C'de "sen şenlik ateşiydin" derken kişi şenlik ateşine benzetilmiş, mecaz anlamıyla kullanılmış, D'de "düşlerimin aydınlığı" derken mecaz, E'de "havanın yanık olması" mecaz anlamda kullanılmıştır. B'de ise "çocukların uzakta olması" gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

(Cevap B)

9. Bu soru tarzında verilen cümlelerin anlamında değişme ve bozulma olmaması için altı çizili sözlerin yerine eş ya da yakın anlamlıları getirilmelidir. Buna göre "neredeyse" sözcüğü yerine "az daha"; "ak pak" sözü yerine "tertemiz"; "çoğunlukla" sözcüğü yerine "genellikle"; "var" sözcüğü yerine "bulunuyor" sözcüğü getirilebilir.

(Cevap B)

10. Parçadaki "tekrara düşmeden" sözüyle "hep kendini yenileyerek" sözleri ve "kalıcı olma" sözüyle "bugünden yarına ses duyurma" sözleri birbiriyle ilişkili, yakın anlamlı sözlerdir. Parçadaki numaralanmış diğer sözler arasında anlamca bir yakınlık kurulamamaktadır.

(Cevap C)

8. Altı çizili sözle yazarın yazarken başkalarının yönlendirmelerine bağlı kalmak istemediği, dilediği gibi yazmaya çalıştığı anlatılmak istenmiştir.

(Cevap C)

11. Parçada V. numarayla cümlede geçen "dünya genelinde" sözünün anlamı yanlış verilmiştir. Ayrıca içindeki açıklamanın "dünya çapında" olması gerekir.

(Cevap E)

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Parçada, “gönül vermek” deyiminin açıklaması yanlıştır. Bu deyim, bir kişiye ya da herhangi bir şeye ilgi duymak anlamındadır. Parçadaki açıklama ise “gönlünü almak” deyimini için uygundur.

(Cevap E)

2. Cümledeki altı çizili sözde geçen “anlatım” sözcüğü, üslup, dil, biçem gibi kavramları akla getirmektedir. “Anlatımın ruhunu sözcüklere yansıtmak” ise sanatçının üslup özelliklerinin eserine yansımaları biçiminde değerlendirilebilir. Buna göre, altı çizili sözle “kendine özgü bir biçem oluşturma” sözü arasında bir ilişki kurulabilmektedir.

(Cevap D)

3. Parçada, öykülerin, şiirlerin herkesin dilinde olduğu ancak denemenin gereken ilgiyi görmediği anlatılmaktadır. Cümledeki altı çizili sözden de denemeye gereken değerin verilmediği anlamı çıkarılabilmektedir.

(Cevap C)

4. B seçeneğinde, “tutmak” sözcüğü “elde bulundurmak, ele almak” anlamında değil; “avlamak, yakalamak” anlamında kullanılmıştır. Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcükler, birlikte verildiği anlama uygun olarak kullanılmıştır.

(Cevap B)

5. C seçeneğinde, karşıtlık anlamı olduğu söylenebilir çünkü “acı sözler”le “bal” arasında karşıtlık ilgisi kurulabilmektedir. Acı sözlerin bal olması karşıtlık bağlamında ele alınabilir.

(Cevap C)

6. A seçeneğinde, “eritmek” sözcüğü, “sağlıklı olmak” anlamında değil; “kilo vermek” anlamında kullanılmıştır. Diğer seçeneklerde sözcüğün ayraç içindeki açıklamasıyla cümledeki kullanımı birbirine uymaktadır.

(Cevap A)

7. Parçada yazar, söylediklerinin anlam bulduğunu, anlaşılır duruma geldiğini anlatabilmek için “yerine oturmak” sözünü kullanmaktadır.

(Cevap E)

8. Parçada, bir ozanın başkalarından ayrılan yönlerini ortaya koymasının uzun ve yorucu bir yolculuk olduğu ifade edilmektedir. Başkalarından ayrılabilmek, kendi kişiliğinin özelliklerini yansıtabilmek ise “özgünlük” kavramıyla açıklanabilir. Buna göre, parçada geçen “kendine varmak” sözüyle “özgün olmak” sözü arasında ilişki kurulabilir.

(Cevap B)

9. Parçadaki altı çizili söz, şairlerin sanatlarından çok, kendilerinin ön planda olma isteği taşıdıkları anlamına gelmektedir. Yani şairlerin “ünlü olmak isteme” özelliğinden söz edilmiştir.

(Cevap A)

10. Parçada yazar, anılarını bir kitapta toplamaktaki amacını “onlarla bir otuz yıl daha birlikte olmak” sözüyle ifade etmektedir. Bu söz, anılarını hep taze tutmak; geçmiş, anılarıyla yeniden yaşamak isteği biçiminde açıklanabilir.

(Cevap B)

11. A seçeneğinde, insana ait bir özellik (öykü anlatma) cansız bir varlığa (tren) aktarılmıştır. Diğer cümlelerde varlıklar kendilerine ait özelliklerle verilmiştir.

(Cevap A)

12. Numaralanmış altı çizili ifadelerden II numaralı söz öbeği olan “ kabul etmek”in anlamı “yadsımak” olarak verilmiştir. Yadsımak sözü “inkar etmek” anlamına gelmektedir, parantez içinde yanlış verilmiştir.

(Cevap B)

CÜMLEDE ANLAM

1. A, B, D ve E seçeneklerindeki ifadeler numaralı cümlelerinde doğru ilişkilendirilmiştir. C seçeneğinde III. cümle ile ilgili olarak "olumsuzluk"tan bahsetmiştir. Böyle bir durum III. cümlede yoktur.

(Cevap C)

2. Numaralandırılmış cümlelerin dikkatle incelenirse III. cümlede yazarın geçmişte yazdığı eserleri yorumlamasının unutulmasına neden olacağı anlatılmıştır. V. cümlede de III. cümleye yakın bir anlatım söz konusudur. Birbirine en yakın cümleler III. ve V'tir.

(Cevap E)

3. B seçeneğinde "zengin"ın, C seçeneğinde "Zeka"nın, D seçeneğinde "vicdan azabı"nın, E seçeneğinde ise "Vazife"nin tanımı yapılmıştır.

(Cevap A)

4. C seçeneğindeki "eserin dilini şiirle düzyazı arasında" olması eserin üslubu yani eserin "nasıl?" yazıldığı ile ilgilidir.

(Cevap C)

5. Doğrudan anlatım; başka birinin sözcünü olduğu gibi, içine farklı sözcükler katmadan aktarmak demektir. A seçeneğinde Albert Camus'a ait söz farklı sözcükler eklenmeden aktarılmıştır.

(Cevap A)

6. "Aslında kalemimle düşünüyorum ben çünkü kafam, elimin ne yazacağını hiç bilmiyor." cümlesiyle "Eserin içeriği genellikle yazmaya başlayınca yazarın zihnindekilerden bağımsız bir şekilde oluşur." cümlesiyle yakın anlamıdır. Çünkü her iki cümlede de yazılanların önceden tasarlanmadığı, yazma esnasında ortaya çıktığı vurgusu vardır.

(Cevap A)

7. Ahmet, geçen yıla göre bu yıl daha çok çalıştığına göre "Ahmet, ailesinin kendisinden umduğu başarıyı göstermek için çaba göstermiştir." yargısı bu cümleden çıkarılabilecek bir ifadedir.

(Cevap D)

8. V. cümlede söz konusu romanın hem içeriği hem üslubu hakkında bilgi verilmiştir. Hem üslup hem içerik hakkında bilgi veren başka bir cümle yoktur.

(Cevap E)

9. Verilen sözlerin anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturmuş hâli şudur:

"Gregory Bateson'a göre, iki kişinin yüz yüze iletişiminde karşılıklı olarak aktarılan bilgilerin sadece %8'i kelimelerle, geri kalan %92'si ise birtakım sözsüz mesajlarla gerçekleştirilmektedir."

Baştan ikinci söz bu durumda öncüldeki III. sözdür.

(Cevap C)

10. B seçeneğindeki cümlede romanları yazarken "öksüzlük" durumunun etkisi diğer etmenlerle karşılaştırılmıştır. Diğer cümlelerde bir karşılaştırma anlamı yoktur.

(Cevap B)

11. Öncüde verilen cümlede sosyal medyanın hem sosyal yaşantıyı hem ekonomik alanı etkilediği söylenmiştir. Buna göre, "Sosyal medya günümüzde birden fazla yönüyle toplum hayatını etkilemektedir." yargısı bu cümleden kesin olarak çıkarılabılır.

(Cevap C)

CÜMLEDE ANLAM

1. Parçadaki II ile numaralanmış cümlede, ağaçlara (güney rüzgârlarına aldanmaları yönüyle); III ile numaralanmış cümlede, bahara (kapı çalması yönüyle) insana özgü nitelikler aktarılmıştır. Bunun dışındaki cümlelerde insandan doğaya aktarma örneği olabilecek bir kullanım yoktur.

(Cevap B)

2. Tahmin, bir konuyla veya durumla ilgili sonuca ilişkin fikir belirtmektir. "Düşünüyorum da çok gezmenin en ilginç yanlarından biri yeni insanlar tanımak olsa gerek." cümlesi de bir tahmin cümlesidir.

(Cevap D)

3. Cümlede, Hasankeyf'in çeşitli özellikleri anlatılmaktadır. Cümledeki V ile numaralanmış yere "dünyadaki" sözcüğü getirildiğinde Hasankeyf'in bu özellikleri taşıyan, dünyadaki tek yer olduğu ifade edilmiş olur.

(Cevap E)

4. Cümlede, sözü edilen şairlerin şiirin dönüm noktasının kendileriyle başladığına inandıkları ifade edilmiştir. Bu anlamda bu şairlerin yalnız kendi eserlerini beğendikleri, başka sanatçıların eserlerini beğenmedikleri anlamı vardır.

(Cevap C)

5. E seçeneğinde, altı çizili bölümle ondan önceki bölüm anlamca birbirine yakındır, çünkü yiyeceklerin buzdolabında korunması, sıcak ortamda bırakılmaması içindir. Diğer seçeneklerde anlam kapsamları birbirinden farklı ifadelerle yer verilmiştir.

(Cevap E)

6. Nesnellik, kişisel duygu ve düşüncelere yer verilmeyen, kanıtlanabilen yargılarla ilgili bir özelliktir. Parçadaki II ile numaralanmış cümlede de kişisel duygu ve düşüncelere yer verilmemiş eserin kaç öyküden oluştuğuna ve içeriğine değinilmiştir.

(Cevap B)

7. Çıkarılabilecek kesin yargıyı bulma sorularında dikkat edilmesi gereken en önemli husus, olası ifadelerin doğru yanıt olmayacağıdır. Ancak verilen cümlenin anlam sınırları dahilinde kalınmalıdır. "grubun 1970 yılında neredeyse dağılma noktasına gelmesi" ifadesi grubun dağılmadığı anlamını verir.

(Cevap C)

8. Parçanın ilk dört cümlesiyle ilgili olarak söylenenlerde bir yanlışlık yoktur. V. cümlede kişileştirme olduğuna ilişkin açıklama ise yanlıştır. Çünkü bu cümlede kişileştirme değil, benzetme vardır.

(Cevap E)

9. IV. cümledeki "sakın" sözcüğü bu cümleyle uyarı anlamı katmıştır. Parçanın diğer cümlelerinde uyarı anlamı yoktur.

(Cevap D)

10. II. cümlede, başkalarının görüşlerine yer verilmiştir (insanların bu eser için, "Trajikomik bir öykü olmuş." demeleri); III. cümlede, önceki cümlede belirtilenler onaylanmıştır (yazarın "Gerçekten de öyle olmuş." demesi); IV. cümlede önceki cümlede anlatılanların sonucu belirtilmiştir (sadece elli tane satılması); V. cümlede, belirsizlik dile getirilmiştir (kitabın az satmasına, isminin mi kapağının dizaynının mı neden olduğunun belli olmaması). Ancak I. cümlede, merak edilen bir konuya açıklık getirilmemiştir.

(Cevap A)

11. II numaralı cümleyle ilgili olarak, "I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir." diyebiliriz. Cümlelerin birinde köpeklerin fiziksel değişime uğradığı söylenirken diğer cümlede bunun tersi söylenmiştir.

(Cevap D)

12. Cümlede fırtına sebebiyle elektrik telinin koptuğu ve ilçeye öğleden sonra dört saat elektrik verilemediği söyleniyor. Kesinti dört saat sürdüğüne göre aynı gün içerisinde arıza giderilmiştir.

(Cevap E)

13. Karışık olarak verilen cümlelerin doğru sıralanışı: V, III, I, IV ve II şeklindedir. Bize baştan dördüncüyü sorduğumuz için cevabımız D'dir.

(Cevap D)

CÜMLEDE ANLAM

1. Parçadaki III ile numaralanmış cümlede, yazarın sözünü ettiği kentte sıkıntılı günlerinin de mutlu anlarının da olduğu ifade edilmiş, IV ile numaralanmış cümlede de kentin toprağına gözyaşlarının (sıkıntılı günler), havasına kahkahalarının (mutlu anlar) karıştığı belirtilmiş. Buna göre, bu cümlelerin anlamca birbirlerine yakın olduklarını söyleyebiliriz.

(Cevap D)

2. Cümlede, her zorluğu anne babasından yardım isteyerek aşan çocuklarla ilgili olumsuz bir durumdan söz edilmek istenmiştir. Bu çocukların ileride kendine güvenmeyen, sürekli başkalarından yardım bekleyen kişiler olabileceği düşüncesi cümleyi anlam bakımından tamamlamaktadır.

(Cevap C)

3. I. cümlede, sözü edilen hastalığın her yüz kişiden en az beşinde görüldüğüne; II. cümlede, bu hastalığın uykudayken dokulara yeterli oksijen taşınmasını engellediğine; III. cümlede, hastaların yorgun ve uyukulu olduklarına; V. cümlede, bu hastaların direksiyon başında uyuyup trafik kazasına neden olma riskinin çok fazla olduğuna değinilmiştir. Ancak IV. cümlede, bu hastalığa kimlerin yakalandığı belirtilmemiştir.

(Cevap D)

4. Parçada, gençlerin zekâ yönünden geliştikleri ancak duygusal yönden beklenen olgunluğa erişemedikleri ifade edilmiştir. Bu durum insan ilişkileriyle, sorunlarla baş edebilmeyle, sorumlulukları yerine getirebilmeyle ilişkilendirilebilir. Fakat hızlı okuma alışkanlığıyla bu durum arasında bir bağ kurulamaz. Çünkü hızlı okuma duygusallıkla değil, zekâ ile ilgili bir kavramdır.

(Cevap A)

5. V ile numaralanmış cümlede, tarihsel alanların öykülerinin toplanarak kitaba dönüştürülmesinin iyi olacağından, VI ile numaralanmış cümlede ise bunun için gerekli olduğundan (hem kendi insanımızın hem de yabancıların Anadolu'muzun tarihine ilişkin bilgiler edinebileceği için) söz edilmektedir. Unutmayalım ki neden- sonuç ilişkili yargılarda gerekçe sonra ise iki cümle arasına çünkü bağlacı eklenebilir.

(Cevap E)

6. Parçadaki I ile numaralanmış cümlede, mart ayının sanat, bilim ve yaşama ilişkin özel günleri içeren bir ay olduğundan; V. cümlede de yine mart ayının kültürel ve sosyal yaşama yönelik özellikleri taşıdığından söz edilmiştir. Böylece, bu cümlelerin anlamca birbirine yakın olduklarını söyleyebiliriz.

(Cevap B)

7. Cümlede sözü edilen çevirmenin, verdiği cevapta en önemli söz "yorum denemesi"dir. Buradan çevirmenin eseri yorumladığı yani olduğu gibi değil, kendi anladığı biçimde aktardığı anlaşılmaktadır.

(Cevap E)

8. Cümlede, sözü edilen kitabın içeriğinin değil, üslubunun, anlatımının önemsendiği anlatılmak istenmiştir. Bu açıdan seçenekleri incelediğimizde B seçeneğindeki anlatım sözcüğü, üslubu tam olarak karşılamaktadır.

(Cevap B)

9. Parçadaki I ile numaralanmış cümlede, olumsuzluk bildiren bir sözcük ya da ek (yok, değil, -ma, -sız ...) bulunmamaktadır. Ancak cümlenin anlamı olumsuzdur. Cümlede, okurların ve eleştirmenlerin bir kitabın oluşmasındaki evreleri tam olarak bilmediği anlatılmaktadır.

(Cevap A)

10. E seçeneğinde, sözü edilen eylem geçmişte başlayan bir eylem değil, gelecekte başlayacak bir eylemdir. Diğer seçeneklerde geçmişte başlayan bir eylemin hâlâ devam ettiği anlamı vardır.

(Cevap E)

11. II numaralı cümlede, I. cümledeki durumun zaman içinde değişikliğe uğradığı belirtilmektedir.

(Cevap C)

CÜMLEDE ANLAM

1. Kişisel duygu ve düşünceler içeren yargılarda öznel-lik söz konusudur. Parçadaki V ile numaralanmış cümlede geçen “büyülü”, “şiirsel” gibi sözler de kişisel düşünce içermektedir.

(Cevap E)

3. Parçadaki II ile numaralanmış cümlede, kimi sanatçılar küstüm otuna benzetilmiştir. III ile numaralanmış cümlede ise niye bu benzetmenin yapıldığı açıklanmaktadır.

(Cevap B)

2. Bu tip sorularda seçeneklerde verilen kesin ifadeler dikkat edilmelidir. Örneğin A'da “yeterince”, C'de “ilk defa”, D'de “en az”, E'de “daha çok” sözleri verilen cümleden çıkarılamamaktadır. Ancak cümleden kazıda bulunanların müzede sergilenmesiyle müzenin malzeme yönünden zenginleşeceği kesin olarak çıkarılabilmektedir.

(Cevap B)

4. Parçadaki III ile numaralanmış cümlede, martının davranışları, V ile numaralanmış cümlede ise ayın durumu yorumlanmıştır. Ancak diğer cümlelerdeki gözlemlerde yoruma yer verilmemiştir.

(Cevap D)

5. Kişisel duygu ve düşünceler içeren yargılarda öznel-lik söz konusudur. Parçadaki V ile numaralanmış cümlede geçen “korkusuz” sözü de kişisel duygu ve düşünce içermektedir.

(Cevap E)

6. Parçadaki II ile numaralanmış cümlede, "alaçatı" adının Anadolu Selçuklularına özgü "alacık" çadırından ya da Selçukluların "alaca" atlarından geldiği üzerine bir tahminde bulunulmaktadır.

NOT

Tahmin anlamının olduğu cümlelerde, "düşünüyor, sanılıyor, olmalı, belki" gibi sözcüklerden yararlanılır.

(Cevap B)

8. II. cümlede, günümüzdeki edebiyat kuramlarının edebiyat-yaşam ilişkisini önemseydiği belirtilmiştir. Bu durumun yanlış olduğuna yer verilmemiştir. Buna göre II. cümleyle ilgili olarak B seçeneğinde dile getirilen ifadenin yanlış olduğu söylenebilir.

(Cevap B)

9. Silifke Kalesi'nin anlatıldığı bu parçayla ilgili olarak V. cümledeki açıklama yanlıştır. Çünkü bu cümlede kalenin önemi değil, hangi tür geometrik süslemelerin yer aldığı belirtilmiştir.

(Cevap E)

7. IV. cümlede geleneksel değerlerin kaybolması bir olumsuzluk, her şeye rağmen umudun satırlarının olması ise bir beklentidir.

(Cevap D)

10. Sorudaki cümlede "---- bölgenin sekiz bin yıllık geçmişini gözler önüne seren buluntuları ----" ifadesinden C seçeneğindeki "o bölgede yaşamış olan kültürlere ait buluntular" yargısı kesin olarak çıkarılır.

(Cevap C)

CÜMLEDE ANLAM

1. İnsanların okudukları bir kitabı yeniden okuyor olmaları, ilk okumadan farklı kazanımlarının olduğunu düşündürebilir. Buna göre cümlede klasik yapıtlarla ilgili olarak "ilk okumada alınan tada her okumada yenilerinin eklendiği" düşüncesinin anlatılmak istendiğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

2. Parçadaki V ile numaralanmış cümlede, yazar sözü edilen yanlışlar yönünden kendi kitabını başka kitaplar, gazete ve dergilerle karşılaştırmaktadır. Parçanın diğer cümlelerinde bir karşılaştırma anlamı yoktur.

(Cevap D)

3. Parçadaki IV ile numaralanmış cümlede geçen "olmalı" sözü, cümleye tahmin (bir durumun geçerliliğiyle ilgili fikir yürütme) anlamı kazandırmaktadır.

(Cevap C)

4. Parçadaki V ile numaralanmış cümlede, sözü edilen Sanat Evi'nden sanatçıların yararlanabilmelerinin koşulu, en az bir kitap yayımlamış veya en az bir kişisel sergi açmış olmak şeklinde ifade edilmiştir.

(Cevap E)

5. I. cümlede, yüklemelerin gereklilik kipiyle (-meli, -malı) çekimlenmesinden bir gerekliliğin belirtildiğini; II. cümlede, tartışmada sağlıklı sonuçlara ulaşmanın koşulunun öfkeye kapılmamak şeklinde ifade edildiğini; IV. cümlede, önceki cümlede belirtilen yargının nedeninin açıklandığını; V. cümlede, doğru dürüst adım atmayı, yürümeyi bilmeyen bir insanla gerçeği aramaya çıkmanın sonuçsuz olacağını ifade edildiğini söyleyebiliriz. Ancak III. cümlede, olumsuz bir durumun nasıl olumluya çevrileceğinin belirtildiğini söyleyemeyiz.

(Cevap C)

6. Cümlede boş bırakılan yerlere getirilecek sözlerin tümünün cümlede anlamına uyması gerekmektedir. A seçeneğindeki sözler, cümlede boş bırakılan yerlere getirildiğinde cümle anlamca tamamlanmaktadır.

(Cevap A)

7. Eşitlik, bir paylaşımın aynı oranda yapılmasıdır. E seçeneğinde, sözü edilen romanda içerik ve biçime eşit önem verildiği anlamı "kadar" ilgeciyle sağlanmıştır. Diğer seçeneklerde eşitlik söz konusu değildir.

(Cevap E)

8. Parçada sözü edilen dergiler, bata çıka yollarına devam etmeleri, engeller karşısında yılmamaları yönünden yelkenlilere benzetilmiştir.

(Cevap D)

9. Parçadaki III ile numaralanmış cümlede, herkesin sözü edilen durumla ilgili bilgi sahibi olması gerektiği belirtilerek toplumsal bir sorumluluk dile getirilmiştir.

(Cevap C)

10. Kişisel duygu ve düşünceler içeren cümleler kanıtlanabilir nitelikte değildir. A seçeneğinde de "farklı dünyalara götüren" sözüyle kişisel bir düşünce ifade edilmiştir.

(Cevap A)

11. II numaralı cümleyle ilgili olarak I. cümlede değinilen düşüncenin bilimsel olarak kanıtlandığı gösterilmektedir, denilebilir.

(Cevap E)

CÜMLEDE ANLAM

1. I. cümlede, ülkemizin termal kaynak zenginliği açısından dünyadaki ilk yedi ülke arasında yer aldığı belirtiliyor. II. cümlede, ülkemizde bin üç yüz dolayında termal kaynak bulunduğu ifade ediliyor. III. cümlede, ülkemizdeki termal kaynakların birçok yönden Avrupa'daki kaynaklardan üstün nitelikler taşıdığı söyleniyor. IV. cümlede, ülkemizde termal suların kü-kürt, radon ve tuz bakımından zengin olduğu açıklanıyor. Ancak V. cümlede, termal kaynakların bir bölgedekilerinin ortak özelliğinden söz edilmemektedir.

(Cevap E)

2. Cümlede, üretim tekniklerinin geliştirilmesi için donanımlı, iyi yetiştirilmiş bireylere ihtiyaç duyulduğu anlatılmaktadır. D seçeneğinde de aynı düşünce farklı sözlerle ifade edilmektedir.

(Cevap D)

3. I. cümlede, eski çağlarda suyun çeşme ve oluklardan durmaksızın aktığına ilişkin bilgi veriliyor. II. cümlede, suyun zor bulunan, tükenebilir bir kaynak olduğuyla ilgili bir saptama yapılıyor. III. cümlede, "bu nedenle" sözüyle önceki cümlede belirtilenin sonucu ortaya konuyor. V. cümlede, suyu açıp kapama işlevini yerine getiren musluğun yapısıyla ilgili bilgi veriliyor. Ancak IV. cümlede, bir açıklama yapılacağı belirtilmeyip bir durumun doğurduğu sonuç açıklanıyor.

(Cevap D)

4. I. cümlede, uzmanların konuyla ilgili görüşleri aktarılıyor. II. cümlede, I. cümlede belirtilenin (bebeklere masal okumanın doğru olacağı) sonucu (bu durumun dil gelişimine olumlu katkılarının olacağı) açıklanıyor. IV. cümlede, kitapların nitelikleri (büyük resimleri olan ve her sayfada bir cümle bulunan) üzerinde duruluyor. V. cümlede, önceki cümlede belirtilenin nedeni (bebeğin ileride ilgi duyacağı tek bölümün resimler olacağı) ortaya konuyor. Ancak III. cümlede yapılabilecek bir yanlışın nasıl önleneceğinden bahsedilmemektedir.

(Cevap C)

5. III. cümlede geçen "güzel" sözcüğü ile V. cümledeki "renkli" sözcükleri, kullanıldıkları cümlelere öznellik anlamı katmıştır. Özne cümlelerin doğruluğu veya yanlışlığı kanıtlanamazken nesnel cümlelerin doğruluk ve yanlışlığı kanıtlanabilir. Buna göre parçada geçen III. ve V. cümlelerin kişisel görüş içerdiği söylenemez.

(Cevap E)

6. D seçeneğindeki dizelerde şair, duygularına yer vermemiş, sadece gözlemlerini aktarmıştır. A'da özgüleme, B'de huzur, C'de doğa sevgisi, E'de umut öne çıkan duygular olarak ifade edilebilir.

(Cevap D)

7. "Bir gün en kısa şiirimi alıp yanına gittim." cümlesinden söz konusu şiirle diğer şiirler karşılaştırılmıştır. "en" sözcüğünün kullanıldığı cümlelerde karşılaştırma anlamı vardır.

(Cevap C)

8. Parçada, bir sporcunun spora başlama serüveniyle ilgili bilgiler verilmektedir. Parçadaki II ile numaralanmış cümlede geçen "hele hele rekor üstüne rekor kıran" sözü yapılan açıklamayı pekiştirmektedir.

(Cevap B)

9. "Babam, Ayvalık'ta küçük ama çok kullanışlı bir yazlık almıştı." cümlesinde yazlığın olumlu özelliği "kullanışlı" olmasıdır. Olumsuz özelliği ise "küçük" olmasıdır.

(Cevap D)

10. B seçeneğindeki cümlede uzun mesafeli yürüyüşlerde spor ayakkabılarının giyilmesi önerisinde bulunulmuştur. A, C, D ve E seçeneklerindeki cümlelerde bir öneri anlamı yoktur.

(Cevap B)

CÜMLEDE ANLAM

1. Bu tip sorulardan önce seçenek okunup, ardından da seçenekte sözü edilen cümle okunmalıdır. Aksi takdirde zaman kaybı olabilir. I. cümlede geçen "çok önemli" sözü ortaya konulan görüşün öznel olduğunu göstermektedir. II. cümledeki "mutlaka" ve "ayrılmalı" sözleri bir gerekliliği anlatmaktadır. III. cümlede, magazin haberleriyle siyasi haberlerin izlenme oranları karşılaştırılmaktadır. IV. cümlede, problemin magazin haberlerinin yapılış biçiminde olduğu açıklanmaktadır. Ancak V. cümlede, bir pişmanlığın dile getirildiğini söyleyemeyiz.

(Cevap E)

2. I. cümlede, şiirde öz ile biçim, can ile tene, II. cümlede aynı kavramlar can ile canana benzetilmiştir. IV. cümlede "çünkü" bağlacıyla başlaması bu cümlede, bir önceki cümledeki gerekçesi olduğunu göstermektedir. V. cümlede dil ile sözcükler arasındaki ilişkiden söz edilmiştir. Ancak III. cümlede kimi sözcüklerin anlamı açıklanmamıştır. Burada olası bir durumun sonucu ifade edilmiştir.

(Cevap C)

3. Bu tür sorularda olası durumların doğru yanıt olmayacağı, yalnızca kesin yargıların doğru olacağı bilinmelidir. Yüksek tansiyon sorununun 45 yaşına kadar olan cinsiyet dağılımı belirtilmiş ve bu sorunun erkeklerde daha fazla görüldüğü söylenmiştir. Bu da gösteriyor ki - erkeklerden az da olsa - yaşı kırk beşten küçük olan kadınlarda da bu sorun görülebilir.

(Cevap B)

4. Sanatta kimseyi taklit etmeme bilinci, sanatçının resimlerinin özgün bir niteliğe sahip olduğunu gösterir. Diğer seçeneklerdeki cümleler, öncüldeki cümleden çıkabilecek kesin olmayan yargılardır.

(Cevap C)

5. Bu tür sorular cevaplanırken hiçbir şekilde cevaba yorum katılmaz. Kesinlik bildiren yargı, okuyucunun yorumuna göre değişmeyen, cümlede net olarak belirtilen yargıdır. Cümlede geçen "Hafta sonuna kadar sürmesi beklenen kriz..." ifadesi E seçeneğindeki yargının kesinlik taşıdığını gösteriyor.

(Cevap E)

6. I. dizede, çevre tasvir edilerek saptama (tespit) yapılmıştır; II. dizede, "sarmaşıklar sarmış evi" sözlerinden görme, "böcek sesleri" ifadesinden de işitme duyularına seslenen ayrıntılara yer verildiği anlaşılmaktadır. III. dizede, IV. dizede anlatılan durumun (Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman "serpilen aydınlıkta, dalların arasından" (nasıl bir ortamda) ortaya çıktığı belirtilmiştir; V. dizede "belki" sözüyle bir olasılıktan söz edilmiştir. Ancak VI. dizede, yakın anlamlı kavramların birlikte verildiğini söyleyemeyiz.

(Cevap E)

8. A seçeneğinde, çocukların büyüme dönemleri; B seçeneğinde, el ve ayak tırnaklarının uzama hızları; D seçeneğinde, insanların dil izlerinin ve parmak izlerinin farklılığı; E seçeneğinde, kalça kemiğiyle betonun sağlamlığı karşılaştırılmaktadır. C seçeneğinde herhangi bir karşılaştırma yapılmamıştır.

(Cevap C)

9. Cümlede sözü edilen kitapların yazarı için kullanılan "ince uçlu kalemle yazdığı" sözü, "ilk bakışta göze çarpmayan ayrıntılarla işlenmiş olma" sözünü düşündürmektedir. Bu da cümlede sözü edilen kitapların dikkatli okunmasını gerektiren özellik olarak açıklanabilir.

(Cevap B)

7. I. cümlede, Türkiye'nin öteki ülkelere göre bir üstünlüğü (canlı türleri açısından çok zengin olması) belirtiliyor. II. cümlede, canlı türlerine (bitki çeşitliliği) açıklık getiriliyor. III. cümlede, bir bilgi sayısal değerlere (on bin üçte bir) bağlanarak açıklanıyor. IV. cümlede, Türkiye'de hâlâ doğal güzelliklerini yitirmeden korunmuş alanların bulunduğu söz ediliyor. Ancak V. cümlede, yeni ortaya çıkmış bir bilgi açıklanamamaktadır.

(Cevap E)

10. E seçeneğinde, Kız Kulesi "denizin ortasındaki" sözüyle betimlenmiş, "gizemli bir dünyaydı çocukluğumuzun" sözüyle de Kız Kulesi'ne duyulan özlem dile getirilmiştir. Diğer seçeneklerde hem betimleme hem özlem olduğunu söylemiştir.

(Cevap E)

CÜMLEDE ANLAM

1. Boşluklar doldurulurken seçeneklerdeki sözcük ya da sözcüklerin tümünün verilen boşluklara uygun olup olmadığı göz önünde bulundurulur. Buna göre bu soruda verilen boşluklara getirilmesi gereken sözcükler E seçeneğinde verilmiştir: Bir kentin tarihî oluşumunu saptamak kolay değildir. Çünkü bazı durumlarda yazılı kaynaklar yanıltıcı, arkeolojik kazılardan elde edilen bilgiler ise yetersiz olabilir.

(Cevap E)

2. Bu soru kalıbı sıkça karşımıza çıkmaktadır. Burada öznel–nesnel ayrımı yapılmalıdır. II ile numaralanmış cümlede, “cazibe merkezi”; IV ile numaralanmış cümlede, “parlak günler”; V ile numaralanmış cümlede, “muhteşem doğa” sözleri kişisel görüş (kişiden kişiye değişen / göreceli) bildirmektedir. Ancak I ve III ile numaralanmış cümlelerde kişisel görüşe yer verilmemiştir.

(Cevap A)

3. Parçadaki II ile numaralanmış cümlede, yaşanan ikilemin gerekçesi (haber kaynağının güvenilir olup olmadığı) III ile numaralanmış cümlede belirtilmiştir. Bu sorularda numaralı cümleler “çünkü” bağlacıyla başlanırsa daima pratik olarak çözüme varılabilir.

(Cevap B)

4. I. cümlede, sanatın doğal olanı değiştirip onu yeniden yaratma eylemi olduğundan söz edilmekte; II. cümlede, sanat yaratılardan dengenin bu eylemden doğduğu açıklanmakta; III. cümlede, yazmada gerekli olanın gerçeklik duygusu uyandırmak olduğu belirtilmekte; V. cümlede, yazın alanında kalıcı olmama, silinip gitme durumundan söz edilmektedir. Ancak IV. cümlede, anlatıma yeterince özen gösterilmeden oluşturulan yapıtların unutulup gittiği belirtilmemiştir.

(Cevap D)

5. I. cümlede, karşılaştırma (sözü edilen balıkçı kasabasının benzerlerinden daha canlı olması) yapılmıştır. II. cümlede, gelirlerinin büyük bir kısmını nereden elde ettikleri (tekne yapımı ve balıkçılık) belirtilmiştir. IV. cümlede, benzerlerinde az bulunan bir özelliği (arkeolojik dokusu korunabilmiş ender bir yerleşim yeri olması) açıklanmıştır. V. cümlede, geçmişle ilgili bilgi (tarih boyunca birçok uygarlığın merkezi olması) verilmiştir. Ancak III. cümlede, turistlere çekici gelen yönü üzerinde durulmamaktadır.

(Cevap C)

6. Kararsızlık, herhangi iki durum arasında seçim yapamama halidir. C seçeneğinde de iki durum arasında kalma anlamı vardır. Diğer seçeneklerdeki cümlelerde kararsızlık anlamı yoktur.

(Cevap C)

7. I. cümlede, Ayvalık'la ilgili birtakım izlenimler aktararak betimleme yapılmıştır. II. cümlede, Ayvalık'tan bakınca Ege Denizi'nin göl gibi görüldüğü söylenerek benzetmeye başvurulmuştur. IV. cümlede, işitme duyusuyla algılanan ayrıntılara (rüzgârın uğultusu, sokakların sessizliği) yer verilmiştir. V. cümlede, "poyraz" bağırması ve susması yönünden insana benzetilerek kişileştirilmiştir. Ancak VI. cümlede, karşılaştırma yapılmamıştır.

(Cevap E)

8. Parçadaki I ile numaralanmış cümlede dilin, insanın kişisel düşünce, duygu ve isteklerini anlatma ve kişinin toplumsal yapıya uyumunu sağlama işlevlerinden; IV ile numaralanmış cümlede ise dilin, ulusların kendi yaşam görüşünü, felsefesini yansıtmaya ve uygarlığın izlerini taşıması işlevlerinden söz edilmektedir.

(Cevap B)

9. I. cümlede, söz konusu kütüphanede kitapların onarımına 1950'de başlandığı belirtiliyor. II. cümlede, kütüphanenin Türkiye'de kurulan ilk mikrofilm ve kitap onarım servisine sahip olduğu açıklanıyor. IV. cümlede, kitapların hastalığına (mantarlı, asitli, kurt yenikli vs.) tanı konulduğu ifade ediliyor. V. cümlede, bunların iyileştirilmesi amacıyla gerekli işlemlere başlandığı belirtiliyor. Ancak III. cümlede, çalışanların özverisinden söz edilmemektedir.

(Cevap C)

10. Kesinlik ve ihtimal sorularında çeşitli klişe kelimeler kullanılmaktadır. Bu kelimelerin verilen şıklarda taranması bu tip soruların çözümünü kolaylaştıracaktır. Örneğin, E seçeneğindeki "sanılıyor" sözü, bu cümlede belirtilen düşüncenin kesinlik taşımadığını anlatmaktadır. Diğer cümlelerde kesinlik kavramıyla çelişen ifadeler yer verilmemiştir.

(Cevap E)

CÜMLEDE ANLAM

1. Cümlede boş bırakılan yerlere getirilecek sözlerin cümleyi anlamca tamamlaması gerekmektedir. Cümlede boş bırakılan yerlere B seçeneğindeki sözler getirildiğinde cümlenin anlam bütünlüğü sağlanmış olacaktır. Çünkü "zenginleşmek" ifadesi bilgi dağarcığı ile kullanılabilir. Diğer ifadeler ise kompozisyon bütünlüğünden çıkarabileceğimiz niteliktedir.

(Cevap B)

2. Nesnellik, herkes için aynı ve kanıtlanabilir olma niteliği taşıyan bir özelliktir. VII ile numaralanmış cümlede de söz konusu yerin yağışlı olmasının ifade edilmesi bu yargının herkes için aynı ve kanıtlanabilir bir özellik taşıdığını göstermektedir.

(Cevap E)

3. Parçadaki I ile numaralanmış cümlede geçen "en" sözcüğü, cümlede karşılaştırma yapıldığını göstermektedir. Cümlede, dilin iletişim araçları içindeki yeri karşılaştırılmaktadır.

(Cevap A)

4. I. cümlede, "düşünmüyorum" sözüyle kişisel görüş ortaya konuyor. II. cümlede, önceki cümlede belirtilen görüş (genç edebiyatçıların eski kuşakları okumaması) sınırlandırılmaya (ya da çok azının okuması) çalışılıyor. III cümlede, "sanırken aslında bakıyorsunuz" sözüyle bir yanılığın söz ediliyor. V. cümlede, "ne yazık ki" sözüyle üzüntü duyulan bir durum belirtiliyor. Ancak IV. cümlede, bir sanatçının çağdaşlarından farkı ortaya konulmamaktadır.

(Cevap D)

5. I. cümlede, cansız bir varlığa (Burgazada) insana özgü nitelik (konuşma) yüklenmiştir. II. cümlede, I. cümleyle ilgili bir yorum (adadaki sessizliğin bir boşluk, eksiklik, cansızlık yaratmaması) yapılmıştır. III. cümlede, "bence" sözcüğüyle kişisel görüş belirtilmiştir. IV. cümlede, saptama (adanın hâlinin görmüş – geçirmişlik şeklinde yorumlanması) yapılmıştır. Ancak V. cümlede, koşul dile getirilmemiştir.

PUAN KÜPÜ

Koşul anlamı, "-se, -dikçe, -ince" gibi ekler; "ancak, üzere, yalnız" gibi sözcükler yardımıyla sağlanır.

(Cevap E)

6. Cümlelerin tümünde "püren" adlı çiçek hakkında bilgi verilmekte, değerlendirme yapılmaktadır. Ancak IV ile numaralanmış cümlede geçen "aykırı", "baharı müjdelemek" gibi sözler bu cümledeki değerlendirmenin öznel olduğunu düşündürmektedir.

(Cevap D)

7. "Bu da", "böylece", "sonuç olarak" gibi sözler anlatılanların bir sonuca bağlandığı cümlelerde kullanılan bağlayıcı unsurlardır. VI ile numaralanmış cümlede de "bu da" sözüyle başlaması ve önceki cümleyle ilişkisi, bu cümlede önceki cümlede belirtilenlerin sonucu niteliği taşıdığını göstermektedir.

(Cevap E)

8. Cümlede, yazarlıkta birikimin, tecrübenin önemi vurgulanmaktadır. "Yazarlar sanatta gittikçe yetkinleşirler." cümlesi de aynı düşüncüyü iletmektedir.

(Cevap C)

9. I. cümlede, müziğe nasıl başladığını (hobi olarak) anlatıyor. III. cümlede, nasıl bilgi edindiğini (özel çabalarla, kendisini zorlayarak solfej ve nota öğrenmesi) ortaya koyuyor. IV. cümlede, bilgisinin yetersizliğinden (hâlâ bilmediği çok şey olduğunu düşünmesi) söz ediyor. V. cümlede, uzman görüşüne önem verdiğini (bu işten anlayanların eleştirilerini çok önemsemesi) açıklıyor. Ancak II. cümlede, sanatta teknik bilginin önemli yeri olduğunu belirtmemektedir.

(Cevap B)

10. I. cümlede geçen "söyleniyor" sözü, cümlede başkalarının düşüncelerine değinildiğini gösteriyor. II. cümlede, diller arasındaki ortak bir nitelikten (başka dillere çevrilemeyecek özelliklerin her dilde olması) söz ediliyor. III. cümlede, edebiyatın bir niteliği (evrensel bir sanat olması) belirtiliyor. IV. cümlede, bir karşılaştırmaya (müzik ve resmin evrenselliğiyle şiirin, edebiyatın evrenselliği) başvuruluyor. Ancak V. cümlede, çevirmenlerin öğrenimlerdeki eksiklikten yakınılmamaktadır.

(Cevap E)

CÜMLEDE ANLAM

1. I. cümlede, lüle taşının tanımı (yerin derin katlarında geniş yığınlar hâlinde bulunan, sarıya çalan beyaz renkte bir maden) yapılmıştır. II. cümlede, yapılan adlandırmanın (Eskişehir taşı) nedeni (yalnızca Eskişehir'de çıkarılması) belirtilmiştir. IV. cümlede, yapısında bir koşula bağlı olarak ortaya çıkan değişimden (suyla temas etmesi durumunda sabun gibi yumuşaması) söz edilmiştir. V. cümlede, yapısal özelliklerine uygun olarak neler yapıldığı (nikotini emme özelliği dolayısıyla pipo ve sigara ağızlığı yapımında, yumuşak ve kolay işlenebilir olduğundan tespih, kolye gibi çeşitli süs eşyalarının yapımında kullanılması) belirtilmiştir. Ancak III. cümlede, çıkarıldığı yerin toprak yapısından söz edilmemiştir.

(Cevap C)

2. I. cümlede, üstünlükten (mitolojide geçen sebze ve meyvelere daha çok değer verilmesi) söz edilmiştir. II. cümlede, örnek (enginar) verilmiştir. III. cümlede, benzerlikten (enginarın olgunlaşınca devetabanı dikenini anımsatması) söz edilmiştir. V. cümlede, kesinlik (enginarın bir Akdeniz bitkisi olmasının tartışmasız olduğu) vardır. Ancak IV. cümlede, sonuç belirtilmemiştir.

(Cevap D)

3. D seçeneğinde, öğrencilerden bir bölümünün fidan dikmeyi öğrendikleri söylenerek bir beceriden söz edilmiştir. Diğer cümlelerde beceriden söz etme görülmemektedir.

(Cevap D)

4. Bu tür sorularda cümlelerin yüklemine "Niçin?" sorusu sorularak daha pratik yoldan çözüme ulaşılabilir. A'da, binalarda ısı kaybının çok az olmasının nedeni binaların taştan yapılmış olmasına; C'de, ısı kaybının görülmesinin nedeni evlerin yapısının ve ısıtma sistemlerinin standartlara uygun olmamasına; D'de, evlerin yeteri kadar ısınmamasının nedeni binanın dış yalıtımının iyi yapılmamış olmasına; E'de, yakıttan tasarruf sağlanabilmesinin nedeni binaların ısı yalıtımının standartlara uygun olmasına bağlanmıştır. Ancak B'de neden belirtilmemiştir.

(Cevap B)

5. I. cümlede geçen "birden" sözcüğü, cümleye "aniden", "ansızın" anlamı katmaktadır. Buna göre I. cümlede "ansızın" anlamı vardır. Diğer cümlelerde bu anlamı sağlayacak bir sözcük kullanıldığını göremiyoruz.

(Cevap A)

6. Parçada, çocuklar için öykü ve roman yazmanın güçlüğünden söz edilmektedir. IV. ve V. cümlelerde ise çocuklara yönelik yazılacak öykü ve romanda bulunması gereken özellikler üstü kapalı olarak belirtilmiştir.

IV. cümlede, bu yapıtların çocuğun dünyasına girebilen, onun dilini konuşabilen; V. cümlede zaman içinde geçişler yapabilen, onların yaşına inen, bugünün birikimini, onlara sıkıcı olmadan anlatabilen niteliklere sahip olması gerektiği ifade edilmiştir.

(Cevap E)

8. Üslup, yazarın anlatımıyla yani dili kullanımıyla ilgili özelliklerdir. Buna göre E seçeneğinde yazarın üslubuna yönelik olumsuz eleştiri söz konusudur. Sözcüklerin bir araya getirilmesindeki savrukluğun konunun gereği gibi işlenmesini önlediği ifade edilmiştir.

(Cevap E)

9. Cümledeki "kazılar aralıklarla devam etmektedir" sözünden A seçeneğindeki "kazi çalışmaları zaman zaman durmaktadır" yargısına kesin olarak ulaşılabilmektedir.

(Cevap A)

7. D seçeneğinde verilen cümlede, öğretmenin öğrencilerini araştırma yapmaya yönlendirmesi önerilmektedir. Cümlede geçen "merak duygusunu kamçılamalı, olayların, olguların nedenlerini öğrenme tutkusunu geliştirmelidir" ifadeleri, öğrencileri araştırma yapmaya yönlendirmek gerektiğini anlatmaktadır.

(Cevap D)

10. II. cümleden gerçek anlamdaki kuyumculuğun ne zaman başladığı konusunda ortak bir görüş olmadığı anlaşılıyor. Bazılarına göre MÖ 4000'in sonlarında, bazılarına göre 30.000 yıl öncesinde başlıyor.

(Cevap B)

CÜMLEDE ANLAM

1. I. cümlede, söz konusu bitki grubunun yurdumuzda 688 türünün bulunduğu belirtiliyor. II. cümlede, bunların doğada kendiliğinden yetiştiği ifade ediliyor. III. cümlede, dünyadaki ters lale ve çiğdem gibi türlerinin büyük bölümünün Türkiye’de yetiştiği belirtiliyor. V. cümlede, Anadolu’nun bu bitkiler için bulunmaz bir ortam sağladığı dile getiriliyor. Ancak IV. cümlede, tohumlarının nasıl elde edildiğiyle ilgili bilgi verilmemektedir.

(Cevap D)

3. Parçadaki IV ile numaralanmış cümlede kent ortamında yapılan uzun yürüyüşlerin hem olumlu (sağlık açısından yararlarının olması) hem de olumsuz (kalabalık ve trafik nedeniyle çekilmez olması) yönleri belirtilmiştir.

(Cevap D)

2. I. cümlede, fotoğrafın etki gücünden (dünyanın her yerinde geçerli bir dil olması) söz ediliyor. II. cümlede, yaygınlığıyla ilgili bilgi (ilgilenenlerin sadece fotoğraf sanatçıları olmadığı) veriliyor. III. cümlede, önceki cümleye ilişkin ek görüş (herkesin bu büyüye kapılabildiğinin ifade edilmesi) belirtiliyor. V. cümlede, amaç (yarışmanın düzenlenme amacı, fotoğrafçılığın daha çok sevilmesine ve gelişmesine katkıda bulunmak, şeklinde ifade edilmiştir.) belirtiliyor. Ancak IV. cümlede, sevindirici bir durum ortaya konmamaktadır.

(Cevap D)

4. Parçadaki V ile numaralanmış cümlede, yazarlara okurun ilgisinden yoksun kalmamaları için uyarı yapılmaktadır. Cümledeki “ama” bağlacı da bu anlamı güçlendirmektedir. Buradaki uyarı, yazarlığın öykünün özüne çıkırılmaması gerektiğidir.

(Cevap E)

5. Parçadaki III ile numaralanmış cümlede, Samuel Richardson’la insanın iç dünyasında olup bitenlerin iridelenmeye başladığından söz edilmesi, sözü edilen romancının insanın ruhsal yapısını incelemiş olduğunu düşündürmektedir. Çünkü insanın iç dünyasıyla, ruhsal yapısı aynı anlama gelmektedir.

(Cevap B)

6. Cümleye göre bir yazarın başarısı, anlattıklarının okurda yaşanmışlık duygusu uyandırmasıdır. "Yaşanmışlık duygusu uyandırma" sözü ile de anlatılanların "gerçekmiş gibi algılanması" sözü arasında anlamca ilişki kurulabilir.

(Cevap E)

7. "Sözcüklerinde kendine özgü bir ses, bir renk var." cümlesinde geçen "kendine özgü" sözü, "özgün, başkalarından ayrılan" anlamına gelmektedir. Buna göre, tırnak içinde verilen cümleyle "sözcüklere yeni anlamlar yükleyen bir biçiminin olduğu" anlatılmak istenmiştir.

(Cevap E)

8. A seçeneğinde, söz konusu ülkede bir kişinin günde ortalama 400 gram ekmeği tükettiği saptanmıştır. C seçeneğinde, ekmeği, uzun süre küflenmeden saklayabilmek için bir önlemden söz edilmiştir. D seçeneğinde, buzdolabında bekletilen ekmeğin tazelenmesi için çözüm önerilmiştir. E seçeneğinde, ekmeği bayatlamayacak biçimde saklamanın yöntemlerinden biri belirtilmiştir. Ancak B seçeneğinde, üretim söz konusu değildir. Burada bir saptama yapılmıştır.

(Cevap B)

9. Cümlede, bir şiirin güzelliği ilk okunuşta anlaşılmasına yani her okunuşta farklı bir yönünün görülmesine bağlanmıştır. Buna göre A seçeneğindeki ifadenin aradığımız anlam özelliğini içerdiğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

10. Parçadaki I ve II ile numaralanmış cümlelerde aynı düşünce farklı sözlerle ifade edilmiştir:

"Gerçek" → "çokça tanık olduğumuz olaylar"

"Bir başka açıdan görünüm" → "yeni bir pencere"

(Cevap A)

11. "İyi bir davranış, dünyadaki bütün güzel sözlerden daha tesirlidir." cümlesiyle "Vermeğe istediğimiz mesajı açık biçimde sunmak eylemlerle mümkündür." sözüyle anlamca yakındır.

(Cevap E)

CÜMLEDE ANLAM

1. I. cümlede, beğenilen bir uygulamadan (söz konusu yerin düzenli bir kent olması) söz edilmektedir. III. cümlede, bir alanın görüntüsüyle ilgili bir ayrıntı (gezdikleri meydanın bir yanının surla çevrili olması) verilmektedir. IV. cümlede, bir doğa olayının nedeni (havanın çok yavaş kararmasından hiçbir zaman zifiri karanlık olmaması) belirtilmektedir. V. cümlede, bir adlandırmanın nedeni (önceki cümlede belirtilen durum sebebiyle halkın bu mevsimdeki gecelere "beyaz geceler" demesi) açıklanmaktadır. Ancak II. cümlede, kent planlamasındaki bir eksiklik dile getirilmektedir.

(Cevap B)

2. I. cümlede, eğitim anlayışıyla kültür arasındaki ilişki (ailelerin eğitime bakış açısının kültüre göre değişmesi) vurgulanmaktadır. II. cümlede, kırsal kültüre bağlı ailelerle ilgili bir gözlemden (kırsal kesimde ailelerin, çoğunlukla tarımla uğraşmasının ve geleneklerine sıkıca bağlı olmasının belirtilmesi) söz edilmektedir.

III. cümlede belirli bir çevrede yaşayanların kültürel durumu (gecekonuda yaşayan ailelerin değişik bir kültürü benimsemesi) belirtilmektedir. IV. cümlede, kentli aile tipinin iki özelliği (geleneklerle bağlarının gevşemiş olması ve çekirdek aile yaşamını sürdürmeleri) açıklanmaktadır. Ancak V. cümlede, eğitimde fırsat eşitliğine ilişkin bir öneride bulunulmamıştır.

(Cevap E)

3. I. cümlede, gölün adının neye dayandığı (rüzgârla hafifçe ürperen suya bakılarak adının konmuş olması) belirtilmektedir. II. cümlede, göl diye bilinen yerle ilgili bilgi (söz edilen yerin bir göl olmadığına, Manavgat Çayı'nın denize dökülmeden önce yayılıp akıntısının yavaşladığı bölüm olduğunun açıklanması) verilmektedir. III. cümlede, göl kıyısındaki at istasyonlarının işleviyle ilgili açıklama (binicilik öğretmesi, orman içinde at turları düzenlemesi) yapılmaktadır. V. cümlede, yapılan yollardan nerelere kadar gidilebileceği (Manavgat Çayı'na, ormanın içine doğru yürüyüşler yapılabilmesi) belirtilmiştir. Ancak IV. cümlede gölün yakınındaki değişikliklerin kimler tarafından yapıldığı vurgulanmamıştır.

(Cevap D)

4. D seçeneğinde, söz konusu kişinin çevresindekilere saygılı olmayı öğrenmesi gerektiği ifade edilip bu durum, I. cümlede "böyle davranmaya devam ederse çok şey kaybeder" şeklinde yorumlanmıştır.

(Cevap D)

5. I. cümlede, yakınlık duyulan güzel sanatlardan (müzik ve resim) söz edilmiştir. II. cümlede, yapılan seçimle ilgili bilgi (mühendisliğe yönelmesi) verilmiştir. III. cümlede, artık mümkün olmayan bir durumdan (besteci olmak için geç kalmış olması) söz edilmiştir. V. cümlede, amaç (fotoğraflarında müzikle bir paralellik yakalamaya çalışması) belirtilmiştir. Ancak IV. cümlede, yaygın bir durum dile getirilmemiştir.

(Cevap D)

6. Parçadaki II ile numaralanmış cümlede, söz konusu sokağın sakinlerinin sokaktaki çay bahçelerinin gölgelikleri kaldırılınca sokağın aslında ne kadar geniş olduğunun farkına vardıkları anlatılmaktadır.

(Cevap B)

7. Verilen cümlede Batı ve Doğu müziklerinin aynı oranda sevildiği, bunun da müziğin evrensel bir doğaya sahip olduğunun göstergesi olduğu söylenmiştir. Devamında ise bu beğenin evrensel doğaya uygunluk koşuluna bağlı olduğu belirtilmiştir. Bu ifadeler "Evrensel dokuyu yakaladığı müddetçe bütün müzik eserleri herkesçe kabul görür." cümlesinde kesin bir yargı olarak ifade edilmiştir.

(Cevap D)

8. Numaralı cümlelere baktığımızda II. ve III. cümlelerde beklenen, amaçlanan durum anlatılıyor ancak IV, V ve VI. cümlelerde bu amaçların dışında bazı durumların gerçekleştiği görülmektedir.

(Cevap E)

9. Herkes için aynı olma anlamı taşıyan, kanıtlanabilir yargılarda nesnellik söz konusudur. I. cümlede, "çok ileri"; II. cümlede, "dev dalgalar"; V. cümlede "başarıp" sözleri kişisel görüş bildirdiğinden bu cümlelerde nesnellik söz konusu değildir. Ancak III. ve IV. cümlelerde, kişisel görüşlere yer verilmemiştir.

(Cevap D)

10. E seçeneğinde kentte "ulaşım müzesi"nin olması bu kente özgü bir durum olarak ifade edilmiştir. Parçanın diğer cümleleri için özgün bir nitelik taşıdıkları söylenemez.

(Cevap E)

CÜMLEDE ANLAM

1. Cümlede, kendisini başkasının yerine koyabilen bir kimsenin başkalarının duygularını daha iyi anlattığı ifade edilmektedir. B seçeneğinde de okuduğu kitapta küçük kızın duygularını hisseden bir kimsenin düşüncelerine yer verilmesi, cümlede anlatılmak istenenle anlamca bir ilişki olduğunu göstermektedir.

(Cevap B)

2. "Öneri" kavramı "salık verme" olarak da sorulmaktadır. A seçeneğinde, sözcüklere yeni anlamlar kazandırabilen için bir öneri (çeşitli eklerden yararlanılabileceği) belirtilmektedir.

(Cevap A)

3. Cümlede, sözü edilen yerin turistik açıdan hareketli olmasının nedenleri sıralanmaktadır. Buna göre, cümledeki boş bırakılan yerlere sırasıyla "bunun nedeni" ve "yanı sıra" sözleri getirilmelidir. Çünkü birden fazla etkenden burada söz edilmektedir.

(Cevap E)

4. I. cümlede, birbirine bağlı iki durumdan (yazı yazmaktan tüm olumsuzluklara rağmen vazgeçmemesi) söz edilmiştir. III. cümlede, II. cümlede belirtilenler tamamlanmaya (madalyonun karanlıkta kalan yanı) çalışılmıştır. IV. cümlede, birbiriyle çelişen iki tutumdan (yazmayı sevmesine rağmen yazdıklarını yakması) söz edilmiştir. V. cümlede, bir tutuma ilişkin yorum (geride bir şey bırakmama çabasıyla ilgili "yeminli gibi" yorumunun yapılması) yapılmıştır. Ancak II. cümlede, I. cümlede belirtilenlerin doğru olmadığı sezdirilmemiştir.

(Cevap B)

5. Bu tip sorularda "olumluluk - olumsuzluk" ilişkilerine ve bağlaçlardan önceki ve sonraki cümlelere bakılmalıdır. Buna göre öncüldeki metinde kitap fuarlarının farklı işlevleri anlatılmaktadır. Cümleye bakıldığında kastedilen manayı A seçeneği vermektedir.

(Cevap A)

6. E seçeneğinde, yarışı kazanmanın koşulu çaba göstermeye bağlanmıştır. Diğer cümlelerde koşul anlamı yoktur. Şart anlamı, bir sonuca ulaşmayı bir şartın sağlanmasına bağlı kılan cümlelerdir.

(Cevap E)

7. Bir yapıtın anlatım yönünden değerlendirilmesi, üslup özelliklerinin belirtilmesiyle ilgilidir. B seçeneğinde geçen "betimlemeler" ve "benzetmeler" sözleri yapıtın üslubuyla ilgili özelliklerdir.

(Cevap B)

8. D seçeneğinde, bir oyunun karşıt özelliklerinden söz edilmiştir. "Güldüren", "eğlendiren" sözleriyle "üzen", "düşündüren" sözlerinin birbiriyle karşıt/zıt anlamlı olduklarını söyleyebiliriz.

(Cevap D)

9. A seçeneğinde, bir karşılaştırma yapılmıştır. Değirmenin damıyla sahibinin sakalı, aklı (beyazlığı) yönüyle karşılaştırılmaktadır.

(Cevap A)

10. D seçeneği dışındaki seçeneklerde, sanatçının yazacaklarına önceden karar vermemesi gerektiği, içinden geldiği gibi yazması vurgulanmaktadır. D seçeneğinde ise sanatçının topluma bir şeyler vermesi, yol göstermesi gerektiği ifade edilmiştir.

(Cevap D)

11. Karışık olarak verilen cümlelerin doğru sıralanışı: V, III, II, I ve IV olmalıydı. Bize baştan dördüncüyü sorduğu için cevabımız B'dir.

(Cevap B)

12. I. cümlede "ilginç geliyor", II. cümlede "şaşırtıcı bir doğurganlık", III. cümlede "fark ettim" ve V. cümlede "zannetmiyorum" ifadeleri öznellik içermektedir. IV. cümlede herhangi bir öznellik yoktur.

(Cevap D)

CÜMLEDE ANLAM

1. I. cümlede, Türkiye'nin az okuyan bir ülke olduğu ifade edilmektedir. III. cümlede de Türkiye'de bir şiir kitabının ancak beş yüz adet basıldığı ve bunun bir buçuk, iki yıl içinde satılabildiği belirtilerek I. cümlede söylenenler kanıtlanmaktadır.

(Cevap B)

2. Parçadaki I. ve V. cümlelerde sanatçı kendini yenileme, geliştirme çabası içinde olduğunu farklı sözcüklerle ifade etmektedir.

(Cevap B)

3. I. cümlede, gelenlerin meyveleri koparabilmesi için dut ağacının dallarını yere doğru uzattığından söz edilerek öznel (kişisel) bir düşünce belirtilmiştir. III. cümlede, niteleme (her şeyin zevkli ve zarif olduğunun belirtilmesi) yapılmıştır. IV. cümlede, betimleme (balkonun kapısının açık olduğunun, karşıda yemyeşil bir adanın görüldüğünün söylenmesi) yapılmıştır. V. cümlede, "belki" sözcüğü cümleye tahmin anlamı katmıştır. Ancak II. cümlede, çelişkili bir durumdan söz edilmemiştir.

(Cevap B)

4. I. cümlede, geçmişte yaşadıklarıyla ilgili bir değerlendirme (hüzünlü bir çocukluk geçirdiğini söylemesi) yapıyor. II. cümlede, I. cümlede söylenenin (hüzünlü bir çocukluk geçirmesinin) nedenini (ailesinin kendi içinde mutlu bir aile olmaması) belirtiyor. III. cümlede, çevresindekilerin (anne ve babasının) kendisiyle ilgili duygularını (kendisini sevdiklerini) açıklıyor. V. cümlede, babasıyla ilgili bir saptama (kitap yazmayı çok isteyip yapamamış olması) yapıyor. Ancak IV. cümlede, babasının başarılı bir insan olduğundan söz etmemektedir. Yalnızca babası sayesinde edebiyata yöneldiğini belirtmektedir.

(Cevap D)

5. A, B, C ve D seçeneklerinde, hayatlarıyla ilgili çok şey bilinmeyen ya da hayatlarıyla ilgili bazı şeyleri saklama amacı taşıyan sanatçılardan söz edilmektedir. E seçeneğinde sözü edilen sanatçı (Flaubert) ise eserinden (Madam Bovary) hayatı ve kendisiyle ilgili bilgilere ulaşılabileceğini ifade etmiştir. Buna göre sanatçılarla ilgili olarak E seçeneğinde ötekilerden farklı bir düşüncenin ile sürüldüğünü söyleyebiliriz.

(Cevap E)

6. I. cümlede, denemenin temelini bir düşüncenin oluşturduğu (denemede, düşüncenin nasıl bir gelişim gösterdiğinin ortaya konmasının istenmesi) belirtiliyor. II. cümlede, yazarın kendini yazının akışına bırakarak yazması gerektiği (deneme yazarından, varacağı yeri bilmeden yazmasının beklenmesi) belirtiliyor. III. cümlede, yazarın, okuru konuyla baş başa bıraktığı (deneme yazarının, denemenin bir yerinde konuyla okur arasından çekilivermesi) söyleniyor. V. cümlede, deneme yazarının bilimsel veriler yerine, kişisel görüşlerini ortaya koyması gerektiği (deneme yazarının, dıştan, bilimsel ön çalışmalardan değil; içten, kendi düşüncelerinden güç alarak yürümesi) belirtiliyor. Ancak IV. cümlede, varılan sonuçların toplumca benimsenmesinin istendiği belirtilmemektedir.

(Cevap D)

7. Tefik Fikret'in yazım konusundaki çalışmalarının istenen sonucu vermemesinin nedeni IV. cümlede dizgicilerin de kendilerine özgü bir yazım tutumlarının olması olarak belirtilmiştir.

(Cevap C)

8. Cümlede geçen "gizemli" ve "yarı aydınlık" sözleri yazarın, yapıtlarını anlamayı okura bıraktığını düşündürmektedir. Bu düşünce de C seçeneğinde belirtilmiştir.

(Cevap C)

9. Parçanın V. ve VI. cümlelerinde sözü edilen ikilemin ne olduğu belirtiliyor. Yazar hem yapıtların yayın dünyasında kaybolup gitmesini istemiyor hem de o yapıtlarda yıllar öncesinin tatlarını bulamamaktan korkuyor.

(Cevap E)

10. V. ve IV. sıfat tamlaması, IV. ve II. sıfat tamlaması, II. ve I. sıfat tamlaması oluşturmuştur. III. de yüklemidir. Buna göre kurallı ve anlamlı sıralama: V - IV - II - I - III şeklinde olmalıdır.

(Cevap E)

CÜMLEDE ANLAM

1. II. cümlede turizme gereken önemin verildiği konusunda bir bilgi yoktur. Burada yalnızca Türkiye'nin zengin bir turizm potansiyeline sahip olduğu ifade edilmiştir.

(Cevap B)

2. IV. cümlede uyarı söz konusu değildir. Cümle "hissedilemeyeceği için dikkatli olunuz" şeklinde verilseydi uyarı cümlesi kabul edilirdi.

(Cevap D)

3. V. cümlede yanlış olduğu anlamı çıkmamaktadır. Yazar, kendisi ortaya bir düşünce atmış, "aksine" diyerek onun söz konusu şekilde olmadığını belirtmiştir. Fakat burada yanlış bulunmamaktadır.

(Cevap E)

4. III. cümlede böcekleri, kuşları ve diğer hayvanları tanımadıkları dile getirilmiş fakat bunları sadece resimlerde görme anlamı yoktur. Buna göre III. cümle ile ilgili yargının yanlış olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap C)

5. Yadsıma; inkâr etme, kabullenmeme demektir. B seçeneğinde de bir kabullenmeme söz konusudur. Bu cümlede söz konusu kişinin büyüklerine danışmadığı iddiası yadsınmaktadır.

(Cevap B)

6. Verilen cümlede, Truva savaşıyla ilgili olarak iki farklı görüş dile getirilmiştir. Buna göre bu cümleden çıkarılabilecek kesin sonuç Truva Savaşı'nın nedeni konusunda farklı görüşlerin olduğudur. Diğer yargılar ise öncüldeki cümleden çıkacak olası ifadelerdir.

(Cevap D)

7. Verilen cümlede zamana bağlı olarak değişen bir durumdan söz edilmektedir. İlk boşluktan sonra bir değişimden söz edildiği için öncesine “alışılmış” ifadesi gelebilir. “muhtaç” ise korunmayı çağrıştırmaktadır. Bu bağlamı A seçeneğindeki ifadeler tamamlamaktadır.

(Cevap A)

8. Oluşturacağımız anlamlı ve kurallı cümlenin yüklemi “esin kaynağı oldu” buna göre IV. söz sonda yer almaktadır. Diğer sözleri de anlamca birbirine bağladığımızda karşımıza şu cümle çıkar:

“Dünya edebiyatının en önemli eserlerinden biri Muhteşem Gatsby'nin yazarı F. Scott Fitzgerald'ın kısa bir aşk yaşadığı zengin kızı Ginevra King ünlü yazarın pek çok öykü ve romanındaki bazı kadın karakterlerine esin kaynağı oldu.” Buna göre dördüncü söz V numaralı sözdür.

(Cevap E)

9. IV. cümlede geçen “yanık ses” ve “büyük sanatçı” ifadeleri öznelik bildirmektedir. Diğer cümlelerde yazar yorum katmamıştır. Öznel yargıların doğruluğu veya yanlışlığı kanıtlanamaz. Diğer cümleler nesnelidir.

(Cevap D)

10. Belirtilen ifadelerin karşılıkları şunlardır:

- A) ... binalar taştan yapıldığında → ısı kaybı az oluyor.
 B) ... ısı yalıtımlarının standartlara uymaması → yakıt tasarruf edilememesi sonucunu doğuruyor.
 C) ... dış yalıtımı özensiz yapıldığından → yakıt tasarrufu mümkün olamıyor.
 D) ... ısı yalıtımlı yapılması → ısınmayı kolaylaştırıyor.
 E) seçeneğinde ise yalıtıma özen gösterilmesi gerektiği ifade edilmiş ancak bunun nedeni belirtilmemiştir.

(Cevap D)

CÜMLEDE ANLAM

1. V. cümlede klarnetin hafif saz olmaktan kurtulmadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla V. cümledeki yargı yanlıştır. Diğer cümlelerin açıklamalarıyla ilgili bir yanlışlık yoktur.

(Cevap E)

2. Kanıksama, bir duruma alışma o durumu kabul etme anlamındadır. V.cümlede bu anlam çıkmadığı için E seçeneği yanlıştır.

(Cevap E)

3. Soru öncüllerinde verilen cümle ve seçeneklerde verilen cümle eşleştirilirken asla cümlenin dışına çıkılmamalı ve günlük hayatımıza dair yorumlar katılmamalıdır. Buna göre D seçeneği iyi arkadaşın kim olduğunu belirttiği için çıkarılabilecek en mantıklı seçenektir.

(Cevap D)

4. Başkasına ait sözlerin değiştirilerek aktarmaya "dolaylı anlatım" denir. II. cümlede böyle bir söyleyiş söz konusu değildir. Dolayısıyla bu cümledeki ifade yanlıştır.

(Cevap B)

5. Bu tür sorularda önce yüklem tespit edilmeli, ardından özne ve diğer öğeler bulunmalıdır. Cümleyi IV - II - V - I - III şeklindeki sıralamayla anlamlı ve kuralı hâle getirebiliriz. Bu durumda baştan üçüncü söz V. sözdür.

(Cevap E)

6. Birinci cümlede eylemin gerçekleşmesi bir koşula bağlanmıştır. Cümlede geçen "mi" soru edatı cümleye koşul anlamı katmıştır. Yaşamın bitmiş olmasının şartı yerine olan inancı yitirmek olarak belirtilmiştir. Diğer cümlelerde koşul anlamı yoktur.

(Cevap A)

7. Bu tür sorularda parçayı dil ve anlatım yönünden tamamlayabilecek en uygun seçeneği bulmak gerekir. Buna göre cümlede geçen "alanından da" ifadesiyle deniz ve kara hayvanlarının başka bir şeyden yararlandıkları sezdirilmiştir. O halde ilk boşluğa "yön bulma yetenekleriyle" ifadesi ve ikinci boşluğa "önceki nesillerin de kullandığı" ifadesi getirmek gerekir.

(Cevap A)

8. Cümlede başarılı olmak için geçmişi yok saymamak, ondan faydalanmak gerektiği belirtilmiştir. A, C, D, E seçeneklerinde bu ifade çıkarılmaktadır. Dikkat edilirse soru öncülünde verilen cümlede ne hatadan ne de zafer azminin olumsuz etkilenmesinden söz edilmiştir. Buna göre B seçeneğindeki ifadenin bu cümleden çıkarılamayacağını söyleyebiliriz.

(Cevap B)

9. I. boşluğa gelebilecek ifade olumlu olmalıdır. Çünkü "bol miktarda" ifadesi kullanılmış ve "sayesinde" denilmiştir. II. boşluğa bir önceki yılda yaşanan bir olumsuzluktan söz eden bir ifade getirilmeli, çünkü "unutturdu" denilmiştir. Söz konusu ifadeleri en iyi yansıtan seçenek ise C seçeneğidir.

(Cevap C)

10. Bu tür sorularda olası ifadeler cevap olamaz. Seçeneklerde verilen ifadeleri bu yönüyle iyi değerlendirmek gerekir. Soru öncülünde verilen cümleye göre "hem bakır tencere hem de çelik tencere" ifadelerinden "en az iki tencerenin" olduğu kesin olarak çıkarılabilir.

(Cevap E)

11. Birinci cümlede sözü edilen döviz fiyatlarındaki değişiklik, "gelişmekte olan ülkelerdeki siyasi krizler" ile örneklenmiştir.

(Cevap A)

CÜMLEDE ANLAM

1. Bu tür sorularda boşluklara verilen ifadenin cümle- nin genel anlam ve mantığına uygun olmasına dik- kat edilmelidir. Buna göre dünyayı neye benzetebi- lirsek ve ne denersek cümlelerin anlam bütünlüğü sağ- lanır? Elbette ki "makine ve çalışması" sözcükleri cümlelerin anlamına uygun düşer.

(Cevap A)

2. Parçada "asla" sözcüğü sadece II ve III. yerlere ge- tirilebilir. Diğerlerine getirildiğinde cümlelerin anlam akışına uymamaktadır.

(Cevap C)

3. Klasik eser "çağını aşmış" eser demektir. Yazar da kendi yazdıklarını tekrar etmeye başladığında bu kla- sik eserleri okumaya ihtiyaç duyuyorsa demek ki ça- ğını aşmış eserler okumak yazarın yaratıcılığını bes- lemektedir.

(Cevap E)

4. Bu soru öncülünde verilen "geleneksel" ifadesinden dolayı, söz konusu filmle ilgili olarak "yeni çekim yön- temlerine başvurulmuştur." yargısı çıkarılabilir. Bu tarz sorularda olası ifadeler değil, var olan ifadelerle hareket etmek gerekir.

(Cevap B)

5. Parçanın III. cümlesinde evin satın alınıp müzeye dö- nüştürüldüğü ifade edilmiştir. Ancak bu cümlede söz konusu yapının mimari bir özelliği belirtilmemiştir. Bu- na göre C seçeneğindeki ifadenin yanlış olduğu söy- lenebilir.

(Cevap C)

6. Cümlede, bir dile giren yabancı sözcüklerin o dilin kurallarına uyarlanarak kullanıldığını destekleyecek bir dayanak yoktur. Bunun dışındaki yargıların karşılıkları verilen cümlede mevcuttur.

(Cevap D)

7. Parçadaki IV. ile numaralanmış cümlede, gerekli donanıma sahip olmadan film yapma hevesine kapılmanın seyirciyi elden kaçırma ve sinemanın bir daha ciddiye alınmama tehlikesine yol açabileceğinden söz edilmektedir.

(Cevap D)

8. Parçadaki en önemli ipucu "vardı" sözcüğüdür. Geçmiş zaman kipiyle çekimlenen bu eylem akla "o zamanlar" sözünü getirmektedir. Son cümle gerekçe bildirdiği için boş bırakılan ikinci yere "oraya" sözcüğünün getirilmesi uygun olacaktır. Bu bağlamda parçadaki boş bırakılan yerlere A seçeneğindeki sözcükler getirilmelidir.

(Cevap A)

9. Söz konusu cümlede önce yüklem, sonra da özne bulunursa geri kalan öğelerle birbirlerini tamamlama durumuna göre cümle rahatlıkla oluşturulabilir. Buna göre: V - I - IV - II - III şeklinde anlamlı ve kurallı bir sıralama yapılabilir.

(Cevap D)

10. I. cümlede, Herodot'un Firiglerle ilgili bir tespiti aktarılıyor. II. cümlede, pek çok kaynaktan alınan bilgilerin ve söylenenlerin kesin olmadığı izlenimi veriliyor. IV. cümlede, Firiglerin Hititlerden önce varlıklarını sürdürdükleri belirtiliyor. V. cümlede, bir müzedeki bulgulardan söz edilerek önceki cümlede anlatılanların inandırıcılığı kanıtlanıyor. Ancak III. cümleden, yapılan kazılardan, ortaya çıkarılması gereken başka belgelerin de olduğu anlaşılmamaktadır.

(Cevap C)

ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Parçada yazar ele aldığı düşüncenin geçerliliğini sağlamak için Peyami Safa'nın sözlerinden yararlanmıştır. Yani bu parçada başvurulan düşünceyi geliştirme yolu tanık göstermedir.

(Cevap A)

2. Parçada, bir gezi sırasındaki izlenimler karşılaştırılarak örneklerle aktarılmaktadır. Parçada somut bir olay bulunmadığından "Eylemler oluş sırasına göre verilmiştir." diyemeyiz.

(Cevap D)

3. Varlıkların niteleyici özellikleriyle anlatıldığı yazılar betimleme olarak tanımlanır. Yazarın, gördüklerini okuyucunun gözünde canlanacak biçimde anlatmasına dayanır. Bir başka ifadeyle betimleme "tasvir etme"dir. "Kıyılarda açık yeşil, daha sonra koyu yeşil..." cümlelerinde betimleme vardır. "Görebilmesi dileğiyle" ve "kıyılması dileğiyle" ifadeleri ile yineleme (tekrar) yapılmıştır. "Hoşça kalın", "Sağlıkla kalın" cümleleri istek bildiren cümlelerdir. "Görebilmesi dileğiyle" ve "kıyılmaması dileğiyle" sözlerinde bir kaygı söz konusudur. Paragrafta neden-sonuç ilişkisi yoktur.

(Cevap D)

4. "Bilim ve sanatta olduğu gibi yazınsal ürünlerde de ayrıntılar önemlidir." cümlesinde, karşılaştırma yapılmıştır. "Yerli yerine" sözü, ikilemedir. "Ayrıntı seçmede özenden yoksunluk, teknik işleyişte nasıl bir yıkıma yol açıyorsa aynısı anlatım için de geçerlidir." cümlesinde, düşünce örnekle somutlaştırılmıştır. "Anlatım" sözcüğü, parçanın son cümlesinde terim olarak kullanılmıştır. Ancak parçanın anlatımında eksiltili cümlelere yer verildiği söylenemez.

NOT

Eksiltili cümlelerin sonuna üç nokta (...) konur. Bir parçada, üç nokta (...) bulunmuyorsa eksiltili cümleden de söz edilemez.

(Cevap B)

5. Devrik cümle, yüklemi sonda olmayan cümledir. Bu parçadaki cümlelerin hepsinin yüklemi sondadır yani bütün cümleler kurallıdır. Buna göre A seçeneğindeki ifadenin yanlış olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap A)

6. Bir olay, kişi veya durumun anlatıldığı, genelde geçmiş zaman kipinin kullanıldığı anlatım biçimine öyküleme (hikâye etme) denir. Parçada da bir olay anlatıldığı için A seçeneği doğru yanıtıdır. Öyküleme okuyucusunu olay içinde yaşatma çabası vardır. Yer-zaman ve mekan esastır.

(Cevap A)

7. Düşsel ögeler; gerçek ya da gerçeküstü ögelerden, hayal gücünden yararlanılarak oluşturulan paragraflardır. Paragrafa baktığımızda “gecenin kalkıp gitmesi, yıldızların çocukların yüzlerini okşaması, yıldız hışırtıları...” gibi ifadeler düşsel ögelerdir.

C seçeneğindeki “Devrik cümlelere yer verilmiştir.” yargısına paragrafta örnek verilmiştir. Paragrafa baktığımızda I, III ve V. cümleler devrik cümlelerdir.

D seçeneğindeki “Anlatıma öznellik katan bir söyleyiş söz konusudur.” yargısına da paragrafta örnek verilmiştir.

Paragrafta insana özgü nitelik kazanan varlıklar: gece ve yıldızdır. Gecenin acele etmemesi, yıldızın odaya sızması ve çocukların yüzlerini okşaması insana özgü davranışlardır.

A seçeneğindeki “Tanımlamalar yapılmıştır.” yargısına ise parçadan örnek verilemez.

(Cevap A)

8. Parçayı dikkatlice incelediğimizde yazar, açıklayıcı bir anlatım biçimi değil tartışmacı anlatım biçimi kullanılmıştır. Parçada yazar; kendi doğrularına okuyucuyu inandırmak, onu kendi gibi düşündürmek istemektedir. Bu şekildeki anlatım biçimine tartışmacı anlatım denir.

Parçayı incelediğimizde yazar, kendi düşüncesini kuvvetlendirmek, karşı tarafı ikna etmek için anlatılan konunun uzmanı olan bir kişinin görüşüne başvurmamıştır.

Parçaya baktığımızda düşüncenin kanıtlanması için hiçbir rakamsal ifadeye yer verilmemiştir.

Betimleme; bir varlık, durum veya olayın resmini çekişmiş gibi detaylı bir şekilde tasvir etme demektir. Parçada bunun örneği yoktur.

B seçeneğinde “Bilimsel olarak kanıtlanamayan düşünceler ifade edilmiştir.” denilmiştir. Kanıtlanamayan düşünce öznel, kişisel düşüncelerdir. Parçanın geneli zaten bilimsel olarak kanıtlanamayan ifadelerle doludur.

(Cevap B)

ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Yüklemi sonda olmayan cümlelere devrik cümle denir. Bu parçadaki cümlelerin yüklemeleri sondadır. Yani bu parçada devrik cümle kullanılmamıştır.

(Cevap E)

2. Bir yargının gerçekleşmesinin başka bir durumun gerçekleşmesine bağlı olduğunu anlatan cümleler koşul cümlesidir. Bu parçada, bu nitelikte bir cümle-ye yer verilmemiştir.

(Cevap A)

3. Kente insana ait özellikler (sırlarını öğrenebilmek gibi) kazandırılarak kişileştirme sanatına başvurulmuştur. Yazar kentle ilgili kişisel düşüncelerini anlatmaktadır. "Kılıfını soyamak" ve "sırlarını öğrenmek" yakın anlamlı sözlerdir. Parçanın son cümlesinde kentin büyüünden kurtulmanın mümkün olmadığı (kesinlik bildiren cümle) anlatılmaktadır. Ancak parçada, karşıtıklardan yararlanılmamıştır.

(Cevap C)

4. Parçadaki "ardıc ağaçlarıyla kaplı tepeleri izlerken" sözlerinden A, "usul usul" sözünden B, "Bin metreye kadar makiler, kızılçamlar..." sözlerinden D ve E seçeneklerine ulaşılabilir. Ancak parçada karşılaştırma yapılmamıştır.

(Cevap C)

5. Parçada, Ahmet Efendi'nin cümlesi aktararak alıntı yapılmış, hem görme ("gülen yüzü", "hafifçe öne eğdiği kasketi" gibi sözlerde) hem de işitme ("suskunluğunu korumayı başarır", "keskin cümlesini söyledirdi" gibi sözlerde) duyularıyla algılanan ayrıntılara yer verilmiş, devrik (ilk cümle) ve kurallı (ikinci cümle) cümle türlerine yer verilmiş, Ahmet Efendi'nin çeşitli özellikleri açıklanmıştır. Ancak parçada ikileme kullanılmamıştır.

(Cevap B)

6. Parçada, ikileme kullanılmıştır. (pamuk pamuk), de-yime yer verilmiştir (yollara düşmek), benzetmeye başvurulmuştur (pamuk pamuk bulutlar), kişileştir-meye başvurulmuştur (yolları özlemiş olan araba). Ancak nesnel yargıya yer verilmemiştir.

(Cevap A)

8. Parçada sıfatlardan, benzetmelerden yararlanılarak okuyucunun zihninde izlenim kazandırma amaçlan-mıştır. Amacı izlenim kazandırma olan parçalarda betimleme anlatım biçimine yer verilir. Bu parçada da sözle resim çizme sanatı olarak niteleyebileceği-miz betimlemeye yer verilmiştir.

(Cevap B)

7. Parçada, kitabın farklı zamanlarda uyandırdığı duy-gular karşılaştırılmıştır. "Eli yüzü düzgün", "gizemli" sözleri nitelik bildirmektedir. "Gibi" edatı, benzetme-den yararlanıldığını göstermektedir. "Eli yüzü düz-gün" sözü ise "iyi bir niteliğe sahip" anlamına gelen bir deyimdir. Ancak parçada nesnellikten söz edile-mez çünkü kişisel duygu ve düşüncelere ağırlık ve-rilmiştir.

(Cevap C)

9. Parçada ele alınan düşünceyi açıklamak, destekle-mek amacıyla genellikle tanınan, alanında uzman bir kimsenin düşüncelerine yer verilmesine tanık gös-terme denir. Buna göre, bu parçada tanıklıklardan yararlanıldığı söylenemez.

(Cevap C)

ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Bir parçada bir görüşü savunma veya bir görüşe karşı çıkma varsa burada "tartışmacı anlatımdan" söz edilebilir. Söz konusu parçada ortaya bir görüş atılmış ve tamamen kişisellik bildiren ifadelerle Osmanlıya ait yedi eser sıralanarak bir görüş ortaya konmuştur. Tartışma, anlatım biçimini tez-antitez-sentez şeklinde özetleyebiliriz.

(Cevap B)

3. Parçada bale hakkında bilgi verildiği için açıklama yapılmıştır denilebilir. Balenin tiyatro ile karşılaştırması söz konusudur. Buna göre parçada açıklama ve karşılaştırmadan yararlanıldığını söylemek mümkündür.

(Cevap A)

2. Bu tarz sorularda önce seçenekler okunmalı ve bu seçeneklerin karşılıkları parçada aranmalıdır. Parçanın anlatımında abartmaya başvurulmamıştır. Bunun dışındaki ifadelerle şu karşılıkları gösterebiliriz:
- A → ...tanımaya çalışıyorduk kenti.
B → tek tük
C → Etlik sırtları; uzayıp giden, bomboş tarlalardı.
D → ...kenti çepeçevre sarmamıştı.

(Cevap E)

4. Parçanın anlatımında alıntıya başvurulmamıştır. Diğer seçeneklerin ise şu karşılıkları vardır:
- A → ...çünkü sinema, temelde...
B → ...ilk sesli film olan...
D → bile bile
E → ...gerçeğin ezici üstünlüğünü...

(Cevap C)

5. Parçanın bir öyküden alındığı açıktır. Görme ve koklama duyusu olduğu için B seçeneği de doğrudur. “buruk tat”, “ateşin büyü” mecaz anlamıdır. “Toprağın suyu içine çekmesi ve ateşin büyüüne kapılması” kişileştirmedir. Parçada III. kişi ağzından (o) anlatımı vardır.

(Cevap C)

7. Parçada, kentlerde yaşayanlarla kırsal kesimlerde yaşayanların yaşamın bütününe olan yaklaşımları karşılaştırılıp örneklerle açıklanarak bir sonuca bağlanmaktadır. Ancak parçanın anlatımında belgelere dayanma söz konusu değildir.

(Cevap C)

6. Parçada gözlemler sonucu elde edilenler zihinde canlandırılmaya çalışılmaktadır. Bulutların “hışımla” dağlara çarpması insana özgü bir niteliğin cansız varlığa aktarıldığını göstermektedir. Yağmurun ıslaklığının hissedildiği ifade edildiğinden görme dışında dokunma duyusuna ait ayrıntılara da yer verildiği anlaşılmaktadır. Düşünceler konuşma havasında dile getirilmektedir. Ancak parçanın anlatımında nesnellığe ağırlık verildiği söylenemez.

(Cevap E)

8. Parçada, MS 2. yüzyılda yaşamış bir filozofun genelleme içeren cümlesi alıntı yapılmıştır. Parçada, “-se / -sa” kip ekiyle oluşturulmuş koşul cümlelerine yer verilmiştir. Parçanın bütününde bir beklentinin dile getirildiğini de söyleyebiliriz. Ancak parçada pişmanlıktan söz edilmemiştir.

(Cevap A)

ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Parçada, anlatıcı, duyduğu sesi boş bir şişenin ağzına üfleyince çıkan sese benzetmektedir. Buzlu gölün yüzeyindeki yürüyüşü öykülemekte, etrafında gördüklerini betimlemektedir. "Bağıra bağıra" gibi yinelenmelere yer vermektedir. Ancak parçanın anlatımında nesnelliğin ağır bastığı söylenemez.

(Cevap E)

2. Parçada, şairlerin yaşamlarıyla şiirleri arasındaki bağlantıyı tartışan görüşler ele alınmaktadır. Şairin yaşamıyla şiirlerinin örtüştüğü, görüşünün bir örnekle (Ceyhun Atuf Kansu) desteklenmeye çalışıldığını söyleyebiliriz.

(Cevap C)

3. Parçada, pencere kenarına oturmuş, etrafı izleyen bir kimsenin sohbet havası taşıyan izlenimleri aktarılmaktadır. Ancak parçada, karşılaştırma yapıldığı söylenemez.

PUAN KÜPÜ

Karşılaştırma yapılan parçalarda, "en, daha, pek, kadar, ise" gibi sözcüklere yer verilir.

(Cevap B)

4. Parçada, Ulubat Gölü tasvir edilmekte, göl ve çevresiyle ilgili izlenimler aktarılmaktadır. Amacı izlenim kazandırma olan bir parçanın anlatım biçimi betimleme olabilir.

(Cevap C)

5. Sanat eserine kendi soluğunu katmak, şahsi düşüncelerini dile getirmek anlamındadır. Bu da "öznellik" sözüyle ifade edilebilir. Olayların ve durumların kişisel görüşle iletilmesi, altı çizili sözle dillendirilmiştir.

(Cevap D)

6. Parçanın anlatımında örneklerden yararlanma yoktur. Bunun dışındakilerin ise şu karşılıkları vardır:
- A → ...duygularımın örselendiğini...
- B → ...gürül gürül aktığını...
- C → ...Kent, derin kederini sezdirmeden...
- E → ...soğuk yüzünü hissetmemek...

(Cevap D)

8. Parçada, okuyucuyu olay içinde yaşatma ve gözlemler sonucu elde edilenleri okuyucunun zihninde canlandırma amaçlanmıştır. Buna göre parçanın anlatımında öykülemeye ve betimlemeye başvurulduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap B)

7. Parçanın anlatımında karşılaştırmaya yer verilmiştir. Diğer seçeneklerdeki ifadelerin ise parçada şu karşılıkları vardır:
- A → ...ister istemez
- B → ...önemli bir etkendi tabi
- C → ...bütüncül bakabilmeyi gerekli kılıyor
- D → ...bakışı edinebilmek için

(Cevap E)

9. Parçada, bir sokak ve sokaktaki evlerle ilgili izlenimler parçanın sonunda küçük bir olaya (bir kadının evden çıkarak bakkala gitmesi) yer verilerek aktarılmaktadır. Ancak parçada, insana özgü niteliklerin doğaya aktarıldığı söylenemez.

(Cevap B)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada bir yazarın kaleme aldığı eserinde yöre kültürüne özgü öğelere bolca yer verdiğinden, bu durumun okumayı zorlaştıracığından fakat bunun doğal bir şey olduğundan söz edilmektedir. Buna göre, parçanın başına A seçeneğindeki yargının getirilmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

2. Sorumuzda parçada boş bırakılan yerlere hangi sözcükler getirilmelidir, diye sormaktadır. Paragrafımız incelendiğinde birinci boş bırakılan yere mantıksal bir bağlantıyla B, C, E seçeneklerinin gelebileceğini düşünürüz. İkinci boş bırakılan yere ise yine mantıksal bir bağlantı ile sadece B seçeneğinin gelebileceğini düşünürüz. Üçüncü boş bırakılan yere ise boş olandan önceki ve sonraki sözcük düşünülerek bütün seçenekleri getirebiliriz. Bu üç boş bırakılan yere topluca baktığımızda ortak bir doğru olarak B seçeneğinin doğru olduğu ortaya çıkmaktadır.

(Cevap B)

3. Sorumuzda parçada boş bırakılan yerlere hangileri getirilmelidir, diye sormaktadır. Paragrafımız incelendiğinde, birinci boş bırakılan yer için: Öncesindeki ve sonrasındaki sözcükler birlikte ele alındığında "silah, bağlantı enstrümanı ve duygu aracı" sözcüklerinin gelemeyeceği görülecektir. Birinci boş bırakılan yere ya "gösterge" ya da "iletişim aracı" sözcükleri getirilmelidir. İkinci boş bırakılan yere ise öncesindeki ve sonrasındaki sözcükleri de göz önüne alarak baktığımızda yalnız "gelişim" sözcüğünün gelebileceği görülecektir. İki boş bırakılan yere sırasıyla "iletişim aracı ve gelişim" sözcükleri gelmelidir.

(Cevap D)

4. Sorumuzda numaralı şekilde verilen cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur, diye sorulmaktadır. Bu tür sorularda ilk yapılması gereken verilen cümlelerden hangisi daha genel yargılar içeriyor, yani hangisi paragrafımızın ilk cümlesi olabilir, diye bakmalıyız. Sonrasında ise ilk cümlemizde bağlantılı olabilecek cümleyi bulmak ve bu mantıkla diğer cümleleri doğru sıralamalıyız. Numaralı cümleler dikkatlice incelendiğinde ikli gelecek cümlemizin III numaralı cümle olacağı görülecektir. III numaralı cümleyi takip edebilecek en mantıklı cümlemiz I numaralı cümlemizdir. I numaralı cümlemizin son sözcükleri "geçici olarak etkileniyor."dur. Bu sözcüklerle bağlantılı olan IV. cümlemiz ise I numaralı cümleden sonra gelmelidir. IV numaralı cümlemizden sonra ise gelebilecek en mantıklı cümlemiz II numaralı cümledir. II numaralı cümlemizden sonra ise tek kalan cümlemiz V numaralı cümle gelmelidir. Doğru sıralama: III, I, IV, II ve V olmalıdır. Bize baştan üçüncüyü sorduğundan dolayı IV numaralı cümlemiz doğru cevabımızdır.

(Cevap D)

5. Sorumuzda parçanın sorusunda düşüncenin akışına göre numaralandırılmış cümlelerden hangisi getirilir, diye sorulmaktadır. Düşüncenin akışını bozan cümleler; paragraftaki konuyla, konuya bakış açısıyla bağlantısı kopmuş ya da çok zayıflamış olan cümlelerdir. Paragrafımız incelendiğinde, I numaralı cümlede düş ile öyküyü özetleyen bir tanım yapılmıştır. II numaralı cümlede ise I. cümle ile bağlantılı bir cümle gelmesi gerekir ki düşüncede akış bozulmasın. Parçada II numaralı cümle incelendiğinde öykünün Türk edebiyatındaki gelişimi ve romana kıyasla daha az rağbet görmesinden bahsedilmiştir. II. cümle I. cümle ile bağlantılı görünmüyor. III. cümlemize baktığımızda burada ise I. cümlelerin devamı niteliğinde, I. cümledeki tanım ile Rust Hills'in sözü arasındaki tamamlamayı anlatmıştır. I ve III. cümle birbiriyle bağlantılı olmasına rağmen II cümle sonradan buraya yerleştirilmiştir. Düşüncenin akışını bozan cümlemiz II. cümledir.

(Cevap B)

6. Sorumuzda parçada düşüncenin akışına göre numaralandırılmış cümlelerden hangisi getirilir, diye sorulmaktadır. Parçada genel olarak Antropolojinin insanın kim olduğunu, nereden geldiğini ve ne şekilde eylemde bulduklarını inceleyen bilimsel bir dal olduğundan bahsedilmiştir. Bunlara ilaveten antropologların, öncelikle Homosapiens adı verilen insanın ataları ve yakın akrabalarıyla ilgilendiğinden bahseder. Buradan sonra ise cümlemiz düşüncenin akışını değiştiren sözcüklerden (ama, fakat, ancak...) önceki olumlu cümlelerin tersine olumsuz olmalıdır. Numaralandırılmış cümleler incelendiğinde I ve III numaralı cümleler olumsuzdur II. cümle ise olumludur. II. cümlemiz olamaz. I. cümlemizde ise "bilim dünyasının çözemediği birçok meseleyle karşı karşıya olduklarını anlamazlar" denilmiştir. Halbuki antropologlar araştırdıkları konunun bilim dünyasının çözemediği bir konu olduğunun farkındadırlar ki onu aydınlatmak için çalışıyorlar. I. cümlemizde bu açıdan olamaz. III. cümlemiz ise "konuya nesnel ve bilimsel bir bakış açısıyla yaklaşmakta zorlanırlar." denmektedir. Bu cümle getirilebilir çünkü araştırılan tür insan ve araştıran da insandır. Bundan dolayı insanın insan atalarını ve yakın akrabalarını incelerken nesnel olması zordur. Parçada düşüncenin akışına göre getirilebilecek cümlemiz III numaralı cümledir.

(Cevap C)

7. Sorumuzda parçamız iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış hangi cümle ile başlar, diye sormaktadır. Bu tür sorularda parçanın bir bölümünde bir düşünce ikinci bölümünde başka bir düşünce yer alır. Yazar, konuyu işleken her bir paragrafta konunun farklı bir yönünü ele alır. Anlattığı bir şeyden farklı bir şeye geçiş yaptığında yeni bir paragrafta da geçmesi gerekir. Bu kısa bilgi ışığında metnimiz incelendiğinde:

I. cümlede Batı toplumlarında Orta Çağ'a kadar çoğu yetişkinin zihninde çocukluk kavramı yoktu, deniyor. II. cümlede I. cümle ile bağlantılı bir şekilde 6-7 yaşına kadar çocukların bebek kabul edildiğinden hatta çoğunlukla statüsü olmayan, istenmeyen ve ihmal edilen bireyler olarak görülüyordu. III. cümlede II. cümle ile bağlantılı bir şekilde 7 yaşına ulaşan çocukların ise genellikle küçük yetişkin olarak kabul edildiğinden bahsedilmiştir. IV. cümleye geldiğimizde ise ilk üç cümledeki Orta Çağ'daki çocuk anlatılmamıştır. IV. cümleden itibaren çocuğun nasıl bir eğitim yöntemiyle eğitileceği konusu üzerinde durulmuştur. İlk üç cümle bir paragraf olacak şekilde ayarlanmış IV. cümleden itibaren ise ikinci bir paragrafta geçilmiştir. Numaralı cümlemiz iki paragrafta ayrılacak olsa ikinci paragrafımız IV numaralı cümle ile başlar.

(Cevap C)

8. Sorumuzda numaralı cümlelerin anlamlı bir paragraf oluşturması için hangi numaraların yer değiştirmesi gerekir, diye sorulmaktadır. Numaralı cümleleri bir paragraf oluşturacak şekilde giriş, gelişme, sonucuna dikkat ederek sıraladığımızda sıralamanın şu şekilde olması beklenir:

I, IV, III, II ve V diye sıralanmalıdır. I. cümlede "Vücudumuzdaki bütün hücrelerin genetik yapısı aynıdır." demektedir. II. cümle ise "Örneğin genetik bir hastalık..." diye başlamaktadır. II. cümlelerin yerine getirilebilecek cümle aradığımızda tam da IV. cümlelerin I. cümleden sonra gelmesi gerektiğini görürüz. IV. cümle, I. cümlede anlatılan "genetik yapının aynı"lığını alarak "Kas hücrelerimizden, deri hücrelerimize, kemik hücrelerimizden kök hücrelerimize kadar bu genetik yapı değişmez." diyerek I. cümlede bahsedilen "genetik yapının aynı"lığını kuvvetlendirir. Bundan dolayı II ve IV. cümleler yer değiştirmelidir.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada, sanatçının başarılı olabilmesi için birtakım aşamalardan geçmesi gerektiği ifade edilmiştir. Buna göre parçanın sonuna, “çıracak olmadan usta bir sanatçı olunamaz” sözü getirilmelidir.

(Cevap D)

2. Parçada, gelecek yıllara ilgili planlar aktarılırken III ile numaralanmış cümlede geçen yıllara ilgili bilgi verilmesi, düşüncenin akışını bozmaktadır. Anlam halkasının koptuğu ilk cümle anlam akışının bozulduğu cümledir.

(Cevap B)

3. Parçada, edebiyatın estetik (güzellik) ve felsefeyle (düşünce) olan ilişkisi ele alınmaktadır. Ancak V ile numaralanmış cümlede, edebî metinlerin düzyazı ve şiir diye ikiye ayrıldığından söz edilmesi, düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap D)

4. Parçadaki ilk üç cümlede, toplumsal değişmelerin yazınsal yapıtlara olan etkisinden söz edilirken IV. cümleden itibaren gerçeğin nasıl algılanması gerektiğinden bahsedilmektedir. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf IV. cümleyle başlar.

(Cevap C)

5. Parçadaki ilk dört cümlede, Hindistan'ın Surat kentinin nüfus yapısıyla ilgili bilgiler verilirken V. cümleden itibaren kentteki Tapti Nehri'nin kutsallığına değinilmektedir. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf V. cümleyle başlar.

(Cevap D)

6. IV. cümlede üstat diye tanıtılan kişinin kimsenin şii-rini kolay kolay beğenmediği, beğenmedikleriyle de alay ettiği belirtilmiştir. I. cümlede ise bunun devamı olan bir ifade dile getirilmiştir. Bunun için I. cümle mutlaka IV. cümleden sonra gelmelidir. Dolayısıyla da anlam bütünlüğü oluşturmak için I. cümleyle V. cümle yer değiştirmelidir.

(Cevap B)

7. Parça; giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur. Bu bilgi ışığında bir parçadaki ilk cümlelerin doğru tespit edilmesi parçanın tamamının doğru sıralanması demektir. Soruda geçen numaralandırılmış cümlelerden ilki giriş bölümünü oluşturmaktadır. II. cümlede öncesinde hiçbir bilgi olmadan “bu büyüme” ifadesiyle I. cümleyle pek bir bağlantısının olmadığını sezdirmiştir. III. cümle “önce” ifadesiyle başladığı için kesinlikle I. cümlelerin devamıdır. Bu cümleden sonra da II. cümle gelebilir. Çünkü “belli belirsiz büyüyen yapıracak” II. cümleyle göre “gerçek büyüklüğüne ulaşır.”

(Cevap A)

8. Parçada II. cümleden itibaren deneme türü ve özelliklerinden bahsedilmektedir. I. cümlede ise deneme sözcüğünün anlamına değinilmiştir.

(Cevap A)

9. Parçada, folklorün yalnızca halk oyunları olmadığı ifade edilmektedir. Buna göre, parçanın sonuna folklorün ne olduğuyla, kapsamının neler olduğuyla ilgili yargılar getirilebilir. Ancak A seçeneğindeki yargı, konuyu başka açıdan ele aldığı için parçanın sonuna getirilemez.

(Cevap A)

10. Bu tip sorularda cümlelerin genelden bir anda özele dönmesine, özelden bir anda genele geçmesine ya da nesneden öznele, öznelenden bir anda nesnele geçmesine dikkat etmeliyiz. Bu bağlamda soruya baktığımızda I, II, III ve IV numaralı cümleler genel ifadelerdir. Yani kullanılan cümleler herhangi bir dili kast ederek kullanılmamış, bütün dilleri kast ederek kullanılmıştır. V. cümlede bir anda Türkçeye dönmüş ve anlam akışını bozmuştur. Zaten cümlenin başında geçen "buna karşın" ifadesiyle kendinden önceki yargı hiçbir suretle uyuşmamaktadır.

(Cevap E)

11. Sorumuzda parçada boş bırakılan yerlere hangi sözcükler gelmelidir, diye sorulmaktadır. Boş bırakılan yerlere baktığımızda: I. boş bırakılan yere önceki ve sonraki cümleler, sözcükler göz önüne alınarak A, B, D seçeneklerini getirebiliriz. II. boş bırakılan yere yine önceki ve sonraki cümleler, sözcüklerle göz önüne alınarak A ve E seçenekleri getirilebilir. Bu iki boşluğa gelebilecek seçeneğimiz ise A'dır.

(Cevap A)

12. Sorumuzda paragrafta anlam akışını bozan cümle hangisidir, diye sorulmaktadır. Numaralı cümleler incelendiğinde I. cümlenin sonlarında teorik temellere ait fikirlerin 15. yüzyılın sonlarında ortaya atıldığı söylenmektedir. II. cümlenin başında ise "1920'lerde sistemin geliştirilmesi..." diye başlayan cümlemiz I. cümlemizle bağlantılıdır. III. cümleye baktığımızda "Aynı yıllarda televizyon..." diye başlayan cümle kendinden önceki II. cümlede anlatılan 1920'lerde atılan önemli adımlar cümlesi ile bağlantılıdır. IV. cümlemize baktığımızda yine 1920 ve o devirdeki gelişen yayın hayatından bahsedilerek "ilk canlı televizyon yayını başladı." denilmiştir. V. cümlemiz ise IV. cümledeki gelişen yayın hayatı ile ilgili olmayıp televizyonun izlenmesi ile ilgili genel bir yargı bildirmektedir. V. cümlemiz kendinden önceki ve sonraki cümle ile ilişkili bir cümle değildir.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. III. cümlede bir zarardan bahsediliyor. II. cümlede ise bu zararlardan kurtulmanın çaresi anlatılıyor. Önce zarar anlatılmalı, sonra çaresi söylenmelidir. Bu durumda kompozisyon bütünlüğünün sağlanması için II. ve III. cümleler yer değiştirmelidir.

(Cevap C)

2. I ile numaralanmış cümlede, söz konusu sanatçının görüşlerine yer verilmiştir. Soru kökünde belirtilen yargı da bu görüşlerin devamı niteliğindedir. Buna göre, parçadaki II ile numaralanmış yere soru kökündeki yargı getirilebilir.

(Cevap B)

3. I ve II. cümlelerde zeytinyağından bahsedilmektedir ancak III. cümleden itibaren düşüncenin yönü “zeytinyağı tarımı ve tarım aletleri” kaymaktadır. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf III. cümle ile başlar.

(Cevap B)

4. Bu sorularda önce giriş yapmaya uygun cümleler seçilmeli, aralarda neden-sonuç ilişkisi veya tamlama grupları varsa tespit edilmelidir. Giriş yapmaya II. cümleden başlayabiliriz. III ve I. cümle II. cümleyi desteklemektedir. V. cümlede ise beyin geliştirmenin nasıl olacağı belirtilmiştir. IV. cümle ise V. cümlede sonucunu olarak açıklanmıştır.

(Cevap C)

5. Parçadaki ilk dört cümlede kentin “elmas”la olan ilişkisinden bahsedilmektedir. V. cümleden itibaren kentin tarihiyle ilgili bilgi verilmektedir. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf V. cümleyle başlar.

(Cevap D)

6. I. cümle “bu” sözcüğünden dolayı, II. cümle “Bu” sözcüğünden dolayı, IV. cümle “böylesi” sözcüğünden dolayı, V. cümle “Bunların” sözcüğünden dolayı giriş cümlesi olamaz. Çünkü bu cümlelerdeki saydığımız sözcükler cümlelerin kendilerinden önceki cümlelere bağlı olduğunu ve onların açıklaması durumunda olduğunu gösteriyor. Bu paragrafın giriş cümlesi III. cümledir. III. cümlenin başta olduğu D ve E seçeneklerini incelersek cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralanışı III, II, I, V, IV şeklindedir. Bu da D seçeneğinde verilmiş.

(Cevap D)

7. Parçada, Singapur’un çevre temizliğine verdiği önemden söz edilmektedir. Verilen seçeneklerden ise sadece “D” bu parçayla konu bütünlüğü taşımaktadır.

(Cevap D)

8. Parçada, müzeye dönüştürülmek istenen bir binanın eski hâlini öğrenmek için yapılan çalışmalardan söz edilmektedir. Ancak II. cümlede, anlatımdan bağımsız bir öneriye yer verilmesi düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap B)

9. I. cümle “Eğer bunlar” sözünden dolayı, III. cümle “o zaman” sözünden dolayı, IV. cümle “fakat”, “bunları” sözcüklerinden dolayı giriş cümlesi olamaz. II. cümle giriş cümlesidir. II. cümlenin başta verildiği seçenek B seçeneğidir. Bu seçeneğe baktığımızda verilen sıralamayla anlamlı bir bütün oluşturulabiliyor: II, IV, I, III

(Cevap B)

10. Parçada, çocuk kitaplarının nasıl bir anlatıma sahip olması gerektiği ele alınmaktadır. Ancak IV ile numaralanmış cümlede, kahramanların özelliklerinden söz edilmesi düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parça II. cümleden itibaren bir bütündür. Metropollerdeki ağaç kıyımı, onun hayvanlara olumsuz yansımaları ve hayvanların göç mecburiyeti dile getiriliyor. I. cümleyse genç kuşağın hayvanları belgesellerde veya hayvanat bahçelerinde görüp bu yolla tanıdığını anlatır. II. cümleyle birlikte genç kuşak da hayvanlar da bahçe de yok oluyor. Yani içerik değişiyor. Bu durumda I. cümle akışı bozmaktadır.

(Cevap A)

2. I, II, IV ve V. cümleler giriş cümlesi olamaz. Çünkü hepsinde bir önceki cümleye bağlı olduğunu ifade eden bağlaçlar var. III. cümle giriş cümlesidir. III'ün giriş cümlesi olarak verildiği iki seçenek var. Bu seçenekler incelendiğinde anlamlı bir bütün oluşturacak olan sıralama C seçeneğinde verilmiştir: III, II, V, I, IV

(Cevap C)

3. I, II, IV ve V. cümlelerde çocuklara çeşitli davranışları kazandırırken onlara destek verilmesi gerektiği her çocuğun kendi yaş ve yeteneğine göre yapabileceği işler olduğuyla ilgili bilgiler verilmiş. Bu cümleler anlamca birbirini tamamlıyor. Ancak III. cümlede her çocuğun ailesi için bir şeyler yapmak isteyeceği ifade edilmiş. Yani diğer cümlelerle anlam bakımından uyuşmuyor.

Burada verilen cümlelerle bir paragraf oluşturulduğunda sıralama: I, II, IV, V şeklinde olur. III. cümle bu paragrafta yer almaz.

(Cevap C)

4. Bu soruda verilen cümlelerle bir paragraf oluşturulduğunda sıralama I, III, II, V şeklinde olur. IV. cümle bu paragrafta yer almaz. Çünkü I, III, II ve V. cümlelerde okul çağındaki çocukların televizyon izlediğinden, izledikleri programların olumlu ve olumsuz etkilerinden ve programların denetlenmesi gerektiğinden bahsediliyor. IV. cümle ise bu konuyla ilgisi yoktur.

(Cevap D)

5. I. cümlede orkide türünün çiçeğinde böceklerin yiyebileceği besin maddelerinin olmadığı, V. cümlede orkidelerdeki bu eksikliğin nesillerini devam ettirebilmelerini güçleştirdiği, III. cümlede doğanın bu sorunu çözdüğü, IV. ve II. cümlelerde de bu sorunun nasıl çözüldüğü anlatılıyor. Buna göre, II. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.

(Cevap C)

6. Parçada, çocukların kendilerini geliştirmelerine herkesin katkıda bulunması gerektiği ifade edilmektedir. Buna göre, parçada boş bırakılan yere “çaba göstermesi” sözünün getirilmesi gerekmektedir.

(Cevap A)

7. Parçada güven duygusunun 0-2 yaş döneminde temeli atılan bir duygu olduğundan ve bu duygunun gelişmesi için neler yapılması gerektiğinden bahsediliyor. Fakat IV. cümlede bu konudan söz edilmiyor. Burada kişiliğin oluşumunda çocuklukta yaşanan olayların etkili olduğu söylenmiş. Dolayısıyla anlam akışı bu cümle ile bozulmuştur.

(Cevap D)

8. Parçada, annelerin ve babaların çocuğun sergilediği aynı davranışa her zaman aynı tepkiyi vermedikleri ve bunun gerekçesi ele alınmaktadır. Buna göre parça, çocuğa niçin farklı tepkiler verdiğimizizi açıklamamız gerektiğinde ifade eden B seçeneğiyle tamamlanabilir.

(Cevap B)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçanın sonuna getirilebilecek yargının önceki cümlelerin gerekçesi olması gerekmektedir. Buna göre, "Öyle ki çocukluk çağında okuduğumuz bir kitabı yetişkinlik döneminde okuduğumuzda ondan alacağımız tat farklı olur." cümlesinden sonra "Çünkü okuma, insan yaşamının vazgeçilmez temel etkinliklerinden biridir." cümlesinin getirilmesi anlamsal ilişkiyi sağlamayacaktır.

(Cevap D)

3. Parçada konuşan kişi parçanın ilk iki cümlesinde yaşamıyla ilgili genel bilgiler verirken III. cümleden itibaren yaşamıyla ilgili özel bir durumdan (saygı gecesi) bahsetmektedir. Buna göre, parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragraf III. cümleyle başlar.

(Cevap B)

2. I, II, III ve V. cümleler giriş cümlesi olamaz. Giriş cümlesi IV. cümledir. Bu cümlelerin başta verildiği seçenek D seçeneğidir. Seçenekteki sıralamaya baktığımızda anlamlı bir bütün oluştuğunu görebiliyoruz: IV, II, V, I, III.

(Cevap D)

4. III. cümle, "ancak" sözcüğüyle başlamaktadır. Bu bağlaç, karşıtlık bağlacıdır ve önce söylenenlerden farklı bir düşünceyi anlatmaktadır. IV. ve V. cümlelerde olumsuz bir bakış açısı söz konusuysa III. cümlede "ancak" bağlacıyla olumlu bir bakış açısı ifade edilmiştir. Böylece, III. cümle ile V. cümle yer değiştirdiğinde cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanmış olur.

(Cevap D)

5. Bir paragrafın ilk cümlesi "bu nedenle" sözüyle başlayamaz. Diğer cümleler de dikkatle okunduğunda verilen cümlelerle anlamlı bir bütün oluşturulması için I. ve III. cümlelerin yer değiştirmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

(Cevap B)

7. Parçada, düzyazıya da şiire de aynı değeri veren bir yazarın üslupla ilgili düşüncelerine yer verilmektedir. E seçeneği, parçada ele alınan düşünceden farklı bir bakış açısını yansıttığından parçanın son cümlesi E seçeneğiyle tamamlanamaz.

(Cevap E)

8. Parçada bütün kitapların edebiyat dünyası içinde bir yere sahip olduğunu düşünen bir kimsenin görüşlerine yer verilmektedir. Bu bağlamda parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, "Ama hiçbirinin arkasındaki emeği küçümsemedim." cümlesi getirilmelidir.

(Cevap A)

6. Parçadaki ilk beş cümlede, parçada konuşan kişi nasıl bir ortamda yetiştiğini anlatırken VI. cümleden itibaren hangi alana yöneldiği ile ilgili bilgilere yer verilmektedir. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf VI. cümleyle başlar.

(Cevap E)

9. Parçada, sayısal verilerden yararlanılarak ülkemizde çekilen film sayısının her yıl arttığından söz edilmektedir. Buna göre, parçanın başına D seçeneğindeki yargı getirilmelidir.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. Deneme türünün anlatıldığı bu parçanın ilk üç cümlesinde türün anlatım özellikleriyle ilgili bilgi verilirken IV. cümleden itibaren denemede ele alınan düşüncenin kanıtlanma amacı taşımadığı gibi özellikler üzerinde durulmaktadır. Buna göre, parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragraf IV. cümleyle başlar.

(Cevap C)

2. Parçada düşüncelerini açıklayan kişi, önce yaşadığı uyku sorunundan sonra da bulunduğu bölgenin özelliklerinden söz etmektedir. Buna göre parça, iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf II ile numaralanmış cümleyle başlar.

(Cevap B)

3. Parça, "Bu ayrıntılardan" ifadesiyle başlıyor. Buna göre parçanın başına getirilecek cümlelerin "ayrıntılardan" söz etmesi gerekiyor. Ayrıca kişinin olumlu ve olumsuz her şeyden mutlu bir sonuç çıkarabileceği ifade ediliyor. Bu anlamları tamamlayacak cümle A seçeneğinde verilmiştir: "Yaşamın her anı insanın yaşantısını zenginleştirecek, güzelleştirecek ayrıntılar taşır."

(Cevap A)

4. Parçada, yazarlığı para kazanmak için yapmayan, bunun için de kendini sınırlamadan, içinden geldiği gibi yazan bir yazarın görüşlerine yer verilmektedir. Buna göre parça, "Geçimimi sağlamak için yaptığım işten fırsat bulup istediğim zaman yazamıyordum." cümlesiyle tamamlanamaz.

(Cevap A)

5. Parçada, bir şiir için en önemli ögenin rahat, yalın, içten, konuşulan dilden seçilen sözlerle oluşturulmuş bir anlatım olduğu vurgulanmaktadır. Buna göre parçada boş bırakılan yere, A seçeneğindeki yargının getirilmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

6. Parçanın ilk üç cümlesinde, edebiyatla yolculuk arasındaki ilişki ele alınmaktadır. IV. cümleden itibaren ise Nedim Gürsel'in yolculuk kavramına yaklaşımından bahsedilmiştir. Buna göre, parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf IV. cümleyle başlar.

(Cevap C)

7. Parçanın ilk iki cümlesinde, yazarların bütün yapıtlarını bir arada yayımlamanın yararından söz edilmiştir. III. cümleden itibaren, parçadaki sözleri söyleyen kişinin bu uygulamayla ilgili çalışmalarına değerlendirmelerine yer verilmiştir. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf III. cümleyle başlar.

(Cevap B)

8. Parçanın ilk dört cümlesinde Montaigne'nin deneme türünün kurucusu olduğundan ve onun bu türü nasıl algıladığından söz edilmiştir. V. cümleden itibaren deneme türünün günümüzde nasıl algılandığından bahsedilmiştir. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf V. cümleyle başlar.

(Cevap D)

9. Parçada, Ankara'da tiyatro sezonunun açılmasıyla ilgili düşünceler aktarılmaktadır. "Artık, aklınızın bir köşesinde hep tiyatroya gitmek vardır." cümlesi, IV. ile numaralandırılmış yere getirilmelidir.

(Cevap D)

10. Parçada akkarıncaların yuvalarının özellikleri anlatılmaktadır. III. cümlede bu karıncaların nereye yuva yapmayacakları söylenerek esas konunun dışına çıkmıştır. Ayrıca IV. cümledeki "bu yuvalardaki" sözüyle ikinci cümleye göndermede bulunulmuştur. Buradan da parçanın anlam akışını III. cümlelerin bozduğunu anlamak mümkündür.

(Cevap C)

11. Parçanın V. cümlesine kadar "ustalık" kavramı üzerinde durularak öznel görüşler belirtilmiştir. V. cümleden itibaren şiir yazma üzerinde durularak yeni bir konuya giriş yapılmıştır. Buna göre bu parça iki paragrafa ayrılacak olsa ikinci paragraf V. cümleyle başlar.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada bir fotoğraf sanatçısının fotoğraf çekerken fotoğrafını çektiği kişiyle kurduğu ilişki anlatılmıştır. III. cümlede modelin güvenini kazanmada neler yaptığı söylenmiş ve bunun devamı mahiyetinde olan ifade ise V. cümlede yer almıştır. IV. cümledeki "bu" sıfatı ise V. cümlenin devamı olduğunun ipucudur. Buna göre IV. cümleyle V. cümle yer değiştirdiğinde anlam akışı sağlanmış olur.

(Cevap E)

2. Parçada, bir romanın içeriğiyle ilgili bilgi verilmektedir. Ancak V ile numaralanmış cümlede, roman dışında bir bilgi verilmesi düşüncenin akışını bozmaktadır. VI. Cümle anlam olarak IV. cümlenin devamıdır. Akışın bozulduğunu buradan anlayabiliriz.

(Cevap D)

3. I numaralı ve II numaralı cümleler paragrafın giriş cümlesi olabilecek nitelikte cümlelerdir. III numaralı cümle II numaralı cümleyi destekler niteliktedir. O zaman I numaralı cümle anlam akışını bozar ve parçadan çıkarılmalıdır. I. cümlenin de anlam akışını bozabileceği unutulmamalıdır.

(Cevap A)

4. Cümleler dikkatle okunduğunda II. cümlede Monet'in "flaneur" bir ressam olduğundan IV. cümlede ise "flaneur" ressamların genel özelliğinden bahsedildiği fark edilecektir. Bu cümlelerin art arda gelmesi için de III ve IV. cümlelerin birbirleriyle yer değiştirmesi gerekmektedir. IV. cümle anlam yönünden II. cümlenin devamıdır.

(Cevap C)

5. Cümlelerde, öğrenmenin gerçekleşmesinde, görsel ve işitsel materyalin payı ele alınmaktadır. Buna göre, öğrenmenin tanımlandığı V ile numaralanmış cümle, parçanın başına alınmalıdır. Böylece önce öğrenme, ardından öğretim materyali tanımlanmış, sonra da öğrenmede öğretim materyallerinin önemi açıklanmış olacaktır.

(Cevap E)

6. Parçada, İğdır'ın coğrafi ve kültürel özelliklerinden söz edilmektedir. Ancak III. cümlede, iklimle ilgili bilgi verilmesi düşüncenin akışını bozmaktadır. Çünkü bu cümle paragrafın ana konusu olan İğdır'ın coğrafi ve kültürel özelliği değildir.

(Cevap B)

7. Cümlelerde, ana dilin güzel ve etkili kullanılmasıyla ilgili yapılması gerekenler üzerinde durulmaktadır. Ancak III ile numaralanmış cümlede, dille ilgili genel bilgiler verilmektedir. Bu bağlamda, III ile numaralanmış cümle, anlam ve anlatım yönünden oluşturulacak paragrafta yer almaz. Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir bütün oluşturulduğunda ise doğru sıralama şu şekilde olacaktır: II, V, IV, I

(Cevap C)

8. Bir paragrafta bir yargı vardır. İkinci yargıya geçildiği andan itibaren yeni paragraf başlar. Anlatılan konudan küçük bir sapma olsa bile yeni paragraf başlayacaktır. Borges'in şiirlerinin konusu hakkında bilgi ile başlayan bu metin IV numaralı cümle ile bunu bozmuş ve şairlerin bir toplumun aynası olması gerektiği fikri ileri sürülmüştür. O zaman ikinci paragraf IV numaralı cümle ile başlatılmalıdır.

(Cevap C)

9. Bu tür sorularda parçanın giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin özelliklerini bilmek hangi cümlenin nerede olacağını kestirmemize yardımcı olacaktır. Ayrıca olayların oluş sırasını veya hangi cümlenin hangi cümleden sonra gelebileceğini de iyi analiz etmek gerekir. Buna göre; III - V - IV - II - I şeklinde paragraf anlamsal bütünlük oluşturmaktadır.

(Cevap A)

10. Parçada röportajın zorluklarıyla ilgili verilen örnekte, görüşülmesi gereken kişiyle ilgili karşılaşılabilecek güçlükler sıralanmaktadır. Buna göre parçada boş bırakılan yere, D seçeneğindeki yargının getirilmesi uygun olacaktır.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada üç öğrencinin katıldığı bir bilim fuarından söz edilmiştir. I. cümle ile II. cümle anlamca birbirini tamamlarken III. cümlede “bu gençlerimiz” denilerek I. cümlede söz konusu olan “üç genci” keşfetmiştir. II. cümle ise genel bir yargı olduğu için yani bilim fuarlarıyla ilgili genel bilgi verdiği için anlam akışını bozmuştur.

(Cevap B)

2. Parçada her cümle bir sonrakine hazırlık yaparken, her cümle ayrıca bir öncekinin devamı olmak zorundadır. Bu boyutuyla paragrafı inceleyecek olursak I. cümle ile II. cümlelerin birbirini tamamladığını görürüz. Zaten III. cümle “çağlayana” diyerek I. cümledeki çağlayandan söz ettiğini hissettirmektedir.

(Cevap B)

3. Parçada anlatılan olayın bir oluş sırası vardır. Zaten her cümle bu oluşa bağlı olarak birbirini takip etmek zorundadır. Buna göre parçanın I. ve II. cümlesinin yeri doğrudur. Dikkat edilirse III. cümlede bir anda havanın kararmasına ve yeni bir süse geçmiş. Ayrıca IV. ve III. cümlede birbirinden kopuktur. Bu durumda V. cümleyle III. cümlelerin yeri değiştirilirse anlam bütünlüğü sağlanır ve IV. cümledeki çiçekli süslerden sonra III. cümledeki “bir başka süs” birbirini tamamlar. Buna göre E seçeneğindeki değişiklikle anlam akışı tamamlanmış olur.

(Cevap E)

4. Parçanın konusu, tren yolculuğu sırasında yabancı biriyle geçirilen zaman dilimidir. I. cümledeyse günümüz tren yolculuklarıyla geçmişteki tren yolculukları konfor yönünden kıyaslanmıştır. Bu da anlam akışını bozmuştur.

(Cevap A)

5. V. cümle anlam bakımından I. cümlelerin devamıdır. II. cümleyle IV. cümlelerin devamıdır. Buna göre II. cümleyle V. cümle yer değiştirirse anlam akışı sağlanmış olur. Bu tür sorularda cümlelerin soru kökü sırayla okunup, bu sıraya göre anlam akışını bozan cümlelerin bulunması gerekir. Akışı bozan cümlelerin yerini ise uygun şekilde değiştirilmelidir.

(Cevap C)

7. II. cümlede kentin özel konumundan dolayı kente pek çok kale inşa edildiğinden söz ediliyor. IV. cümlede ise bu kalelerden birine örnek veriliyor. Bu nedenle bu cümlelerin art arda gelmesi doğru olacaktır. III. cümlede geçen Khadzhibei Kalesi ise kentin kuruluşuyla ilgilidir ve çeldirici olarak düşünülmüştür.

(Cevap B)

8. I. cümle giriş cümlesidir. II. cümle I. cümleden sonra gelmeye uygun değildir, çünkü düşünceler birbirini tamamlamamaktadır. Ayrıca III. cümlede II. cümleyi tamamladığı için II. ve V. cümlelerin yerini değiştirmek anlam bütünlüğünü sağlayacaktır.

(Cevap B)

6. Verilen cümlelerin anlamlı bir paragrafın oluşturabileceği sıralama: III - IV - I - V - II'dir. İlk cümle III. cümledir. Kompozisyonu oluşturan sıralama dilsel ve anlamsal bağlarla daha kolay bulunur.

(Cevap C)

9. Bir paragrafta bir düşünce olur. Yeni düşünceye geçildiği andan itibaren ikinci paragraf başlar. Kenenin konu olarak alındığı metinde V. cümleden itibaren insanların rahatlamak için doğaya çıktığı bilgisi verilmiştir ve ikinci paragrafın başlangıcı da V numaralı cümle olacaktır.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada, bir radyo yapımcısının hazırladığı programların unutulmasına gönülrü razı olmayıp insanların konuşmalarını kaydederek bugüne kadar saklayabilmesinden söz edilmektedir. Bu bağlamda parçada boş bırakılan yere, B seçeneğindeki sözlerin getirilmesi uygun olacaktır. Çünkü bu ifade yapılan işin en makul gerekçesini ortaya koymaktadır.

(Cevap B)

2. Bu sorudaki en önemli ipucu I. cümlelerin giriş cümlesi olamayacağıdır. Çünkü birinci cümle bağlaçla başlamıştır. Konuyu ortaya atar nitelikteki en uygun cümle IV. cümledir. IV cümlede geçen "yürüyüş" sözüne gönderme olan "Bu yürüyüşteki" sözü ise IV. sözün devamı olmalıdır. Buna göre sıralama şöyle olabilir: IV-II-V-III-I

(Cevap B)

3. Soruda, I. cümlede bir soru sorulduğu için hemen ardından V. cümlelerin gelmesi gerektiği açıktır. V. cümleden sonra tekrar bir soru sorulduğundan III. ve IV. cümleler arka arkaya gelir. IV. cümleden sonra da zıt yanıtın verildiği II. cümle gelmelidir. Öyleyse II. ve V. cümleler yer değiştirmelidir.

(Cevap B)

4. Parçada, sanat eserlerinin birçok kişinin çabasıyla oluşturduğu anlatılmaktadır. Buna göre, parçanın başına "Her sanat eserinin ardında birden fazla insan vardır." cümlesi getirilebilir. Diğer ifadeler anlam bağlamını tamamlayan nitelikte değildir.

(Cevap A)

5. Parçada, eski edebiyattan çağdaş edebiyata geçişin nasıl mümkün olduğu ele alınmaktadır. Buna göre parçanın başına: "Yıllar önce ortaya konmuş yapıtların özelliklerini bilmeden günümüzdeki yapıtları nasıl değerlendirebiliriz?" cümlesi getirilmelidir.

(Cevap B)

6. Bu gibi sorularda cümlelerin birbiriyle olan ilişkisine dikkat edilmelidir. IV. cümlede, son yıllarda yürüyüş parkurlarının doğa turizmi açısından önemine değiniliyor. II. cümlede, yürüyüş parkurlarına Likya Yolu'nun da eklenmesi gerektiği ifade ediliyor. V, I ve III. cümlelerde Likya Yolu'yla ilgili bilgiler aktarılıyor. Buna göre, cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturan sıralanışı: IV, II, V, I, III şeklinde olacaktır.

(Cevap D)

7. Parçada, büyük yapıtların çağlarının tanığı olma dileğiyle yazılmadığı ancak çağlarının tanığı olma özelliğini de taşıdığı anlatılmaktadır. Buna göre parçanın sonuna "Çağına tanıklık etme ancak sanata özgü yasalara ve kurallara göre yapılırsa anlamlı olur." cümlesi getirilebilir.

(Cevap E)

8. Parçadaki "ama" bağlacı, karşıt cümleleri birbirine bağlamaktadır. Buna göre, "Bu yönden biraz duraksadım." cümlesi "ama" bağlacından önce, yani III ile numaralanmış yere getirildiğinde, parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olacaktır.

(Cevap C)

9. Parçada, son zamanlarda sinemaya olan ilginin artmasından söz edilmektedir. V. cümlede ise filmlerle ilgili farklı bir durumdan (ailecek gidilen filmlerin artık olmaması) bahsedilmesi, düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada, yaşamdaki gerçeğe edebî gerçeğin aynı olmadığı düşüncesi Sait Faik'in bir öyküsüne yönelik eleştiri örneğiyle açıklanmaktadır. Ancak IV ile numaralanmış cümle, anlatımın akışını bozmaktadır. Parçanın konusu az okumak değildir, ancak IV. cümle bunu ifade etmektedir.

(Cevap D)

2. Parçada çevirmenin ana dil bilincine sahip olmaması hâlinde eksen kayması olabileceği ve dile yabancı sözcüklerin girebileceği belirtiliyor. Boş bırakılan yerden sonraki kısım olumsuzluğu dile getiriyor. Bu nedenle B seçeneğindeki yargı boş bırakılan yere getirilmelidir.

(Cevap B)

3. Parçada, yazınsal türlerin bazı türlerin içinde anlatım biçimi olarak yer alabileceğinden söz edilmektedir. Ancak IV ile numaralanmış cümlede mektupla ilgili özel bir durumdan söz edilmesi, düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap C)

4. Parçada, genç şairlerin şiirlerini kitaplaştırma gayetine girdikleri ama bunu genellikle başaramadıklarından söz ediliyor. Buna göre, parçanın sonuna düşüncenin akışına göre, "Çünkü yayınevleri genç şairlerin kitaplarını yayınlama konusunda ilgisiz davranıyor." cümlesi getirilebilir.

(Cevap D)

5. Parçada, canlıların doğal yaşam alanlarının bozulduğundan ve yapılması gerekenlerden söz edilmektedir. Ancak IV. cümlede, Sibiryaya kaplanlarının sayısı ile ilgili bir araştırma yapıldığının ifade edilmesi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır.

(Cevap D)

6. Parçada, yaşananları daha etkileyici biçimde dile getirenlerin kalıcı olabildiklerinden söz edilmektedir. Ancak IV ile numaralanmış cümlede, yazarlığın düş gücünün gelişmiş olmasını gerektirdiği biçiminde bir düşüncenin belirtilmesi, düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap D)

7. Genel bir yargı niteliği taşıdığı için IV giriş cümlesi olmalı, bu cümlenin devamı niteliğinde olan I hemen ardından gelmelidir. "Oysa" bağlacıyla başlayan cümle aksi bir ifade olduğu için I'den sonra gelmelidir. Ardından örnekleme cümlesi olan V ve bu cümlenin açıklaması olan II gelmelidir. Buna göre baştan IV. cümle V olur.

(Cevap E)

8. Parçanın ilk beş cümlesinde kimi sözcüklerin moda olduğu ve anlam incelikleri düşünülmeden kullanıldığı eleştiriliyor. VI ile numaralanmış cümleden itibaren ise bazı değerlerin geçerliliğini yitirmesi üzerinde duruluyor. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf VI. cümleyle başlar.

(Cevap D)

9. III. cümle bu parçanın giriş cümlesidir. III. ve II. cümle sebep sonuç cümlesi olduğundan art arda gelecektir. II. cümlede sözü edilen koşuşturmanın devamı I. cümlede anlatılmış I. cümlede anlatılan birlik komutanı hakkında V. cümle de bilgi verilmeye devam edilmiştir. IV. cümle de parçanın sonuç cümlesidir. Buna göre sıralama: III – II – I – V – IV şeklinde olmalıdır.

(Cevap E)

10. Güncelerin bir yönüyle ele alındığı bu parçadaki, "Yayımlanmayan parçalarla birlikte hemen her zaman, günce ya da mektup yazarının gerçek karakteri çarpıtılmış ya da gizlenmiş olur." cümlesine dayanarak parçanın sonuna, "kırıksıklıkları ve pürüzleri gizlenmiş bir resmin ortaya çıkmasına yol açar" ifadesi getirilebilir.

(Cevap A)

PARAGRAFTA YAPI

1. Bu cümlelerle anlamlı bir bütün oluşturmak için cümlelerin dil ve anlam örüntüsünün şu şekilde sıralanması gerekmektedir: "Medeniyet, insanın doğayı çeşitli yönleriyle taklit etmesi ve bunu geliştirmesi sonucunda ortaya çıktı. Tohumun büyümesi gözlenerek tarım, doğal barınma koşulları taklit edilerek inşaat ve diğer birçok disiplin ortaya çıktı. Bu disiplinlerin ortaya çıkmasından sonra, insanlık, bilgi birikimini sistemli olarak artırıp bilimlere ortaya çıkardı. Daha sonraki aşamadaysa zeki olmayan ama programlandıkları işleri hızla ve hatasız yapabilen makineler üretti ve mekanik işleri robotlara, makinelere yaptırdı. Şimdi de en az kendi kadar zeki ve kendinden çok daha hızlı makineler yapmanın yani yapay zekanın peşinde." Buna göre, II ile numaralanmış cümle baştan dördüncü olur.

(Cevap B)

2. Parçada, sözü edilen sanatçının yapıtını oluştururken önce zorlandığı ardından yokuş aşağı koşar gibi yazdığı anlatılmaktadır. Buna göre parçanın başına, C seçeneğindeki cümle getirilmelidir.

(Cevap C)

3. Parçada, usta oyuncuların iyi bir eğitmen olamacağı, çünkü öğrencilerinin kendine benzeyen sanatçılar olarak yetişmelerini bekleyeceği anlatılmaktadır. Buna göre parçanın sonuna, "özgün birer sanatçı olamamalarına, silik birer kopya olmaktan öteye gidememelerine yol açar." sözü getirilebilir.

(Cevap D)

4. Parçada, öyküde ve romanda "zaman ögesi"nin hangi özellikleri gösterdiği ifade edilmektedir. Ancak V ile numaralanmış cümlede "anlatım"dan söz edilmesi, düşünceyi bozmaktadır.

(Cevap D)

5. Parçada, romanla otobiyografi türü arasındaki ilişki ele alınmaktadır. Romanların otobiyografik özellikleri üzerinde durulmaktadır. Ancak III ile numaralanmış cümlede, sadece otobiyografiden söz edilmesi düşünceyi bozmaktadır.

(Cevap B)

6. Parçada her cümle bir öncekinin devamı ise cümleler arasındaki anlam bağlantısına ve olayın oluş sırasına dikkat etmeliyiz. Özellikle cümleler arasında bağlantı kuran "böylelikle, bu düşünceyle, çünkü, bununla beraber ... gibi" anahtar sözcüklere özen göstermeliyiz. Bu bilgiye dayanarak parçanın I. ve II. cümlesinin doğru yerleştirildiği bellidir. II. cümlede bir "gerçeklik" dile getirilmiştir. O halde III. cümlede bu gerçeklikle alakalı olmak zorundadır. Bu bakımdan III. cümle "artık bütün sorun" ifadesiyle sonuç cümlesi olmaktadır. Dolayısıyla V. cümle de II. cümledeki "gerçeklikten" söz ettiği için III. ve V. cümlelerin kesinlikle yer değiştirmesi gerekir.

(Cevap E)

7. Parçadaki ilk üç cümlede, filmlerdeki kahramanlarla nasıl özdeşim kurduğumuz ele alınmaktadır. IV ile numaralanmış cümleden itibaren ise masal kahramanları üzerinde durulmaktadır. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf IV. cümleyle başlar.

(Cevap C)

8. Parçada, insanlığın gelişiminde esinlenme ve taklitin doğal olduğu ifade edilmektedir. Buna göre parçanın sonuna, aynı düşünceyi ifade eden "her yenilik daha öncekilerin bir uzantısıdır" sözü getirilebilir. Diğer seçeneklerdeki cümleler parçanın genel anlam bağlamına uygun değildir.

(Cevap B)

9. Parçada, meyan kökünün sağlık açısından etkileri ele alınmaktadır. Ancak III ile numaralanmış cümlede alternatif tiptan söz edilmesi düşüncenin akışını bozmaktadır. Çünkü parçanın ana konusu alternatif tıp değildir.

(Cevap C)

10. Parçada, Karadağ'ın başkenti Podgorica'da Osmanlı Devleti'nin izlerine rastlamanın mümkün olduğu örneklerle anlatılmaktadır. Ancak III ile numaralanmış cümlede kentin Antik Dönem'deki durumuyla ilgili bilgi verilmesi düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap B)

11. Parçada, bir ressamın resimleri üzerine yapılan değerlendirmelerden söz edilmektedir. Ancak IV. cümlede, resim sanatıyla ilgili genel bilgiler aktarıldığından bu cümle, düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada, her yazarın gezip gördüğü yerlerle ilgili izlenimlerini farklı biçimde anlattığı ifade edilmektedir. Buna göre parçanın sonuna, “belli bir kalıba sokulup belli sınırların içine hapsedilemez gezi yazıları” sözleri getirilmelidir.

(Cevap C)

3. Parçada, ilk öykülerini geç yayımlayan bir yazar, bu gecikmenin gerekçelerini açıklamaktadır. Buna göre, “dil konusunda da eksiklerim vardı, bu nedenle de öykü yazmaya hazır değildim” sözleri, parçada boş bırakılan yere getirilebilir.

(Cevap D)

2. Parçanın genelinde Lidyalılar ve Helenler hakkında bilgi verilmiş. Genel bir yargı olduğu için, III. giriş cümlesidir. III. cümleyi destekleyen V’te hemen onun ardından gelir. IV’te geçen “yine bu yazarlar” sözü bu cümlede V’ten sonra geleceğini gösterir. IV’ün ardından bu cümlede gerekçesini bildiren I, en son da II. cümle gelir. Cümleler anlamlı bir bütün olacak şekilde sıralandığında IV. cümle baştan üçüncü cümle olur.

(Cevap D)

4. Parçada, bir dilin yaşayabilmesi için işlevselliğini koruması gerektiği vurgulanmaktadır. Buna göre, “bir dil, onu konuşabilecek insanlar varsa hayattadır” sözleri, parçada boş bırakılan yere getirilebilir.

(Cevap A)

5. Parçanın geneli hakkında bilgi veren, giriş cümlesi özelliği taşıyan cümle V. cümledir. IV. cümlede yarışma programlarından söz edilmiş, I. cümlede de bu açıklanmıştır. Yani I. cümle IV. cümleden sonra gelmelidir. Parçanın anlam bütünlüğünü sağlamak için I. ve V. cümle yer değiştirmelidir.

(Cevap B)

6. Parçada, yazarların yaşadıklarını bir şekilde yapıtlarına aktardıklarından söz edilmektedir. Buna göre, "bir yazarın yazdıklarını yaşadıklarından ayıramayız" sözü, bu parçanın sonuna getirilebilir.

(Cevap D)

7. Parçada, dil ürünü olmaları hesabıyla bir hukuk veya tıp eserinin de sanat eseri olarak değerlendirilebileceği vurgusu hâkimdir. A, B, C ve E seçeneklerinde yer alan ifadeler bu vurguyla paralellik göstermektedir. D seçeneğinde ise buradaki görüşlerin aksine okuyucuyu kendisine çeken, sanatın daha baskın olduğu eserlerin edebiyat ürünü olarak anılabileceği düşüncesi öne çıkarılmıştır. Bu da parçanın genel anlam örgüsüyle bağdaşmayacağından bu parçanın başına D seçeneğindeki ifadeyi getiremeyiz.

(Cevap D)

8. Sorumuzda numaralı cümlelerden hangilerinin yerleri değişirse paragrafın anlam bütünlüğü sağlanmış olur, diye sorulmaktadır. Cümleleri incelediğimizde I. cümlelerin sonlarından "Kara Kapısı"ndan bahsedilmektedir. Bundan sonra gelecek olan cümlemiz de bunun devamı niteliğinde olmalıdır. Halbuki II. cümlemiz I. cümle ile bağlantılı değil. II. cümlemizin değişmesi gerekiyor. Diğer numaralı cümleler incelendiğinde V numaralı cümle "Kapıdan kente girdiğinde..." diye başlıyor yani I. cümledeki "Kara Kapısı" ile bağlantı kurulacak bir cümle. II ve V. cümleler yer değiştiğinde paragrafta anlam bütünlüğü sağlanmış oluyor.

(Cevap C)

PARAGRAFTA YAPI

1. Boşluktan önceki kısımda, okumanın hayatımızın her dönemini kapsayan bir edim olduğu belirtilmiştir. Boşluktan sonra ise zamanla ortaya çıkan bir değişiklikten söz edilmiştir. Boşluktan önceki ve sonraki kısımların anlam özelliklerine dikkat edildiğinde “çünkü” ile başlayan ifadeyle uyduğu söylenebilir. Bu bağlamda D seçeneğindeki ifade boşluğu tamamlamaya uygundur.

(Cevap D)

3. IV. cümleye kadar Gesi'nin coğrafi konumu anlatılmıştır. IV. cümleden itibaren Gesi'ye yapılan yolculuktan söz edilmektedir. Buna göre parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf IV. cümleyle başlayabilir.

(Cevap B)

4. Parçanın ilk üç cümlesinde parçada sözü edilen kent trafiğiyle ilgili bilgiler verilirken IV. cümleden itibaren iklimiyle ilgili bilgiler verilmeye başlanıyor. Buna göre, parçayı iki paragrafa ayırmak gerekse ikinci paragraf IV. cümleyle başlar.

(Cevap C)

2. Parçadaki sözleri söyleyen kişi, İstanbul'un iyi bilmediği semtlerinde dolaştığını, bir kahvede oturup oradaki insanlarla tanıştığını, konuştuğunu ifade etmektedir. Buna göre parçadaki boş bırakılan yere, “Çünkü her seferinde toplantının tadını kaçıranlar bulunur oralarda.” cümlesi getirilemez.

(Cevap C)

5. Parçada verilen örneklerde, yazarın beğendiği, hoşlandığı her şeyi başkalarıyla paylaşmaya çalıştığı anlatılmaktadır. Buna göre, parçanın başına “yaşamım boyunca sevdiğim şeyleri başkalarıyla paylaşmak istedim.” cümlesinin getirilmesi uygun olacaktır.

(Cevap E)

6. Parçada, aynı konunun başka yazarlarca da ele alılabildiğinden söz edilmektedir. Buna göre, parçanın sonuna “Çünkü önemli olan konu değil, onun nasıl anlatıldığıdır.” cümlesi getirilebilir.

(Cevap B)

7. Parçada, başarının ileriki yaşlarda da kazanılabileceği üzerinde durulmakta ve bununla ilgili örnekler sıralanmaktadır. Buna göre, parçada boş bırakılan yere “geleceğin neler getireceği konusunda gerginlik yaşayan bazı sanatçıları, bilim insanlarını” sözü getirilebilir.

(Cevap B)

8. Cümleler dikkatle okunduğunda cümleler arasındaki anlamsal ilişki fark edilmektedir. III. cümlede, ateşi henüz bulamamış ilk insanların hayatta kalabilmelerinden, IV. cümlede, meyvelerin pişirmeye gerek kalmadan tüketilebildiğinden söz edilmesi, III. ile V. cümlelerin yer değiştirmesi gerektiğini göstermektedir.

(Cevap D)

9. Parçada, “Kim Demiş” öyküsündeki insan tipinin hep kendi isteklerini gerçekleştirme çabasından söz edilmektedir. A seçeneğinde bu insan tipinin özelliklerinden söz edilmiş olması, parçada boş bırakılan yere bu seçeneğin getirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

(Cevap A)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada, sanat yapıtlarında kahramanlara ad vermenin o kahramanın okuyucunun zihninde kişilik kazanmasına yardımcı olacağı üzerinde durulmaktadır. Bu bağlamda, parçanın sonuna D seçeneğindeki cümlelerin getirilmesi uygun olacaktır.

(Cevap D)

3. "Yüzünü kara çıkarmak" deyimini, sevilmeyen bir kimseye karşı duyulan nefreti belirtmek için değil, mahcup etmek, utandırmak anlamlarında kullanılır. Buna göre parçanın sonuna D seçeneğindeki ifadenin getirilemeyeceğini söyleyebiliriz.

(Cevap D)

2. Yazı ile konuşmanın karşılaştırıldığı bu parçanın II. ve III. cümlelerinde, konuşmada anlatılmak istenenin aktarılmasına yardımcı olan özellikler sıralanmaktadır. Yazıda olmayan bu özelliklerin noktalama işaretleriyle sağlandığını anlatan "Bunlar yazıda noktalama işaretleriyle karşılanmaya çalışılır." cümlesi, III. cümleden sonra yani IV ile numaralanmış yere getirildiğinde parçanın anlam bütünlüğü sağlanmaktadır.

(Cevap D)

4. Parçanın ilk cümlesinde kimi eleştirmenlerin romanı öyküden daha çok önemsedikleri belirtilmektedir. Parçada boş bırakılan yere "Öyküden gelen birikimle ilk romanını oluşturdu." cümlesi getirildiğinde bu cümle, ilk cümledeki düşünceyle örtüşen bir örnek olmaktadır. Parçanın devamında da bu bakış açısının yanlılığı üzerinde durulmaktadır.

(Cevap C)

5. Parçada ana dili bilinci olmuş bir yazarın gerçek yazar olabileceği üzerinde durulmaktadır. Buna göre, parçada boş bırakılan yere A seçeneğindeki cümlelerin getirilmesi uygun olacaktır.

(Cevap A)

6. Paragraf tamamlama sorularında paragraftaki anlam bağlamı ve düşüncenin nereye götürüldüğü iyi tespit edilmelidir. Verilen paragraftaki ilk cümle "çünkü" ile başladığına göre bu cümleden önce getirilecek cümlenin parçanın ilk cümlesinin gerekçesi olmalıdır. Parçada daha önce var olan bir durumun artık olmadığı söylenmiştir. Sözü edilen durumun neden devam etmediği anlam bağlamına göre A seçeneğindeki cümleyle ortaya konulmaktadır.

(Cevap A)

7. II. cümlede, yemeni yapımı için kesilen parçalardan, IV. cümlede bu parçaların ıslatılarak yumuşatıldığından, III. cümlede ise yumuşayan derilerin kolayca şekil aldığından bahsediliyor. Buna göre III. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.

(Cevap D)

8. Parçada, romanla öykünün özellikleri bir kitaptan yola çıkılarak karşılaştırılmaktadır. II. cümlede parçadan çıkarılabilecek bir sonuç olabilecek: "Günümüzde türler arasındaki sınırlar belirsizleşti." yargısı parçadaki akışı bozmaktadır.

(Cevap B)

9. Parçanın ilk iki cümlesinde fen bilimleriyle ilgili bilgiler, sonraki cümlelerde ise fen bilimlerinin bir kolu olan fizikle ilgili bilgiler aktarılmaktadır. Buna göre, bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf III ile numaralanmış cümleyle başlar.

(Cevap B)

PARAGRAFTA YAPI

1. Parçada, sahafların yazılı, basılı en ufak bir kâğıt parçasının bile önemli bilgiler ihtiva edebileceğini, karanlık bir noktaya ışık düşürebileceğini, önemli bir problemi çözebileceğini çok iyi bilir; bunları araştırmacı ve koleksiyonculara ulaştırdıkları söylenmiştir. Buna göre parçanın sonuna düşüncenin akışına uygun olarak, “yok olmaktan kurtarılır ve insanlığa kazandırılır” sözünün getirilebileceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

(Cevap B)

2. Parçada, “Türk Hamamı” anlayışının tarihî gelişimi aşamalı olarak ele alınmaktadır. IV. cümlede, aşamalar tamamlanmadan “Türk Hamamı” geleneğinin bugün de sürdürülmekte olduğundan söz edilmesi, düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap D)

3. Boş bırakılan kısım paragrafın son kısmıdır. Yani burada yer alacak olan cümle paragrafın da özeti olacaktır. Paragrafta kısaca moda endüstrisinin bedenlerimize dayattığı fikirlerin insanın doğallığını ve sağlığını etkilediği, bedenlerimizin belli biçimlere zorlandığı, bedeninin uygun biçimde olanların yeterli, mutluluk ve sosyal kabul gibi olumlu değerler elde ettiğini, bedeninin uygun biçimde olmasının dayatıldığı anlatılmaktadır. Buna göre paragraf “diyet ve beslenme, kozmetik ve estetik cerrahi sektörlerinin sunduğu faaliyetlere yönlendiriliyor.” şeklinde tamamlanmalıdır.

(Cevap B)

4. Genel bir yargı niteliği taşıyan ve diğer cümlelerde açıklanan III giriş cümlesi olmalıdır. Giriş cümlesine “bu” sıfatıyla bağlanan IV, ikinci cümle olmalıdır. IV. cümlede sözü edilen yöntem II, V ve I. cümlelerde sırasıyla açıklanmıştır.

(Cevap D)

5. Paragrafı ikiye ayırmada dikkat edilmesi gereken en önemli husus, konunun değiştiği cümlelerin tespitidir. Parçanın IV. cümlesine kadar divan şairi ele alınmış ve bu minvalde ifadeler yer verilmiştir. IV. cümleden itibaren ise sanat adamının sonsuzluk duygusu ele alınmıştır. Buna göre bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf IV. cümleyle başlar.

(Cevap C)

7. Parçanın ilk dört cümlesinde, küresel ısınmayla mücadelede yardımcı olacağı düşünüldüğünden biyoyakıtların tercih edilmeye başlandığından ve biyoyakıtların özelliklerinden söz edilmektedir. V. cümleden itibaren çiftçilerle ilgili durumlardan söz edilmesi ise parçanın iki paragrafa bölünmesi durumunda ikinci paragrafın V. cümleyle başlaması gerektiğini düşündürmektedir.

(Cevap D)

8. Parçada ikinci cümlede sanatın bir işlevinden bahsedilmekte, beşinci cümlede ise başka bir işlevinden bahsedilmektedir. Bu sebeple V. cümle ikinci cümleden sonra gelmeli ki anlam akışı sağlansın. Yani üçüncü cümle ile beşinci cümle yer değiştirirse anlam bütünlüğü sağlanır.

(Cevap C)

6. Parçada, eski mahalle karşısından duyulan hisler dile getirilmiştir. IV. cümlede ise mahallenin eski görüntüsünün dışına çıkılarak mevcut durumuyla ilgili bilgi verildiği için anlam akışı bozulmuştur. Aynı konunun farklı bir yönünden bahsedildiği durumda da anlam akışının bozulduğu unutulmamalıdır.

(Cevap D)

9. Cümlelerdeki ipuçlarına ("resimden anlamak", "görmekle anlamak arasında bir fark", "ben bu farkın bilincine", "aslında bu bilince varmak" gibi) bakıldığında cümlelerin I-IV-III-V-II biçiminde sıralanması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Buna göre IV. cümle baştan ikinci sırada olacaktır.

(Cevap D)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada bize en kapsamlı biçimde kültürün, insanın varlığını sürdürme savaşındaki başarısını kültürel bir varlık oluşuna bağlıyor. Bu ilk cümlemiz parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargıdır. Sonra gelen cümleler ise bu yargımızı destekler mahiyetteki diğer yardımcı yargılardır.

(Cevap B)

3. Parçamız incelendiğinde yazar metinde "Oysa ya geçmişte yaşarız ya da gelecekte. Yaşanılan zaman diliminin dışındayız." diyerek bugüne geçmiş ve gelecek kadar önem verilmediği, kıymetinin bilinmediğinden şikayetçidir. Hatta yazar: "Ömrümüzün son demlerinde bilinçsizce geçirdiğimiz zamana dönmek isterken bile içinde yaşadığımız anı yine göz ardı ederiz." diyerek yine içinde bulunduğumuz anın kıymetinin bilinmemesinden şikâyet eder.

(Cevap D)

2. Parçada, hastanın iyileşmesinde hastanın bakış açısı ve iyileşeceğine dair inancının etkisi üzerinde durulmuştur. Buna göre bu parçada asıl anlatılmak istenenin hastanın psikolojik durumunun tedavide etkili olduğu görüşüdür diyebiliriz.

(Cevap D)

4. Parçada sözü edilen şair ile ilgili olarak "Dizelerinin diplerinde büyük bir acı, kendini ele vermeyen koyu bir keder tortusu var." denildiğine göre "Şiirlerinde acıklı temalar vardır." diyebiliriz.

(Cevap B)

5. Parçada Freiburg ile ilgili, "Tabii kentin Almanya'da güneş enerjisiyle ilgili bilimsel araştırmaların merkezi haline gelmesi de bu unvanın doğal bir sonucu." denilerek Güneş enerjisiyle ilgili bilimsel araştırmaların merkezi hâline gelmesindeki etkene değinilmiştir.

(Cevap D)

6. "Fobi, bir nesne veya durumun varlığıyla ya da onlarla karşılaşacak olma kaygısıyla ortaya çıkan aşırı, anlamsız ve sürekli korkudur." cümlesine dayanarak fobiyle ilgili "Bir gerçekliğe dayanmayan ve kronik hale gelen istenmeyen bir durumdur." yargısına varmak mümkündür.

(Cevap C)

7. Parçada Milan Kundera ve eseriyle ilgili genel olarak olumlu ifadeler kullanıldığından parçaya göre Milan Kundera ile ilgili "Ortaya başarılı bir yapıt koymuştur." diyebiliriz.

(Cevap B)

8. Parçada sinemanın eğitimde bir araç olarak kullanılmasına dair bir veri yoktur. Bunun dışındaki ifadelerin anlamsal karşılıkları parçada mevcuttur.

(Cevap A)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçadaki "Ama yine de benim kitaplarım otobiyografik değil. Çünkü zaman zaman kendimle, ailemle ilgili, bir otobiyografide yer alması uygun olmayan kimi bilgileri yansıtmak kaçınılmaz oluyor." cümlelerinden, bu sözleri söyleyen kişinin yapıtlarında, başından geçenlere değiştirilmiş biçiminde az çok yer verdiğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

2. Parçadaki "Beyhan, öykümüzün bilindik çizgisinden pek ayrılmayan bir kitaptı. Ama Elbiseciler Çarşısı'nda artık bambaşka bir yazarla karşılaştık." cümlelerinden sözü edilen yazarın öyküleriyle ilgili olarak "Anlattıklarında zamanla değişiklik olmuştur." kanısına varabiliriz. Diğer seçeneklerde belirtilenlerle ilgili bir bilgiye parçada yer verilmemiştir.

(Cevap B)

3. Parçadaki sözleri söyleyen sanatçı, yaşadıklarını yazmak istemediğini, bunun yaratıcılığını sınırlayacağı düşüncesini belirtmektedir. Buna göre parçadan A seçeneğindeki yargının çıkarılabileceğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

4. Parçadaki sözleri belirten kişi, kitap fuarlarıyla ilgili düşüncelerini ifade etmektedir. Buna göre parçada belirtilenlerin "Kitap fuarlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna karşılık olarak verildiğini söyleyebiliriz.

(Cevap D)

5. Parçanın son cümlesinde, parçadaki sözleri söyleyen kişinin kitap okumayı sevmesinde basamakları teker teker tırmanmasının büyük payı olduğu ifade edilmiştir. Buna göre parçada, "Bireyin gelişim aşamalarıyla okunan kitaplar arasındaki uyumun önemi" üzerinde durulduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap A)

7. Parçada, Yunus Emre'nin öz Türkçenin büyük ustası olduğundan, en bilgece, en yüce duygu ve düşünceleri halk diliyle söyleyebilmeyi başardığından, dilimizin dokusunu halkın yarattığı söz değerleriyle beslediğinden söz edilmektedir. Buna göre, bu parçada belirtilenlerin "Yunus Emre dile nasıl bir katkı sağlamıştır?" sorusuna karşılık olarak söylenmiş olabileceğini düşünebiliriz.

(Cevap E)

6. Parçanın son cümlesinde, tüketicilerin bambudan dokunmuş kumaşları tercih etmelerinin sebebi, bambunun kimyasal katkı maddeleri eklenmeksizin yetiştirilebilen bir bitki olmasına bağlanmaktadır. Buna göre parçada, bambudan dokunmuş kumaşlarla ilgili olarak sağlığa zarar vermediği için beğenildiğinden söz edildiğini ifade edebiliriz.

(Cevap B)

8. Parçadaki sözleri söyleyen kişinin özellikle "Ne suç işledim ki ömür boyu göz hapsinde olmak gibi bir bedel ödüyorum?" cümlesinden "ünlenmiş kişilerin sürekli izlenmesinden" yakındığını çıkarabiliyoruz.

(Cevap A)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada, çok köklü bir birikime sahip olduğumuz hâlde bugün ortaya koyduğumuz ürünlerin yetersiz olmasından yakınılmaktadır. Buna göre parçadan, "Sannatta, yüzyıllardır oluşmuş birikimden yararlanmak gerekir." yargısına ulaşılabilir.

(Cevap C)

3. Parçadaki "O günün çocukları, kendilerine yasaklanan çizgi romanları, bugün kendi istekleriyle çocuklarına okutmak için çabalıyorlar, okuma alışkanlığı kazansınlar, diye." cümlesinden çizgi romanlarla ilgili tutumun olumlu yönde değiştiğinin anlatılmak istendiğini söyleyebiliriz.

(Cevap C)

2. Parçadaki "İçimden hiç olumsuz şeyler geçirmem ki başıma öyle şeyler gelsin." cümlesinden "İnsan ne düşünürse ona göre hareket eder ve ona uygun durumlarla karşılaşır." yargısı çıkarılabilmektedir.

(Cevap B)

4. Parçada, ülkemizdeki kitap okuma yetersizliğinden yola çıkılarak bireylerin kendilerini düşünsel yönden geliştirmeye çalışmamalarından yakınılmaktadır.

(Cevap B)

5. Parçada, Türk halk müziğinin geleneksel biçiminden çıkarılarak özgün icra ve yaratım koşulları değiştirilerek bir tür sahne sanatı durumuna getirildiği anlatılmaktadır. Yani hangi koşulların etkisiyle nasıl bir değişime uğradığı ele alınmaktadır.

(Cevap E)

7. Parçadaki sözleri söyleyen yazarın içinden yazmak gelmemektedir. Yazarın içinde bulunduğu bu durum, "yazma yetisini yitirdiğini sanması" biçiminde açıklanabilir.

(Cevap C)

6. Parçada, iç karartıcı müzikler dinlemenin insanlar üzerindeki olumsuz etkileri ele alınmaktadır. D seçeneğindeki yargı da parçada dile getirilen kaygıyı özetler niteliktedir.

(Cevap D)

8. Parçada Kafka'nın yapıtlarındaki evrenin durağan olmadığı, okura göre de farklılık gösterdiği belirtilmiştir. Aynı anlam içeriği B seçeneğindeki cümlede vardır.

(Cevap B)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada, Kafka'nın kimilerince önemsiz olarak değerlendirilen ayrıntılara takıldığı ancak bu ayrıntıların aslında büyük değişimlere yol açabilecek nitelikte olduğu anlatılmaktadır. Buna göre parçadan Kafka'nın gerçekleştirmeye çalıştığı değişimin büyüklüğünü yeterince duyumsatamadığına ulaşılabılır.

(Cevap E)

3. Parçada sözü edilen tarihsel evler, yapraklarının çoğu yırtılmış, kimi sayfaları solmuş, ama okunması gerekli kitaplarla dolu bir kütüphaneye benzetilmektedir. Buna göre, yazarın beldedeki tarihsel değeri olan evlerle ilgili olarak "Yıpranmışlığına karşın önemini koruduğunu" anlatmaya çalıştığını söyleyebiliriz.

(Cevap C)

2. Parçada konuşan kişi, şehirde simaları ve giyimleri farklı olan birçok insanla karşılaşabildiğini söylemiştir. Bu gözlemlerden hareketle şehir hayatında farklı yaşamları olan pek çok insanın bulunduğu kanısına varılabilir.

(Cevap A)

4. Parçadaki "selülitli engellemenin en iyi yolu kalorisi az olan besinler yemek ve egzersiz yapmaktır." cümlesi, parçada selülitle ilgili olarak "oluşumunun nasıl önlenebileceğine" değinildiğini göstermektedir. Diğer seçeneklerdeki ifadelerin parçada dayanakları yoktur.

(Cevap D)

5. Parçada, komedyanın gülme ögesiyle olan ilişkisi ve gülme ögesinin komedyada oynadığı rol üzerinde durulmaktadır, yani komedyayla ilgili olarak işlevlerinin ve ögelerin neler olduğu anlatılmak istenmiştir.

(Cevap B)

7. Parçadaki, "Arapça, Türkçe, Fransızca ya da hepsinin bir arada kullanıldığı karmakarışık bir dille yapılan pazarlıklar, kimse kimseyi anlamakta güçlük çekmeden sürüp gidiyor." cümlesinden Halep'teki Kapa-lıçarşı'yla ilgili olarak "farklı dilleri konuşan insanların birbiriyle anlaşabildiğine" değinildiği çıkarılabilmektedir.

(Cevap C)

6. Parçada, sözü edilen halk danslarının yeni bir yorumla sunulduğundan ve bu yorumda altı bin yıllık birikimin korunduğundan yani halk danslarının günümüze uyarlanırken tarihsel özelliklerinin de korunduğundan söz edilmektedir.

(Cevap A)

8. Usta ressam, genç ressama söyledikleriyle bir sanatçının sanatını en iyi şekilde eserine yansıtabilmesinin, ustalaşabilmesinin yani sanatta en iyiyi ürettiğini söyleyebilmenin çok zor olduğunu anlatmak istemektedir.

(Cevap D)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Bu tip sorularda parçanın ana düşüncesi tespit edilip, bu ana düşünce üzerinden hareket edilmelidir. Parçada, koleksiyonculuğun sonu olmayan bir tutku olduğundan, "koleksiyonu tamamladım" demenin mümkün olmadığından söz edilmektedir. Buna göre, parçada belirtilenlerin E seçeneğindeki soruya karşılık olarak söylenmiş olabileceğini düşünebiliriz.

(Cevap E)

3. Şairin verdiği cevaptan, şiirlerinde yaşamına dair izler bulmanın mümkün olabileceği hatta bunu başaramamışsa kendisini amacına ulaşmamış sayacağı düşüncesi çıkarılabilmektedir. B seçeneğinde de aynı düşünce ifade edilmiştir.

(Cevap B)

2. Parçanın son cümlesinde, okunan kitapların sadece öykülerine dikkat edildiği anlatılmaktadır. Bu ifadede de kitapların konularının ilgi çektiği yani kitaplarda neyin anlatıldığına bakıldığı anlaşılabilir. Burada üslubun belirleyiciliği vurgulanmaktadır.

(Cevap E)

4. Parçada, sanatın kısıtlanamayacağı, sanatçının duyguyu ve düşünce dünyasının bir sanat eserini şekillendirebileceği örneklerle açıklanmaktadır. Buna göre, parçada belirtilenlerin C seçeneğindeki soruya cevap olarak söylenmiş olabileceğini düşünebiliriz.

(Cevap C)

5. Parçada, bazı anonim ürünlerin evrensel bir nitelik kazanarak farklı kültürlerde yer alabildiğine örneklerle açıklık getirilmiştir. Buna göre, parçadan çıkarılabilecek en uygun düşüncenin B seçeneğinde ifade edildiğini söyleyebiliriz.

(Cevap B)

7. Parçada, insanoğlunun tarih boyunca beslenme ihtiyacını karşılamak için gösterdiği çabalar örneklerle açıklanmaktadır. Buna göre, parçada E seçeneğinde belirtilen düşüncenin anlatılmak istendiğini söyleyebiliriz.

(Cevap E)

6. Parçanın son cümlesinde (Böylece alınan eğitimle çevre bilinci kazandırılıp pekiştirilerek bütün bozukluklar giderilir.), çevre bilincinin kazanılması "belli bir düzeye ulaşmış yaşam ve eğitim kalitesine bağlanmaktadır.

(Cevap E)

8. Parçada, bir oyuncunun oynayacağı rolde başarı sağlayabilmek için neler yaptığı anlatılmaktadır. Buna göre, parçada anlatılanların B seçeneğindeki sorunun karşılığı olarak söylendiğini belirtebiliriz. Çünkü konuşan kişi yaptığı işleri sıralamıştır.

(Cevap B)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada, iş yaşamında yapılan yanlışlardan ders çıkarılarak bu yanlışların avantaja dönüştürülmesi gerektiği anlatılmaktadır. C seçeneğinde de aynı düşünce ifade edilmiştir.

(Cevap C)

3. Parçada, tarihî mutfak kültürümüzün yeterince tanınmadığı, mutfak kültürüyle ilgili yeterli çalışma yapılmadığı anlatılmaktadır. Zengin bir mutfak kültürüne sahip olduğumuz ancak onu korumaya çalışmadığımız ifade edilmektedir. Buna göre parçada, mutfak kültürüyle ilgili olarak önemi ve nasıl korunup yaşatılacağı anlatılmak istenmiştir diyebiliriz.

(Cevap A)

2. Parçada, mitolojinin tüm sanatsal yaratıların çıkış noktası olduğu ifade edilmiştir. Bu bilgiden de mitolojinin çok eskilere dayanan bir geçmişinin olduğu çıkarılabilmektedir.

(Cevap B)

4. Parçada, her romancının ister istemez toplumu yansıttığı ve bunu değişik yollarla yaptığı anlatılmaktadır. B seçeneğinde de aynı düşünce ifade edilmiştir.

(Cevap B)

5. Parçada sanatçıyla eserin aynı kefeye konulamaya-
cağı belirtilmiştir. Bu ana düşünceye göre bir eleştir-
menin bir sanat eserini onu oluşturan sanatçıyla bir-
likte değerlendirmekten kaçınması gerektiği sonucu-
na varılabilir.

(Cevap B)

7. Parçada, kent planlaması yapılırken hem geçmişin
mimari özelliklerinin korunması hem de modern ihti-
yaçların karşılanması gerektiği vurgulanmaktadır. C
seçeneğinde de aynı düşünce ifade edilmiştir.

(Cevap C)

6. Parçada, Japonya'da insanların ortalama yaşının hız-
la yükselmesinin, ülkedeki elektronik eşya üreten şir-
ketlerin araştırma ve geliştirme etkinliklerini hızlan-
dırmalarına yol açtığı anlatılmaktadır. Buna göre, Ja-
ponya'da sanayi alanındaki çalışmaların hızlanma-
sının yaşlı insan sayısının artmasına bağlı olduğunu
söyleyebiliriz.

(Cevap D)

8. Demokrasinin bir arada yaşamının gerekliliğinden
doğduğu ve onu besleyen en önemli faktörün de hoş-
görü olduğu tezi parçanın ana düşüncesidir.

(Cevap E)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada tanıtılan yazarın, düşüncelerini açık açık yazabilme yürekliliğini gösterdiği, yazılarının yürekli bir eleştirinin kanıtı olduğu ifade edilmiştir. Bu özelliklerden yazarın eleştirilerini hatır gönül gözetmeden yazdığı sonucuna ulaşılabilmektedir.

(Cevap A)

3. Parçada, edebiyatın konularının sınırlı olduğu ancak önemli olanın mevcut konuları en iyi biçimde değerlendirebilmek olacağı belirtilmektedir. Buna göre parçada, "Yazınsal yaratılarda önemli olan konu değil, konunun işleniş biçimidir." düşüncesinin vurgulandığını söyleyebiliriz.

(Cevap A)

2. Parçada, şiirin duygulardan çok yaşantıların (deneyim) ürünü olduğu anlatılmaktadır. Buna göre parçadan iyi şiirin, zengin bir deneyim, duygu, düşünce ve kültür birikiminin ürünü olduğu çıkarılabilir.

(Cevap B)

4. Parçada konuşan kişi, yazarla okurun rastlantısal olarak buluşması gerektiğini yani yazarların yapıtlarını okurları düşünerek değil, kendi yönelimlerine göre oluşturmalarını beklemektedir.

(Cevap E)

5. Parçada, öz güvenimizin azalmasının yol açtığı durumlar (çöküş, çaresizlik duygusu, şiddet, öfke gibi) açıklanmaktadır. Buna göre, A seçeneğinde belirtilen “ruhsal yönden sarsıntıya uğrama” durumu, öz güven yitiminin bir sonucu olarak gösterilebilir.

(Cevap A)

6. Parçada, sözü edilen şairlerin, hep aynı şiirle hatırlanmaktan duydukları rahatsızlık dile getirilmiştir. B seçeneği de aynı düşünceyi içermektedir.

(Cevap B)

7. Parçada sözü edilen filmin siyah–beyaz çekilmiş olmasının gerekçeleri açıklanmıştır. Buna göre, parçada belirtilenlerin “Bu filmi niçin siyah–beyaz çektiniz?” sorusuna karşılık söylendiğini düşünebiliriz.

(Cevap C)

8. Parçada, sözü edilen eleştirmenin yazdıklarının doğruluğunu kanıtlamak için bir kitabı bırakıp ötekini eline aldığı anlatılmaktadır. Buna göre bu eleştirmenin yazdıklarını belgelere dayandırmaya çalıştığını söyleyebiliriz.

(Cevap C)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada, bir dili konuşan toplumun yaşamının, maddi ve manevi kültürünün bütün özellikleriyle o dile yansıdığı anlatılmak istenmiştir. Buna göre parçadan, dille ilgili olarak "Ait olduğu toplumun özelliklerinden izler taşıdığı" düşüncesi çıkarılabilir.

(Cevap B)

3. Parçada, "roman" sözcüğünün tarih boyunca, hangi anlamlarda kullanıldığı, bugünkü anlamının ne olduğu ele alınmaktadır. Buna göre, parçada söylenenlerin A seçeneğindeki soruya cevap olarak belirtildiğini söyleyebiliriz.

(Cevap A)

2. Parçada, dalgaların rüzgârın etkisiyle, rüzgârın da Güneş'in yeryüzünü ısıtması sonucu oluştuğu anlatılmaktadır. Buna göre, parçada vurgulanmak istenen Güneş enerjisinin bazı doğa olaylarını, nasıl etkilediğidir.

(Cevap B)

4. Parçadaki sözleri söyleyen film yönetmeni, idealleri doğrultusunda hareket ettiğini, izleyicinin algılama düzeyini yükseltmeye çalıştığını ifade etmektedir. Böyle diyen film yönetmeni için karşılaşılabileceği olumsuzluklara rağmen amacına ulaşmaya çalıştığı söylenebilir.

(Cevap C)

5. Parçada, gezi yazılarının işlevini yitirmeye başladığından ancak gezi yazılarının yazarının bakış açısına uygun olarak oluşturulduklarından önemli oldukları anlatılmaktadır. B seçeneğinde de aynı düşünce ifade edilmiştir.

(Cevap B)

7. Parçada, şiir heveslisi, kişilerin şair sayılmayacağı, şair olmanın kolay olmadığı söylenerek iyi şiirin ne olduğunun bilinmemesinden yakınılmıştır. Parçanın başından sonuna kadar böyle bir sıralama yapılmıştır.

(Cevap A)

6. Parçada, aşamalı olarak sesin zamanla dile dönüşmesi yani dilin hangi aşamalardan geçerek oluştuğu anlatılmak istenmiştir.

(Cevap D)

8. Parçada, başarılı bir şiirde sözcük seçiminin önemi vurgulanmaktadır. Buna göre parçada, başarılı şiirin sözcükleriyle ilgili olarak "sözcüklerin birbiriyle uyumunun önemli olduğu" üzerinde durulduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap D)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada, kaygılı insanların, kaygılarına katılmayan kişilere karşı bir yandan kızgınlık duyarak onları, kendisini ciddiye almamakla suçladığı; öte yandan kendisiyle birlikte sürüklenmedikleri için onlara saygı ve güven duydukları; yani karşıt duygular içinde oldukları anlatılmaya çalışılmıştır.

(Cevap C)

3. Parçada konuşan kişinin, babasının mektuplarını okuduğunda büyük bir şaşkınlık yaşadığı; yani babasının daha önce tanıdığından çok farklı bir kişiliği olduğunun ayırımına vardığı söylenebilir.

(Cevap B)

2. Parçada, şiir kitaplarının değerinin kağıt maliyetine göre hesaplanmasından; yani şiir kitaplarına gereken önemin verilmemesinden yakınılmaktadır.

(Cevap C)

4. Parçada, özellikle kentlerde yaşayan insanların karşılaştığı gürültünün olumsuz etkileri (stres, kalp krizi, yüksek tansiyon, dolaşım bozuklukları gibi) anlatılmaktadır.

(Cevap C)

5. Parçadaki sözlerden özellikle de “Onun öykülerini besleyen asıl unsur da bu çok renkli Anadolu kentlerinin cıvılcı yaşamıdır.” cümlesinden parçada sözü edilen yazarın öykülerinde Anadolu'nun temel öge olarak seçildiği çıkarılabilmektedir.

(Cevap A)

7. Parçada, bir sanatçının özgünlüğü yakalayabilmesi koşuluyla başka sanatçıların yapıtlarından yararlanabileceğinden söz edilmektedir. Buna göre, parçadan D seçeneğindeki yargıya ulaşılabılır.

(Cevap D)

6. Parçada, buz hokeyinin pahalı bir spor olması dolayısıyla karşılaşılan güçlükler (malzeme ve çalışacak saha bulunamaması gibi) ifade edilmiştir. A seçeneğinde de aynı düşünce dile getirilmektedir.

(Cevap A)

8. Cümlede, tatlı su kaynaklarının tarihin her döneminde insanların uygarlık alanında ilerlemesini sağladığından söz edilmektedir. Bu bilgiden insanların yıllar öncesinde bile tatlı su kaynaklarının önemini bilincinde olduğunu çıkarabiliriz.

(Cevap B)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada, Musahipzade Celal'in vurgulanan yönü parçanın ilk cümlesinde, "Tiyatro yazarı Musahipzade Celal'in yaşayan yanı, onun canlı, renkli oyun kişileridir." sözleriyle belirtilmiştir. Buradan Musahipzade Celal'in gerçeğe uygun karakterler çizmesinin onun kalıcılığını sağladığını söyleyebiliriz.

(Cevap E)

2. Parçada, kendini sürekli eleştiren, yazdıklarını beğenmeyen, yani çalışmalarında alabildiğine titiz davranan bir insandan söz edilmektedir.

(Cevap D)

3. Parçada, sözü edilen yazar için "mavi"nin bir simge olduğu ifade edilmiştir. Yazarın "mavi"yi çeşitli duygularını anlatmak için sembolleştirmesi, söylemek istediğini doğrudan dile getirmeme biçiminde açıklanabilir.

(Cevap E)

4. Parçada, bir yazarın bir kentle ilgili yazdıklarının farklı olmasını sağlayan özellik birçok kimsenin o yazıda kendi duygularını, düşünüp de söyleyemediklerini bulmaları yani yazarın kendisini, başka insanların yerine koyarak yazması olarak belirtilmektedir.

(Cevap E)

5. Parçada, Karagöz'deki kişilerin en önemli özelliği tip olmaları biçiminde ifade edilmiştir. Tiplerin ise kalıplaşmış özellikler taşıdığı yani kendine özgü değil de belirli, değişmez nitelikler taşıdığı söylenebilir.

(Cevap D)

6. Parçada, çevirmenlerin bir eserin başarısında ciddi pay sahibi oldukları, adeta gizli kahramanlar olarak nitelendirilebilecekleri belirtilmiş, ama okuyucunun çevirmene dikkat etmediği söylenmiştir. Buna göre parçada çevirmenlerle ilgili olarak eserin yazarı kadar önemsenmediklerinden yakınıldığını söylemek mümkündür.

(Cevap B)

8. Parçada, sözü edilen sanatçının ozanlar ve türkülerle ilgili yaptığı çalışmalar ele alınmaktadır. Sanatçının unutulmuş halk müziği ürünlerini büyük çabalarla ortaya çıkarıp güzelim sesiyle yeniden yorumlaması, sanatçıyla ilgili olarak vurgulanmak istenen düşüncedir.

(Cevap B)

7. Bir paragrafta vurgulanmak istenen düşünce, çoğunlukla paragrafın sonunda yer alır. Bu parçada da sözü edilen çiçeğin en ayrıcalıklı yönü, parçanın sonunda "sadece Kaz Dağları'nda"; yani yalnızca bir yerde yetişmesi biçiminde belirtilmiştir.

(Cevap D)

9. Yazar "Oysa şiir çevirilerinde söylenen şeyin, söylenişten ayrı olarak ele alındığını görmekteyiz" cümlesiyle çevirmenlerin anlam üzerinde durup söyleyişi aktararakmadıklarından yakınımıştır.

(Cevap C)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada, bir ozanın dizeleriyle ilgili olumlu değerlendirmeler yapılmaktadır. Buna göre, parçada söylenenler, “övgü” sözcüğüyle nitelendirilebilir.

(Cevap B)

2. Parçada, Anadolu turnalarının baraj ve yol yapım faaliyetleri nedeniyle türlerinin azaldığı ve bunların dünyanın en nadir görülen turna türü olduğu söylenmiştir. Buna göre II. ve III. maddeler parçadan varılabilecek sonuçlardır.

(Cevap E)

3. Parçada, sözü edilen yazarın başarılarından ve dünya literatüründe bir yer edindiğinden söz edilmektedir. Buna göre parçada sözü edilen yazarın, “Yazarlar arasında önemli bir yer edinme” özelliğinin vurgulandığını söyleyebiliriz.

(Cevap A)

4. Parçada, tiyatro sanatçısının farklı karakterlerdeki insanların davranışlarını iyi gözlemleyip bu ayrıntılardan bir sentez oluşturması gerektiği anlatılmaktadır. Buna göre “kişiliklerden yeni kompozisyonlar yaratmasını bilme”nin tiyatro sanatçısında aranan özelliklerden biri olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap A)

5. Parçada, sevmediklerimizin de övülmesi gereken özelliklerini övmenin asıl yücelik olduğu vurgulanmıştır. Bu da “tarafsız olabilme”, yani “yansız davranma”yla ilgilidir.

(Cevap D)

6. Parçaya göre eleştirmenin okuyucu karşısındaki sorumluluğu şu sözlerle ifade edilmiştir. "Onun görevi, okuyucuyu etkilemek, belirli kalıpların içine sokmak değil, onu, birlikte düşünmeye, tartışmaya ve değerlendirmeye çağırmaktır." Bu sözler, "okurlara yeni düşüncelerin kapısını açma" biçiminde yorumlanabilir.

(Cevap C)

7. Parçada, denizlerle çevrili bir ülke olmamıza rağmen deniz konusunun edebiyatımızda derinlemesine işlenmediğinden söz edilmektedir. Buna göre parçada, denizi konu alan yapıtların yüzeyselliğinin anlatılmaya çalışıldığını söyleyebiliriz.

(Cevap C)

8. Parçadaki sözleri söyleyen kişi, insanın yaptığı işin ehli olması gerektiğini vurgulamaktadır. "Sen kendin hak eder, kendin alırsın." ifadesi de bu sonucun dayanağı niteliğindedir.

(Cevap C)

9. Parçadaki IV ile numaralanmış cümlede geçen "yor-du" sözünden bu cümlede bir sorundan söz edildiği anlaşılmaktadır. Cümlede "askerî kostümlerdeki rütbe belirsizliği" bir sorun olarak ifade edilmiştir.

(Cevap D)

10. Parçada, sözü edilen ansiklopedinin öznel bir tutumla hazırlandığından, bilgi verici, aydınlatıcı olma özellikleri taşımadığından yakınılmaktadır. Buna göre, ansiklopediyle ilgili olarak uyulması gereken bazı ilkelerin göz ardı edildiğinin vurgulandığını söyleyebiliriz.

(Cevap D)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Yazar, eserlerinde anlattığı kahramanların hiç kimsenin kopyası olmadığını, herhangi bir insandan yola çıkarak roman kahramanı portresi çizmediğini ifade etmektedir. Yazarın bu sözlerinden “kişilerini düş gücüyle yaratma” yönelimi içinde olduğunu belirtebiliriz.

(Cevap C)

2. Parçada, sanat eserinin estetik zorluklar dışında hiçbir engel taşımayacağı, başkalarına benzemekten kaçınması gerekti vurgusu hâkimdir. Buna göre, bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargının B seçeneğindeki ifade olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap B)

3. Parçanın ilk cümlesinden itibaren söz konusu müzeyle ilgili olumlu özellikler sıralanmaktadır. Buna göre, parçada Anadolu Medeniyetleri Müzesiyle ilgili olarak “görünümü, bakımı ve sergilemesiyle övgüye değer bulunduğu” vurgulanmaktadır.

(Cevap C)

4. Parçada, köşe yazılarının okunabilmesi için taşıması gereken özellikler sıralanmıştır. Parçaya göre, okunurluğu sağlayan en önemli özellik de konuyla biçimin nitelikli olmasıdır. Bu düşünce de A seçeneğinde ifade edilmiştir.

(Cevap A)

5. Yazarın verdiği cevapta okumak için bir yazar adı vermeyip okuyucuları yüreklerinin sesini dinlemeye yönlendirmesi, okurun özgürlüğünü önemseydiğini ve bunu öne çıkardığını kanıtlar niteliktedir.

(Cevap C)

6. Parçadaki sözleri söyleyen eleştirmen, başarısız olmaktan korktuğu için şimdiye kadar roman, öykü, şiir yazmamıştır. Parçadaki genel anlam akışı bu yöndedir.

(Cevap A)

8. Parçada, bir taş ustasının azimle ve sabırla yılmadan çalışarak taşı parçaladığı anlatılmış ve bu örnek olay üzerinden başarının sürekli çaba gerektiren bir olgu olduğu vurgusu yapılmıştır.

(Cevap E)

7. Parçada, duyguların çağrışımlarından söz eden bir kimsenin düşünceleri aktarılmaktadır. Bu sözleri söyleyen bir kişinin, çevresindekileri duyularıyla yorumlayan bir kişi olduğu söylenebilir.

(Cevap D)

9. Yazarın eşleştirdiği yazılar: Gündelik hayatta karşılığı olmayanlar çok soyut yazanlar veya uzmanlık gerektiren konularda yazanlardır. Seçeneklerimizi incelediğimizde:

E seçeneğindeki ifade ise firuze taşının renginin hangi yeşil ve mavi tonları arasında ve sulu bakır, alüminyum fosfat minerali olduğunu ve opaklığından bahsedilmektedir. Burada anlatılanlar tam da yazarın eleştirdiği gündelik hayatta karşılığı olmayan ve uzmanlık gerektiren konulardandır.

(Cevap E)

PARAGRAFTA ANLAM

1. A seçeneğindeki “Zaman içinde yapısal ve sayısal değişikliklere uğramıştır.” denilmektedir ve bu ifade parça ile uyumaktadır. Çünkü koro önceleri Sovyet Devrimi'nin simgesi iken zamanla politik amaçlardan sıyrılmıştır, bu yapısal değişikliktir. Koro ilk kurulduğunda 20 kişiyle kurulmuş sonraları dünyanın en büyük korusu olmuştur yani sayısal değişikliğe de uğramıştır. Diğer seçeneklerdeki ifadelerin parçada karşılığı yoktur.

(Cevap A)

2. Parçamız dikkatlice incelendiğinde parçanın yazarı, “sanat eserinin birtakım karakterler yoluyla hikaye anlatmak değil, okuyucuya gerçekleri hatırlatmaktadır.” ilkesini benimsemiş bir yazardır. Yazar; hangi sanat türü olursa sanatla gerçekçiliği çok önemli olduğunu söylemektedir. Yazar sanatın faydasını ise gerçeği bütün yönleriyle ve samimiyetle anlatması olarak tarif eder. Kısacası parçadaki yazarımız gerçekçi bir sanat anlayışının insanlara sunulmasından, sunulan sanatın gerçek hayatta bir karşılığının olmasından bahseder.

(Cevap D)

3. Metinde Tanzimat Dönemi'nde Batı'yı örnek alan ilk nesil anlatılmaktadır. Bu neslin her şeyi Doğuluyken, onlar Batı'nın rüzgarına kendilerini vermişlerdir. Bu nesil, Batılılaşmayı önce askeri alanda sonraları ise sosyal ve kültürel alanda uygulamayı amaçlamışlardır. Yalnız bu nesil amaçları uğrunda kendilerini geliştirirler. Siyaset ilmi, edebiyat, müzik, resim vb. pek çok ilim ve sanatla ilgilenirler. Bu nesil her şeyden anlayan bir nesildir. Bu anlatılanlar ışığında seçeneklerimiz incelendiğinde B seçeneğinin yukarıda anlatılanlara en yakın düşünce olduğu anlaşılmaktadır.

(Cevap B)

4. A seçeneğindeki "Sayısal verilerden yararlanma" ya parçadan "50.000 kilometrelik yol ve 100 metre" örnekleri verilir.

B seçeneğindeki "Tanık gösterme"ye parçada Ahmet Hamdi Tanpınar'ın sözüyle örnek verilmiştir.

C seçeneğindeki "Öyküleme"ye parça sanki bir video çeker havasında anlatılması örnek verilir.

E seçeneğindeki "kişisel görüşe yer verme"ye parçadan "güzellikler, enfes bir görsel şölen, ihtişamı" gibi sözcüklerle örneklendirilmiştir.

D seçeneğindeki "Tanımlama"ya ise parçada örnek gösteremeyiz. Tanımlama, bir varlık veya kavramın ne olduğunu anlatan yargılardır. Tanımlama "Bu nedir?" sorusuna cevap vermelidir. Parçada "Bu nedir?" sorusuna cevap veren herhangi bir kavram ya da varlık yoktur.

(Cevap D)

5. Yazarın I. soruya vermiş olduğu cevabında eski dergileri karıştırmaktan zevk aldığını ancak zamanı olmadığından bundan mahrum kaldığını belirtmiştir. Buraya getirilebilecek soru seçenekleri incelendiğinde A seçeneğinin tam uyduğu ancak D seçeneğinin de olma ihtimali olacağı görülecektir. Yazarın II. soruya vermiş olduğu cevabında ise eski dergilerin içeriği ile ilgili eğlendirici, düşündürücü, bilgilendirici metinler olduğundan bahsetmiştir. Buraya getirilebilecek seçeneklerimiz incelendiğinde D seçeneğinin olamayacağı çünkü D seçeneğinin geçmişteki dergiler ile bugün çıkan dergiler arasındaki nitelik farklılığı sorulmuştur. Halbuki yazarın vermiş olduğu cevap eski dergilerin içeriği ile ilgilidir.

(Cevap A)

6. Parçadaki yazar, test çözme uygulamalarının, ilköğretim kurumlarındaki öğrencilerin başarısını arttırdığını ve bu yöntemi öğreten dershanelerin ise genel kanaatin aksine başarıya katkılarını olmadığını söylüyor. Kendine güveni olan, öğretmenleriyle yapıcı ilişkiler kuran öğrencilerin daha başarılı olduğunu söylüyor. Yani araştırmacımız test çözme uygulaması öğreten dershanelerin etkisinin olmadığını belirlemiştir. Dershanelerin öğrettiği test çözme uygulaması yerine öğrencilerin kendilerine güvenmelerini ve öğretmenleriyle yapıcı ilişki kurmasını tavsiye etmektedir. Araştırmacımız, LGS'ye başarılı olma dershanelerin etkisini belirlemeyi amaçlamıştır.

(Cevap C)

7. *Moby Dick* adlı roman Melville adlı yazarın eseridir. Bu eserde yazar, dıştan bakınca balina avıyla ilgili bir macera romanı yazmıştır ancak okur yazarın yazdıkları üzerinde düşündükçe, kitabın katmanlarını ve gerçek anlamını çözmeye başlar. Kitap, okuyandan okuyana değişen bir yoruma sahiptir. Okuyucunun algılamasına göre kitabın konusu değişmektedir.

(Cevap E)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada obeziteden bahsedilmektedir. Obeziteye yol açan nedenlere bakılmaktadır. Metinde annenin ya da babanın obez olması durumunda çocukların obez olma riskinin ortalama dört kat arttığına, annenin ve babanın her ikisinin de obez olmasının çocuklarının olma riskini sekiz kat artırdığından bahsedilmektedir. Parçada obeziteye yol açan tek etkenin sadece ihtiyacı fazlası yeme alışkanlığı olmadığını, genlerin de bunda etkili olduğunu söylüyor. Obeziteyi tek bir sebeple açıklamak parçaya göre mümkün değildir. Seçenekleri incelediğimizde ise bu anlatılanlara en yakın seçeneğin E olduğu görülecektir.

(Cevap E)

2. Parçada genel olarak deneme türündeki amaç anlatılmıştır. Yazara göre deneme türündeki amaç okurun yazarla aynı düşüncede olmasa bile yazıları okurken bir kuşku içine düşmesini sağlamaktır. Yazar; okuyucuyu düşündürmeli, tartıştırmalı, sorgulamaya yönlendirmelidir. Yazar, eleştirilere açıktır ve görüşlerini kesin doğru olarak sunmaz. Görüşlerini tartışmaktan çekinmez. Parçada bahsedilen yazarın özellikleri yukarıdaki gibi olmalıdır. Seçeneklerimizi incelediğimizde A, B, C, E seçeneklerinin yazarın özelliklerini anlattığını, D seçeneğindeki "Okuyucunun beklentilerine uygun yazılar yazmaktadır." özelliğinin ise parçada bahsedilen yazara ait olamayacağı anlaşılmaktadır.

(Cevap D)

3. Parçada ney ustasının neye verdiği öğütler seçenekleri ile karşılaştırıldığında şöyle olmaktadır:

I. öncüldeki "Yaptığın yanlışları bir kayıp olarak görmezsen onları fırsata dönüştürebilirsin." özellik C seçeneğinde Hatalardan Ders çıkarmak

II. öncüldeki "Sana söyleneni anlayıp kavramadan sonuca ulaşmak için harekete geçme." özelliğinin B'deki Sabır göstermek

III. öncüldeki "Dilsiz olduğunu ama sahibinin dili olacağını bil." özelliğinin D'deki İşlevini unutmamak

IV. öncüldeki "Seni tutup öpen ellere borçlu olduğunu bil." özelliğinin E'deki Vefalı olmak

V. öncüldeki "Seni dinleyen herkeste unutulmaz izler bırakmalısın" özelliğinin "Kalıcılık" olarak söylenebileceği ancak bunun seçeneklerde olmadığı görülmektedir. A seçeneklerindeki "Kararlı olmak" ın ise hiçbir öncülde karşılığı yoktur.

(Cevap A)

4. I. verilen yargımız olan "Ortaya çıkan yeni sanat dalları, önceki sanat dallarının form değiştirmelerine neden olabilir." yargısına parçada ulaşılabilir. Parçada geçen "Fotoğraf resmi öldürmedi, kendine ayrı bir yer açtı, kendini kabul ettirdi." sözleri I. verilen yargımızı desteklemektedir.

II. verilen yargımız olan "Bazı sanat dalları arasında kaçınılmaz bir etkileşim söz konusudur." yargısına parçada ulaşılabilir. Parçada geçen "Tiyatro ... ortadan kalkmadı, yeni yollar aradı ve buldu. Sinemanın olanaklarını kullandı, yenilendi." sözleri II. verilen yargımızı desteklemektedir.

III. verilen yargımız olan "Gelişen teknolojik ilerlemelere ayak uydurmayan sanat dalları doğal olarak yok olur." cümlesine ise parçada ulaşılabilir çünkü parçada sanat dallarının teknoloji ile yok olmasından değil dönüşmesinden bahsedilmektedir. Verilen numaralı cümlelerden I ve II doğrudur.

(Cevap D)

5. Parçası incelediğimizde, parçada insanlar gibi şehirlerin de bir ömrünün, bir yazgısının, doğumunun ve ölümünün olduğu anlatılıyor. Şu andaki antik şehirleri incelediğimizde farklı dönemlerin, kültürlerin, inançların ve yaşama biçimlerinin tanıklığını yaptığını görürüz. Bu şehirler, uygarlıkların kendi öykülerini yazdıkları bir kitap gibidir. Yani zemin oluşturdukları uygarlıkların değişik özelliklerini yansıtır.

(Cevap A)

6. Metni incelediğimizde metinde, bir şair adayının “sesimi duymak istiyorum.” diyerek şiirlerini kitap haline getirmek istemesinden ve böylece “sesini” yani isminin, şanının duyulmasını arzulamasından bahsedilmektedir. Genç şairin bu isteğine karşın ise metnin yazarı şiirle kimin üne kavuştuğunu, kimin para kazandığını, kimin fark edilebilir olduğunu söylemektedir. Üne kavuşmuş ve dizi dizi kitapları olan şairlerin dahi fark edilmediğini anlatıyor. Metnin yazarı kısaca şiir yazarak şöhret sahibi ve zengin olma düşüncesinin yanlış bir fikir olduğundan bahsedilmektedir.

(Cevap C)

7. Parçayı incelediğimizde parçada, bir ozanın yaşam alanının ve ozanı ozan kılan şeyin dil olduğu söylenmektedir. Hatta ozanlığın özünün sevgiye dayanan bir dil saygısından olduğundan bahsedilmektedir. Kelimelere ilgisi olmayan, dil kurallarını bilmeyen, konuşmanın inceliklerinden uzak bir ozanın düşünülme-meyeceğinden bahsediyor. Yani kısaca dilini sevmeyen, saymayan, onun inceliklerini, kurallarını bilmeyen kişinin ozan olamayacağından bahsedilmektedir.

(Cevap A)

8. Metin incelendiğinde, metinde “büyülü gerçekçi” tarzda yazılan romanlardan bahsetmektedir. Bu roman tarzı masal, efsane ve halk hikâyeleri gibi sözlü kültürde anlatılan olağanüstü bazı hikâyelerin yeniden yorumlanarak okuyucuya sunulmasıdır. Bu romanlarda olağanüstü olaylar romansal hakikat içinde olağanmış gibi sunulmaktadır. Bu tarzdaki romanlar dünya edebiyatındaki örneklerinden sonra bizde de Latife Tekin tarafından örneklenmiştir. Latife Tekin’in eserinden yıllar önce ise H.Rahmi Gürpınar’ın “Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdiva” adlı romanı vardır ancak bu romanı metindeki yazara göre aynı kategoriye alamayız çünkü H. Rahmi’nin eseri bilimsel olarak hesaplanmış bir olayı odağına alıyor. H. Rahmi’nin eseri doğaüstülüklerden değil bilimsellik yani gerçeklikten gücünü alıyor. Bundan dolayı büyüülü gerçekçi romandan ayrılıyor. Şıklarımızı incelendiğinde E şıkkındaki “Gerçeklikle olan ilişkisi” H. Rahmi Gürpınar’ın eseri ile Latife Tekin’in eserini aynı kategoride değerlendirmemize engel oluyor.

(Cevap E)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçamız incelendiğinde bugüne kadar hobi veya koleksiyonculuk olarak tanımlanan davranışın istifleme bağımlılığı olarak adlandırılabilir bir tür hastalık olabileceği üzerinde duruluyor. Bunun bir koleksiyonculuk veya hobi olarak mı yoksa hastalık mı olduğuna ise bir yığın eşyanın içinden hangilerinin kalıp hangilerinin gideceğine karar verme anına gösterilen reaksiyonla bağlantılı olduğu ifade ediliyor. Küçük ve işine hiç yaramayacak bir şeyi bile gözden çıkaramıyorsa bu istifçiliğe girmektedir. Seçeneklerimiz incelendiğinde anlatılanlara en uygun yargının D seçeneğinde yargı olduğu görülmektedir.

(Cevap D)

2. Öncüller incelendiğinde:

I. öncül olan "Şartlar ne olursa olsun bir ömür hayal aleminde yaşanmayacağını bilmelisin" ile A seçeneğinde Gerçekçi olmayı,

II. öncül olan "çok kötü bir adamın eline de düşsen bir gün kurtulacağın düşüncesiyle yaşama tutun" ile B seçeneğinde umudunu korumayı,

III. öncül olan "Seninle aynı şeyi çıkaran birçok bağlama olacaktır ama sen bir görüşte diğerlerinden farklı ol" ile E seçeneğinde özgün olması,

IV. öncül olan "Hiç hoşuna gitmeyen türküler çalmak zorunda kalacaksın, sakın sinirlenme" ile D seçeneğinde sabırlı olmayı öğütlemiştir. C seçeneğinde geçen saygılı olmak ile ilgili bir öncül bulunmamaktadır.

(Cevap C)

3. Seçenekleri sorular incelendiğinde:

A seçeneğindeki sorunun cevabı parçada geçen "Güvenli bir kaynaktan geliyormuş gibi süslenmiş mesaj" ile verilmektedir.

B seçeneğindeki sorunun cevabı parçada geçen "Sizze gelen mesajdaki yazım yanlışları ve özensiz dil kullanımı" ile verilmektedir.

C seçeneğindeki sorunun cevabı parçada geçen "Oltalama saldırılar, banka hesabınızın veya e-posta kutunuzun şifresi gibi önemli bilgileri ele geçirmek" ile verilmiştir.

E seçeneğindeki sorunun cevabı parçada geçen "...size hesap bilgilerinizin detaylarını güncellemeniz gerektiğini ifade eder." ile verilmiştir.

D seçeneğindeki "Bilgisayar ortamında oltalama saldırılarla karşılaşma olasılığı nedir?" sorusunun cevabı parçamızda yoktur.

(Cevap D)

4. Metni incelediğimizde, metinde gereğinden çok kelime kullanmanın savunduğun fikri öldürmek olduğunu ve hatta çok söylediğin sözlerinin karşı görüşleri de içereceğinden kendinle çelişeceğinden bahsedilmek istenmiştir.

D seçeneğindeki "Söz cimriliği yapıp muhatabın zihnine girmemek yazar için büyük bir suçtur." görüşünü yazarın söylemesi beklenmez çünkü yazar sözün özlü olmasına değer vermektedir.

(Cevap D)

5. A seçeneğindeki ifadeye parçada geçen "Gençlik, her ne kadar biyolojik bir yaş dönemini gösteriyorsa da hemen her zaman ekonomi, eğitim, sanat gibi başka kurum ve yapılarla ilintili olarak tanımlanmıştır." ifadeleri ile ulaşılabilmektedir.

(Cevap A)

6. Parçamız incelendiğinde yazarın müziği, Türkçe, Arapça, İngilizce gibi bir dil gibi algıladığını ve tarifi en zor hisleri bile tanımadığı, bilmediği, aynı dili konuşmadığı, aynı yemeği yemediği insanlara bile müzik yoluyla aktarabildiğinden bahsetmiştir. Yazar parçada uluslararası, evrensel bir dil olduğundan bahsetmiştir.

(Cevap C)

7. Parçamız dikkatlice incelendiğinde arastaların Türk ticaret kültürü ve geleneği açısından önemine, han ve kervansaraylarda olduğu gibi arastalarda da bir takım adet ve geleneklerin bulunduğu değinilmiştir. Ayrıca arasta esnafının dükkanlarını açmadan evvel topluca dua etmeleri ve yemin etmeleri anlatılmıştır. Bu dua ve yemin yerlerinin ve arastadan arastaya değiştiğinden bahsedilmiştir. Yani parçamıza arasta esnafının belli kurallar çerçevesinde, etik değerlere bağlı kalarak çalıştığı anlaşılmaktadır. Seçenekler incelendiğinde bahsedilen yargıya en yakın cümlenin C olduğu görülecektir.

(Cevap C)

8. Parçamız dikkatlice incelendiğinde laboratuvar ortamında yaşayan garbillerin beyninin yabancı garbiller göre daha küçük olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeni olarak da parçada laboratuvar garbillerinin tehlikelerden uzak ve rahat bir yaşam sürmeleri gösterilmiştir. Tehlikeye açık, zor koşullardaki yabancı garbillerin bu zorlukları yenmek için beyinlerini kullandığını ve bunun da beynin büyümesini sağladığı anlaşılmak istenmiştir.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçadaki "Niceleri, koca bir ömrü dizeler arasında geçiriyor da hiçbir dizesine şiir denen söz inceliğinin gölgesini düşüremiyor." cümlesinden A ve C, "insanın duygu dünyası var oldukça şiir ölmez" sözünden D, "Öykü için de geçerlidir bu söylediklerim." cümlesinden E seçeneği çıkarılabilmektedir. Ancak parçadan şiirin iyisiyle kötüsünü ayırmanın güç olduğu çıkarılamaz.

(Cevap B)

2. A'daki ifadeyi parçadan "Zira bir yandan iç piyasa rekabetini, diğer yandan uluslararası pazarda yer alma çavasını sürdürüyorlar." sözleri ile değiştirilmiştir. B'deki ifadeyi parçadan "Birçoğu dededen, babadan devralmış..." sözleri ile değiştirilmiştir.

D'deki ifadeyi parçadan "...Uyguladıkları formlar da yüzyıllardır uygulananın aynısı." sözleri ile değiştirilmiştir.

E'deki ifadeyi parçadan "Büyük şehirle mal göndermek en kazançlı ticaret..." sözleri ile değiştirilmiştir.

C seçeneğinde geçen "Bölgeye en çok bakır ürünler dolayısıyla turist geldiğine" sözleri ise parçada değiştirilmemiştir.

(Cevap C)

3. A'daki ifadeyi parçada geçen "Bu aşamada arkadaş ve uzman görüşleri, kullanıcı tavsiyeleri ve teknoloji yazarlarının forumlardaki yorumları büyük önem taşıyor." sözleri destekliyor.

C'deki ifadeyi parçada geçen "Bu kadar dağınık, karışık ve teknik bilgi, seçme sürecini iyice içinden çıkılmaz hak getiriyor." sözleri destekliyor.

D'deki ifadeyi parçada geçen "...bunların neden tercih edilmeleri gerektiğine ilişkin sade ve anlaşılır bilgiler içeren bütüncül kaynaklara ihtiyaç duyuluyor." sözleri destekliyor.

E'deki ifadeyi parçada geçen "Teknoloji yazarlarının forumlardaki yorumları büyük önem taşıyor." sözleri destekliyor.

B seçeneğinde geçen "Pahalı bir ürünün kaliteli olduğu herkesçe kabullenilmiştir." sözleri ise parçadaki paragrafta desteklenmemektedir.

(Cevap B)

4. Sanatçının "Çünkü oyunculuk yaş aldıkça demlenir." cümlesinden deneyim kazandıkça olgunlaştığına inandığını, "Benim oyuncu olarak bir şansım var: Aynı zamanda yönetmenlik de yaptığım için birçok oyuncudan beslenebiliyorum." cümlelerinden oyuncu olarak rolüne farklı açılardan bakabildiğini, kendini geliştirmeye açık olduğunu, başkalarının birikimlerinden yararlandığını çıkarabilmekteyiz. Ancak sanatçının tanınmak için yapılması gerekenleri bildiği söylenemez.

(Cevap B)

5. A'daki ifadeye parçada geçen "Defterler, anatomik çizimler ve fantastik savaş silahlarından sanatsal çalışma eskizlerine ve karalamalara dek pek çok şey içeriyor." sözleri ile değinilmiştir.
- B'deki ifadeye parçada geçen "Bu ilgi defterlerin içeriğinden, da Vinci'nin şifreli notlarından ve açıklamalarından kaynaklanıyor." sözleri ile değinilmiştir.
- C'deki ifadeye parçada geçen "...bugün dünyanın dört bir yanındaki önemli koleksiyonlara dağılmış not defterleri..." sözleri ile değinilmiştir.
- D'deki ifadeye parçada geçen "Da Vinci'nin, defterlerinin hemen her sayfasına aldığı anlaşılmasız notlar, aslında aynayla okunan yazılar." sözleri ile değinilmiştir.
- E seçeneğinde geçen "Yazıldığı dönemde yayımlanmadığına" sözlerle içse parçada değinilmemiştir.

(Cevap E)

6. A'da geçen insandan doğaya aktarma örneğine parçadaki "Güneş, ilk yaprakları sarartmanın rahatlığıyla" ifadeleri örneklendirmiştir.
- B'de geçen benzetmeye parçadaki "Son çiçekler, dal uçlarında neşeli çocuklar gibi kıpırıyor." ifadeleri örneklendirmiştir.
- C'de geçen devrik parçadaki, "Ağaçlar mutlu bir yorgunlukla giriyor geceye." ifadeleri ile örneklendirilmiştir.
- E'deki işitsel ögeler parçadaki "gök görlemeleri, ince yağmur sesleri" ifadeleri örneklendirmiştir.

(Cevap D)

7. Seçenekler incelendiğinde:
- B'deki ifadeye parçadan "Nil Nehri'nin sürüklediği topraklar konusundaki açıklamaları, kişisel gözlemlerin ürünüdür." sözleri desteklemektedir.
- C ve D'deki ifadeyi parçadan "...artık yer bilimciler onun çok eski bir nehir olduğu kanısındadır." sözleri desteklemektedir.
- E'deki ifadeyi parçadan "Yazdığı kitap günümüze kadar gelen en eski bilimsel yazılarını da içerir." sözleri desteklemektedir.
- A seçeneğinde geçen "Tarih yazıcılığını kimin başlattığına" ifadelerini destekleyecek bir yargı parçada bulunmamaktadır.

(Cevap A)

8. Parçada, televizyonda yayımlanan dizi filmlerle ilgili olarak genelleme yaparak konuya girme, "Çoğu kişi televizyondaki dizilere ön yargılı yaklaşıyor." cümlesinden; eleştirilere katılarak eklemeler yapma ve eleştirilerin dayanaklarını açıklama, "Bu gerçeklerde haklılık payı yok değil; kullandıkları dil ve estetik bakımından, algılamaları allak bullak eden dizilerin zararı saymakla bitmez." sözlerinden; sorunun çözümü için öneride bulunma, "Ama yine de kişisel yargının yerini hoşgörü alırsa sanırım dizilerin arasında iyilerin ayırt edilmesini kolaylaştıracaktır." cümlesinden çıkarılabilmektedir. Ancak beğenilerin kişiden kişiye değiştiğini vurgulama ile ilgili olarak parçada bir bilgiye yer verilmemiştir.

(Cevap B)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Seçenekler incelendiğinde:
 "...Onları popüler dile çevirmeyi başarması da geliyor." (A)
 "Einstein'den bu yana fizik alanında dünyaya gelmiş ikinci en ünlü bilim adamı sayılıyor." (B)
 "...düşüncelerinin bilimsel önemi kadar, onları popüler dile çevirmeyi başarması da geliyor." (C)
 "...Zaman Kısa Tarihi adlı yapıtıyla ve onu izleyen öteki yapıtlarıyla dünya çapında ün kazanan..." (D)
 E seçeneğindeki yargıyı ise parçadan herhangi bir cümle desteklememektedir.

(Cevap E)

2. "Gözde basınç artışına bağlı olarak zedelenen görme sinirleri, görüntüleri beyne bozuk olarak göndermeye başlar." (A)
 B seçeneğindeki yargıyı parçadan herhangi bir söz desteklememektedir. Çünkü tedavi sırasında dikkat edilecek hususlar parçada geçmemektedir.
 "Kırk yaşını geçenler, yüksek tansiyon olanlar ve şeker hastaları, glokom bakımından büyük risk altındadır." (C)
 "Göz içi basıncının artması sonucunda ortaya çıkan bir göz hastalığıdır." (D)
 "...erken evrede herhangi bir belirtisinin olmadığı..." (E)

(Cevap B)

3. Seçenekler incelendiğinde:
 "Okurların ve kendisinin hayatını zenginleştirmek..." (A)
 "En önemlisi de mutlu olmak için..." (B)
 "Ayakta durmak..." (C)
 "...kendisinin hayatını zenginleştirmek için yazar." (E)
 D seçeneğindeki yargıya ise parçada yer verilmemiştir.

(Cevap D)

4. Seçenekler incelendiğinde:
 "Bu Tuna kentinin sokaklarını..." (A)
 "Operası, tiyatrosu, müzesiyle Viyana bir kültür kentidir." (B)
 "sanatçılara ve düşünörlere çok değer verirler." (C)
 "mağazaların, binaların, heykellerin, loş ve dar geçitlerin kültür soluduğunu sezer." (D)
 E seçeneğindeki yargıya parçadan ulaşılamaz.

(Cevap E)

5. A seçeneğindeki ifade parçada anlatılanlarla çelişmektedir. Çünkü parçada herhangi bir nesneye “bu benim” demenin aslında “senin değil” demek olduğu söyleniyor. A seçeneğine ulaşamaz.
- B seçeneğindeki ifade tam da “bu benim” demenin aslında “bu senin değil” demek olduğu durumu ifade etmektedir.
- C seçeneğindeki ifadeye ise parçadaki “sahip olanın her şeyden önce bir dışlama ilişkisi olduğudur.” cümlesi uymaktadır.
- D seçeneğindeki ifadeye ise parçadaki “Nesne, sahibine görünmez bir iple bağlıdır ve ona sonsuz bir kullanım hakkı tanır.” cümlesi uymaktadır.
- E seçeneğindeki ifadeye ise yine “bu benim” demenin aslında “bu senin değil” demek olduğu söylemi örnek veriyor.

(Cevap A)

6. Seçenekler incelendiğinde:
- “...geniş insani ve toplumsal sorunlara değinmiş...” (A)
- “...çağdaş evrensel şiire açılmıştır.” (B)
- “Yaşadığı dönemden kopmadan...” sözleri parça ile örtüşmemektedir. Çünkü parçada “...geçmişe bugünden kalabilmiştir.” denilerek yaşadığı dönemden koparak ikiye gitmiş ve oradan yaşadığı döneme baktığı anlaşılmaktadır. C seçeneğindeki yargıya ulaşamaz.
- “Cumhuriyetin şairidir, onun ürünüdür.” (D).
- “Bu açılma Tanzimat şairlerindeki artık eskimiş olan açılıma benzemez.” (E)

(Cevap C)

7. “Ancak Türkiye’de kendisine atfedilen fıkralarda Nasrettin Hoca’nın siyasi erke ya da figüre karşı geldiğini göremiyoruz.” (A)
- “Halk da böylece Nasrettin Hoca’nın şahsında o kişilerle baş etmiş olur.” (B)
- “Hoca, toplumda soruna yol açan ancak gücünden dolayı alt edilemeyen kişilerle mücadele eder.” (C)
- “...komşusu veya karısıyla uğraşan bir tip olarak görülmüştür.” (D)
- E seçeneğindeki “Çevresiyle barışık olmayan kavgacı biri olduğuna” yargısına parçadan ulaşamaz. Halkı temsilen statü sahipleriyle mücadele veriyorsa “çevresiyle barışık olmayan” ifadeleri yanlış bir yargıdır. Halkı temsil etmek çevresi ile barışık olmasını gerektirir.

(Cevap E)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada, kartpostalların yüz kırk beş yıllık bir geçmişinin olduğuna; çabuk, kısa ve öz haberleşme sağlamak amacıyla oluşturulduğuna; Avusturya'da posta müdürü Heinrich von Stephan'ın önerisiyle hazırlandığına; 1865 yılında kullanılmaya başlandığına değinilmiştir. Ancak kartpostalların günümüzde yeni işlevler kazandığından söz edilmemiştir.

(Cevap E)

3. Parçada sözü edilen kentin öne çıkan özellikleri şunlardır: Ekonomisindeki canlılıkla bir ülkenin umut kaynağı olması (B), (E), adını ülke sınırlarının dışında da duyurması (C), tarihsel mirasına sahip çıkması (D). Ancak en gelişmiş kent olma, bu kentin bir özelliği değildir.

(Cevap A)

2. Parçada, arkeolojinin malzemesinin eski yazılar, kalıntılar olduğu (A), kalıntılardan hareketle akla uygun, tutarlı, anlamlı bir öykü kurulduğu (B), arkeolojinin elde ettiği sonuçlar üzerine çalışacak başka bilim dallarının bulunduğu (D), sosyal bilimler başlığı altında toplanan disiplinlerden en ilgi çekici olanın arkeoloji olduğu açıklanmıştır. Ancak parçada, arkeoloji çalışmalarının zaman ve para gerektirdiğine değinilmemiştir.

(Cevap C)

4. Parçada, bir oyuncunun bir rolü kabul edip etmeme konusunda kararsız kalıp (D) yönetmenin çabalarıyla ve güler yüzlü yaklaşımıyla rolüne güdülenip (A), (C) başarılı bir rol canlandırması (B) ele alınmaktadır. Ancak parçada oyuncunun önceliklerden farklı bir rolle nasıl ön plana çıktığına değinilmemiştir.

(Cevap E)

5. Parçada, romanın yaşamımızla ilgili açık seçik görüşlere sahip olma (A), insanı olumlu ve olumsuz yanlarıyla öğretme (C), yaşamımız üzerine düşünme (D), iyi bir sosyolog kadar toplum hakkında bilgi sahibi olma (E) gibi işlevlerinden söz edilmiştir. Ancak, romanın okurlara, okuma sevgisini aşılama işlevine değinilmemiştir.

(Cevap B)

7. Parçada, Dede Korkut Hikâyeleri'ndeki kişilerin tutsak düştükleri zaman bile gülebildiklerinden (A), hayatın zorluklarını yenme gücüne sahip olduklarından (B), yaşama sevgisi taşıdıklarından (C), rahata, mutluluğa kavuşma isteği içinde olduklarından (D) söz edilmiştir. Ancak başkalarını kendinden üstün görme söz konusu hikâyelerin kişilerinin bir özelliği değildir.

(Cevap E)

6. Parçada, meyve yetiştirmeyle ilgili olarak teknolojik gelişmelerin katkılarına (tarımsal tekniklerin gelişmesiyle paketlenme, taşıma ve saklama koşullarına uygun meyvelerin yetiştirilebilmesi), hangi nitelikte üretilebildiğine (eşit büyüklük ve olgunlukta), tüketici beklentilerinin etkisine (meyveyi dalından koparır koparmaz depolama girişimi), kimi yetiştirilme koşullarına (ağaçta olgunlaştırmak yerine, insan kontrolünde olgunlaştırmak gibi) yer verilmiştir. Ancak her mevsimde istenen türünden yetiştirilebildiğine değinilmemiştir.

(Cevap E)

8. Parçada, doğduğu kentin yakın geçmişini kaleme alan bir yazarın düşüncelerine yer verilmiştir. Ancak yazarın kentin geçmişini araştırırken görüştüğü kişiler ve ulaştığı belgelerle ilgili bir bilgi aktarmamıştır. Buna göre, yazar için görüşlerinden yararlandığı kişilerle belgelerin kaynağını açıklamaktan kaçınıldığı söylenemez.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçadaki "Bu yapıtın konusuna bakarak gözü yaşlı bir metin olduğu sanısına kapılmayın sakın." cümlesiyle A, "Daha önce çeşitli öyküleriyle de ödüller kazanmış bir yazar o." cümlesiyle C ve D, "Çünkü yazarın dili, anlatımı ve konuyu işleyişi oldukça renkli ve ilginç bir romanın ortaya çıkmasını sağlamış." cümlesiyle E seçeneğine değinilmektedir. Ancak yapıtın pek çok okur tarafından beğenildiğine değinilmemiştir.

(Cevap B)

2. Parçadaki "İşlenen temaların çeşitliliği ve üslup yetkinliğiyle Flaubert'in yeteneğini tüm yönleriyle ortaya koyan bu kitap. Madame Bovary yazarının başyapıtı olarak kabul edilir." cümlesiyle sözü edilen yapıtın yazarını bütün özellikleriyle yansıttığına ve öykülerde konuları farklı biçimde işlediğine, "İlk yayımlandığında, neredeyse bir 'edebiyat olayı' olarak değerlendirilen, okurlardan büyük ilgi gören kitap" sözleriyle anlatımda önemli sayılacak bir düzeyi olduğuna ve edebiyat dünyasında büyük yankı uyandırdığına değinilmiştir. Ancak yapıtın zaman içinde değişik açılardan ele alındığına değinilmemiştir.

(Cevap D)

3. Dizelerden, samimi ifadeler ve az sözle çok şey anlatabilme özelliği çıkarılabilmektedir (A). Dörtlüklerin ilk dizelerinde "ben", "olsaydım", "eğer" sözcükleri yinelenmektedir (B). "Pamuk şekeri" ve "bulut amcalara" gibi sözlerle anlatıma çocuk söyleşi havası verilmektedir (D). Dizelerde güvercin barışın simgesi olarak kullanılmaktadır (E). Ancak alaysamalı bir dile başvurulmuş ilgi çekilmek istendiği söylenemez.

(Cevap C)

4. Parçada, yazılı metinler konusunda görülebilecek değişikliklere (bir gün basılı kitapların kullanımdan kalabileceği düşüncesi), yazının bugüne kadar ne gibi malzemeler üzerine yazıldığına (kil tabletler, papi-rüs, parşömen gibi), insanların yazı yazmadaki amacına (düşüncelerini aktarmak ve kalıcı olmak), insanlardaki okuma yöneliminin doğurduğu gelişmelere (tabletlerden matbaa gereçlerinin bulunmasına kadar geçen gelişmeler) değinilmiştir. Ancak parçada, teknolojik gelişmelerin, okur sayısını arttıracığından söz edilmemiştir.

(Cevap C)

5. Sözü edilen kitabın biçim olarak Perçemli Sokak döneminkilerden çok farklı olmadığından (A), kitapta yaşama bakış açısının açık açık görüldüğünden (B), yalnızlığın hissedilebileceğinden (C), yaşamı sorgulama ve ölüm olgusunun fark edilebileceğinden (E) söz edilmiştir. Ancak sözü edilen kitapta ölüm korkusuna yer verildiği söylenemez.

(Cevap D)

6. Parçadaki "üstelik daha önce çizim dersi almamış olanların şöyle bir avantajları da var: Anlatılan teknikleri olduğu gibi kavıyorlar." cümlesiyle A ve D, "Tamam, yetenek de çok önemli ama eğer siz yeterince zaman ayırır ve sabır gösterirseniz eliniz her şeyi öğrenir." cümlesiyle B ve C seçeneklerine değinilmiştir. Ancak öğrenilenlerin kalıcı bilgiler olmadığından söz edilmemiştir.

(Cevap E)

7. Parçadaki "Birbirlerine kaplumbağa terbiyecisi diye eski bir mesleğin olup olmadığını soruyorlardı." cümlesiyle B, "Sonuçtan hayli memnundu." cümlesiyle C, "Onun kaplumbağa terbiyecisinden bir farkı yoktu gerçekte." cümlesiyle D, "İlk Türk arkeoloğu, ilk Türk müzecisiydi, ressamdı, güzel sanatlar akademisi müdürlüğü yapmıştı." cümlesiyle E seçeneğine değinilmiştir. Ancak parçada Osman Hamdi Bey'in tanınmış bir sanatçı olduğundan söz edilmemiştir.

(Cevap A)

8. Parçadaki "Kimisi birkaç satır, kimisi sayfalar süren izlenimler, düşünceler..." sözleriyle A, "Bunun için de tanıdığı yazarlar, sanatçılar ve günlük hayatını paylaştığı arkadaşları üzerine notlar tutmuş." cümlesiyle B, "Çalاکalem yazmanın tüm hafiflikleri de ister istemez bu notlarda var." cümlesiyle C, "Yazar, sevdiği insanların sevmediği ve kendisine ters gelen yanlarını yazmak istemiş." cümlesiyle E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak yazarın çevresindeki kişilerin davranışlarıyla kendi davranışlarını karşılaştırdığı söylenemez.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada tanıtılan kişinin gürültücü olmayı seçmediği için tanıtılmadığından söz edilmektedir. Buna göre, “zamanla, çok yönlü bir yazar olarak ünlenme” parçada tanıtılan kişinin bir özelliği olamaz.

(Cevap B)

2. Parçada; “Psikiyatri, tıbbın topluma bakan penceresi, temel taşıdır gerçekten.” cümlesinden A ve E, “Ben de bu yönelimin etkisiyle psikiyatri dalını edebiyata ve sosyokültürel ortama daha yakın olmak amacıyla seçtim.” cümlesinden B ve D seçeneklerine ulaşılabilmektedir. Ancak böyle diyen bir kişi için C seçeneğindeki yargı söylenemez.

(Cevap C)

3. Parçada sözleri söyleyen kişi için açıklamalarını tanımlıklara dayandırarak yaptığı (anlattıklarını gözlemlere dayandırması), belli açılardan velileri uyarmaya çalıştığı (çocuklarına istemeyerek de olsa zarar verdiklerini düşünmesi), gözlemediği durumların nedenleri üzerinde düşündüğü (velilerin bilgisiz olması), çocukların kişiliği oluşurken dikkatli davranılması gerektiğini savunduğu (çocuklara yaklaşımın onların yaratıcılıkları, öz güvenleri gibi kişilik özellikleri üzerinde etkili olduğunu düşünmesi) söylenebilir. Ancak yazarın çocukların her istediğini yapmanın yanlışlığını savunduğu söylenemez.

(Cevap C)

4. Parçada, kaygı korkuyla ilgili olarak köpek örneğiyle nedenlerinin kendi içimizde olduğu, gerçekleşip gerçekleşmeyeceği sorgulanarak baş edilebilir yanlarının görülebileceği ve yanlış algılamalarımızdan doğduğu anlatılmaktadır. Ancak değişmez bir insanlık durumu olduğu parçadan çıkarılamaz.

(Cevap E)

5. Parçada, çeşitli duyular (Görme, dokunma) yardımıyla elde edilenler okuyucunun zihninde canlandırılmaya çalışılmıştır (A), (D), "Nar her defasında küçük bir sonsuzluk gibi görünür bana." cümlesinde benzetmeye başvurulmuş (B) ve çağrışımla yapılmıştır (C). Ancak parçada, eş anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.

(Cevap E)

6. Parçadaki "Günümüzdeki yağmurlar bildiğimiz yağmurlar değil, asit yağıyor gökyüzünden." cümlesiyle A, "Hindistan'daki Taç Mahal, Yunanistan'daki Akropolis giderek aşınmakta." cümlesiyle C, "Asit yağışlarının tarihî yapılar üzerinde de olumsuz etkisi var." cümlesiyle D, "Çünkü bunların yapımında kullanılan ve yüksek oranda kalsiyum içeren kireç taşı, kum taşı, çelik, nikel ve çinko kolayca asit yağmurlarından etkilenebiliyor." cümlesiyle E seçeneğine değiştirilmiştir. Ancak parçada asit yağmurlarının oluşumunu hazırlayan öğelerden söz edilmemiştir.

(Cevap B)

7. Parçada, masal yazmanın yazar üzerindeki etkileriyle ilgili olarak "Masal yazarken çocuklaşırsınız." cümlesinden A, "Siz farkına bile varmadan sözcüklerin, cümlelerin arasında anılarınız usulca sızar bugününe." cümlesinden B; "Çünkü affetmeniz gereken birçok yanlış, hesaplaşmanız gereken birçok duyguyla karşılaşırsınız." sözlerinden D ve E seçeneklerinde belirtilen ifadelere ulaşılabilmektedir. Ancak yaşananlardan bugün için ders çıkarmaya masal yazmanın yazar üzerindeki etkileri arasında yer verilmiştir.

(Cevap C)

8. Parçadaki "Sevdiğimiz, bildiğimiz şairleri, tekrar edede şair zevkimizi köreltiriz." cümlesinden A, "Bu nedenle ben okurlarıma, sık sık antoloji karıştırmalarını öneririm." cümlesinden B, "O zamana kadar bilmedikleri ya da hoşlanmadıkları şairlerin şiirlerini çok sevebilir, beğenebilirler." cümlesinden C, "Yani edebî tatlara, yeni şiir beğenisine kapılarımızı kapatırız." cümlesinden E seçeneği çıkarılabilir. Ancak parçadan D seçeneğindeki yargı çıkarılamaz.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada Bodrum'un koy köylerden oluşan bir yarımada olduğuna (A), hepsinin insanı büyülediğine (B), bunlardan en büyüğünün Turgutreis olduğuna (C), bu kasabanın on yıl önceki durumuna (D) değinilmiştir. Ancak Bodrum'la ilgili olarak tarihî yapıların çokluğundan söz edilmemiştir.

(Cevap E)

2. Parçada "Burada 1967'de başlayan kazılar kimi önemli yapıları gün ışığına çıkarmış." cümlesinde A, "Yerleşim alanını çepeçevre saran uzun sur duvarlarından ve tepedeki kaleden, günümüze pek bir şey kalmamış." cümlesinde C, parçanın ilk cümlesinde D, son cümlesinde E seçeneklerine yer verilmiştir. Ancak parçada tarihi alanlarda koruma önlemlerini artırmak gerektiğine değinilmemiştir.

(Cevap B)

3. Parçanın ilk cümlesinden A, parçadaki "Bu malzeme-i işlerken ortaya çıkacak sorunlarla baş etmeye çalışmanın çok ilginç olacağına inanıyorum." cümlesinden B, "Kütleyle hacim, ışıkla form ya da boşlukla hacim arasındaki ilişki, formları ve yapıyı anlayabilmek için daha da ileri gidebilmenin yollarını aramak, bu yolla uzay gerçeğini az çok anlayabilmek..." cümlesinden C, "Ben demirle kendimi çok iyi ifade edebildiğimi düşünüyorum." cümlesinden E seçeneği çıkarılabilmektedir. Ancak parçada sözü edilen heykeltıraşın savunmacı bir tutum içinde olduğu söylenemez.

(Cevap D)

4. Parçada, eleştirmenden beklenenler arasında eleştirmenin esere bakışını bize aktarabilme (B), bazı toplumsal sorunlara dikkatimizi çekebilme (C), eserin öğeleri arasında daha önce görmediğimiz birtakım ilişkileri kavramamızı sağlayabilme (D), eserle ilgili düşüncelerimizi zenginleştirebilme (E) sayılmaktadır. Ancak öğretici olmayı ilke edinme eleştirmenin görevlerinden biri olamaz.

(Cevap A)

5. Parçada, çevirmenin metnin aslına bağlı kalması (A) ve yavanlıktan uzak durması (C), hem kendi diline hem de çevireceği dile hâkim olması (D), çevireceği kitapla ilgili her türlü araştırmayı yapması gerektiği anlatılmaktadır. Ancak bildiği dil sayısını artırmaya çalışmak çevirmenden beklenenler arasında değildir.

(Cevap B)

6. Parçada konuşan kişinin yaşadığı ortamın değişmesinin düş evrenini zenginleştirdiğine dair bir veri yoktur. Diğer seçeneklerdeki ifadelerin parçadaki dayanakları şunlardır:
- A → ...Karacaoğlan'dan Orhan Veli'ye kadar...
- B → ...bugün onun öğüdünü tutup...
- C → ...şiir yazan bir ağabeyim vardı...
- D → ...doğru bir şey yaptığımı düşünüyorum.

(Cevap E)

7. Parçadan yurt dışına giden işçilerin imkânsızlıklar nedeniyle gittiği anlaşılabilir hâle hepsinin aynı nedenle gittiği somut olarak çıkarılamaz. Ayrıca her bir gidenin farklı profilde olması farklı nedenlerle gittiklerini kanıtlar niteliktedir.

(Cevap E)

8. Parçada, sözü edilen sanatçının yalın (B) ve sağlam cümlelerinin (D) olduğu, hemen hemen her eserinde aynı dil özelliklerini taşıdığı (E), çoğu kez birinci kişi, zaman zaman da üçüncü kişili anlatıma başvurduğu (C) anlatılmaktadır. Ancak başka sanatçılara benzememe sanatçının değinilen bir özelliği değildir.

(Cevap A)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada geçen; “Teknolojiye karşı değilim elbette” ifadesiyle A seçeneğine, “Televizyonlar, bilgisayarlar, cep telefonları ... Ne oldu? Daha mı mutluyuz? Sanmıyorum.” ifadesiyle B seçeneğine, “Salt elektroniğe bağlı, iletişimse! yaşantı bizi daha mutlu kılmaz.” ifadesiyle C seçeneğine, “Akli başında çoğu insan günün birinde küçük bir yere yerleşip domates, zeytin yetiştirip mutlu olmanın hayallerini kuruyor.” ifadesiyle E seçeneğine ulaşabiliriz.

(Cevap D)

3. Parçadaki “Bu kemancımız, çocukluk ve ilk gençlik yıllarını kemanına vermiş; bu yüzden o dönemlerin tadına varamamış.” cümlesinden C ve E'ye, “Gün olur onu, üstün yeteneğinin sınırını zorladığı anlarda yakalar, gün olur onda aynı yeteneğin alıştığınız olağanüstü dengesinin yokluğunu fark edersiniz.” cümlesinden de A ve B'ye değinildiğini görebilmekteyiz. Ancak sanatçının adını kalıcı kılacak çalışmalar yaptığından söz edilmemiştir.

(Cevap D)

2. Parçada “eleştirilmekten korkmuyorum, ... Her kitap eleştirilir” ifadesiyle A seçeneğine, “Yazma sürecinde yalnızsınız ...” ifadesiyle B seçeneğine, “herkesle paylaşıyorsunuz” ifadesiyle C seçeneğine, “benim için bir tür şok” ifadesiyle D seçeneğine varılabilir. E seçeneği parçada varılacak bir yargı değildir.

(Cevap E)

4. Parçadaki sözleri söyleyen yazar, eskinin sadece yaratıcılığının örnek alınması gerektiğini (B), (D), Fuzuli, Bâki gibi şairlerin ürünlerini sevdiğini (C), geleceğin eskinin yaratıcılığının örnek alınarak şekillenmesi gerektiğini (E) ifade etmektedir. Ancak yapıtlarda, biçimin öze bağdaşması gerektiğini savunduğuyula ilgili bir bilgi vermemiştir.

(Cevap A)

5. Parçada, gizliliğin yorum yapma yeteneğini geliştirdiğine değil, gizlilikten kaynaklanan yorum ve düşüncelerin yıpranmaya yol açtığına değinilmiştir. Diğer seçeneklerdeki ifadelerin parçada dayanakları mevcuttur.

(Cevap C)

7. Parçadaki "Doğumdaki, düğündeki, burçak yolmadaki, demir dövmedeki dil." cümlesinden dilin yaşamın her alanının kuşattığı, "Yunus'taki, Karacaoğlan'daki, Ürgüplü Refik Başaran'daki, Yaşar Kemal'deki, Sait Faik'teki dil." cümlesinden sanatçıların emekleriyle geliştiği, "Türkülerdeki dil." cümlesinden halk kültüründen kaynaklandığı. "Gurbette yoldaş, zor günlerde sırdaş olan dil." cümlesinden kişinin en büyük sığınağı olduğu çıkarılabilir. Ancak dilin toplumsal yapıyı değiştirebildiği bu parçadan çıkarılabilecek bir özellik değildir.

(Cevap B)

6. "Beylik düşünceleri, klişeleşmiş yargıları sarsmaya çalışıyor." cümlesinden A'nın, "Duyguya değil usa (akla) dayanmaya ... çağırıyor." cümlesinden B'nin, "Sokrates gibi hep sorarak ve tartışarak doğruya varmayı deniyor." cümlesinden C'nin, "Melih Cevdet Anday, eğitici ve düşündürücü olmayı, öğretici ve inandırıcı olmaya yeğ tutuyor." cümlesinden E'nin Melih Cevdat Anday'ın bu parçada değinilen bir özelliği olduğunu söyleyebiliriz. Ancak her düşünce ve eylemi hoşgörüle karşılama sanatçının ifade edilen bir özelliği değildir.

(Cevap D)

8. Parçada Borges'in kitaplara olan ilgisinden ve kitaplar aracılığıyla edindiği kazanımlardan söz ediliyor. Ancak Borges'in asıl başarısını çeviri alanında elde ettiğine ilişkin bir bilgiye yer verilmemiştir.

(Cevap B)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. “Özellikle bir Anadolu şehrindeysen, kitapçılarda yalnızca kırtasiye malzemesi satılıyorsa, öğrenciler Türkçe ödevlerini yapmak dışında kitap okumuyorlarsa bu sıkıntı daha da artıyor.” cümlelerinde, gittiği bir yere ilişkin düşüncelerine ve çevresine karşı ilgisiz kalmadığına; “İşte öncelikle bu ‘bozkır sıkıntısı’ oldu benim yazmamı sağlayan. Sonra yazdıkça sözcüklerin büyüüne kapıldım.” cümlelerinde, yazma süreci içindeki arayışlarına ve yazmaya başlama nedenine değinilmiştir. Ancak parçada, yazdıklarıyla yan-ki uyandırdığına yer verilmemiştir.

(Cevap B)

3. Parçadaki “Yazarın yaşam deneyimleriyle renklenip biçimlenmiş bir kavrayış...” sözlerinden A, “Deneme, bağımsız bir tür olmanın ötesinde günümüz romanında düşünsel, eleştirel boyutlarıyla uygulama alanı olarak da karşımıza çıkmaktadır.” cümlesinden B, “Çağdaş edebiyatta gazete ve dergiler için deneme, onları besleyen bir kaynak işlevi görür.” cümlesinden D, “İşte, denemeyi günümüze kadar taze tutan özellik...” sözlerinden E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak parçadan, deneme türünün kalıcılığının, anlatımındaki çeşitliliğe bağlı olduğu çıkarılamaz.

(Cevap C)

2. Parçada, özellikle “Apollo”, “Van Denizi Güzeli” gibi kelebek türlerinin yok olma tehlikesi yaşadığı (A), kelebeklerin ticari amaçlarla koleksiyonerlere satılmak için toplandığı (C), doğal yaşam alanlarının daralmasının, sayılarının azalmasına neden olduğu (D), öteki canlılara oranla daha narin yapıları oldukları (E) anlatılmaktadır. Ancak parçada kelebekleri korumak için neler yapıldığına değinilmemiştir.

(Cevap B)

4. Parçadaki “Bunun nedeni öykü türünün roman gibi bizde, Batı’dan gelen yani modern şekliyle yaygınlaşmasıdır.” cümlesinden A, B ve C “Oysa destan devrinden bu yana verilen yapıtlar arasında, öykü sayılabilecek olanlar bulunmaktadır.” cümlesinden E seçeneğindeki yargıya ulaşılabilir. Ancak bu parçadan Türk edebiyatında öykü ve romanın gelişiminin paralellik gösterdiği çıkarılamaz.

(Cevap D)

5. Parçada, şiirin bireysel duygulara da yaslanabileceğine, toplumsal bir çizgide de olabileceğine (B), şiirin ne olduğunun üzerine birçok şairin ve düşünürün kafa yorup kendine uygun biçimde tanımladığına (C), şiirin bir şeyler öğreten bir manzume olmadığına (D), şiirin yeni anlamlara bürünen sözcüklerle kurulmuş bir dünya olduğuna (E) değinilmiştir. Ancak parçadan şiiri yazmak için yetenek gerektiği çıkarılamaz.

(Cevap A)

7. Parçadaki “Bir kuşağın, öteki kuşağı anlayamadığından söz edilir. Bir ölçüde doğrudur bu.” sözlerinden A, “Ama aynı zamanda bir kuşağın kendi deneyimini ötekine aktarma çabası da sürüp gider.” cümlesinden B, “Her kuşak kendi yanlısını kendisi yapmak, kendi doğrularını bulmak zorunda mıdır? Galiba öyle.” cümlesinden C ve D seçenekleri çıkarılabilir. Ancak parçadan E seçeneğindeki yargıya varılamaz.

(Cevap E)

6. Parçadaki “Savaş ve Barış” istenildiği kadar kısıtlanabilir, yeni bir isimle yayımlanabilir,” cümlesinden A, “Çünkü bunlar ‘onaylanmış’, değeri ve önemi konusunda neredeyse hiç şüphe olmayan kitaplardır.” cümlesinden B, “Dünya klasikleri her yayınevini listesinde bulunması gereken bir dizidir.” cümlesinden C, “Herkes birkaçının adını duymuş, birkaçını okumuştur.” cümlesinden E seçenekleri çıkarılabilmektedir. Ancak yeni yayımlanan her kitabın, klasik olmaya aday olduğu bu parçadan çıkarılamaz.

(Cevap D)

8. Parçada konuşan kişi, küçükken doğaya kötü davrandığı için pişmanlık duymaktadır. Kendisinin doğayla olan ilişkisini anlattıktan sonra yazılarında ilham kaynağının doğa olduğunu söylemektedir. Ancak çalışmalarını doğayla bütünleşen bir yerde sürdürmeyi planlandığına dair parçada hiçbir dayanak yoktur.

(Cevap E)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçadaki "İnsan, yarattığı kültürden yararlanarak kendini sürekli olarak geliştirmiştir." cümlesinden kültürün uygarlaşmayı sağlayan etkenlerden biri olduğu, "Öteki canlılar gibi salt doğaya uyum sağlayarak varlığını korumakla yetinmemiş, buluşlarıyla çevresine egemen olmuştur." cümlesinden insanların yaşama biçimini etkilediği ve insanı öteki canlılardan ayıran bir olgu olduğu, "Bilimin temellerini atmıştır." cümlesinden bilime ulaşmada bir basamak olduğu çıkarılabilir. Ancak parçadan kültürün güzel sanatların gelişmesinde belirleyici rol oynadığı çıkarılamaz.
- (Cevap E)

2. Parçada Base atlayışının, eriyen buzulların aşındırması sonucu oluşan sarp dev uçurumlu dağlık bölgede en iyi biçimde yapıldığı ve bu giysinin atlayış yapan kişinin en yüksek hıza ulaşmasını sağladığı (B), (C), sözü edilen giysinin tasarımının Leonardo da Vinci'nin kanat eskizleri çizimine dayandığı (D) üzerinde durulmaktadır. Ancak parçada uygun, yeni yerler bulmanın zorluğuna değinilmemiştir.
- (Cevap E)

3. Tarihsel romanda olması beklenen özelliklere parçadaki şu cümlelerde yer verilmiştir: "Tarihsel roman yazmanın düş gücünün alanını daraltan zorlukları vardır." (A), "Olaylar ve kişiler, gerçeklere dayandırılmak, o döneme ve koşullarına ait bilgiler, belgesel niteliği taşımak zorundadır." (B), (E), "Ancak, tarihsel gerçekler konusunda yeterince araştırma yaparsanız ve edindiğiniz bilgi güvenilir kaynaklara dayanıyorsa düş kurma zamanı gelmiş demektir." (C). Ancak parçada olayları geleceğe yön verecek biçimde yansıtma özelliğine değinilmemiştir.
- (Cevap D)

4. Parçada, Türkçeye ilgili olarak kimi yazarların özensiz bir Türkçeye yazmalarının kötü örnek oluşturduğu (A), söz zenginliği bakımından birçok dilden üstün olduğu (B), basın-yayın organlarının Türkçemizi doğru kullanma açısından istenen noktaya ulaşamadığı (D), toplumumuzun sözlü ve yazılı anlatımının yeterli düzeyde olmadığı (E) üzerinde durulmaktadır. Ancak Türkçenin zenginliğini geniş kitlelere anlatmada eğitim kurumlarına önemli görevler düştüğüne ilişkin bir bilgiye yer verilmemiştir.
- (Cevap C)

5. Parçada, kelebeklerin yaşam sürelerine (ortalama 2–3 hafta), uçmaları için uygun koşullara (sıcaklık 12–13 °C olmadan uçamaz), soğuk havalardaki durumlarına ve hava soğuduğunda sığındıkları yerlere (kışın uzun, soğuk aylarını ağaç kovuklarında, ormanlık yerlerde, yaprak altında; çoğu zaman yumurta, krizalit veya tırtıl olarak kış uykusuyla geçirir.) değinilmiştir. Ancak ölmelerine yol açan ortam hakkında bilgi verilmemiştir.

(Cevap A)

6. Parçadaki tırnak içine alınmış sözlerden, denemenin özellikleri çıkarılabilmektedir. Buna göre, denemenin kalıplaşmaktan uzak bir yazı türü olduğu (C), denemede bilgi ve düşüncenin yazıya döküldüğü (E), kavramların açıklanıp düşüncelerin sorgulandığı (B), (D) söylenebilir. Ancak parçada denemenin okuru sıkmayıp hoşça vakit geçirttiği üzerinde durulmamıştır.

(Cevap A)

7. Parçadaki sözleri söyleyen kişinin, "...miş gibi yapıyorum yani başka bir dünyada yaşıyormuş gibi bir tutum içindeyim." cümlesinden "kendine özgü bir yaşam biçimini seçtiğine". "Beni mutlu etmeyen, dünyamı karartan hiçbir şeyle ilgilenmek istemiyorum. Bu türden haberleri, bu yüzden reddediyorum." cümlelerinden "üzüleceği şeylere yaşamında yer vermediğine" ve "haber alma kaynaklarından uzak durduğuna", "Yalnızca şarkı sözü yazmak istiyorum." cümlesinde de "kendini mesleğine adanmış" ulaşılabilen ancak parçadan bu kişinin "uzak bir yerde tek başına yaşadığına" ulaşılabilir.

(Cevap A)

8. "İkbal çiçeğinin bilimsel adı 'sedum'dur." cümlesinden bu çiçeğin bilim dünyasında tanındığına, "Çünkü bu çiçekler blok taşlar arasında, kaya yarıklarında oturmuş ya da yatmış durumda görünürler." cümlesinden görümünün nasıl olduğuna, nerede yetiştiğine, "İkbal çiçeğinin kırılan sürgünü bir dilek tutularak eve asıldığında bitki kurumaz da çiçek açarsa dileğin yerine geleceğine inanılmıştır. Bu yüzden bitkinin, dilek çiçeği, ömür çiçeği, baht çiçeği gibi başka adları da vardır." cümlelerinden bir inanca bağlı olarak çeşitli adları aldığına değinildiği anlaşılmaktadır. Ancak bakımının zor olduğuna değinilmemiştir.

(Cevap B)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçanın ilk cümlesinde selamlaşmanın iki ya da daha çok kişi arasında yapıldığına, iletişim kurmanın ilk adımı olduğuna ve anlamıyla ilgili açıklamaya yer verilmiştir. Selamın başka dillerde sessel benzerliklerinin bulunduğuna örneklerle değinilmiştir. Ancak parçada selamlaşmanın fiziksel hareketlerle desteklenmediğine yer verilmiştir.

(Cevap A)

3. Parçada, şiir tanımlarından hareketle şairlerin özellikleri üzerinde durulmaktadır. Ancak bu özellikler arasında sanatla ilgili bir durumdan söz edilmemiştir. A, B, C ve D seçeneklerindeki ifadelerin dayanakları paragrafta vardır.

(Cevap E)

2. Parçadaki "Kimi okuyucu bundan çok hoşlanır kimi-leriyse hiç hoşlanmaz." cümlesinden A ve E, "Düş gücünü kullanma, bir sanat yapıtını anlamaya çalışmaktan öte bir çaba ister." cümlesinden B, "Çünkü roman ne bütünüyle gerçekler ne de bütünüyle düşler yığıdır." cümlesinden D seçeneği çıkarılabilir. Ancak parçadan romanla ilgili olarak sanatsal değeriyle anlatılanlar arasında bağ kurulamayacağı çıkarılamaz.

(Cevap C)

4. Parçada, berber dükkânının kimi özelliklerine (çıtır çıtır yanan kömür sobası, sehpa gazetes vs.), çocukların tıraş sırasındaki durumuna (çocuğun meraklı gözlerle, aynada sürekli çevreyi kolaçan etmesi), berber çıraklarının ne yaptığına (ellerinde süpürgelerle, minik naylon küreklerle saç kırpıntılarını süpürmeleri), çocuklar için nasıl bir düzen kurulduğuna (tırış koltuklarından birinin kolları üzerine konmuş tahta) değinilmiştir. Ancak Berber İsmail'in mahallede sevilip sayılan biri olduğuna yer verilmemiştir.

(Cevap E)

5. Parçada, sözü edilen sanatçının sanat çevrelerinde uyandırdığı yankıya yer verilmemiştir. Diğer ifadelerin karşılıkları parçada vardır.

(Cevap E)

6. Parçada, bir arkadaşlarının önerisiyle bir yere giden (B) kişilerin o yerle ilgili izlenimleri aktarılmaktadır. Görevlilerin kendilerini coşkuyla karışladıkları (C), yanlarında akan dereciğin şırıltısı, çevrelerinde oynayan çocukların mutluluğu, bahçede oturanların kahkaları sayesinde o yeri daha çok sevdikleri (A), (D) ifade edilmektedir. Ancak bu kişilerin önceden edindikleri olumsuz kanılarını değiştirdikleri söylenemez.

(Cevap E)

7. Parçada, Peyami Safa'nın çelişkilerinden söz edilmektedir. Fatih–Harbiye romanında Türk müziğini savunup sonraki yıllarda bu düşüncesinden vazgeçtiği ifade edilmektedir. Buna göre parçadan, “Batı müziğini Türk müziğine tercih ettiğini Fatih–Harbiye romanında görürüz.” yargısı çıkarılamaz.

(Cevap A)

8. Parçadaki “İleride daha da iyi bir yere gelebileceğimizi düşünüyorum.” cümlesinden ülkemizdeki belgeselciliğe ilişkin B'ye, “Özel televizyon kanallarının sayısındaki artış, bu kanallar arasında yalnızca belgesel yayımlayanların bulunması, belgeselliğimize önemli bir katkı sağlayacak.” sözlerinden C'ye, “Geçtiğimiz yıllarda sinemalarda gösterime giren iki belgesel film gişede birçok yapımı geride bırakmayı başardı.” cümlesinden D'ye, “Ülkemiz, ilgi duyan ve araştıran herkesi şaşırtacak kadar büyük bir kültürel ve tarihsel mirasa sahip.” cümlesinden E'ye ulaşılabilmektedir. Ancak parçada A'ya değinilmemiştir.

(Cevap A)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada, sözü edilen bitkinin deniz seviyesinden 300 metre kadar yüksek olan yerlerde ve kumlu topraklarda yetiştiğine, büyük bir soğanın olduğuna, sonbaharda çiçeklendiğine ve soğanlarından elde edilen maddenin kalp ilaçlarının yapımından kullanıldığına değinilmiştir. Ancak bitkinin nerelere dikildiğine ilişkin bir bilgi verilmemiştir.

(Cevap C)

2. Parçanın ilk cümlesinden yazarın, başka yazarların cümlelerini, dizelerini alıntılardığı yani başka yazarların görüşlerini dikkate aldığı, ikinci cümlesinden her okuyuşunda yeni şeyler fark ettiği, yani bir yazıyı farklı bakış açılarıyla okuduğu çıkarılabilmektedir. Yazıları tekrar okuma ihtiyacını hissetmesinden değerli bulunduğu yazıları saklama alışkanlığının olduğu, parçanın son cümlesinden de zaman zaman yaptıklarının anlamsız olduğunu düşündüğü çıkarılabilmektedir. Ancak parçadan yazarın ruhsal durumunu yansıtan yapıtları seçip okuduğu çıkarılamaz.

(Cevap C)

3. Parçada, Shakespeare'den alınan örnek cümle, gerçek okurun yoğun anlamlar içeren bir metinde yalınlık, saydamlık, kısalık aradığı görüşünü desteklemektedir. Yalınlık ve saydamlık, söylemsel derinliği yaratan niteliklerdir. Kısa cümle kullanan yazarlar cümle kurma becerisinin sınırlı olması yönünden kimilerince eleştirilmektedir. Okumadan tat alma yalınlığa ve saydamlığa bağlıdır. Parçada "Basmakalıp düşünceler yaratıcılığı engeller mi?" sorusunun cevabı bulunmamaktadır.

(Cevap E)

4. Parçada, Ortaköy Camisi'nin barok üslubunun özelliklerini taşıdığına; duvarlarının beyaz kesme taştan, tek kubbenin duvarlarının pembe mozaikten, mihrabının mozaik ve mermerden, minberinin somaki kaplı mermerden yapıldığına, pencerelerin boğazın değişken ışıklarını caminin içinde toplayacak biçimde geniş ve yüksek yapıldığına, harem ve hünkâr olmak üzere iki farklı bölümden oluştuğuna değinilmiştir. Ancak içindeki süslemelerin niteliğine ilişkin bir bilgiye yer verilmemiştir.

(Cevap A)

5. Parçada sözü edilen operet sanatçısı için, “Çünkü geçmişini, unuttuğu başarılarının kimi ayrıntılarını bir iki küçük saptamayla anımsatarak hep onu konuştu-rurdum.” cümlesinden yola çıkılarak gençlik yılların-da başarılı bir sanatçı olduğu, “Onun yorgun bakış-larında birdenbire mutluluk parıltıları yaratarak...” sözlerinden başarılarının anımsatılmasından sevinç duyduğu, “Buluşmalarımızın, bu yaşlı operet sanat-çısına büyük bir huzur verdiğinin farkındaydım.” cüm-lesinden yazarla buluşmaktan duygusal doyum sağ-ladığı, “En vefalı dostu olduğumu söyledim.” cümle-sinden yazara olan gönül borcunu dile getirmekten çekinmediği söylenebilir. Ancak yalnızlıktan kurtul-mak istediğini düşündürecek bir bilgiye yer verilme-miştir.

(Cevap A)

6. Parçada; metal, cam, plastik, kâğıt ve karton türün-den çöplerin yeniden kullanılabilir hâle dönüştü-rülebileceğine; ülkede yaşayanların tümü düşünül-düğünde günde 63 000 ton, yılda 22 995 000 ton çöp üretildiğine; geri kazanılabilecek çöplerin ekonomi-ye 11 000 000 lira katkısının olacağına; Türkiye’de bir kişinin günde 0,7 – 1 kg çöp üretildiğine değinil-miştir. Ancak yıllık çöp miktarının günlük miktarın kaç katı olduğuna yer verilmemiştir.

(Cevap C)

7. Parçada, sözü edilen babanın yaşamıyla, insan iliş-kileriyle ilgili bilgiler verilmektedir. Ancak mesleki ça-lışmalarıyla ilgili olarak herhangi bir bilgiye yer veril-memiştir.

(Cevap D)

8. Parçada sözü edilen sanatsal etkinliğin kimlerin ger-çekleştirdiğine (genç bir bayan ve bir bay), hangi yö-relere özgü parçalar çalındığına (Ege, Rumeli, İç Ana-dolu, Azeri) yazarı nasıl etkilediğine (parçadaki cüm-lelerden beğendiği anlaşılmaktadır.), genel bir kanı-ya (Piyano Türk sazı değildir.) değinilmiştir. Ancak bu etkinliğin yaratıcılık gerektirdiğine ilişkin bir bilgiye parçada yer verilmemiştir.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada, sözü edilen kişinin fiziksel özellikleriyle çarşı esnafından ayrılan yönlerine dikkat çekilmektedir. Çarşı esnafıyla ilişkilerinin iyi olduğuna ilişkin bir bilgiye yer verilmemiştir.

(Cevap E)

2. Parçadaki "O günlerde mikrofon karşısına geçmek, sesini tüm ülkeye, belki de dünyaya duyurmak bambaşka bir mutluluktur." cümlesinden bu alanda çalışmaktan zevk alındığına değinildiğini söyleyebiliriz. Ayrıca parçadan radyoların 1950'lerde en yaygın kitle iletişim araçları olduğu, günümüzde yerini televizyonlara bıraktığı çıkarılabilmektedir. Parçanın son cümlesinde de bu alanda çalışanlarda bulunması gereken niteliklere yer verilmiştir. Ancak parçada yayın sırasında yapılan kimi yanlışlara değinilmemiştir.

(Cevap B)

3. Parçada, beyaz peynirin yumuşak ve yağlı olduğu için çok beğenildiğine (A), Türkiye'de en çok tüketilen peynirin beyaz peynir olduğuna (C), Ezine, Biga, Edirne ve Antalya'da üretilen beyaz peynirin daha çok ünlendiğine (D), beyaz peynirin lezzetli koyun, keçi ve inek sütünden üretildiğine (E) değinilmiştir. Ancak parçada beyaz peynirin günlük olarak yenmesi gereken miktarına yer verilmemiştir.

(Cevap B)

4. Parçada, roman yazmaya alışkın, roman alanında başarılı olan bir yazarın öyküye yönelmemesinin gerekçeleri açıklanmaktadır. Ancak sanatçının sözlerinden, öz güvenini kazanamayacağına üzüldüğünü çıkaramamaktayız.

(Cevap A)

5. Parçada, Danimarkalı Andersen'in anlatım gücünden, masallarının kaynağından söz edilmiştir. Ancak okura yaşamını yönlendirecek öğütler verme parçada sözü edilen sanatçının bir özelliği değildir.

(Cevap E)

6. Parçada, avlanmayla ilgili olarak av törenlerinin yapılma nedenine (avın başarılı geçmesi için), cesaret isteyen bir iş olduğuna ("birbirlerini yüreklendirirlerdi" sözlerinden anlaşılakta), törenlerin nesilden nesile aktarılan özellikler taşıdığına (gelenekselleşmesi), av törenlerinin ne zaman yapıldığına (ava çıkmadan önce) değinilmiştir. Ancak hazırlıkların ne kadar sürdüğünden söz edilmemiştir.

(Cevap B)

7. "Hep dik durmayı öğretiyordu büyüklerimiz" cümlesinden A, "Hiçbirini yüksünmeden yapmaya çalıştım ve her rolün bana bir şeyler kazandıracığını biliyordum" cümlesinden B, "Yiyecek değiller ya, deyip çıktım yöneticilerin karşısına" cümlesinden C, "Verilen her rolün bana bir şeyler kazandıracığını biliyordum" cümlesinden E seçeneğine ulaşılabilir. D seçeneği cümlede yer almamaktadır.

(Cevap D)

8. Yalın kat okurun ucu açık ve yoruma dayalı anlatımları yeğlediğine dair parçada bir veri yoktur. Diğer seçeneklerdeki ifadelerin parçada şu karşılıkları vardır:
A → ...şimdi ne olacak, nasıl bir sonla bitecek...
B → ...sözcüklerin, tümcelerinin zihninde...
C → ...sorularının ardına düşmeyi...
D → ...çekim alanına girdiği soruların...

(Cevap E)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada konuşan kişinin “Ama gerçekte, niçin ünlü olduğun, hayata nasıl bir anlam katabildiğin, onu ne kadar zenginleştirebildiğin önemlidir.” sözlerinden A, D ve E’de belirtilen özelliklerine, “Günümüzde ünlü olmaktan daha kolay bir şey yok. İlle de bir şey üretmek gerekmiyor.” sözlerinden B’de belirtilen özelliğe ulaşılabilmektedir. Ancak halka kendi düşüncelerini benimsetme böyle konuşan kişiye özgü bir özellik değildir.

(Cevap C)

2. Parçada, dünyadaki güzellikleri yakından bilen ve çevresinin bu güzelliklerle dolu olmasını isteyen biri kişi tanıtılmaktadır. Parçadaki “Ne yazık ki kimi ham insanların çiğ tutumlarıyla küçülttüğü, kirlettiği dünyamıza sığamadı.” cümlesinden parçada tanıtılan kişinin insanları değiştirmenin olanaksızlığını anladığı çıkarılabilmektedir. Buna göre, C seçeneğindeki ifade parçada tanıtılan kişi için söylenemez.

(Cevap C)

3. Parçadaki “Örneğin, vazgeçemediğim alışkanlıkların başında evimin, mutfağımın temizliği ve kendi temizliğim gelmektedir. Yemeği, ütüyü asla başkasına yaptırmamak da bunlar arasındadır.” cümlelerinden bu sözleri söyleyen kişinin temizliğe önem veren, evinin işlerini kendisi yapan bir kişi olduğu, “Bilmediğim bir kente gittiğimde onun ara sokaklarına dalıp yorulana kadar dolaşmak bir başka alışkanlığımdır.” cümlesinden değişik yerleri görmekten hoşlandığı, “Bunlara, akşam baş ucuma koyduğum kitabı, uyanır uyanmaz elime almayı da ekleyebilirim.” cümlesinden okuma alışkanlığı olduğu çıkarılabilmektedir. Ancak bu kişinin zamanını planlı bir biçimde kullandığına ilişkin bir bilgiye parçada yer verilmemiştir.

(Cevap B)

4. Parçada, insanların yaşama biçimlerinin değiştiği anlatılmaktadır. Ancak değişen yaşama biçimlerinin insanların ruh sağlığını bozduğuna ilişkin bir ayrıntıya bu parçada yer verilmemiştir.

(Cevap A)

5. Parçada sözü edilen kişilerin, sorunlara birlikte çözümler aradıklarından (A), arkadaşlık ilişkilerinin dostluğa, saygıya dayandığından (C), yanlışlarını, eksiklerini çekinmeden söylediklerinden (D), öğreneceklerinin bitmeyeceğini çok iyi bildiklerinden (E) bahsedilmiştir. Ancak sıkıntıları abartmama bu kişilerin özelliklerinden biri değildir.

(Cevap B)

6. Parçada, topluluk karşısında konuşurken dik durulması, bakışların zaman zaman salonun her tarafında gezinmesi gerektiğine (A), konuşmanın önemli yerlerinde durulması, gerektiğinde gülümsenmesinin yararlı olacağına (B), konuşmanın önemli bir yargıyla ya da uygun bir öyküyle bitirilmesi gerektiğine (C), (E) değinilmiştir. Ancak el ve kol hareketlerinin, söylenenlerin anlaşılmasına yardım ettiğinden söz edilmiştir.

(Cevap D)

7. "Sözlükler yardımıyla sözcüklerin anlamını doğru öğrensin, düşündüğünü doğru sözcüklerle anlatabilsin." cümlesinden, sözlüklerin, dili kullananlara kılavuzluk yaptığı ve sözlüklerden yararlanmanın, dili doğru kullanmayı sağladığı; "Dile sürekli yeni sözcükler katılır. Kimi sözcüklerin kullanım alanı genişler, kimininki daralır, kimisi de kullanımdan düşer. Sözlükler bütün bunları yansıtır." cümlelerinden sözlüklerin güncelleştirmeyi gerektirdiği ve sözcüklerin kullanıma bağlı olarak sürekli değiştiği çıkarılabilir. Ancak parçadan "Bir sözlüğün yararı içindeki sözcük sayısının çokluğuyla ölçülür." yargısı çıkarılamaz.

(Cevap A)

8. Parçada, sözü edilen konuşmacıların söyleyeceklerini, kendilerine ayrılan süreye sığdırarak anlatmayı, sözlerini mantıksal bir sıraya koymayı bilmediklerinden (A), (C), seslerini salonun durumuna göre ayarlayamadıklarından (D), düzgün cümleler kurmakta zorlandıklarından yakınılmaktadır. (E) Ancak konuşmacıların sorunu açıklamakla yetindiklerine ilişkin bir eleştiriye bu parçada yer verilmemiştir.

(Cevap B)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada, Boğaz'dan geçen gemilerin doğal gaz ve tehlikeli yük taşıdığına (B), gemilerin geçişi sırasında Boğaz'ın trafiğe kapatıldığına (C), Boğaz'dan en çok Malta'ya, Rusya'ya, Ukrayna'ya, Suriye'ye ve ülkemize ait gemilerin geçtiğine (D), Boğaz'dan günde 130, yılda ise 49.000'e yakın geminin geçtiğine (E) değinilmiştir. Ancak parçada, yıllık gemi geçişinin ne zaman beklenen sayıya ulaşacağına değinilmemiştir.

(Cevap A)

2. Parçada, Servetifünun Dönemi'ndeki roman ve şiir, içerik açısından (kötümserlik, hayal ile gerçek arasındaki çatışma) karşılaştırılmaktadır. Her iki türde, aynı anlayışın söz konusu olduğu ifade edilmiş ancak şiirden çok roman yazıldığından söz edilmemiştir.

(Cevap D)

3. Parçada anlatılan kişinin yazılarını en iyi biçimde yazabilmek için çabaladığı ifade edilmektedir. Buna göre bu parçada anlatılan kişinin yazarlık yeteneğinin üstün olduğuna inandığı söylenemez.

(Cevap B)

4. Parçada sözü edilen festivallerde, konserler verildiğinden, spor yarışmalarının yapıldığından, yani ne tür etkinliklere yer verildiğinden söz edilmektedir.

(Cevap B)

5. Parçada kişisel koçluğun başarı üzerinde etkileri sayılmış ve bu durumun değişik etkenlere bağlı olarak ortaya çıkardığı olumlu sonuçlar anlatılmıştır. Başarının sırrının sorunları göz ardı ederek mutlu olmaya çalışmak olduğuna dair bir şey söylenmemiştir.

(Cevap B)

6. Usta yazarın şu sözlerinden aşağıdaki öğütlere ulaşılabilir:
- “Yazmayı yaza yaza öğrenin.” → deneyim kazanmak
- “Sizi amacınıza ulaştıracağına inandığınız türden çok sayıda kitap okuyun.” → donanımı zenginleştirmek ve seçici olmak
- “Sürekli yazma denemeleri yaparak kendi sesinizi bulun.” → özgün olmak
- Ancak yazarın “tutarlı davranmak”la ilgili bir öğüdü bulunmamaktadır.

(Cevap D)

7. Parçada, zeytinyağının en çok hangi ülkelerde tüketildiğinden söz edilmemektedir. Diğer seçeneklerdeki ifadelerin ise parçada şu karşılıkları vardır:

A → ...üreticilerin bir araya gelerek...

B → ...üreticiler iç pazarda sıkıntı...

C → ...yalnızca 1 kg olduğundan...

E → ...tanıtın ve bilinçlendirme...

(Cevap D)

8. Parçada sözü edilen şairin edebiyat, tıp, tarih gibi değişik alanlarda çeşitli yapıtlar verdiğinden (A), XIV. yüzyıl şairleri arasında gerek şiirlerinin sayısı gerekse niteliği açısından bir doruk noktası olduğundan (B), (C), dilinin düzgün, betimlemelerinin canlı ve renkli olduğundan (E) söz edilmiştir. Ancak şairin kendisinden sonraki sanatçılara yol gösterdiğine değinilmemiştir.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. “Bulutsular, yıldızların, gök adaların, gezegenlerin yapı taşlarıdır.” cümlesinden A’ya, “Kompozisyonları ve ilginç şekilleriyle” sözünden B’ye, “dalgalar hâlinde kabaran” gibi sözlerden D’ye, “Latinceye bulut anlamına gelen sözcükten türemiştir.” cümlesinden E’ye ulaşılabilir. Ancak nebulaların gün içinde en iyi ne zaman gözlemlenebildiğine değinilmemiştir. Nebulaların oluşum zamanları (ikinci vakti), gün içinde en iyi gözlemlendiği zaman anlamına gelmemektedir.

(Cevap C)

2. Parçanın ilk cümlesinde fiziksel aktivitenin fazla kilo- larla arasındaki ilişkiye (fazla kiloların en büyük düş- manlarından biri olması), ikinci cümlesinde çağa iliş- kin değişikliklerle nasıl bir bağı olduğuna (teknolojik gelişmelere bağlı olarak fiziksel aktivitemizin azalmış olması), üçüncü cümlesinde vücudu nasıl etkilediği- ne (kilo vermeyi kolaylaştırması), son cümlesinde ne- lere dikkat edilerek yapılması gerektiğine (ağır adımlarla değil, hızlı tempoda yürümeye dikkat edilmesi gerektiği) değinilmiştir. Ancak parçada fiziksel aktivitenin ne kadar zamanda ne kadar kilo vermeyi sağ- ladığına yer verilmemiştir.

(Cevap E)

3. Parçada, şairin şiirde sözcük ekonomisine titizlikle uyduğuna (D), bunu iş olsun diye değil, şiirin yolu ol- duğu için yaptığına (A), kısa dizelerinin içerik baki- minden altın değerinde olduğuna (B), imgelerinin içi- nin dopdolu; felsefe ve yaşama yüklü olduğuna (C) değinilmiştir. Ancak şairin şiirlerinin konularıyla kalı- cılık kazandığına ilişkin bir bilgiye parçada yer veril- memiştir.

(Cevap E)

4. Parçada, *Mesnevi* üzerinden romanımız üzerindeki bazı yazarların geleneksel ürünlerden yararlanmaya çalıştıkları, çok satanların sanatsal yönünün tartış- maya açık olabileceği söylenmiştir. Bazı eserlerin ye- niden basılmasıyla piyasanın canlandığına dair par- çada bir veri yoktur.

(Cevap C)

5. Parçadaki sözü edilen kitapta olayların, oluş tarihleri göz önüne alınmadan anlatıldığına “Belirli bir sıra gözetilmeden kendiliğinden beliren renkler.” cümlesinden; kitabın toplumsal bir birikime özgü öğeler içerdiğine “Ülkemizin son kırk yıllık kültürel yansımaları olarak değerlendirilen” sözlerinden; kitapta yazarın yaşadıklarından izler taşıdığına “Bu kitap bir yaşam öyküsü değil, olsa olsa yaşamımdan çizgiler” sözlerinden; kitabın komik ve üzücü yanlarının olduğuna “kimi zaman gözlerinizi yaşartacak kimi zaman güldürecek sizi” sözlerinden ulaşılabiliyor. Ancak kitabın düşsel yanlarının bulunduğu değinilmemiştir.

(Cevap C)

6. Bu soru tipinde önce seçenekler okunmalıdır. Parçada, sinekler uçağa benzetilmiş (A), gözlemler sonucu elde edilenler (B) açıklanmış (E), “Çünkü doğada bireycilik yok.” cümlesiyle yorum yapılmıştır (D). Ancak parçada geçmişin güzellikleriyle övünme söz konusu değildir.

(Cevap C)

7. Parçadaki “sözlere kendinizi vermeden sadece müziği dinleseniz bile bir öykü anlatıldığını hissediyorsunuz.” cümlesinden A, “Ayrıca grubun solisti ve söz yazarı, günlük yaşama ilişkin ayrıntıları toplayıp şarkılarında kullanmakta usta.” cümlesinden B ve C, “Türlü coğrafyalardan türlü ruh hâlleri...” sözlerinden E seçeneği çıkarılabilmektedir. Ancak sözü edilen müzik grubunun geniş bir dinleyici kitlesinin bulunduğu söylenemez.

(Cevap D)

8. Parçada hiperaktiflikle ilgili olarak belirtilerinin neler olduğuna (aşırı derecede hareketli ve atak olmak), gelişme çağına nasıl bir etki yarattığına (ergenliği, daha çalkantılı ve başarısız bir dönem olarak geçirmesi), kimlerde sıklıkla ortaya çıktığına (erkek çocuklarda daha çok görülmesi), önlem almamanın yarattığı sonuçlara (sonraki yaşamını olumsuz yönde etkilemesi) değinilmiştir. Ancak ortaya çıkmaması için alınacak önlemlerden söz edilmemiştir.

(Cevap C)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. “Yaşantılar, çoğu kez zaman içinde biçim, renk ve anlam değiştirir.” cümlesinden yaşantıların farklılaş-tırmaya uygun bir yapısının bulunduğu, “Örneğin, hoşumuza gitmeyen olayları anımsamaz olur, bunları sileriz belleğimizden.” cümlesinden olumsuzluk taşıyanların unutulmak istendiği, “Sevdiğimiz olaylar ise durmadan yinelediğimiz için hep canlı kalır, hatta zamanla daha da güzelleşir.” cümlesinden yineleme-lerle değişime uğratıldığı, “Bunu, yaşlı kişilerle konu-şurken hep görürüz.” cümlesinden anlatanlara övün-me olanağı sağladığı çıkarılabilir. Ancak parçaya gö-re, yaşantıları çarpıtarak anlatmaya en çok yaşlıla-rın başvurduğu söylenemez.

(Cevap C)

2. Etkinlikte müzik dinletilerine, panellere de yer veril-diği (A), heykeltıraşların izlemeye gelenlerle söyleşi-ler yaptığı (B), açık ortamda çalıştıkları (C), Türki-ye’den, Hollanda’dan, Sırbistan’dan ve Yunanis-tan’dan sanatçıların katıldığı (E) ifade edilmiştir. An-cak katılımcıların kimi sorunlarla karşılaştıkları söy-lenemez.

(Cevap D)

3. Parçada, kitaplarla dolu bir evde yetişen ve doğal olarak kitaplarla yakınlık kuran bir kişinin kitaplar sa-yesinde edindiği kazanımlardan söz edilmektedir. Bu-na göre, E seçeneğindeki olumsuz yargı bu kişiyle ilişkilendirilemez.

(Cevap E)

4. Parçanın ilk cümlesinde, ninninin bir iletişim aracı ni-teliği taşıdığına; sonraki cümlelerde, ninnin çocukla-rı uyutmak ve onların sese duyarlılıklarını artırmak amacıyla söylendiğine, müzik dili ve sözlü kültürün temel öğeleriyle tanışmalarını sağladığına, annenin bebeğiyle olan duygu bağıını pekiştirdiğine değinil-miştir. Ancak ninnilerde hangi konuların işlendiğinden söz edilmemiştir.

(Cevap E)

5. Parçada, köşe yazarlarıyla ilgili olarak olumsuz eleş-tiriler sıralanmaktadır. Buna göre, anlattıklarıyla okur-lara yol gösterme sözü edilen köşe yazarlarının bir özelliği olamaz. Bu tarz sorularda olumluluk olum-suzluk yönünden diğer şıklarla uyuşmayan seçenek büyük ihtimalle doğrudur.

(Cevap A)

6. Parçada anlatılan yazarın ilk öykülerinin etkileyici olduğu (A), hem öykü hem roman türünde eser verdiği (B), yazılarında kendini geliştirdiği (C), öykü yazacağı tahmin edilirken romana yöneldiği (D) söylenebilir. Ancak alışılmadık konuları seçtiğine ilişkin bir bilgiye parçada yer verilmemiştir.

(Cevap E)

7. Parçada sözü edilen kişiler, tüm yaşamları boyunca aynı düşüncelere, aynı duygulara bağlı kaldıkları için bir çukurda birikip kalan suya benzetilmiştir. Buna göre, parçada sözü edilen kişilerden düşüncelerinin eleştirilmesini hoş görmeleri beklenemez.

(Cevap C)

8. Parçadaki "Üstümüz başımız, odamız, evimiz, kullandığımız araç gereçler gibi dilimiz de kirlenir." cümlesiyle A, "Dilimizin kirlenmesi, salt konuşmamızı, yazmamızı etkisi altına almaz; düşüncelerimizin, duygularımızın da bir kir tabakasıyla kaplanmasına neden olur." cümlesiyle B ve C, "Dilimize bulaşan, yanlışlık ve savruluklarla alanını genişleten, özensizliklerle gücünü pekiştiren kirlenme sonucunda dil, arınma, yıkanma gereksinimi duyar." cümlesiyle E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak parçada dil kirlenmesiyle ilgili olarak savaşmanın ne gibi zorluklar içerdiğini vurgulama yoktur.

(Cevap D)

9. Parçada, Türkçeye ilgili duygularını belirten kişi dünyaya da açılmak gerektiğini belirtse de buradan bu sözleri söyleyen kimsenin "Türkçeye yazılmış yapıtların yurt dışında da tanındığını düşünen" bir özelliğinin olduğu söylenemez. Parçanın genel anlam bağlamından da böyle bir anlam çıkmamaktadır.

(Cevap D)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçada, romantik komedi yazmanın ve çekmenin zor olmadığına (A), hızla tüketilen filmler olduğuna (B), akılda kalan ve tekrar izlenme gereği duyulan örneklerinin çok olmadığına (C), bu tür filmlerin denklemini kurmanın, mayasını tutturmanın kolay olmadığına (E) değinilmiştir. Ancak çabuk unutuldukları için aynı konuları işlediklerine ilişkin bir bilgi verilmemiştir.

(Cevap D)

2. Parçanın ilk cümlesinde müzik ve dil yeteneğinin ortak yönlerinin bulunduğu ifade edilmiştir. İkinci cümlesinde bilimsel çalışmalara konu olduğu belirtilmiştir. Parçanın sonunda ise gelişmeleri açısından aralarında bir bağlantının görüldüğü ve gelişmelerinin yıllar aldığı anlatılmaktadır. Ancak parçada müzik ve dil yeteneğinin insanların yaşamını yönlendirdiğine yer verilmemiştir.

(Cevap C)

3. Parçada, tiyatronun eğitilmiş kişilerin emeğiyle oluştuğu ve ortak bir çalışmanın ürünü olduğu "Bunların yanı sıra yönetmenler, tiyatro oyuncular, oyun yazarları ve onları yetiştiren okullar da vardır." cümlesinden; gösterimi için uygun bir yer gerektiği ve sözle eylemin iç içe olduğu "Tiyatro denilince önce akla bir metin gelir. Arkasından da tiyatro oyununun sahneleneceği bir mekân." cümlelerinden çıkarılabilmektedir. Ancak tiyatroyu anlamının ve tiyatronun tadına varmanın özel bir çaba gerektirdiği bu parçadan çıkarılamaz.

(Cevap E)

4. Parçadaki "Yeni yeni kavramlar, sözcükler derlenmiş; Türkçenin soluğu, düşünsel dokusu genişlemiştir." cümlesinden A ve D, "Bu inançla sanatçılar, dilin en gizli bölgelerine uzanmışlardır." cümlesinden B ve E seçenekleri çıkarılabilmektedir. Ancak parçadan C seçeneğindeki yargı çıkarılamaz.

(Cevap C)

5. Parçadaki “derhâl kalkıp giyindim”, “çantamı kaptım, sokağa fırladım”, “bu kasabadan kaçmak için can atıyordum” gibi sözlerden konuşan kişinin acelesinin olduğu, “Ortalıkta zaman zaman esen rüzgârın kaldırdığı tozlardan başka bir hareket yoktu.” cümlesinden kasabadaki ortamın bir doğa olayına bağlanarak yansıtıldığı, “ruhu olmayan kasaba”, “kaçmak için can atmak” sözlerinden kasabanın yazarda olumsuz izlenimler uyandırdığı çıkarılabilmektedir. Ancak parçada, kasabalıların geçim kaynaklarıyla ilgili bilgi verildiği söylenemez.

(Cevap C)

6. Parçada pul koleksiyonuna sahip bir kimsenin koleksiyona ilgili dikkat etmesi gereken durumlardan söz edilmektedir. Ancak parçada pul koleksiyonculuğunun zor bir uğraş olduğuna ilişkin bir bilgiye yer verilmemiştir.

(Cevap C)

7. Parçada sözü edilen öykülerde, şiirselliğin sözcük seçimiyle, özgün bağdaştırmalarla kurulan kesin cümlelerle sağlandığına (B), öykülerde ortak bir dilden söz edilebileceğine (C), öykülerin anlatıcının duygu dünyasını ortaya koyduğuna (D), öykülerde az da olsa yerel söyleyişlerin kullanıldığına (E) değinilmiştir. Ancak öykülerin içten bir anlatımının olduğuna yer verilmemiştir.

(Cevap A)

8. A'daki ifadeye parçada geçen “...gençlere sunduğu mesajlarla pedagojik, sosyal ve kültürel olanakları bünyesinde barındırmaktadır.” sözleri ile değinilmiştir. C'deki ifadeye parçada geçen “...emperyalist etkileri kendi kültürel formları ile biçimlendirerek minimize eden bir araç olarak düşünülebilir.” sözleri ile değinilmiştir. D'deki ifadeye parçada geçen “...animasyon ve çizgi romanın bütün maceralarının oluşturduğu bir alt kültür...” sözleri ile değinilmiştir. E'deki ifadeye parçada geçen “...emperyalizmin egemen olduğu günümüz dünyasında manga serilerini, ‘bir kültürel direniş aracı’ olarak görmek mümkündür. B seçeneğinde geçen “Özellikler belli bir yaş grubundan uzak tutulması gerektiğine” sözleri ise verilen parça ile bağdaşmamaktadır çünkü parçada “...her yaş grubundan insanın takip ettiği...” sözleri B seçeneğindeki sözler ile çelişmektedir.

(Cevap B)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. Nüfus artışıyla birlikte doğal yetişme alanlarının yok edilmesi bitki çeşitlerinin azalmasının temel nedeni olarak parçanın sonunda belirtilmiştir. Bu cümle D seçeneğinde yetiştikleri bölgelerin daralmasıyla ifade edilmiştir.

(Cevap D)

3. Parçada Atilla İlhan hakkında bilgi verildiği için açıklamaya başvurulmuştur. Parçada “zengin çağrışımlar, çekinmedi ---” gibi birçok öznel değerlendirme vardır. Parçada Atilla İlhan ve Fazıl Hüsni Dağlarca eserleri yönüyle karşılaştırılmıştır. Ayrıca “--- yakın bir yerde durmaktadır.” yargısı bir çıkarımdır. Parçada örneklemeden yararlanılmamıştır.

(Cevap D)

2. A → ...dörtte biri...
B → ...Dünya Koruma birliği...
C → ...doğal yetişme alanlarının yok edilmesi
D → 121 000 bitki türü...
Parçada, gerekli önlemlerin alınmasının maliyeti ne kadardır? sorusunun cevabı yoktur.

(Cevap E)

4. A → “Şiirde müzikaliteyi gözeterek ---”
B → “Bu yanı kırklı yılların, memleketçi şairlere yakınlığı da ellili yılların şairlerinden ayırdı onu.”
D → “Zengin çağrışımlı, eski sözcükleri kullanmaktan çekinmedi.”
E → “adeta şairane tablolar çıkardı.”
Parçada “işlenen temaların benzerlik gösterildiği” söylenemez.

(Cevap C)

5. Parçada Avrupa'dan getirilen bal arıları ve yerli bal arılarının eşekarıları karşısındaki durumları verilmiştir. Yerli balarıları Avrupa'dan getirilen balarilerine karşılık eşekarılarıyla başa çıkmaktadır. Buna göre "Çevresel etkenlere (eşekarılarına) karşı gelişen savunma mekanizmaları canlıların hayatta kalma şansını arttırmaktadır." diyebiliriz.

(Cevap D)

6. Parçada Avrupa'dan getirilen bal arılarının ve yerli balarılarının eşekarılarına karşı durumları anlatılmıştır. O halde parçada "bir olayın nasıl gerçekleştiğini açıklamaya" örnek vardır denilebilir.

(Cevap C)

7. Parçada yazar "kurgu" kavramını açıklamaya çalışmıştır. Kurgu kavramını açıklamak için de "gerçeklik" kavramından yararlanmıştır. Buna göre C seçeneğindeki ifadeye varılabilir.

(Cevap C)

8. Parçada, sanatçının eserini oluştururken nelerden yararlandığına dair bilgiler verilmiştir. Ancak sanatçının okurla ilişkisi, okurlarını anlattıklarına inandırmak kaygısı ile eser verdiği yargılarına ilişkin bilgilere bu parçada yer verilmemiştir.

(Cevap D)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. Parçada E seçeneğindeki ifadenin dayanağı yoktur. Diğerleri:
Kazım Karabekir'in en önemli yapıtı... → A
... kitabın tamamı eski harfli... → B
... tarih meraklılarıyla buluşuyor. ... → C
ilk baskısı esas alınarak hazırlanan... → D
şeklinde gösterilebilir.

(Cevap E)

3. "Çünkü zaman çok değerliydi ve kendi yaptıkları takvim ne kadar çok kişi tarafından benimsenirse o kadar söz sahibi olabilirlerdi." cümlesinden kültürlerin kendi yaptıkları takvimlerin yaygınlaşmasını istemesinin nedeninin egemenliğini başkalarına kabul ettirmek istemesi olduğuna ulaşılabilmektedir.

(Cevap C)

2. Parçaya göre "İstiklal Harbimiz" adlı eser günümüze kadar ulaşmış, yeni yazıya da çevrilmiş; ancak yüzlerce yanlış okumayla doluymuş. Dolayısıyla eserin yeniden basılmasında eksiklerinin bulunması rol oynamıştır.

(Cevap C)

4. "Bir takvimin kitlelerce kabul görmesi ancak onun zamanın en küçük bölümlerini belirleyebilmesiyle sağlanabilirdi." cümlesinden bir takvimin yaygın olarak benimsenip kullanılabilmesi için zamanı olabildiğince ayrıntılı göstermesi özelliğine sahip olması gerektiğini çıkarabilmekteyiz.

(Cevap E)

5. Parçadaki "Filmlerin büyük çoğunluğunda, neler olacağı ilk on ya da yirmi dakikada anlaşılıyor." cümlesinden Amerikan sinemasıyla ilgili olarak filmlerin, izleyicinin merak duygusunu canlı tutamadığı düşüncesine ulaşılabilir.

(Cevap E)

6. Parçada, iyi bir sinema filminin, izleyicinin merak duygusunu canlı tutması gerektiği anlatılmaktadır. "Olayları önceden kestirilemeyecek bir yönde geliştirme" ifadesi de aynı düşünceyi içermektedir.

(Cevap C)

7. Parçada geçen "karşılaştığı birçok yeni nesne ve durum karşısında yaşadıklarını ayırt etmekte ve anlamakta yetersiz kalabilir." cümlesinde çocuğun yanlış yorumlarının nedeni gösterilmiştir.

(Cevap D)

8. Parçanın son cümlesinde çocuğun yanlış yorumları neticesinde, kişilik yapısını yapay temeller üzerine oturabileceği söylenmiş. Buna göre, çocuğun olayları yanlış algılaması kişilik gelişimini olumsuz etkileyebilir.

(Cevap A)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. Parçada sözü edilen denizanası türünün kollarının yılanlardan oluşan saçlara benzemesinden dolayı bu adı (Medusa/medüz) aldığı anlatılıyor. Yani canlıya vücut şeklinden ötürü bu ad verilmiştir.

(Cevap E)

3. Parçada okumanın bir kesim tarafından sinemaya gitmek, gitar çalmak, güzel manzara resimleri yapmak gibi eğlence aracı olarak değerlendirildiğinden söz ediliyor. "Edebiyatı hayatın kenar süsü olarak görenler" sözüyle de anlatılmak istenen edebiyatı bir tür eğlence olarak algılayan kesimdir.

(Cevap B)

2. Medüzlerin bir jet motoru gibi suyu döndürüp dışarı itmesiyle hareket edebildiği parçanın sonunda belirtilmektedir.

(Cevap B)

4. Parçada "sarsılmak", "edebiyatı hayatın kenar süsü olarak görmek" gibi kimi sözler gerçek anlamları dışında kullanılmış, edebiyatı eğlence olarak değerlendirenler eleştirilmiş, yine "edebiyatı hayatın kenar süsü olarak görmek" sözüyle benzetmeden yararlanılmış, kişisel düşüncelere yer verilmiştir. Fakat parçada okuma alışkanlığı kazanmanın yolları anlatılmamıştır.

(Cevap D)

5. “Dillere pelexsenk olmak” dillerde dolaşmak, herkesçe bilinmek ve söylenmek anlamına gelen bir deyimdir.

(Cevap E)

6. Parçada “hit” olmamasına yani kitlelere mal olmamasına rağmen unutulmayan, yıpranmayan şarkılar olduğundan söz edilmektedir.

(Cevap D)

7. Parçada, romanın öyküye oranla daha çok itibar göreceği, daha çok basıldığı ele alınmaktadır. Ancak romanın yazara daha fazla özgürlük tanıdığına ilişkin bir bilgiye yer verilmemiştir.

(Cevap C)

8. “Gevezelik” sözü, boş konuşmak, sözü gereksiz yere uzatmak anlamına gelir. “Romanın gevezeliği karşısındaki zarafeti” sözüyle de öykünün özgünlüğü yani “anlatılmak isteneni daha az sözle aktarılması” anlatılmak istenmiştir.

(Cevap A)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. Bu parçadan Aral Gölü'yle ilgili olarak "Suları ne zaman azalmaya başlamıştır?" sorusunun cevabı (1960 yılında) alınabilmektedir. Diğer seçeneklerdeki soruların cevapları yoktur.

(Cevap E)

3. Verilen parçada Aral Gölü'yle ilgili bilgiler verildiği için "açıklama" ve "yüz ölçümünün yüzde onu kadar kalmış" ifadesiyle de "sayısal verilerden" yararlanılmıştır.

(Cevap B)

2. Parçada bazı deniz canlılarının çoğalması için gerekli koşula (sudaki tuzluluk oranının azalması) yer verilmiştir.

(Cevap A)

4. "Bunun sonucunda sudaki tuzluluk oranı da azaldığı için" (A),
"Kuzeydeki parçasının suyu..." (B)
"2007 yılında ilk yüz ölçümünün..."(D)
"..güneydoğu parçası tamamen kurumuş..." (E)
Çevresindeki halkın balıkçılıkla geçindiğine parçadan ulaşamayız.

(Cevap C)

5. Parçada bir ürünün sunuluş biçiminin toplumdaki fark ettiği anlatılmıştır. Örnek olarak da değişik yazı stilleri kullanan ülkelerde ürünün sunuluş biçiminin nasıl olması gerektiği gösterilmiştir. Dolayısıyla parçaya göre, kişinin uyarıcısıyla ilgili yorumları sunuluş biçimine bağlıdır.

(Cevap D)

6. Parçada reklam stratejisinde ürünün bulunduğu yerin kişinin algı ve yorumunu değiştirdiği belirtilmiştir. Bu da reklam stratejilerinde psikolojik etkilerin dikkate alındığını gösterir.

(Cevap A)

7. ... iletişimde devrim yaratmış... → A
Sinema, uzantısı olan televizyonla... → B
... iletişim dünyasını değiştirmiştir... → C
Bence 20. yüzyılın önemli... → D
E seçeneğindeki ifadeye parçada yer verilmemiştir.

(Cevap E)

8. Verilen her üç cümlede de 20. yüzyılın tarihi hakkında bilgi verilmiştir. I. cümlede sinemanın gelişimi, II. cümlede Kurtuluş Savaşı ve Kennedy Suikastı gibi tarihi olaylar, III. cümlede filmlerin çekildiği yılların modası hakkında bilgi verilmesi sinemanın 20. yüzyıl tarihini yansıttığını gösterir.

(Cevap E)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiirlerini yazar yazmaz heyecanla bunları duvara asıp okuyucuyla paylaştığı belirtilmiş. Bu da sanatçının şiirlerini paylaşmaktan mutlu olduğunu gösterir.

(Cevap B)

2. Dağlarca'nın şiirlerini vitrine asarak beklemesi, okuyucuyla iletişim kurmak istediğini gösteriyor. Dolayısıyla Dağlarca, şiirleri aracılığıyla okurlarıyla ilişki kurmaktadır.

(Cevap A)

3. Parçanın ilk cümlesinde Karadeniz'in "en büyük oksijensiz su kütlesi olma" özelliğiyle ve 150-200 metre derinlikten sonra canlı yaşamaması yönüyle diğer denizlerden ayrıldığına değinilmiştir.

(Cevap C)

4. Parçada hiçbir şekilde gemi trafiğinden ve güvenlik sorunundan söz edilmemiştir. Özelliklerinden, içerdiği canlılardan, kirlenmesinden söz edilmiştir.

(Cevap E)

5. Şile'yle ilgili olarak İstanbul'un yaz-kış gezilen şirin ilçesi olduğuna (A), (E), Karadeniz kıyısına boyu boyunca uzandığına (B), Şile sözcüğünün Rumcada mercanköşk anlamına geldiğine ve bir zamanlar Şile'nin bu güzel kokulu çiçekle kaplı olduğuna (C) değinilmiş; ancak parçada Şile'nin nüfusunun hızla arttığına dair bir bilgi bulunmamaktadır.

(Cevap D)

6. Parçada, Şile bezinin neden sağlıklı olduğu sorusuna “teri emdiği için” sözüyle cevap verilmektedir. Fakat parçada diğer soruların cevabı bulunmamaktadır.

(Cevap B)

7. Fenerin 1859 yılında (19. yy) Fransızlara ait Fenerler İdaresi tarafından yaptırıldığına (B), (D), Türkiye'nin en büyük feneri olarak bilindiğine (C), 20 deniz mili uzaktan görülebildiğine (E) yer verilmiştir; ancak parçada fenerin kesme taştan yapıldığına dair bir bilgi bulunmamaktadır.

(Cevap A)

8. A seçeneğinde “Tüketim etkisi, ekonomik açıdan tüketicilerin yararındadır.” denilmektedir. Parçamız incelendiğinde parçada geçen ilk cümlemiz A seçeneği doğru çıkarmaktadır.

B seçeneğinde “Gümrük birliğiyle ülkenin döviz giderleri artar.” denilmektedir. Parçaya baktığımızda geçen “Tüketimdeki artış da ithalat artışına neden olmaktadır.” ifadelerindeki “ithalat artışı” sözleri döviz giderlerinin artması anlamına gelmektedir.

C seçeneğinde “Gümrük birliğine giren ülkenin ihracatı eski düzeyinde kalır.” denilmektedir. Halbuki parçada ihracatın artması veya azalması ile ilgili bir cümle geçmemektedir. C seçeneği yanlıştır.

D seçeneğinde ifade edilen yargıya ise parçada geçen “Birliklerin sonra bunların ithal edilen benzerlerini daha ucuza alabilirler.” cümlesi doğrulamaktadır.

E seçeneğinde ifade edilen yargıya ise parçada geçen “Bu durumda ülkedeki fiyatlar düşmekte, tüketim de artmaktadır.” cümlesi doğrulamaktadır.

(Cevap C)

9. A seçeneğindeki “Tüketim malları çeşitlerinin artması” beklenir çünkü ithal edilen mallar ucuzlar ve yeni çeşitli mallar ülkeye girer.

B seçeneğindeki “Tüketicinin alım gücünün artması” beklenir çünkü fiyatların ucuzlaması tüketicinin alım gücünü artırır.

C seçeneğindeki “Ülkeye giren mal miktarının artması” beklenir çünkü malların fiyatları ucuzlar, tüketici alım gücü arttığı için daha fazla ürün ister ve bu da ülkeye giren mal miktarının artmasını sağlar.

D seçeneğindeki “Üretim maliyetlerinin artması” beklenemez çünkü daha ucuza getirilen mallardan önceki göre daha ucuz mal üretme beklenir. Maliyetler artmaz, azalır.

E seçeneğindeki “Ülke ekonomisini canlanması” beklenir çünkü ürünlerin ucuza gelmesi söz konusudur.

(Cevap D)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. Soruda bize "Dalış konusunda bilgili ve deneyimli olmanın mağara dalışları için yeterli sayılmamasının nedeni" sorulmaktadır. Bunu nedenine parçada yer alan "...dalışın tüm kategorileri arasında en tehlikeli olanıdır." cümlesinde rastlarız. C seçeneği doğru cevaptır.

(Cevap C)

2. "Dalgıcın bu malzemeleri gerektiği gibi kullanmasının yanısıra sakin ve gözü pek olması da dalışın güvenli bir şekilde tamamlanmasını sağlar." (A)
"...mağaraların gizemini keşfetme isteğiyle..." (B)
"...yeterli olmadığından, mutlaka bu konuda eğitim alınması gerekir." (C)
"...normal dalış malzemelerine ek olarak bu dalışlara özgü malzemeler de kullanılıyor." (D)
E seçeneğinde "Sualti canlıları hakkında bilgi sahibi olmak" ile ilgili metinde bir bilgi yoktur.

(Cevap E)

3. Metni incelediğimizde "kılavuz ipi; dalgıcın görüş mesafesini kaybettiğinde, mağara içinde kaybolmasını sağlıyor. Sualti feneri ise dalgıcın sualtındayken önünü görmesini sağlıyor. Kask ise mağara içindeki dikit ve sarkıtların dalgıca zarar vermesini engelliyor. Bu üç aletin kullanılma amaçlarına baktığımızda karşımıza güvenlik ve hayati riskleri en aza indirmek unsurları çıkmaktadır. Bu mantıkla baktığımızda A şıkkında bahsedilen "Mağaranın fiziki yapısından kaynaklanan hayati riskleri en aza indirmek" cümlesi doğru olmaktadır.

(Cevap A)

4. Parçamızı incelediğimizde çevirmenlerin karşılaştığı birtakım olumsuz durumlar “Kitap çevirileri için sigortasız, emeklilik hayali bile olmayan, tatsiz, hiçbir sosyal hakkın bulunmadığı çalışma ortamında harcadığı emek süresinin alamayan bir kafa emekçisidir çevirmen.” şeklinde ifade edilmiştir. Çevirmenlerin bulunmuş olduğu olumsuz şartlar, bu sektörde çalışan sayısının az olmasına neden olmaktadır. Bu temel nedeni şıklar incelendiğinde ifade eden B şıkkıdır. B şıkkında “Çevirmenlerin ekonomik ve sosyal şartlarının doyurucu olmaması” denmiştir ki yukarıda da ifade edilen tam olarak budur.

(Cevap B)

5. D seçeneğinde “Çevirmenler hak ettikleri değeri görmemektedir.” denilmektedir. Parçamız incelendiğinde tüm parçanın tam da bu konu ile ilgili görülmektedir. Çeviri kitaplarının yayıncılık sektörünün lokomotif olması rağmen o kitapları çeviren insanların sosyal ve ekonomik halk mahrumiyetlerinden yani değer görmemelerinden bahsedilmektedir.

(Cevap D)

6. A seçeneğinde “Yaptığı farklı çalışmalar Richard Strauss’un başarısını olumsuz etkilemiştir.” denilmektedir. Parça incelendiğinde sanatçının farklı çalışmalar içinde olduğu doğrudur ancak bu çalışmalar başarısını olumsuz etkilememiş aksine ana “özgün konum” kazandırmıştır. A seçeneği yanlıştır.

“...on dokuzuncu yüzyılın son çeyreği ile büyük bir yankı uyandıran Strauss.” (B)

“Müziği , gelenekçilik ile modernistlik arasındaki özgün konum yansıtır niteliktedir.” (C)

Parçamız incelendiğinde birinci cümle ile ikinci cümlenin birleşiminden D seçeneğinin çıktığı görülecektir.

“Operaları, bilinen bir yemeğin bir miktar baharatla kazandığı lezzeti anımsatır.” (E)

(Cevap A)

7. Parçamız incelendiğinde Richard Strauss’un özelliği olarak şunlar öne çıkmaktadır:
- İki farklı yüzyılı birbirine bağlaması
  - Gelenekçilik ile modernistlik arasındaki özgün bir konum yansıması yer almaktadır.

Müzik tarihçileri, Richard Strauss’un bu yaklaşımlarını farklı bulduklarından çok tartışmışlardır. Sanatçının yaklaşımı gelenekçi ve modernistlik arasında özgün bir konumdur. Bu sanatçıyı farklı kılan özellik olarak “özgün” olmasını getirir.

(Cevap C)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. I. sorumuz “En bilinen özellikleri nelerdir?” sorusudur. Bu sorunun cevabı ilk cümlemizdir. İlk cümledeki “Günümüzün bakış açısını ve diğer yargılarını kullanmadan geçmişi kendi bağlamı içinde değerlendirmek...” diyerek tarihsel empatinin özellikleri belirtilmiştir. III. sorunun cevabı son cümlemizdedir. Son cümlemiz: “Örneğin İngiltere’de 1972’de uygulanan ‘Okullarda Tarih Öğretimi’ başlıklı projede tarihsel empati, tarihi anların en önemli gündemlerinden biri olarak gösterilmiştir.” denilerek tarihsel empatinin yer aldığı görünür bir çalışmadan söz edilmiştir.

I ve III. sorularımızın cevabı parçada var. Ancak II. sorunun cevabı parçada yoktur.

(Cevap B)

2. “Oysa sempati; zaman, mekan, kültür ve bireysel farklılıklara bağlı kalmaksızın tüm insanların aynı olduğu varsayımına dayanırken tarihsel empati hem incelediği toplumlar hem de geçmiş ile günümüz arasında bir fark olduğu ön kabulünden yola çıkar.” cümlesi “tarihsel empati” ile “sempati” arasındaki farkı içermektedir. Yani sempati, tüm insanların aynı olduğunu varsayımına dayanıyor ancak empati ise geçmişle bugünün şartlarını farklılığını gözetiyor.

(Cevap A)

3. A seçeneğindeki “Belli bir dönemde şiirimiz Fransız şiirinden etkilenmiştir.” yargısına parçada “şiirimiz Paris’i merkeze alan bir çekimin etkisine girdiği sırada...” ifadeleriyle ulaşılabilmektedir.

(Cevap A)

4. Parçamız dikkatle incelendiğinde III numaralı cümlemizde “Bizim şairlerin yönelişini belirleyen etmelerin şiirden başka konular olması, felsefenin de esasen sahip olduğu öncelikle yan yana gelince şiirde düşünce ve kavramlar öne geçiyordur.” ifadeleri yer almaktadır ve bu düşüncede IV. cümlede ifade edildiği gibi “...zamana karşı direnci düşük şiirler yaratılmasına neden oluyor.” şiirin kısa ömürlü olmasına neden oluyor. Burada III ve IV. cümleler cevap olarak karıştırılabilir bunun için şu şekilde düşünmek gerekiyor:

- 1) Soruda bizde neden mi soruyor yoksa sonuç mu?
2) Nedeni hangi cümlede sonucu hangi cümlede?

1. sorunun cevabı bize nedeni sorulmaktadır. 2. sorunun cevabı ise nedeni III. cümlede yer alıyor. Bu nedenin sonucu ise IV. cümlede yer alıyor. Bundan dolayı doğru cevabımız C’dir.

(Cevap C)

5. B seçeneğindeki yargıya parçada geçen "Asimov 1858 yılında öyküsünü yazdığında hesap makinesi henüz icat edilmemişti." cümlesi doğrulamaktadır. C'deki yargıda "Gelecekle ilgili öngörüsünde haklı çıkmaktadır." denilmektedir. Asimov yaşadığı dönemde hesap makinesi yoktu ve hesap makinesi ile ilgili bir öykü yazar. Bu öyküde anlatılan makine sonradan icat edildiğine göre öngörü doğru çıkmıştır denebilir.

D'deki yargıda "Kendi zamanının ötesini gündemine almıştır." denilmektedir. Yaşadığı dönemde olmayan gelecekte çıkması hayalle mümkün olan makinelerin hikayelerini yazabilmek "zamanının ötesini gündemine almak" ile ilgilidir. D seçeneğine ulaşılabilir.

E'deki yargıyı parçada geçen "Asimov, akıcı üslubunun yanı sıra ilgi çekici konuları işlemekle de ismini duyurmuştur." cümlesi doğrulamaktadır. E şıkkı söylenebilir.

A seçeneğinde geçen "Edebiyat dünyasında otorite olarak kabul edilmiştir." yargısına parçada ulaşılamaz.

(Cevap A)

6. Bahsedilen sözün geçtiği yerde "...Üzüntü vermesinin yanı sıra Asimov'un betimlediği uzak geleceğe yaklaştığımızı, üzüntü veren gelişmelerin olduğu ancak bununla birlikte (yanı sıra ifadesi ile) umutlu bulunduğu anlaşılmalıdır. Seçenekleri incelediğimizde söylenen manaya en uygun cevabın "umut edilen ideal gerçekliğe" olabileceği anlaşılmalıdır.

(Cevap C)

7. Paragrafta kısaca Kaliforniya'da bir hastaneye başvuran vücudunun çeşitli yerlerinde tümörler olduğundan ve henüz deneme aşamasında olan bir ilacın bu tümörlere iyi geldiğinden bahsediler. Hasta olan kişi ilacın deneme aşamasında olmasına rağmen kendisine uygulanmasını ister. Doktorlar ilacı uyguladıklarında olumlu sonuçlar elde ederler ve bir süre sonra adamın hastalığı geçer. İki ay sonra hastanın kullandığı ilacın kanser üzerine hiçbir etkisinin olmadığı haberleri çıkınca iyileşen adam birkaç gün sonra hastaneye kaldırılır. Doktorlar ona yeni bir ilacın geliştirildiğini söylerler. Hasta adama yeni ilacı verirler ve adamın tümörleri tekrar küçülür ve kaybolur. Doktorların yeni ilaç diye verdikleri şey sadece "su" dur. Yani ilacın yeni diye tanıtılması hasta üzerinde psikolojik olumlu etki oluşturmuştur.

(Cevap B)

8. Parçada yeni ilaç diye verilen "su"yun hasta adam üzerindeki olumlu etkisinden bahsedilmektedir. Parçada hastaya önce yeni bir ilaç verilmekte ve o ilaç hastaya iyi gelmektedir. Ancak haberlerde o ilacın herhangi bir etkisinin olmadığı anlaşılınca adam tekrar hastalanmaktadır. Bu sefer adama yeni bir ilaç diye "su"yu verince adam tekrar iyileşmektedir. Hastanın ruh hali tedavide çok önemli bir yere sahiptir. Hasta olan adamın ruh hali iyileştirmekte, iyi olan adamı hasta etmektedir. Hastanın içinde bulunduğu psikolojik durum hastalığın yayılmasında veya azalmasında çok büyük bir yere sahiptir.

(Cevap E)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. Parçada, Elia Kazan'ın sözü edilen oyunu sahneye koyarken oyun yazarının da provalara katıldığı belirtiliyor. Bu bilgiye dayanarak Elia Kazan ile oyun yazarı Tenesse Williams'ın aynı dönemde yaşadığına ulaşılabilmektedir.

(Cevap D)

3. Parçada, Tenesse Williams'ın eserin sahnelenişini beğenmediğini Elia Kazan'a söylemesinin nedeni "onun sanatını eleştirir duruma düşmemek için" sözüyle belirtilmektedir. Bu da yönetmenin, yönetmenliğine saygı duyması anlamına gelmektedir.

(Cevap C)

2. "Ego" Freud'un kuramına göre "ilkel benlik" anlamına gelmektedir. Bu çağrışımdan yola çıkarak "birbirini kendi egosunun çatlaklarından seyretmek" sözünden, değerlendirme yaparken kişinin kendi benliği etkisinde kaldığı ve tarafsız olamadığı düşüncesine varılabilmektedir.

(Cevap A)

4. Parçadaki "Belli ki insan kendini aşmak istiyor. Başkalarında, kendi yaşantısı olabilecek yaşantıları görüp onları kendinin kılarak çevreyle bütünleşebileceğini seziyor." ifadelerinden insanın sanatla ilgilenmesinin nedeni D seçeneğinde belirtildiği gibi kendi yaşantısıyla içinde bulunduğu koşullarla yetinmemesidir.

(Cevap D)

5. Parçadan, sanatın, onunla ilgilenen insanlar sayesinde değişip geliştiğine dair bir sonuç çıkarılamaz çünkü böyle bir çıkarımın dayanağı parçada yoktur. B, C, D ve E seçeneklerindeki ifadelerin dayanakları parçada mevcuttur.

(Cevap A)

6. Parçanın anlatımıyla ilgili olarak A, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. Ancak parçada devrik cümleler kullanılmamıştır, tüm cümleler kuralıdır.

(Cevap B)

SES BİLGİSİ

1. P, Ç, T, K sert sessizlerinden sonra ünlü ile başlayan bir ek geldiğinde bu sesler yumuşayarak “b, c, d, g, ğ”ye dönüşür. Buna ünsüz yumuşaması denir.

süt-ü

merak-ı

tok-u

paraşüt-ü sözcüklerinde yumuşama görülmezken “uç” sözcüğü tek heceli olduğu hâlde yumuşama olmuştur.

(Cevap D)

2. Kimi sözcüklere ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde ünsüz türemesi olur. B, C, D, E seçeneklerindeki sözcüklerde olduğu gibi:

hak-ım > hakkım

his-i > hissi

Af etmek > affetmek

Zan etmek > zannetmek

A seçeneğinde ünsüz türemesi yoktur. Ses-siz-lik şeklinde ek almıştır.

(Cevap A)

3. Altı çizili sözcüklerdeki ses olayları şunlardır:

çektik(ğ)i-n-i   et-tik-leri-n-i
 Ünsüz   Kaynaştır-   Ünsüz   Kaynaştır-
 yumuşaması ma Ünsüzü   benzeşmesime Ünsüzü

şekil-ini > şekli-n-i
 Ünsüz   Kaynaştır-
 düşmesi ma Ünsüzü

hak-ı > hakkı
 Ünsüz
 türemesi

“ressamın” sözcüğünde herhangi bir ses olayı yoktur.

(Cevap D)

4. Şimdiki zaman eki (-yor) geniş ünlülerden (a, e) sonra geldiğinde bu ünlüler daralarak “ı, i, u, ü” ye dönüşür.

başla-yor > başlıyor

özle-yor > özlüyor

bekle-yor > bekliyor

Bu duruma ek olarak “y” kaynaştırma ünsüzü de daraltma yapar:

ye-y-en > yiyen şeklinde.

“biliyor” sözcüğünde ünlü daralması yoktur.

(Cevap C)

5. Öncüldeki parçada görülen ses olayları şunlardır:

alın-ın-ı > alınını → ünlü düşmesi

ileri-le-yor > ilerliyor → ünlü düşmesi – ünlü daralması

göz-ü-n-ü   çaba-s-ı
 Kaynaştırma   Kaynaştırma
 Ünsüzü   Ünsüzü

asfal(t-t)a

Ünsüz
 benzeşmesi

Parçada ünsüz düşmesi yoktur.

(Cevap A)

6. Altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları şunlardır:

yaptırılmış   örüldük(ğ)ü

Ünsüz benzeşmesi

Ünsüz yumuşaması

de-y-e > di-y-e

Ünlü daralması

kısım-ı > kısım

Ünlü düşmesi

“süslüdür” sözcüğünde ses olayı yoktur.

(Cevap E)

7. “p, ç, t, k” ünsüzleriyle biten sözcükler, ünlü ile başlayan bir ek aldığı ya da ünlü ile bir sözcükle birleştiğinde “p, ç, t, k” sert ünsüzleri, yumuşayarak “b, c, d, g, ğ” olur. Buna ünsüz yumuşaması denir.

İşaret et-er > işaret eder

şeklinde yumuşamaya uğramıştır.

(Cevap D)

8. Kaynaştırma ünsüzlerimiz “y, ş, s, n” harfleridir. İki ünlü arasına girer. Bu bağlamda “kavram–ı–n–ın” sözcüğünde (Kaynaştırma ünsüzü vardır.) “kazanmış–tır” sözcüğünde de ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi) karşımıza çıkar.

(Cevap C)

9. n-m değişimi olan sözcükler şunlardır:
saklanbaç > saklambaç
dolanbaç > dolambaç
tenbel > tembel
tanbur > tambur şeklinde değişim yaşanmıştır.
“bembeyaz” sözcüğü ise bir pekiştirme sözcüktür.
“n–m” değişimi görülmemiştir.

(Cevap B)

10. Bu parçadaki ses olayları şunlardır:
ağaç–ı > ağacı → ünsüz yumuşaması
selamla–yor > selamlıyor → ünlü daralması
koku–s–u–y–la
↓
Kaynaştırma ünsüzü
Bunlardan ikisi E seçeneğinde verilmiştir.

(Cevap E)

11. Numaralandırılmış sözcükleri incelediğimizde.
I. sözcük olan “2003’te” kelimesinde “-de” hâl eki sertleşerek “-te” ye dönüşmüştür. Ünsüz sertleşmesi vardır.
II. sözcük olan “kitabı” kelimesinde “p” sert ünsüzü yumuşayarak “b”ye dönüşmüştür. Ünsüz yumuşaması vardır.
III. sözcük olan “yaşanıyor” kelimesinde herhangi bir ses olayı yoktur.
IV. sözcük olan “yayımladığımız” kelimesi içerisindeki “dik” ekindeki “k” yumuşayarak “ğ” harfine dönüşmüştür. Ünsüz yumuşaması vardır.
V. sözcük olan “satılmıyor” kelimesindeki olumsuzluk eki olan “-ma” daki “a” daralarak “ı” harfine dönüşmüştür. Ünlü daralması vardır. Ses olayı olmayan sözcüğümüz III numaralı sözcüktür.

(Cevap C)

12. Numaralı olarak verilmiş cümlelerdeki ses olayları şöyledir:
I numaralı cümledeki “çoğu” sözcüğündeki “-k” harfi yumuşayarak “ğ” harfine dönüşmüştür.
II numaralı cümledeki “söylüyor” kelimesi “söyle-yor” şeklindeyken daralarak “söylüyor” olmuştur ve ayrıca “rahatça” sözcüğündeki “ca” eki sertleşerek “ça” ya dönüşmüştür. Burada da ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi) vardır.
III numaralı cümlede herhangi bir ses olayı yoktur.
IV numaralı cümledeki “parlıyor” kelimesi “parla-yor” şeklindeyken daralarak “parlıyor” olmuştur. Ünlü daralması vardır.
V numaralı cümledeki “yazmıyorlar” kelimesi “yazma-yor-lar” şeklindeyken olumsuzluk eki “-ma” daralarak “-mı” ya dönüşmüştür. Ünlü daralması vardır.
Herhangi bir ses olayı olmayan cümlemiz III numaralı cümledir.

(Cevap C)

SES BİLGİSİ

1. Dörtlükteki ses olayları şunlardır:
bilme-yorum > bilmiyorum ⇒ ünlü daralması
akıl-ım > aklım ⇒ ünlü düşmesi
sebeb-ini > sebebini ⇒ ünsüz yumuşaması
sebeb-i-n-i kaynaştırma ünsüzü
Ulama yoktur.

(Cevap E)

2. Öncüldeki şiirde yer alan ses olayları şunlardır:
umut-um > umudum ⇒ ünsüz yumuşaması
ayır-ılık > ayrılık ⇒ ünlü düşmesi
umudum azaldı ⇒ ulama

(Cevap C)

3. "p, ç, t, k ünsüzleriyle biten sözcükler, ünlü ile başlayan bir ek aldığı ya da ünlü ile başlayan bir sözcükle birleştirildiğinde sondaki "p, ç, t, k" sert ünsüzleri, yumuşayarak "b, c, d, g, ğ" olur. Buna ünsüz yumuşaması denir.

Yürek-im-den > yüreğimden

(Cevap C)

4. A seçeneğindeki kaynaştırma ünsüzleri

araba-s-ı-n-ı
↓ ↓
k.ü k.ü

C seçeneğindeki bir-i-n-e

↓
k.ü

D seçeneğindeki ders-leri-n-e

↓
k.ü

E seçeneğindeki ağrı-s-ı-n-ı

↓ ↓
k.ü k.ü

B seçeneğinde kaynaştırma ünsüzü yoktur.

sen-in, kitap-ın-ın şeklidir.
taml- taml- taml-
yan eki yan eki yan eki

(Cevap B)

5. umut > umudu ⇒ ünsüz yumuşaması
kayıp etmek > kaybediş ⇒ ünsüz yumuşaması, ünlü düşmesi
yalnızlık > yalnızlığı ⇒ ünlü düşmesi, ünsüz yumuşaması
hüzün > hüznü ⇒ ünlü düşmesi
uğurlayamadık > uğurlayamadığı ⇒ ünsüz yumuşaması
bir umudu ⇒ ulama
acısı, içinde, uğurlayamadığı
↓ ↓ ↓
s, n, y ⇒ kaynaştırma ünsüzleridir.
Ünsüz benzeşmesi yoktur.

(Cevap A)

6. Ünsüz değişimi (yumuşaması) olduğunu
(k)
aydınlattığı
(k)
varılabileceğini
(k)
Ünsüz uyumu (benzeşme) aydınlattığını
(d)

Ünlü daralması : vurguluyor
(a)

Kaynaştırma ünsüzleri: beyitlerinde

yolunu ↑
aydınlattığını ↑
varılabileceğini ↑

Ünlü türemesi yoktur.

(Cevap D)

7. A, C, D ve E seçeneklerinde ünlü düşmesine uğramış sözcük yoktur. B seçeneğindeki "burnundan" sözcüğünde ünlü düşmesi gerçekleşmiştir:

"burun" → "burnundan"
↓
u

(Cevap B)

8. Dörtlükte görülen ses olayları şunlardır:
 Git (mek) + ersen → gidersen / ünsüz değişimi
 Nere + e → nereye / kaynaştırma ünsüzü
 Saat + de / saatte / ünsüz benzeşmesi
 Gidersen eyle / ulama
 Ünlü daralması yoktur.

(Cevap A)

9. II numaralı sözcük için B seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır. Bu sözcükte ünsüz türemesi (ünsüz ikizleşmesi) yoktur. Söz konusu olan -sız/-siz, -suz/-süz ekleri birer yapım ekidir. İkizleşme (ünsüz türemesi) genelde Arapça ve Farsça sözcüklerde görülür. (af-fetmek, zannetmek, hissetmek) Ancak, "his-i>hissi" şeklinde olsaydı türeme olurdu.

(Cevap B)

10. A seçeneğinde kitap + ı → kitabı
 B seçeneğinde sokak + a → sokağa
 C seçeneğinde güç → gücü
 E seçeneğinde yemek + i → yemeği
 D seçeneğinde geçen "suç" sözcüğünde yumuşama olmamıştır. Yumuşama tek heceli, yabancı ve türemiş sözcüklerde ayrıca özel isimlerde görülmeyebilir.

(Cevap D)

11. Ünlü daralması, sonunda düz-geniş ünlü (a-e) bulunan kelimelere "-yor" eki gelince bu ünlüler daralarak "ı, i, u, ü" olmasıdır.

B seçeneğinde "tutmuyorsun" sözcüğünün eke-köke ayrılmış şekli "tut-ma-yor-sun" şeklindedir ve buradaki olumsuzluk eki "ma" daralarak "mu" ya dönüşmüştür.

(Cevap B)

12. A seçeneğindeki ünlü düşmesine "yanıl-ış" sözcüğü örnek verilmiştir. "yanıl-ış" sözcüğündeki "ı" ünlüsü düşerek "yanılış" şeklinde dönüşmüştür.

B seçeneğindeki ünsüz yumuşamasına "insanlığı" sözcüğü örnek verilebilir. Sözcüğümüz "insanlık" iken getirilen "ı" ünlüsü il yumuşayarak "insanlığı" şekline dönüşmüştür.

D seçeneğindeki ünsüz benzeşmesine (sertleşmesine) "etkiliyor" sözcüğü örnek verilebilir. Sözcüğümüz "et-gi-le-yor" iken "t" sert ünsüzü "g" yumuşak ünsüzünü sertleştirerek "k" ye dönüştürmüştür.

E seçeneğindeki ünlü daralmasına "etkiliyor" sözcüğü örnek verilebilir. Sözcüğümüz "et-gi-le-yor" iken "le" hecesi daralarak "li" şeklinde girmiştir. Sözcüğümüz daralmadan önce "etkileyor" dur.

C seçeneğindeki ünsüz düşmesinin ise metinde örneği yoktur.

(Cevap C)

YAZIM KURALLARI

1. TDK'nin sayfasında "unvan" sözcüğü 2023 Temmuz ayında yapılan değişiklikle "ünvan" şeklinde güncellenmiştir. Buna göre bu sözcük yanlış yazılmıştır.

(Cevap A)

2. Saray, köşk, han, kale, köprü, anıt, tapınak vb. yapı adlarının bütün sözcükleri büyük harfle başlar: Apollon Tapınağı.

(Cevap D)

3. A seçeneğinde, ünsüz sertleşmesine uyulmaması yazım yanlışlığına sebep olmuştur. Sert ünsüzlerle (f, s, t, k, ç, ş, h, p) biten bir sözcüğe yumuşak ünsüzlerle (c, d, g) başlayan bir ek getirildiğinde ekteki yumuşak ünsüzler sertleşir. Bu durum, sert ünsüzlerle biten sayılar için de geçerlidir: 1925'te

(Cevap A)

4. İki ünsüzle başlayan veya iki ünsüzle biten yabancı kökenli sözcüklerin ünsüzleri arasına ünlü getirilmez: stil. Buna göre öncüldeki "sitiil" yazımı yanlıştır.

(Cevap C)

5. I. sözcükte "Yoros Kalesi" söz grubunun her bir sözcüğü büyük harfle başlamıştır ve doğru yazılmıştır
II. sözcükte olan "sebeple" kelimesi doğru yazılmıştır. "sepeble veya sebeble" şeklindeki kullanımları yanlıştır.

III. sözcük olan "Bizans'lılar" kelimesi yanlış yazılmıştır. Çünkü "Bizans" sözcüğünden sonra yapım eki gelmiştir. Özel adlara gelen yapım ekleri ayrılmaz. "Bizans" sözcüğüne çekim eklerinden herhangi biri gelmiş olsaydı kesme işareti ile ayrılırdı ancak yapım eki geldiği için kesme işaretiyle ayrılması yanlıştır.

IV. sözcük olan "Restorasyon" kelimesi de doğru yazılmıştır.

V. sözcük olan "kazılarda" kelimesindeki "-de" hâl eki olduğu için birleşik yazılmıştır ve doğru bir yazımdır.

(Cevap C)

6. "Hiçbir" sözcüğü, her zaman bitişik yazılır. Buna göre öncüldeki "hiç bir" yazımı yanlıştır. Diğer sözlerin yazımında bir yanlışlık yapılmamıştır.

(Cevap D)

7. TDK, sözlüğünün son basımından bazı sözcüklerin yazımında değişiklik yapmıştır. “yakantop, yeşil soğan, hasır altı, yeşil biber, boy pos” Buna göre E seçeneğindeki “boybos” yazımı yanlıştır. Doğrusu “boy pos” şeklindedir.

(Cevap E)

8. A seçeneğinde, “de” bağlacının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır. “de” bağlacı kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır: “Gelirken bir de çekiç getirmesini söyledim.”

(Cevap A)

9. Parçada geçen “yıldönümü” sözü yanlış yazılmıştır. Bu sözün doğru yazımı: “yıl dönümü” şeklindedir.

(Cevap B)

10. Belirli bir tarihi anlatmayan ay ve gün isimlerinin ilk harfi küçük yazılır. Buna göre B seçeneğinde, “Haziran” sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğrusu “haziran”dır.

(Cevap B)

11. V. cümlede “Yalıkavak beldesi” ifadesi doğru yazılmıştır çünkü il, ilçe, köy, belde gibi yerleri küçük harfle yazılır. Ancak cümledeki “Geniş Köyü’nün” ifadesi yanlış yazılmıştır. Doğru yazımı “Geniş köyünün” olmalıydı.

(Cevap E)

12. D seçeneğinde geçen “baş vurduğu” sözcüğü yanlış yazılmıştır. Sözcüğün doğru yazımı “başvurduğu” şeklinde olmalıydı. Diğer seçeneklerdeki cümlelerde herhangi bir yazım yanlışı yapılmamıştır.

(Cevap D)

YAZIM KURALLARI

1. A seçeneğinde, “de” bağlacının yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır. “de” bağlacı kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır ve asla ünsüz sertleşmesinden etkilenip “te”, “ta” biçiminde yazılmaz. Buna göre cümledeki “de” bağlacının yazımı şöyle olmalıdır: “Alınan kararı benimsemesek de uygulamak durumundayız.”

(Cevap A)

3. Parçadaki “tadlar” sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğrusu “tatlar” dır. Eğer “tat” sözcüğü, ünlüyle başlayan bir ek alsaydı ünsüz yumuşaması gerçekleşirdi ancak gerekmediği hâlde sözcükteki sert ünsüzün yumuşatılması yazım yanlışına yol açmıştır.

(Cevap C)

2. E seçeneğinde yer alan “farketmedi” sözü yanlış yazılmıştır. Bu sözün doğru yazımı “fark etmedi” şeklindedir. Diğer seçeneklerdeki cümlelerde bir yazım yanlışı yoktur. Bir adla bir yardımcı eylem birleşirken ses düşmesi veya türemesi olmuyorsa birleşik sözcük ayrı yazılır.

(Cevap E)

4. Öncüldeki cümlede geçen “gök yüzü” sözünün yazımı yanlıştır. Bu sözün doğru yazımı: “gökyüzü” şeklindedir.

(Cevap E)

5. Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesme işaretiyle ayrılmaz: Buna göre “Osmanlı’lar” yazımı yanlıştır. Doğrusu “Osmanlılar” şeklindedir.

(Cevap E)

6. A seçeneğinde yer alan "bulantısında" sözcüğünde yazım yanlışı vardır. Bu sözcükteki "da" bağlaç olduğundan ayrı yazılmalıydı. Diğer seçeneklerdeki cümlelerin yazımında bir yanlışlık yoktur.

(Cevap A)

7. B seçeneğinde geçen "havayoluyla" sözünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "hava yoluyla" şeklindedir.

(Cevap B)

8. Parçada "üçyüz bin" sözü yanlış yazılmıştır. Doğru yazımı "üç yüz bin" şeklindedir. Sayılar yalnızca çek ve senet gibi ticari işlemlerde bitişik yazılır. Bunun dışındaki bitişik yazımlar yanlıştır.

(Cevap E)

9. II. cümlede geçen "kapandıkca" sözcüğünde bir ünsüz uyumu (ünsüz benzeşmesi) görülmüştür. Ünsüz benzeşmesinin yazıda gösterilmemesi bir yazım yanlışıdır.

kapandık-ca > kapandıkça

(Cevap B)

10. "Batı" sözcüğü verilen açıklama doğrultusunda uygarlık anlamında kullanıldığı B, C ve E seçeneklerinde büyük harfle yazılırken A seçeneğinde yön anlamında kullanılmasına rağmen büyük harfle yazılmıştır. A seçeneğinde "batı" küçük harfle yazılmalıydı.

(Cevap A)

11. Rakamlar yazıyla yazıldığı zaman ayrı yazılır. Bu doğrultuda A seçeneği doğru, D seçeneği yanlıştır. Diğer seçeneklere baktığımızda B seçeneğinde "Batı" sözcüğü bir kültür karşıladığı için büyük, C seçeneğinde "da" bağlaç olduğu için ayrı yazılmıştır. E seçeneğinde "tiyatrosuna" sözcüğü özel isim olmadığı için küçük harfle yazılmıştır.

(Cevap D)

YAZIM KURALLARI

1. Parçada, bulunma durum eki “-de”nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır. Bu ek, kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır. Ünlü uyumundan etkilenip “-da”, ünsüz sertleşmesine uyarak “-te/-ta” biçiminde yazılabilir. Özel isimlere eklendiğinde de kesme işaretiyle (‘) ayrılır: Antalya’da

(Cevap B)

2. İki heceli, ikinci hecesinde dar ünlü (ı, i, u, ü) bulunan bir sözcüğe ünlüyle başlayan bir ek getirildiğinde dar ünlü düşer. Buna orta hece düşmesi denir. Parçadaki II ile numaralanmış sözcükte bu ses olayına uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışı yapılmıştır: Bu sözcüğün doğru yazımı “Şehre” şeklindedir.

(Cevap B)

3. E seçeneğinde, “de” bağlacının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır. “de” bağlacı her zaman ayrı yazılır ve cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı bozulmaz:

“Bizimle gelmek istediği için ona da bilet aldık.”

“Bizimle gelmek istediği için ona bilet aldık.”

(Cevap E)

4. Özel isimle birlikte kullanılan ünvan ve lakap bildiren sözcüklerin ilk harfi büyük yazılır: Bakkal Mehmet, Avukat Ali...

Buna göre C seçeneğindeki cümlede ünvanların yazımı ile ilgili bir yanlışlık olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap C)

5. “-ler” eki aile, millet gibi anlamlar kazandığında, özel isme eklendiğinde kesme işaretiyle (‘) ayrılmaz. Buna göre A seçeneğindeki “Ali’lerde” yazımı yanlıştır. Doğru yazımı: “Alilerde” dir.

(Cevap A)

6. D seçeneğinde ki’nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır. “eminimki” sözcüğünde bulunan “ki” bağlaçtır, ayrı yazılmalıdır.

NOT

“ki”nin nasıl yazılacağını anlamak için “ki”den sonra “-ler” ekini getiririz. Anlamı oluyorsa bitişik, olmuyorsa “ki”yi ayrı yazılır. Örneğin, “eminimkiler” anlamsız olduğu için ayrı yazılır.

(Cevap D)

7. “Emirgân'da” sözü yanlış yazılmıştır. Çünkü cümleden bu sözdeki “da”nın ek değil, bağlaç olduğu anlaşılmaktadır. Bağlaç olan “de/da” her zaman ayrı yazılır. “Emirgan da...” yazımı doğru şeklidir.

(Cevap D)

8. Özel ada bağlı olmayan il, ilçe, kasaba, köy gibi yerleşim adları küçük harfle başlar: Beşkonak kasabasında örneğinde olduğu gibi.

(Cevap D)

9. İki heceli, ikinci hecesinde dar ünlü bulunan bir sözcüğe ünlüyle başlayan bir ek getirildiğinde dar ünlü düşer. E seçeneğinde bu ses olayına uyulmaması yazım yanlışına sebep olmuştur. Cümledeki “hüzünü” sözcüğü ünlü düşmesine uğradığından “hüznü” biçiminde yazılmalıdır.

(Cevap E)

10. Parçadaki II ile numaralanmış yerde “de” bağlacının yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır. “de” bağlacı her zaman ayrı yazılır, ünsüz sertleşmesinden etkilenip “te/ta” biçiminde de yazılamaz: “olacak da”

(Cevap B)

11. Öncüldeki cümlede geçen “Başkent'te” sözünün yazımı yanlıştır. Bu söz özel ad olmadığı için “başkentte” şeklinde yazılmalıdır.

(Cevap D)

12. Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle ancak bu adların içinde geçen “sayılı”, “maddesi”, “bend” gibi kelimeler küçük harfle başlar: “2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 18'inci maddesine göre...”

(Cevap A)

YAZIM KURALLARI

1. Cümledeki IV ile numaralanmış yerde “de” bağlacının yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır. “de” bağlacı her zaman ayrı yazılır, cümleden çıkarıldığında anlamı bozmaz. Öncüldeki cümlede de bağlaç olan “de” bitişik yazıldığı için yanlışlık yapılmıştır.

(Cevap D)

2. Parçada, “birçok” sözünün yazımı yanlıştır. Bu sözcük hep bitişik yazılır.

(Cevap D)

3. D seçeneğinde, ki'nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır. Cümledeki “ki” bağlaç olduğu için ayrı yazılmalıdır.

PUAN KÜPÜ

Bir fiilden, yargıdan, öznenen sonra gelen “de” ve “ki”ler daima ayrı yazılır.

(Cevap D)

4. Parçadaki “yüzyıl” sözcüğünün yazımı yanlıştır. “Asır” anlamına gelen bu sözcük bitişik yazılır. Asır anlamında değil de sayı olarak kullanılırsa ayrı yazılır. “Dedem yüz yıl yaşadı.”
(sayı)

“Bu yüzyıl çok savaş gördü.”
(asır)

(Cevap C)

5. Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz: “Leleglerin” yazımı doğrudur.

(Cevap C)

6. Parçadaki “Arkeologlar” sözcüğünün yazımı yanlıştır. Çünkü bu sözcük, özel isim olmadığı hâlde büyük harfle başlamıştır.

(Cevap D)

7. Parçada geçen "Hititçe'yle" sözünün yazımı yanlıştır. Doğru yazımı: "Hititçeyle" şeklindedir. Özel adlara getirilen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır. Ancak yapım ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz. III. söz "çe" yapım eki olduğu için kesme işaretiyle ayrılması yanlıştır. Diğer sözlerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yoktur.

(Cevap C)

8. Bazı kullanımlarda "ki" eki şu sözcüklerle kalıplaştığı için bağlaç olmasına rağmen bitişik yazılır.

SİMBOHÇaM

S → sanki

İ → illaki

M → meğerki

B → belki

O → oysaki

H → halbuki

Ç → çünkü

M → mademki

Buna göre E seçeneğinde geçen "Madem ki" sözünün yanlış olduğunu söyleyebiliriz. Bu sözcüğün doğru yazımı "mademki" biçimindedir.

(Cevap E)

9. "Milas İlçesi" sözünün doğru yazımı "Milas ilçesi" şeklindedir. Özel ada dâhil olmayan köy, belde, ilçe, il ifadeleri büyük harfle yazılmaz.

(Cevap A)

10. "de, da" bağlacı her zaman ayrı yazılır. A seçeneğinde "de" bağlacı, "Dün pikniğe gittik, bugün de sinemaya gideceğiz." şeklinde ayrı yazılmıştır.

NOT

"de, da" bağlacı ayrı bir sözcük olduğu için daime ayrı yazılır. Bulunma durum eki olan "-de, -da, -te, -ta" ise sözcüğe bitişik yazılır. "de, da" bağlacıyla "-de, -da, -te, -ta" ekleri birbiriyle karıştırılmamalıdır. Pratik olarak birbirinden şu şekilde ayırabiliriz: Cümle içerisinde cümleden "de"yi çıkarırız, cümlenin yapısında bir bozukluk olmuyorsa o "de" bağlaçtır ve ayrı yazılır. Cümlenin anlamı bozuluyorsa o "de" bulunma durum ekidir ve sözcüğe bitişik yazılır.

(Cevap A)

11. II. cümledeki "pek çok" sözcüğü ayrı yazılmalıdır. Diğer cümlelerde bir yazım yanlışlığı bulunmamaktadır.

(Cevap B)

12. Türkçede iki tür "de, da" eki vardır: Birincisi hâl eki olan ani birleşik yazılan, ikincisi ise bağlaç olan yani ayrı yazılan "de, da" dır. Hâl eki olan "de, da" ile bağlaç olan "de, da" yı ayırmanın en etkili yolu cümleden atmaktır. Cümleden atıldığında anlamda ciddi bozulmalar meydana geliyorsa hâl eki olan "de, da" dır. Cümleden attığımız zaman cümlede daralma meydana gelmiyorsa bu da bağlaç olan "de, da" dır. Sorumuzdaki numaralandırılmış

(Cevap C)

YAZIM KURALLARI

1. B seçeneğinde “hiçbiri” iki sözcükten oluşan belgisiz bir zamir olduğu için bitişik yazılır. C seçeneğindeki “birçok” sözcüğü iki sözcükten oluşan belgisiz bir sıfat olduğu için bitişik yazılır. Ayrıca “tereddüt” sözcüğünün yazımı da doğrudur. D seçeneğinde geçen “mademki” sözcüğündeki -ki kalıplaştığı için ve E seçeneğindeki “sanki” ifadesindeki -ki kalıplaştığı için bitişik yazılır. Her sözcüğü “herhangi bir, herhâlde ve herkes sözcükleri hariç ayrı yazılır. Buna göre, A seçeneğinde bitişik yazılan “her birimiz” ayrı yazılmalıydı.

(Cevap A)

2. II. sözün yazımı doğrudur. Özel isimlere gelen yapım ekleri ve yapım eklerinden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz. III. sözcükte özel isimlerden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır. IV. ve V. sözlerin yazımında da bir yanlışlık yok. I. yerde kullanılan doğma-büyüme ifadesi bir ikilemedir ve ikilemeler her zaman ayrı yazılır aralarına herhangi bir noktalama işareti konulmaz.

(Cevap A)

3. A seçeneğindeki geçen “git gide” yanlış yazılmıştır. Doğrusu “gitgide” şeklindedir.

(Cevap A)

4. C seçeneğindeki “yakan top” yanlış yazılmıştır. Bu sözcüğün doğru yazımı “yakantop” şeklindedir.

(Cevap C)

5. V. cümlede “coğrafya” kelimesi özel isim olmadığı hâlde büyük harfle yazılmıştır. Diğer sözlerin yazımında bir yanlışlık yapılmamıştır.

(Cevap E)

6. A'da “sürpriz”, C'de “yaptığı”, E'de “dinlemeyen” sözcüklerinin yazımı yanlıştır. D'de yazım yanlışı yapılmamıştır. B seçeneğinde ise “bir takım” ve “Tokat” sözcükleri yanlış yazılmıştır.

NOT

“bir takım” sözcüğü “bazı” anlamına geliyorsa bitişik, gelmiyorsa ayrı yazılır:

“Yarın İstanbul'dan bir takım ansiklopediyi Tokat'a göndereceğiz.”

“Birtakım insanlar böyle düşünceleri hemen benimseyemiyor.” (bazı insanlar)

(Cevap D)

7. "Hiçbir" her zaman bitişik yazılır. Diğer sözlerin yazımında bir yanlışlık yapılmamıştır.

(Cevap B)

8. Parçadaki "etkinliklerede" sözünün yazımı yanlıştır. Çünkü bu "de" bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır.

(Cevap E)

9. A seçeneğinde geçen "sık sık" ikileme olduğu için ayrı yazılmalıydı. İkilemeler her zaman ayrı yazılır, aralarına herhangi bir noktalama işareti getirilemez.

(Cevap A)

10. Ek olan -ki bitişik, bağlaç olan ki ayrı yazılır. Bunun yanında bağlaç olduğu hâlde bitişik yazılan ki'ler de vardır. "Meğerki" kelimesi de bunlardan biridir.

(Cevap E)

11. Bazı birleşik sözcüklerde ünsüz sertleşmesi meydana gelmez: çokgenler, üçgen, beşgen, dörtgen, başbakan...

(Cevap C)

12. Verilen cümledeki "tıpa" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "tıbba" dır.

(Cevap C)

13. Yardımcı eylemle kurulan birleşik sözcüklerde ses düşmesi veya ses türemesi varsa bitişik yazılır yoksa ayrı yazılır. "B" seçeneğinde "seyir etme" eylemi "seyretme" şeklinde yazılmalıdır.

(Cevap B)

YAZIM KURALLARI

1. "Arkadaşça" sözcüğünde ünsüz sertleşmesi gerçekleşmektedir ancak parçadaki yazımda bu kurala uyulmamıştır.

(Cevap E)

2. "Birçok" kelimesi bitişik yazılır.

Özel adlara gelen tamlayan eki ayrılır. → Karaman'ın
Özel ada bağlı ünvan sıfatı büyük harfle yazılır. → İsmet Paşa

Cadde, sokak, mahalle.... isimleri büyük harfle yazılır ve çekim eki aldığı anda, ek kesme işaretiyle ayrılır.

"olmasa da" ifadesindeki "da" bağlaçtır. Ayrı yazılır.

(Cevap B)

3. A, C, D ve E seçeneklerinde yazım yanlışı yoktur. B seçeneğindeki "hukuğa" sözcüğü "hukuka" şeklinde yazılmıyordu. Bazı alıntı sözcüklerde ünsüz yumuşaması görülmez.

(Cevap B)

4. Doktor kelimesi özel isim olmadığı için küçük harfle başlamalıdır. Eğer kelime ünvan sıfatı olarak kullanılsaydı büyük harfle başlardı.

(Cevap A)

5. Özel isimler her zaman büyük harfle başlar. "Moğolistan ve Ulan Bator" özel isim olduğu için büyük harfle başlamalıdır. I. de yazım yanlışı yoktur. Belli bir tarihi belirten gün ve ay adları büyük harfle başlar. II. sözcükte de yazım yanlışı yoktur. Kurum, kuruluş ve dernek adlarının ilk harfleri büyük harfle başlar. III. söz grubunda da yazım yanlışı yoktur. IV. sözcüğün yazımı yanlıştır. Burada geçen "işbirliği" sözcüğü ayrı yazılmıyordu. V. sözcükte de bir yazım yanlışı yoktur.

(Cevap D)

6. Yön bildiren sözcükler özel isimlerden sonra kullanıldığında küçük harfle başlar. (Anadolu'nun batısına), özel isimlere getirilen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır (Ahmet Rasim'in), -ma, -me olumsuzluk eki sözcüğe bitişik yazılır (paylaşmıyorsun), iki heceli ikinci hecesinde dar ünlü bulunan bir sözcüğe ünlüyle başlayan bir ek getirildiğinde ünlü düşmesi meydana gelir (alnı). Ancak E seçeneğinde bir yazım yanlışı yoktur.

(Cevap E)

7. Bir özel ada bağlı il, ilçe, köy sözcükleri küçük harfle yazılır.

Çetmi köyü

Taşköprü ilçesi

Ünvan sıfatlar büyük harfle yazılır.

Ali Çavuş

Kafkas Cepheleri büyük harfle yazılır. Balkan Savaşı'na şeklinde yazılmalıydı.

(Cevap D)

8. B seçeneğinde yazım yanlışı vardır. "klavuz" kelimesi "kılavuz" şeklinde yazılmalıdır. Diğer seçeneklerdeki cümlelerde yazım yanlışı olan bir sözcük yoktur.

(Cevap B)

9. C seçeneğinde yazım yanlışı vardır. "kıravat" kelimesi yanlış yazılmıştır. Bu sözcüğün doğru yazımı "kravat" şeklindedir.

(Cevap C)

10. Sonunda "p, ç, t, k, s, ş, f, h" sert ünsüzlerinden biri bulunan sözcüklerden sonra ünsüzle başlayan bir ek gelecekte p, ç, t ve k ünsüzlerinden biri gelir. "c, d, g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek gelirse ekin başındaki yumuşak ünsüz sertleşir. Buna göre B seçeneğindeki "kaçdıkça" sözcüğü yanlış yazılmıştır. Bu sözcüğün doğru yazımı "kaçtıkça" olacaktır.

(Cevap B)

11. "Tarihunda'nın Heykeli" sözünde yazım yanlışı yapılmıştır. Çünkü "heykel" sözcüğü özel isme dâhil olmadığı hâlde büyük harfle başlatılmıştır. "Tarihundan'ın heykeli" yazımı doğrudur.

(Cevap E)

12. II. cümlede geçen "annesi" sözcüğü büyük harfle başlamamalıdır. Yine IV. cümlede geçen "kısımına" sözcüğü "kısımına" şeklinde yanlış yazılmıştır.

(Cevap B)

13. Parçanın III. cümlesinde geçen "çevirili" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Sözcük aldığı ekten dolayı ünlü düşmesine uğramalıydı. Ünlü düşmesini yazıda göstermemek yazım yanlışına neden olur. Sözcük "çevrili" şeklinde yazılmalıydı.

(Cevap C)

YAZIM KURALLARI

1. Kurum, kuruluş, kurul ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle (') ayrılmaz: "Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanlığına" Buna göre B seçeneğinde yazım yanlışı vardır.

(Cevap B)

2. Özel isimden türemiş sözcüklerden sonra getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz: "Japoncasını ilerletmek için bu yıl Japonya'ya gidecek."

(Cevap A)

3. Parçadaki "birbiri" sözünün yazımı yanlıştır. Bu söz bitişik yazılır. Diğer sözlerin yazımı doğrudur.

(Cevap C)

4. Saray, köşk, han, kale, köprü, anıt, müze vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar: Topkapı Sarayı Müzesi.

(Cevap B)

5. Bazı yabancı kökenli sözcüklerle tek heceli sözcüklerde ünsüz yumuşaması gerçekleşmez. E seçeneğindeki "evrak" sözcüğünde bu kurala dikkat edilmesi yazım yanlışına yol açmıştır. Sözcük, "evrakı" şeklinde yazılmalıydı.

(Cevap E)

6. D seçeneğinde "madem ki" sözünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "mademki" dir. Bu sözcük kalıplaştığı için "ki" bitişik yazılır.

(Cevap D)

7. C seçeneğindeki "heryerde" sözünün yazımında yanlışlık yapılmıştır. Doğrusu "her yerde" şeklindedir.

(Cevap C)

8. Cümledeki IV ile numaralanmış sözün yazımında yanlışlık yapılmıştır. "çalışmalarına da" sözündeki "de" bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır.

PUAN KÜPÜ

Bağlaç olan "de" cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamı değişse bile anlatım bozulmaz. Böylece "de"nin ayrı yazılması gerektiğini anlayabiliriz.

(Cevap D)

9. Parçadaki V ile numaralanmış sözün yazımında yanlışlık yapılmıştır. "vatandaşlar da" sözündeki "de" bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır.

(Cevap E)

10. B seçeneğinde, ki'nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır. Cümledeki "ki" bağlaç olduğu için ayrı yazılmalıdır.

(Cevap B)

11. D seçeneğinde "ellermiydi" sözcüğünde "miydi" kendinden önceki "eller" sözcüğünden ayrı yazılması gerekmektedir. Çünkü "mı, mi" edatları her zaman kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.

(Cevap D)

12. A seçeneğinde "Resmi Gazetenin" ifadesinde "Özel isimlere getirilen ekler kesme işareti ayrılır." kuralı ihlal edildiğinden yazım yanlıştır. B seçeneğinde "Endonezya'nın güneyi" ifadesi doğru yazılmıştır. C seçeneğinde "süregelen" ifadesi kurallı birleşik fiildir. Kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır. D seçeneğinde "Selim Bey'le" ifadesi özel isimle getirilen ekler kesme işareti ile ayrılır ilkesi gereği doğrudur. "15.00'te" ifadesindeki saat yazımında nokta kullanılır ve "getirilen ekler sayının okunuşuna göre getirilir." kurallarına uygundur. "On iki Şubat Mahallesi'ndeki" ifadesinde "Önden büyük sayılır yazılırken her bir rakam ayrı ayrı yazılır." E seçeneğinde "BMGK'nin" ifadesinde "Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen ekler harfin okunuşuna göre getirilir." kuralına uyulmuştur.

(Cevap A)

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Eksiltili cümlelerin sonuna üç nokta (...), tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.), açıklamalardan önce iki nokta (:) kullanılır. Buna göre parçada ayrıçlarla ( ) belirtilen yerlere, (...), (.), (...), (:) getirilmelidir.

(Cevap B)

2. Alıntı cümleler tırnak işareti (" ") içine alınır. Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.) konur. Alıntılardan önce cümle devam ediyorsa virgül kullanılır.. Buna göre, cümlede parantezle belirtilen yerlere şu işaretler getirilmelidir: Ahmet Hamdi Tanpınar (.) (") Hayatta rövanş yoktur (.) (") diyor.

NOT

Alıntı cümlelerde alıntı yapılan ifadeye ait noktalama işareti tırnak kapanmadan konulur.

(Cevap E)

3. Ögeleri arasına virgül (,) konmuş sıralı cümleler noktalı virgülle (;) ayrılır. Buna göre, parçada I, II, IV, V ile numaralanmış yerlere (,) III ile numaralanmış yere noktalı virgül (;) getirilmelidir.

(Cevap C)

4. Tamlamaların, ikilemelerin ve söz öbeklerinin arısına virgül konulamaz. Bu sebeple A seçeneğindeki virgül gereksiz kullanılmıştır. "Sanatın kattığı güzellikler" bir tamlamadır.

(Cevap A)

5. Parçada, üç nokta (...) yanlış kullanılmıştır. Çünkü tamamlanmış cümlelerin sonuna üç nokta (...) değil; nokta (.) getirilir.

NOT

Bu tip sorularda özellikle devrik (yüklemi sonunda olmayan) cümlelere dikkat edilmelidir.

(Cevap C)

6. "Yoğun tipi altındayız" tamamlanmış bir cümle olduğu için sonuna üç nokta (...) değil, nokta (.) konulmalıdır. Üç nokta, yüklemi olmayan cümlelerin sonuna konulur.

(Cevap D)

7. Soru işaretiinden sonra cümle büyük harfle başlar. III numaralı yere soru işareti konulamaz çünkü burada cümleye küçük harfle devam edilmiştir.

(Cevap C)

8. Parçada noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır. Kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlenin sonuna iki nokta (:) konur.

(Cevap B)

9. V ile numaralanmış noktalama işareti yanlış kullanılmıştır çünkü cümlenin yüklemi bulunmamaktadır. Eksiltili cümlelerin sonuna üç nokta (...) getirilir.

(Cevap E)

10. A seçeneğinde virgül kaldırıldığında "büyük insan" diye bir tamlama ortaya çıkıyor. Bu da anlam karışıklığına yol açar. Diğer seçeneklerdeki cümlelerde böyle bir anlam karışıklığı olmamaktadır.

(Cevap A)

11. Parçada I ve V ile numaralanmış yerlere, sıralı cümleleri ayırmak için; II ile numaralanmış yere, vurgulanmak istenen ögeyi belirtmek için; III ile numaralanmış yere, eş görevli sözleri ayırmak için virgül (,) konulmalıdır. Ancak IV ile numaralanmış yere, virgül (,) konulması yanlış olur. Çünkü burası bir söz grubudur.

(Cevap D)

12. İlk iki ayraç gerçek birer soru cümlesinden sonra geldiklerinden bu cümlelerin sonuna soru işareti gelmelidir. Üçüncü ayraçtan sonra bir açıklama yapıldığından bu ayraca iki nokta gelmelidir. Dördüncü ayraca ise cümle bittiği için nokta gelmelidir.

(Cevap D)

13. Tamlamalarda tamlayanla tamlanan arasına, başka bir tamlayan yoksa noktalama işareti koymaya gerek yoktur. Buna göre, V ile numaralanmış yere de noktalama işareti koymaya gerek yoktur.

(Cevap E)

TESTLAMA İŞARETLERİ

1. Eş görevli sözler olduğu için ilk ayrıca virgül gelmelidir. II numaralı yere üç nokta veya nokta getirilemez çünkü küçük harfle devam edilmiş. Buna bağlı olarak B ve E seçenekleri elenir.

Parantezden sonraki sözcüğün virgülle belirtilmiş olması buraya noktalı virgülün getirilmesini gerekli kılar. III. yere aktarmadan önce kullanılan iki nokta getirilmesi gerekir. IV. yere sıralı cümleden dolayı virgül konulması gerekir.

(Cevap A)

2. I, II, III ve IV. seçeneklerde verilen yerlerde noktalama işaretleri doğrudur. V. seçenekteki noktalama işareti ise yanlıştır. Cümlede yargı tamamlanmıştır. Üç nokta yerine nokta konmalıydı.

(Cevap E)

3. Virgül değişik görevlerde kullanılabilir. I, II, IV ve V numaralı yerlerde eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılmıştır. III numaralı yerde ise "yer tamlayıcısını" belirtmek için kullanılmıştır.

(Cevap C)

4. Bu cümlede virgül, ara sözün başında ve sonunda kullanılmıştır. Ara sözün başında ve sonunda kısa çizgi de kullanılabilir.

(Cevap D)

5. Eş görevli sözcük ve söz öbekleri virgülle ayrılır. III numaralı yerde de virgül kullanılmalıydı. Çünkü "sağlıklı" kelimesi de çocuğun sıfatıdır.

(Cevap A)

6. Tırnak işareti (" ") içine alınmış alıntı cümlelerden önce iki nokta (:) kullanılır. Buna göre I numaralı yerde noktalı virgül (;) kullanılması yanlıştır.

(Cevap A)

7. İkilemelerin arasına herhangi bir noktalama işareti konulamaz. "Aşağı yukarı" ifadesi ikileme olduğu için burada noktalama işareti yanlış kullanılmıştır.

(Cevap D)

8. Parçadaki IV ile numaralanmış yere, cümle tamamlandığı için nokta (.); diğer numaralanmış yerlere benzer örneklerin devam edebileceği anlamında ya da eksiltili cümle oldukları için üç nokta (...) getirilmelidir.

(Cevap D)

9. Virgül (,) nesneyi vurgulamak için değil, yüklemden uzak kalmış özneyi belirtmek için kullanılmıştır. Buna göre D seçeneğindeki açıklamanın yanlış olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap D)

10. Aşırı duyguları anlatmada ünlem (!), tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.), sıralı cümleleri ayırmada virgül (,), eksiltili cümlelerin sonuna üç nokta (...) getirilir. Buna göre parçada ayrıçlarla gösterilen yerlere sırasıyla (!), (.), (,), (.), (...) getirilmelidir.

(Cevap B)

11. Virgül "ve, veya, ya da" bağlaçlarından önce veya sonra; isim ve sıfat tamlamalarında tamlayan ve tamlanan sözcükler arasında kullanılmaz. Bu bilgiler ışığında II numaralı yerde kullanılan "ya da" bağlacından önce ve sonra virgül konulamaz.

(Cevap B)

12. Parçadaki III ile numaralanmış yere, benzer örneklerin devam edebileceğini anlatmak için; IV ile numaralanmış yere ise eksiltili cümle olduğu için üç nokta (...) getirilmelidir.

(Cevap C)

13. İçinde soru sözcüğü bulunan ancak soru anlamı taşımayan cümlelerde soru işareti kullanılmaz. Parçanın ilk cümlesi, soru anlamı taşımadığı için soru cümlesi değildir. Bu cümlenin sonuna soru işaretinin (?) konulması yanlıştır.

(Cevap A)

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.) konur. Buna göre, parçadaki V ile numaralanmış yerde üç nokta (...) yanlış kullanılmıştır.

(Cevap E)

2. Tırnak içine alınmış alıntı cümlelerden önce iki nokta (:), tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.), eş görevli sözcükleri ayırmak için virgül (,) kullanılır. Buna göre, parçada ayraçlarla belirtilen yerlere D seçeneğindeki noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir.

(Cevap D)

3. Parçada, iki nokta (:) yanlış kullanılmıştır. "Mavi sandalyelerden oluşan bu on sıralık bölüm" sözü, özne görevindedir. Özneyi vurgulamak için iki nokta değil, virgül (,) kullanılır.

(Cevap C)

4. Üç noktanın kullanım amaçlarından biri de birtakım örnekler sayılırken daha başkalarının olabileceğini göstermektir. Buna göre, parçadaki III ile numaralanmış yere bu amaçla üç nokta getirilmelidir.

(Cevap C)

5. Parçanın son cümlesi, eksiltili cümledir. Herhangi bir nedenle yüklemi olmayan cümlelere eksiltili cümle adı verilir ve bu cümlelerin sonuna üç nokta (...) getirilir. Buna göre, parçada V ile numaralanmış yerde üç nokta getirilmelidir.

(Cevap E)

6. E seçeneğinde, ayraç ( ) yanlış kullanılmıştır. "Bir ulusun geçmişi" tamlamadır ve tamlananın ayraç içine alınması gerekmez.

(Cevap E)

7. Benzer örneklerin devam edebileceği anlamında IV ile numaralanmış yerde üç nokta getirilmesi uygundur. Diğer cümlelerde üç noktanın kullanım yerlerinden biri yoktur.

(Cevap D)

8. Soru cümlelerinin sonuna soru işareti (?), eş görevli sözcükleri ayırmak için virgül (,), benzer örneklerin devam edebileceğini anlatmak için üç nokta (...), tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.) getirilir. Buna göre, IV ile numaralanmış noktalama işareti yanlış kullanılmıştır.

(Cevap D)

9. Cümlede I ile numaralanmış virgül, tamlananıyla arasına başka sözcükler girmiş tamlayanı belirtmek için diğerleri ise eş görevli sözleri ayırmak için kullanılmıştır.

(Cevap A)

10. Tırnak içine alınmış sözlerden önce cümle bitmemiş, devam ediyorsa virgül, soru cümlelerinin sonuna soru işareti, ünlemlerden sonra ünlem işareti getirilir. Buna göre, parçadaki ayrıçlarla belirtilen yerlere A seçeneğindeki noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir.

(Cevap A)

11. Parçada V. cümleye herhangi bir noktalama işareti getirilemez. Çünkü "üniversitelerin kütüphanelerinde" bir tamlamadır ve tamlayanla tamlanan arasına noktalama işareti konulmaz.

(Cevap E)

12. Parçadaki "şair" sözcüğünü niteleyen "tutuk" sıfatından sonra virgül kullanılması yanlış olur. Çünkü bu sözcükten sonra eş görevli başka bir sıfat kullanılmamıştır. Metin içinde zarf-fiil ekleriyle oluşturulmuş sadece tek sözcük varsa sözcükten sonra virgül konmaz. Buna göre "varmadan" sözcüğünden sonra da virgül kullanılması yanlış olur.

(Cevap C)

13. Çeşitli duyguları ifade etmede ünlem (!), belirtmek istenen öğeden sonra virgül (,), tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.), eksiltili cümlelerin sonuna ise üç nokta (...) getirilir. Buna göre parçada ayrıçlarla ( ) gösterilmiş yerlere sırasıyla: (!) (!) (,) (.) (...) getirilmelidir.

(Cevap E)

14. Sıralı cümleleri ayırmak için virgül (,) özneyi içinde virgül bulunan diğer öğelerden ayırmak için noktalı virgül (;) kullanılır. Yine son cümlede de sıralı cümleyi virgül (,) ile ayırırız.

(Cevap E)

TESTLAMA İŞARETLERİ

1. Bağlaçlar, sözcükleri ve cümleleri birbirine bağlama görevinde kullanılan yardımcı sözcüklerdir. Parçada, I ile numaralanmış yere öncesinde bağlaç (de/da bağlacı) kullanıldığından herhangi bir noktalama işareti koymaya gerek yoktur.

(Cevap A)

2. Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.) konur. İki nokta (:) yaygın olarak tanım, açıklama cümlelerinden, tırnak içine alınmış aktarma cümlelerden, örneklerden önce kullanılır. Buna göre parçada iki nokta (:) yerinde kullanılmamıştır.

(Cevap B)

3. Özel isimlere getirilen yapım ekleri ve bu eklerden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretleriyle (') ayrılmaz: Ankaralılar. Parçadaki diğer noktalama işaretleri doğru kullanılmıştır.

(Cevap A)

4. Bir tamlamanın tamlayısıyla tamlananı arasına virgül getirilmesi yanlış olur. Buna göre, C seçeneğindeki isim tamlamasının tamlayısıyla tamlananı arasına virgül getirilemez: Çocuğun başı.

(Cevap C)

5. İki nokta (:), yaygın olarak açıklama cümlelerinden, örneklerden, tırnak içine alınmış alıntı cümlelerden önce kullanılır. Cümlede vurgulanmak için tırnak içine alınmış sözlerden önce iki nokta kullanılması yanlıştır.

(Cevap C)

6. İçinde soru bildiren sözler bulunmasına rağmen soru anlamı taşımayan cümlelerin sonuna soru işareti (?) getirilemez. Çünkü bu cümlede kullanılan "neler neler" sözleri soru anlamında değil, "çok çeşitli şeyler" anlamında kullanılmıştır.

(Cevap E)

7. İkilemelerin arasına hiçbir noktalama işareti getirilemez. Bu nedenle parçada I ile numaralanmış virgül (,) yanlış kullanılmıştır.

(Cevap A)

8. D seçeneğinde virgül (,) eş görevli sözcükleri (sıfat tamlamasının tamlananları); diğer seçeneklerde ise sıralı cümleleri ayırmak için kullanılmıştır.

(Cevap D)

9. A seçeneğindeki ayraça eş görevli sözcüğü ayırmak için virgül gelmelidir. B seçeneğinde virgül sıralı cümleyi ayırmak için kullanılır. C seçeneğinde özne, yüklemden uzak düştüğü için öznenin sonra virgül gelir. D seçeneğinde diğerlerinden farklı olarak aralarında virgül öğeleri ayırmak için ayraçla belirtilen yere noktalı virgül gelmelidir. E seçeneğinde sıralı cümleyi ayırmak için virgül kullanılmalıdır.

(Cevap D)

10. Benzer örneklerin sıralanmasında virgül (,) kullanılır. Buna göre, IV ile numaralanmış yerde noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır.

(Cevap D)

11. Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna soru işareti konur, sıralı soru cümleleri virgülle ayrılır ve cümlenin sonuna soru işareti konur, eksiltili cümlelerin sonuna üç nokta getirilir ve tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta konur. Buna göre, parçada ayraçlarla gösterilen yerlere sırasıyla (?) (,) (?) (...) (.) getirilmelidir.

(Cevap E)

12. Tamamlanmış (yüklemi olan) cümlelerin sonuna nokta, eksiltili (yüklemi olmayan) cümleleri sonuna üç nokta konur. Buna göre, parçadaki V ile numaralanmış yere üç nokta; diğerlerine nokta getirilmelidir.

(Cevap E)

13. "Ses düzeni rahatsız etmiyor insanı." cümlesi, tamamlanmış cümle olduğu için parçadaki III ile numaralanmış yere üç nokta (...) koymaya gerek yoktur. Bu kısma nokta (.) getirilmelidir.

(Cevap C)

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Zarf-fiil eklerinden sonra virgül (,) konulması yanlıştır. Çünkü bu ekin "ve" bağlacının işlevini üstlenen bir özelliği vardır. Buna göre, parçadaki IV ile numaralanmış virgül yanlış kullanılmıştır.

(Cevap D)

2. "Keklik sesleri içinde" sözü tamlama olduğu için IV ile numaralanmış yerde virgül (,) kullanılması yanlış olmuştur. Tamlayanla tamlanan arasında noktalama işareti kullanılamaz.

(Cevap D)

3. Parçadaki virgüllerden V ile numaralanmış olanı, özneyi belirtmek için; diğerleri eş görevli sözleri (sıfatları) ayırmak için kullanılmıştır.

(Cevap E)

4. Soru cümlelerinin sonuna soru işareti, tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta, açıklama cümlelerinden önce iki nokta, eş görevli sözleri ayırmak için virgül kullanılır. Buna göre parçada ayraçlarla belirtilen yerlere, A seçeneğinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir.

(Cevap A)

5. "Ses düzeni rahatsız etmiyor insanı." cümlesi, tamamlanmış cümle olduğu için parçadaki III ile numaralanmış yere üç nokta (...) koymaya gerek yoktur. Buraya nokta (.) getirilmelidir.

(Cevap C)

6. "Tüm bunları görmek istiyorsanız mavi yolculuğa çıkmaya hazırsınız demektir." cümlesi, sıralı cümle gibi düşünülüp "istiyorsanız" sözünden sonra virgül getirilmiştir. Ancak -se-sa şart ekinden sonra virgül kullanılmaz.

(Cevap E)

7. Eksiltili cümlelerin sonuna üç nokta (...) konur. Buna göre, V ile numaralanmış yerdeki nokta (.) yerinde kullanılmamıştır. Eksiltili cümle olduğu için üç nokta kullanılmalıdır.

(Cevap E)

8. Zarf – fiil ekinden sonra virgöl kullanılmaz. Ancak aynı cümlede aynı ekle kullanılan birden fazla sözcük varsa kullanılabilir. Bu ek, “ve” bağlacının işlevini taşıdığından bu ekten sonra virgöl kullanılması yanlıştır.

(Cevap A)

9. Parçada geçen “durup dinlenmeksizin” sözünden sonra eş görevli başka bir ögeye yer verilmemiştir. Bu nedenle virgöl (,) yanlış kullanılmıştır.

(Cevap A)

10. Cümledeki I ile numaralanmış virgöl (,) özneyi diğer virgüller ise eş görevli sözleri ayırmak için kullanılmıştır.

(Cevap A)

11. İkilemelerin arasına herhangi bir noktalama işareti konulamaz. “Aşağı yukarı” ifadesi ikileme olduğu için burada noktalama işareti yanlış kullanılmıştır.

(Cevap D)

12. Tırnak içine alınmış alıntı cümlelerden önce eğer cümle devam ediyorsa virgöl (,), “evet, hayır, peki” gibi sözlerden sonra cümle devam ediyorsa virgöl (,) , öğeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümlelerin arasına noktalı virgöl (;), tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.) getirilir. Buna göre parçada parantezlerle ( ) gösterilen yerlere sırasıyla B seçeneğindeki noktalama işaretleri getirilmelidir.

(Cevap B)

13. I. Paranteze “Başkasından aktarılan yazı ya da sözlerde tırnaktan önce iki nokta konur.” kuralı gereki iki nokta kullanılmalıdır.
II. Paranteze “İki cümleyi ayırmak için virgöl kullanılır” kuralı gereği virgöl kullanılır.
III. Paranteze “Cümle bittiği zaman nokta konur.” kuralı gereği nokta kullanılır.
IV. Paranteze “Devam eden örnekleri belirtmek için üç nokta kullanılır.” kuralı gereği üç nokta kullanılır.
V. Paranteze “İki cümleyi ayırmak için virgöl kullanılır.” kuralı gereği virgöl kullanılır.
Doğru sıralamamız: (:), (,) (.) (...) (,) olacaktır.

(Cevap B)

TESTLAMA İŞARETLERİ

1. Parça dikkatle okunduğunda “Merak uyandıran kitaplardan biri” sözünün ek eylemi (–dır) düşmüş bir cümle olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, cümlenin sonuna nokta (.) getirilmelidir.

(Cevap A)

2. D seçeneğinde, noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır. Kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlenin sonuna iki nokta (:) konur.

(Cevap D)

3. Tamlayanla tamlanan arasına virgül (,) getirilemez. Buna göre parçadaki IV ile numaralanmış yere virgül (,) getirilemez.

(Cevap D)

4. Virgülün kullanılmayacağı bazı yerler şunlardır:
- Bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz.
  - İki kelimelerin arasına virgül konmaz.
  - Zarf-fillerden sonra virgül konmaz. (Eğer cümlede bir zarf fiil varsa)
  - Şart ekinden sonra virgül konmaz. (Eğer cümlede bir şart eki varsa)

Cümleleri incelediğimizde: A seçeneğinde, dolaylı tümleçleri ayırmak için (eş görevli sözcükleri) kullanılmıştır ve doğrudur. B seçeneğinde sıralı sözcükler arasına konmuştur ve doğrudur. C seçeneğinde, özneyi belirtmek için kullanılmıştır ve doğrudur. D seçeneğinde ise “oturup” zarf-fiilinden sonra kullanılmak istenmiş ve bu yanlıştır. E seçeneğinde ise eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılmıştır ve doğrudur.

(Cevap D)

5. “Yeryüzünün yüzde 70’inden fazlası” sözü tamlamadır. Bir tamlamada tamlayanla tamlanan arasına virgül getirilmesi yanlıştır.

(Cevap E)

6. Tamamlanmış cümlelerin sonuna üç nokta (...) değil, nokta (.) konur. Buna göre, V ile numaralanmış yerde noktalama işareti yanlış kullanılmıştır. Çünkü tamamlanmış bir cümle vardır, dolayısıyla da buraya nokta (.) konulmalıdır.

(Cevap E)

7. Birinci ve ikinci ayraçlara cümleler tamamlandığı için nokta (.) , üçüncü ve dördüncü ayraçlara öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmak için önce virgül (,) sonra noktalı virgül (;) , beşinci ayraçta da yine cümle tamamlandığı için nokta (.) konur. Sıralama şu şekildedir: (.) (.) (;) (,) (.)

(Cevap A)

8. Tamlamalar noktalama işaretleriyle bölünemez. "tek şiiir kitabı olan bu kitap" bir tamlama grubudur. Noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır. Buraya hiçbir noktalama işareti getirilemez.

(Cevap D)

9. I. cümlede yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek için "virgül" kullanılır. II, III ve IV. cümlelerde ise eş görevli kelime gruplarını ayırmak için "virgül" kullanılmalıdır. E seçeneğinde "ile" bağlacının yanında herhangi bir noktalama kullanılmamalıdır.

(Cevap E)

10. I, II, IV, V numaralı virgüller eş görevli sözleri, bir ismin sıfatı durumundaki sözleri ayırmak için kullanılmış. III numaralı virgül ise özneyi vurgulamak amacıyla kullanılmıştır.

(Cevap C)

11. Sıfatla isim arasına virgül (,) konması yanlış olur. Çünkü bir sıfat tamlaması söz konusudur. Buna göre, parçadaki V ile numaralanmış yere virgül (,) getirilemez.

(Cevap E)

12. Eş görevli sözcükler ve söz öbekleri virgülle (,) ayrılır. Buna göre, II ile numaralanmış noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır.

(Cevap B)

13. Parçada, üç nokta (...) yanlış kullanılmıştır. Çünkü "Geçen yıl ailemize büyük (!) bir miras kaldı." cümlesi tamamlanmış cümledir. Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta (.) konur.

(Cevap B)

14. Parçada ayrıçlarla belirtilen I, III, IV ve V numaralı yerlere virgül (,) gelmelidir. II numaralı yere ise tür ve takımları ayırmak için noktalı virgül (;) gelmelidir.

(Cevap D)

İSİM

1. Uzun, zaman, Bursa, bir .... tekil ad.
Aile, topluluk adı.
Otobüs, tür adı.
Zaman, soyut addır.
Çoğul ad isimlere -ler/-lar eki getirilerek yapılır. Bu eki alan bir sözcük cümlede yoktur.

(Cevap E)

2. "Bahçesinin önünde, yüzme havuzu vardı." cümlesindeki sözcüklerin tümü isimdir.

(Cevap D)

3. D seçeneğinde yer alan toprak kelimesi tür ismiyken bu cümlede özel isim olarak karşımıza çıkmıştır.

(Cevap D)

4. Dilimizde nitelik bildiren sözler, zarflar ve sıfatlardır. Bu sözler, nitelediği söze sorulan "nasıl?" sorusuna cevap verir:
Nasıl günler?
– Soğuk, iç karartan, ruhumuzu daraltan, kısacık.
Buna göre, "civıltısı" sözünün niteleme amacıyla kullanılmadığını söyleyebiliriz. Çünkü civıltı sözcüğü tür olarak bir isimdir.

(Cevap E)

5. Dilimizde niteleme amacıyla kullanılan sözler, zarflar ve sıfatlardır. Bu sözler nitelediği söze yöneltilen "Nasıl?" sorusuna cevap verir:

Nasıl çağlayanlar?

- Gürül gürül

Nasıl bir yürüyüş?

- Kısa

Nasıl bir hava?

- Güneşli

Nasıl bir uçurum?

- Yemyeşil

Dikkat edilirse B seçeneği dışındaki sözler sıfattır. Fakat "araba" isimdir.

(Cevap B)

6. Türkçede nitelik bildiren sözcükler zarflar ve sıfatlardır. Bu sözcükler nitelediği sözcüğe yöneltilen "Nasıl?" sorusuna cevap verir:

Nasıl kiraz ağaçları?

- Bakımlı

Nasıl bir ada?

- Büyük, yeşil

Nasıl tapınaklar?

- Ünlü

Ancak "bölümlerini" sözcüğü niteleme amacıyla kullanılmamıştır. "bölümleri" sözcüğünün türü isim (ad) dır.

(Cevap D)

7. Dilimizde niteleme amacıyla kullanılan sözler, zarflar ve sıfatlardır. Bu sözler nitelediği söze sorulan "Nasıl?" sorusuna cevap verir:

Nasıl çiçek?

- Mis kokulu, nazlı

Nasıl Toroslar?

- Ulu

Nasıl bir dağ köyü?

- Karlı

"kaynağı" sözcüğü isimdir.

(Cevap E)

8. Niteleme amacıyla kullanılan sözler, zarflar ve sıfatlardır. Bu sözler, nitelediği söze sorulan "Nasıl?" sorusuna cevap verir:

Nasıl saat kuleleri?

- Tarihi ve modern görümlü

Nasıl mimari özellikler?

- Eşsiz

Nasıl yapılar?

- Olağanüstü

Ancak "yapıların" sözcüğü niteleme amacıyla kullanılmamıştır. "yapıların" sözcüğünün türü isimdir.

(Cevap D)

9. Soru öncülü dolaylı olarak sıfat olmayı sormaktadır. O hâlde, altı çizili sözcükleri tek tek inceleyelim:

yaralanan bölgesindeki kan → Hangi kan?
sıfat

kimyasal reaksiyonun → Nasıl reaksiyonun?
sıfat

mikropla savaşan akyuvarlar → Nasıl akyuvarlar?
sıfat

özel proteinler → Nasıl proteinler?
sıfat

görüldüğü üzere altı çizili sözcükler birer sıfattır. IV. sözcük ise bir isimdir.

(Cevap D)

10. Çoğul eki almadığı hâlde, anlamca çoğulu karşılayan isimlere topluluk ismi denir. "Ailece" sözcüğü topluluk ismidir.

(Cevap A)

11.

büyük çınar → Nasıl çınar?
sıfat

Pembe yanaklı çocuklar → Nasıl çocuklar?
sıfat (kurallı
birleşik sıfat)

dik yokuşlarda → Nasıl yokuşlarda?
sıfat

Sevimli köy → Nasıl köy?
sıfat

görüldüğü üzere I, III, IV ve V. ifadeler birer sıfattır. "altında" sözcüğü bir isimdir.

(Cevap B)

12. A seçeneğinde geçen "biri" ve "şey", B seçeneğinde geçen "kim", D seçeneğinde geçen "ben" ve "kendim", E seçeneğinde geçen "öteki" sözcükleri birer zamirdir.

C seçeneğinde geçen "birçok" sözcüğü ismi belgisizlik bakımından belirttiği için belgisiz sıfattır.

(Cevap C)

13. Soru öncülünde dolaylı olarak niteleme sıfatı sorulmaktadır. Niteleme sıfatları isme sorulan "nasıl" sorusuna cevap verirler. Buna bağlı olarak I, II, III ve IV. sözcükler birer niteleme sıfatıdır. V. sözcük ise isim olarak kullanılmıştır.

(Cevap E)

14. İsimleri çeşitli yönlerden niteleyen veya belirten sözcüklere sıfat, bir varlığı veya kavramı karşılayan sözcüklere isim denir. Buna göre IV'üncü sözcük isim ötekiler sıfat türündedir.

(Cevap D)

15. A, C, D ve E seçeneklerdeki yüklemelerin kökünün türü fiildir.

B seçeneğindeki yüklem "kitaplaştırdı"nın kökü "kitap" isim türündedir.

(Cevap B)

ZAMİR

1. A seçeneğinde "onu" işaret, "bana" kişi;
C seçeneğinde "herkes" belgisiz;
D seçeneğinde "birinde" belgisiz;
E seçeneğinde "kimseyi" belgisiz zamirdir.
B seçeneğinde zamir yoktur. "Bu" sözcüğü ismin önüne geldiği için işaret sıfatıdır.

(Cevap B)

2. "O" zamirini bulurken cümlelerin anlamına mutlaka dikkat etmeliyiz. "O" zamiri bir insan isminin yerini tutarsa kişi (şahıs) zamiri, insan dışındaki bir varlığın ya da kavramın yerini tutarsa işaret zamirdir. Bu doğrultuda A, B, C ve E seçeneklerinde "o" sözcüğü kişi zamiriyken, D seçeneğinde bir eşyanın yerini tuttuğu için işaret zamiridir.

(Cevap D)

3. A seçeneğindeki "burayı" işaret, "ben" kişi zamiridir. B seçeneğindeki "nereye" soru, C seçeneğindeki "hepsi" belgisiz, "seni" kişi, E seçeneğinde "kendisi" dönüşlülük, "o" kişi zamiridir. Bu seçeneklerde farklı türden zamirler bir aradadır. D seçeneğine baktığımızda ise "sen" ve "ben" kişi zamiridir.

(Cevap D)

4. Soru adılı kullanılmamıştır.
Onlar, onun, benim kişi adılıdır.
Bu, işaret adılı görevindedir.
"Kimse" belgisiz adılıdır.
Dönüşlülük zamiri "kendisi" dizelerde yoktur.

(Cevap E)

5. Zamirler ismin yerini tutan sözcüklerdir. Soru zamiri de ismin yerini soru yoluyla tutar. Dolayısıyla soru zamirine verdiğimiz cevap önemlidir. Cevabımız bir isim ya da bir zamir olmalıdır.

..... kime gelmiş?

— Komşuya

.....neyi beğendi?

— Küpeyi

.....kaçı kazanmış?

— Dokuzu

.....Hangizi aradığın.....

.....Siyah.

B seçeneğinde "hangi" sözcüğü ismin önüne gelen onu soru yoluyla belirten bir soru sıfatıdır.

(Cevap B)

6. Zamirler (adıllar) ismin yerini çeşitli yönlerden tutan sözcüklerdir. A seçeneğinde "hangisi" soru, "bundan" işaret zamiridir. Diğer seçeneklerde birer tane zamir vardır. "Buraya" işaret zamiri, "kendisinin" dönüşlülük zamiri "bize" kişi zamiri, "hepsini" ise belgisiz zamirdir.

(Cevap A)

7. II. cümledeki "sizi" kişi zamiridir. Parçanın diğer cümlelerinde zamir örneği yoktur.

(Cevap B)

8. Altı çizili sözcüklerin türleri şunlardır:
I. sözcük: "sana" kişi zamiri
II. sözcük: "ne" soru zamiri
III. sözcük: "tuttüm" fil
IV. sözcük: "Dertlerimi" isim türündedir.

(Cevap C)

9. A seçeneğindeki "beni"
B seçeneğindeki "hiçbirine"
C seçeneğindeki "benimkine"
E seçeneğindeki "bunların, hiçbirini sizin"
sözcükleri zamirdir. D seçeneğinde zamir yoktur.
(Cevap D)

10. E seçeneğinde "kimi" belgisiz zamir,
"benim, senin" kişi zamiridir.
Diğer dizelerde farklı türden zamirler yoktur.
(Cevap E)

11. A seçeneğinde yer alan "onun" kişi zamiri
"ne" soru zamiridir.
(Cevap A)

12. İsmi yerini soru yoluyla tutan sözcüklere soru zamiri denir. "kim, kimi, ne, kimden" sözcükleri soru zamiridir. "ne zaman" sözcüğü ise soru zarfıdır.
(Cevap E)

13. I. sözcük "ne" soru zamiri,
II. sözcük "onu" işaret zamiri,
III. sözcük "bunlara" işaret zamiri,
IV. sözcük "bizler" kişi zamiridir.
V. sözcük "çoğu" belgisiz sıfattır.
(Cevap E)

14. I. sözcük: Bağlaç
II. sözcük: İsim
IV. sözcük Sıfat
V. sözcük, isim görevindedir.
III. sözcük olan "bana" kişi zamiridir.
(Cevap C)

15. I. cümlede "neresindeysem" soru zamiri, "oranın" işaret zamiridir.
IV. cümlede "nereye" soru zamiri, "oraya" işaret zamiridir.
(Cevap A)

SIFAT

1. "Her" ve "bir" sözcükleri belgisiz sıfat görevinde kullanılmıştır.
"aldığınız para" niteleme sıfatı
"gün, para, zaman" yapım eki almadığı için basit adıdır.
"görürsünüz" yapım eki almadığı için basit eylemdir.

(Cevap B)

2. A seçeneğindeki "mutlaka" sözcüğü "bulundurur" fiilini durum bakımından tamamladığı için zarftır.
Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcükler bir ismin önüne gelerek onları nitelemiş ve sıfat görevinde kullanılmıştır.

(Cevap A)

3. I. sözcük "ince" sıfat
II. sözcük "o" sıfat
III. sözcük "ki" bağlaç
IV. sözcük "ah" ünlem
V. sözcük "beni" adıl

(Cevap D)

4. "ana kara, eski aletler" niteleme sıfatı,
"bir araştırma" belgisiz sıfat,
"sekiz bin yıl" sayı sıfatı,
"bu bilgi" işaret sıfatıdır.
Parçada soru sıfatı yoktur.

(Cevap C)

5. Belirtme sıfatları dörde ayrılır: İşaret sıfatı, sayı sıfatı, soru sıfatı ve belgisiz sıfat. Buna göre,
A seçeneğinde "bütün" belgisiz sıfat,
B seçeneğinde "o" işaret sıfatı,
D seçeneğinde "her" belgisiz sıfat,
C seçeneğinde "bir" de belgisiz sıfattır.
E seçeneğindeki "uzun" nasıl sorusuna cevap veren niteleme sıfatıdır.

(Cevap E)

6. B seçeneğindeki II numaralı sözcüğün türü isimken diğer seçeneklerdeki sözcüklerin tümünün türü sıfattır.

(Cevap B)

7. Sıfatlar ismin önüne gelerek onları niteler ve çeşitli yönlerden belirtir. Soru sıfatı da ismi soru yoluyla belirtir.

"nasıl saat?"	"kaç lira?"
soru isim	soru isim
sıfatı	sıfatı
"hangi araba",	"ne gün"
soru isim	soru isim
sıfatı	sıfatı

D seçeneğinde soru anlamı soru sıfatıyla değil "mi" ile sağlanmıştır.

(Cevap D)

8. İsmeye "nasıl" sorusunu sorunca aldığımız cevap "niteleme sıfatı"dır.

E seçeneği: "karmakarışık düşünceler"

sıfat isim
(nasıl?)

A seçeneği: "güpegündüz çalmışlar."

zarf fiil
(nasıl?)

B seçeneği: "tertemiz göründü."

zarf fiil
(nasıl?)

C seçeneği: "sıcığı sıcaklığına anlattı."

zarf fiil
(nasıl?)

D seçeneği: "yapayalnız kaldı"

zarf fiil
(nasıl?)

(Cevap E)

9. "birçoklarına" sözcüğü ismin yerini tutan belgisiz bir zamirdir.

"renk renk kalemler"

niteleme isim

sıfatı (nasıl?)

"aynı şekil"

niteleme isim

sıfatı (nasıl?)

"durup dinlenmek bilmeyen kişiler"

niteleme isim

sıfatı (nasıl?)

"genç mühendisler"

niteleme isim

sıfatı (nasıl?)

(Cevap B)

10. Dilimizde niteleme amacıyla kullanılan sözcükler, zarflar ve sıfatlardır. Bu sözcükler, nitelediği sözcüğe sorulan "Nasıl?" sorusuna cevap verir:

Nasıl bitki örtüsü? – Gür

Nasıl tepeler? – Boz

Nasıl ağaçlar? – Ulu

Nasıl kayalar? – Sivri

Ancak "ileride" sözcüğü, niteleme amacıyla kullanılmamıştır. "ileride" sözcüğünün türü isimdir.

(Cevap B)

11. İsmi niteleme amacıyla kullanılan sözler niteleme sıfatlarıdır. Niteleme sıfatları, isme yöneltilen "Nasıl?" sorusuna cevap verir. Sıfatla isim arasına virgül (,) giremez. Buna göre "heyecanla" sözünün bir ismi niteleme amacıyla kullanıldığı söylenemez. "heyecanla" bir fiili niteleyen zarftır.

(Cevap C)

12. Niteleme amacıyla kullanılan sözler, zarflar ve sıfatlardır. Bu sözler, nitelediği söze sorulan "Nasıl?" sorusuna cevap verir:

(Nasıl?) Erythrai kenti – Çevreyi korkutan

(Nasıl?) ilçe? – Kendi hâlinde, sessiz sedasız, yazlıkçı.

Ancak "şimdi" sözcüğü, niteleme amacıyla kullanılmamıştır. "şimdi" zaman zarfıdır.

(Cevap B)

13. Nitelik bildiren sözler sıfat ve zarf türündeki sözlerdir. Bu sözler, nitelediği sözcüğe yöneltilen "Nasıl?" sorusuna cevap verir.

Nasıl eserler?

– Tüllerden ve gazetelerden ürettiği, ilginç ve güzel eserler.

Nasıl isimler?

– Yenilikler getiren isimler.

Nasıl sergi?

– Yakında açacağı sergi.

Buna göre, "hareketliliği" sözü niteleme amacıyla kullanılmamıştır. "hareketliliği" sözcüğü isim türündendir.

NOT

Sınavlardaki dil bilgisi sorularının sıfat ve zarf türündeki sözcükler üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Sıfatlar, isimlerden önce gelerek onları niteleyen veya belirten sözcüklerdir. Zarflar ise özellikle fiilleri çeşitli yönlerden niteleyen ya da belirten sözcüklerdir.

(Cevap E)

14. Soru öncülünde dolaylı olarak niteleme sıfatı sorulmuştur. İsme sorduğumuz "Nasıl?" sorusunun cevabı bizi niteleme sıfatına götürmektedir. Cümlede I, II, III ve V. sözcükler isimdir.

genç meslektaşlarına (Nasıl?)

sıfat isim

(Cevap D)

SIFAT

1. Eylemleri ve eylemsileri çeşitli yönlerden niteleyen ya da belirten sözcükler zarf; isimleri çeşitli yönlerden niteleyen veya belirten sözcükler sıfat görevindedir:

Tek tek konuşmak → zarf

Yalan yanlış sözler → sıfat

Ufak tefek görünmek → zarf

Bağıra çağırma devam etmek → zarf

Güzel güzel sohbet etmek → zarf

(Cevap B)

2. yüksek, yalçın, geçit vermez karlı dağ
Nasıl dağ?

kırgın akşamların
Nasıl akşamların?

eşsiz manzara
Nasıl manzara?

görkemli dağı
Nasıl dağı?

Görüldüğü üzere I, II, III ve V. sözcükler niteleme sıfatı almıştır. Söylenen sözcüğü ise sıfat-fiil eki almış ve tükü sözcüğünü nitelemiştir. Yani soruda niteleme sıfatı olmayan sözcük aranmalıydı.

(Cevap D)

3. A, B, C, E seçeneklerinde ikileme zarf görevinde kullanılmıştır. D seçeneğindeki ikileme bir ismi nitelediği için sıfattır.

(Cevap D)

4. Öncüldeki dördünlükte niteleme sıfatı yoktur. Diğer kavramların karşılıkları şunlardır:

B → bir iki tel

C → bağlayan

D → gül, bülbül

E → o - n - suz = onsuz

(Cevap A)

5. Bir varlığın rengini, durumunu, biçimini kısaca nasıl olduğunu bildiren sözcüklere niteleme sıfatı denir. Niteleme sıfatını bulmanın en kolay yolu isme "nasıl" sorusunu sormaktır.

inen adam → Nasıl adam?

yanlış macera → Nasıl macera?

olmadık yanılısamlarla → Nasıl yanılısamlarla?

sızılı boşluk → Nasıl boşluk?

Niteleme sıfatı vardır.

Pardösüsünün ceplerinde, belirtili isim tamlamasıdır. Ayrıca kirli beyaz buruşuk cepleri değil, pardösüyü nitelemektedir.

(Cevap A)

6. "Okuyan" sözcüğü "halkları" sözcüğünün bir özelliğini bildirdiğinden niteleme sıfatıdır.

(Cevap B)

7. Belirtme sıfatı dörde ayrılır.

1. İşaret sıfatı

2. Sayı sıfatı

3. Belgisiz sıfat

4. Soru sıfatı

Buna göre,

"bu işi" bu "işaret sıfatı" (A)

"bütün gün" bütün "belgisiz sıfat" (C)

"bu konuya" bu "işaret sıfatı" (D)

"hangi kararımı" hangi "soru sıfatı" (E)

B seçeneğinde belirtme sıfatı yoktur.

(Cevap B)

8. Bir sıfatın önündeki ad düşünce o sıfat adlaşır.

A seçeneğindeki

Sınıfın çalışkanı (Öğrenci)

Adlaşmış sıfat

durumu da bunun örneğidir.

(Cevap A)

9. zararlı etkiler
sıfat
hedefleyen yaklaşım
sıfat
üst seviye
sıfat
doğal malzeme
sıfat
"genelgeler" sözcüğü isimdir.

(Cevap C)

10. E seçeneğinde "zor bir iş"

Niteleme
sıfatı
Belirtme
sıfatı

ifadesinde niteleme ve belirtme sıfatları vardır.

(Cevap E)

11. E seçeneğindeki "iki" belirtme sıfatlarından sayı sıfatıdır. Diğer seçeneklerdeki belirtme sıfatının örneği yoktur.

(Cevap E)

12. D seçeneğinde "Sabırlı" ve "titiz" sözcükleri niteleme sıfatıdır. Niteleme sıfatını bulmak için isme "nasıl" sorusu sorulur.

(Cevap D)

13. İsmi soru bakımından belirten sıfatlara soru sıfatı denir.

nasıl bir hava
Soru İsim
sıfatı

(Cevap A)

14. I, II, III ve IV. sözcükler sıfat türündedir. "cuma" sözcüğü sıfat değil isimdir.

(Cevap D)

15. Bir sıfat tamlamasında sıfattan sonra gelen isim düşüğünde sıfat adlaşır, buna adlaşmış sıfat denir. C seçeneğinde "sergilenenler" sözcüğü adlaşmış sıfatıdır.

(Cevap C)

16. A seçeneğindeki "O anda, bu işin", C seçeneğindeki "bu konuda", D seçeneğindeki "Bu durumda", E seçeneğindeki "Bu önerimi" tamlamalarında işaret sıfatı vardır. B seçeneğinde işaret sıfatı yoktur.

(Cevap B)

ZARF

1. Fiilleri, fiilimsileri, sıfatları ya da kendi türünden sözcükleri (zarfları) durum, zaman, yer-yön, miktar, soru gibi yönlerden niteleyen veya belirten sözcüklere zarf adı verilir. I. cümlede “bugüne değin”, “şimdiki gibi”, II. cümlede “hiçbir dönemde”, “popülerlik aracı olarak”, III. cümlede “şimdi”, IV. cümlede “yarışarak” sözleri zarftır. Ancak V. cümlede zarf (belirteç) kullanılmamıştır.

(Cevap E)

2. Zaman bildirme görevli sözler zarflardır. Bu sözler yargılara yöneltilen “Ne zaman?” sorusuna cevap verir:

Ne zaman tarihî yerleri, müzeleri olabildiğince ziyaret edip konserlere gitmeye çalıştım?

- İlk geldiğimde.

(Cevap B)

3. Zaman anlamı katan sözcükler zaman zarflarıdır. Yükleme sorulan “Ne zaman?” sorusuna cevap verirler. A, B, D ve E seçeneklerindeki altı çizili sözcükler bu soruya cevap verirken C seçeneğindeki “hızla” sözcüğü, “Nasıl?” sorusuna cevap vermektedir.

(Cevap C)

4. A → İngilizce romanlar okuyorum. (NİÇİN?) → dilimi geliştirmek için
B → Annem yerinden kalktı. (NASIL?) → yavaşça.
C → Balık avlamaya gittik. (KİMİNLE / NEREYE?) → babamla dereye.
D → Dolaştık. (KİMİNLE / NEREDE?) → arkadaşlarımla kırlarda.
E → Bu ağaçları ağabeyim dikmişti. (NE ZAMAN?) → geçen yıl.

(Cevap E)

5. “Etraflıca” sözcüğü, “anlatmak” eyleminin nasıl yapıldığını belirtmektedir. Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcüklerde bir anlam özelliği yoktur.

(Cevap E)

6. B seçeneğinde, “Kendisine gelen mektubu okudu.” (NASIL?) → “dikkatlice.” Yani işin nasıl yapıldığı belirtilmiştir.

(Cevap B)

7. Soru öncülü dolaylı yoldan zaman zarfını sormaktadır. Fiilin yapıma zamanını bildiren sözcüklere “zaman zarfı” denir. Fiile sorulan “Ne zaman?” sorusuna cevap verirler.

Buna göre:

A seçeneğinde → İlkbahar geldiğinde

B seçeneğinde → Zaman zarfı
temmuz ayında

C seçeneğinde → Zaman zarfı
yılın bu günlerinde

D seçeneğinde → Zaman zarfı
O görkemli vadiye bakarken
Zaman zarfı

E seçeneğinde zaman zarfı değil, durum zarfı kullanılmıştır.

(Cevap E)

8. C seçeneğinde geçen “daima” sözcüğü zaman zarfıdır ve cümleye zaman anlamı katmıştır. Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcüklerde zaman anlamı yoktur.

(Cevap C)

9. D seçeneğinde kolay sözcüğü ismi nitelediği için sıfat, diğerlerinde ise fiil ve fiilimsileri etkilediği için zarftır.

(Cevap D)

10. Eylemleri çeşitli yönlerden niteleyen ya da belirten sözcükler zarf; isimleri çeşitli yönlerden niteleyen veya belirten sözcükler sıfat görevindedir:

Yapayalnız kalmak → zarf

Masmavi gökyüzü → sıfat

Yepyeni araba → sıfat

Simsıcak çorba → sıfat

Taptaze eklemek → sıfat

(Cevap A)

11. "baharda, yazın" ne zaman sorusuna cevap veren zaman zarfı, "terlemeden" nasıl sorusuna cevap veren durum zarfı, "en" ne kadar sorusuna cevap veren miktar zarfıdır.

"serin" sözcüğü ismin önüne gerek onu nitelediği için niteleme sıfatıdır.

(Cevap C)

12. belirgin özellikler ⇒ "belirgin" sıfat,
 "öfkelenindikleri zaman"
 "hemen" } zaman belirteci,
 "en" üstünlük belirteci,
 sosyal, çocukların, özellikleri, kızgınlık ..... addır.

(Cevap C)

13. II. cümledeki "artık" zaman anlamı taşıyan zaman zarfıdır. Diğer cümlelerde zarf yoktur.

(Cevap B)

14. Hatıralar ⇒ ad

dalıp dalıp gidiyorum
 zarf eylem
yapayalnız yaşıyorum
 zarf eylem

eylemlere "nasıl" sorusunu sorduğumuzda aldığımız cevap belirteçtir.

acımasız dertler ⇒
 sıfat ad

isme "nasıl" sorusunu sorduğumuzda aldığımız cevap sıfattır.

yaşamak ⇒ eylemdir.

(Cevap E)

15. I. - II. sözcük → isim

III. sözcük → zamir

V. sözcük → sıfat'tır.

IV. sözcük "bir daha" zarftır.

(Cevap B)

16. B seçeneğindeki "ayrı ayrı" ikilemesi yüklemi durum bakımından belirten durum zarfıdır. Durum zarfını bulmak için fiile "nasıl" sorusu sorulur.

(Cevap B)

ZARF

1. Verilen cümleleri tek tek incelediğimizde B seçeneğinde geçen “sessizce” sözcüğünün “nasıl?” sorusuna yanıt verdiği görülmektedir.

- Nasıl bekledi?
- Sessizce bekledi.

(Cevap B)

2. Parçadaki I. cümlede “ertesi gün”, II. cümlede “kardeşi gelince”, III. cümlede “öğleden sonra”, IV. cümlede “akşama doğru” cümlelere zaman anlamı katmıştır. V. cümledeki “akşam ezanı” zaman anlamlı değildir.

(Cevap E)

3. A) Ne zaman? → ZarfKim? → Zamir
B) Nasıl bir? araba → Sıfat Hangisini? → Zamir
C) Niçin? → Zarf Ne zaman? → Zarf
D) Neden? → Zarf Hangi çığın? → Sıfat
E) Kaçınca kat? → Sıfat Ne zaman? → Zarf

(Cevap C)

4. “denize” sözcüğü isimdir.
“döndüre döndüre siyahlatıyor.”
Durum zarfı nasıl?
“sonra atlıyor”
Zaman zarfı (ne zaman?)
“yüzerek açılıyordu”
Durum zarfı (nasıl?)
“epeyce açılıyordu”
Miktar zarfı (ne kadar)

(Cevap C)

5. Yüklemi durum bakımından tamamlayan sözcük durum zarfıdır. Öyleyse bu soruda bizden durum zarfı sorulmaktadır. Durum zarfı bulunurken fiile nasıl sorusunu sorarız.

“gülümseyerek cevap verdi”

durum zarfı nasıl?

(Cevap A)

6. “gece gündüz çalışıyor”
zarf (nasıl?)
“ileri geri” konuşmak”
zarf (nasıl?)
“güle oyanaya gitmek”
zarf (nasıl?)
“paldır küldür inmek”
zarf (nasıl?)
“irili ufaklı koy”
sıfat isim
(nasıl?)

(Cevap D)

7. I. cümlede “tat alarak”,
III. cümlede “en”,
IV. cümlede “bütün görkemiyle, bütün açıklığıyla”
V. cümlede “çok” sözcükleri zarftır.
II. cümlede zarf yoktur.

(Cevap B)

8. Yükleme soru bakımından belirten sözcüklere soru zarfı denir. C seçeneğindeki "nasıl" sorusu soru zarfıdır. Diğer seçeneklerde soru zarfı yoktur.

(Cevap C)

9. Altı çizili sözcükleri inceleyelim:
I. sözcük "isim",
II. ve III. sözcükler "zamir"
IV. sözcük "sıfat"
V. sözcük "artık" ise zarftır.

(Cevap E)

10. Bu parçada yer alan zamir "en" sözcüğü sıfatın derecesini arttıran "üstünlük zarfı" dır. Diğer seçeneklerde yer alan zarf türlerinin parçada karşılığı yoktur.

(Cevap C)

11. A, C, D ve E seçeneklerinde yer alan sözler zarfken "akşamki" sözcüğü sıfattır.

(Cevap B)

12. D seçeneğinde yer alan "bu yıl" ve "mayıs ayında" söz grupları zaman zarfıdır.

(Cevap D)

13. A, B, C, D seçeneklerindeki altı çizili kelimeler zarftır. E seçeneğindeki "son" sözcük ismin önüne geldiği için sıfattır.

(Cevap E)

14. C seçeneğinde yer alan "bulup" sözcüğü durum zarfıdır. Durum zarfını yükleme sorulan "nasıl" sorusuyla buluruz.

(Cevap C)

15. A ve E seçeneğinde soru anlamı "musun" edati ile, B seçeneğinde "kaç para" soru sıfatı ile, C seçeneğinde "kim" soru zamiri ile sağlanmıştır. D seçeneğinde soru anlamı "neden" soru zarfıyla sağlanmıştır.

(Cevap D)

EDAT

1. I. cümlede “ve” bağlaç, “özellikle” sözcüğündeki ile “ve” anlamında kullanılmadığı için edattır.
III. cümle “konu ile” deki ile edattır. IV. cümle “oysa, ve” bağlaç, “ile” edat; V. cümle “ve” bağlaçtır. II. cümlede edat da bağlaç da yoktur.

(Cevap B)

2. Parçada geçen “ve” bağlaç, “gizemli” ismin önüne geldiği için niteleme sıfat, “değil, gibi” edat, “onun” işaret zamirdir. Bu parçada zaman zarfı kullanılmamıştır.

(Cevap A)

3. Öncüldeki metinde geçen dünya, iklim, su ..... Ad ve ..... Bağlaç
ciddi sorular
Sıfat
Zarf bulunmamaktadır.

(Cevap E)

4. Parçada geçen sözcükleri inceleyelim:
II. cümlede “ile, –den sonra”
II. cümle “için”,
V. cümlede “–e kadar” edattır.
I. ve IV. cümlede edat yoktur.

(Cevap D)

5. A seçeneğinde “fakat”, B seçeneğinde “bile”, E seçeneğindeki “ama” bağlaçtır. D seçeneğindeki “ancak” sözcüğünde, “ama–fakat” anlamına geldiği için bağlaçtır. C seçeneğine baktığımızda ise “yalnız” sadece anlamına geldiği için edat görevlidir.

(Cevap C)

6. Öncüldeki dörtlükte geçen:
“Her”, belgisiz sıfat;
“şey”, belgisiz zamir;
“ki”, bağlaç;
“birden”, durum zarfı
Edat kullanılmamıştır.

(Cevap D)

7. Altı çizili sözcükleri tek tek inceleyelim:
- A seçeneğinde eli ile ayak → araç anlamında kullanıldığı için edat, Ahmet ile Hasan → ve anlamında kullanıldığı için bağlaçtır.
  - B seçeneğinde geçen “de, bile” bağlaç.
  - C seçeneğinde geçen “ancak” sadece anlamındadır ve edattır.
  - D seçeneğinde geçen “kadar, gibi” edattır.
  - E seçeneğinde geçen “ama, fakat” bağlaçtır.

(Cevap A)

8. Dilimizde tek başına anlam taşımayan sözcükler edat, bağlaç ve ünlem türündeki sözcüklerdir. Bu sözcükler, tek başına bir anlam taşımadığı hâlde cümlede görev yapar. Cümledeki “göre” sözcüğü de edat olduğu için, tek başına kullanıldığında bir anlamı yoktur.

(Cevap E)

9. A, C, D ve E seçeneklerinde geçen altı çizili sözcükler iki sözcüğü ya da cümleyi biçimsel olarak bağladığı için bağlaçtır. Fakat B seçeneğindeki “sadece” anlam ilişkisi kurduğu için edattır.

(Cevap B)

10. Dilimizde ilgi kurmak amacıyla kullanılan sözcükler edatlardır. “Yalnız” sözcüğü de “sadece” anlamına geldiğinde edat (ilgeç) görevli kullanılmış olur. Buna göre “yalnız” sözcüğünün C seçeneğinde ilgi kurmak amacıyla kullanıldığını söyleyebiliriz.

(Cevap C)

11. A seçeneğinde ağlamaktan → zarf (neden bildirmiş), ağlamaktan → isim (isim-fil eki almış)

B seçeneğinde	yalnız → edat
C seçeneğinde	başka → sıfat
D seçeneğinde	ile → edat
E seçeneğinde	göre → edat

(Cevap A)

12. “Neden” sözcüğü genelde zarftır, “bir” sözcüğü “herhangi bir” anlamında kullanılırsa belgisiz sıfat olur. III. sözcük Türkçede benzetme edatı olarak kullanılır. V. sözcük ise “budur, şudur” şeklinde cevaplanabileceği için zamirdir. IV. sözcük “bakış” sözcüğünü nitelediği için sıfattır, isim değil.

(Cevap D)

EDAT

1. "ile" sözcüğü bazen edat bazen de bağlaç olarak kullanılabilir. Yerine getirilen "ve" bağlacını kabul eden "ile" sözcüğü bağlaçtır, "ve" sözcüğünü kabul etmeyen "ile" ise edattır. D seçeneğinde geçen "ile" yerine "kedi ve köpek" dediğimizde "ve"yi kabul ettiği için "ile" burada bağlaçtır.

(Cevap D)

2. "Ve" bağlacı aynı türden varlık ya da durumları birbirine bağlar. Buna göre I. cümlede "ve" yerine "ya da" koyamayız. Çünkü bu durumda cümlenin anlamı değişecektir. Diğer cümlelerde aynı durum söz konusu değildir.

(Cevap A)

3. Bağlaçlar, tek başına anlamı olmayan, sözcükleri ve cümleleri birbirine bağlayan sözcüklerdir. Bazı bağlaçlar cümleye bir anlam da kazandırabilir. "ama", "bile", "ki" ve "mademki" bağlaç, "değil" edattır.

(Cevap A)

4. I. yalnız tarihini → edat
sadece
II. yalnız yaşıyordu → zarf
III. yalnız kardeşini de → bağlaç
ama
IV. yalnız sen anlayabilirsin → edat
sadece
V. yalnız adam → sıfat

(Cevap D)

5. "ama, veya, hatta, dahi" sözcükleri bağlaç görevinde kullanılmıştır. "ile" sözcüğü ise "ve" anlamını sağlamadığı için edat görevindedir.

(Cevap B)

6. Soruda verilen metinde sözcük türlerinden hangisinin olmadığı sorulmaktadır.

A seçeneğindeki üstünlük zarfı örneği metinde

"Anadolu'nun en eski sahiplerinde..." sözcük

Üstünlük Sıfat İsim

zarfı

gruplarıyla örneklenmiştir. Üstünlük zarfı bu örnekte sıfat tamlamasının derecesini artırmıştır.

B seçeneğindeki kişi zamirine "bize" sözcüğü ile örnekleme yapılmıştır.

C seçeneğindeki belgisiz sığata "birçok efsane" söz grubuyla örnek verilmiştir.

E seçeneğindeki birden fazla edata "-den dolayı, -e değin" sözcükleri örnek verilir.

Verilen parçada bağlaç yoktur.

(Cevap D)

7. "Yalnız" sözcüğü ama anlamında kullanılırsa-ki genelde bu anlamdaki yalnız iki cümleyi birbirine bağlar- bağlaç; sadece anlamında kullanılırsa edat olur. Buna göre "yalnız" A, C, D ve E seçeneklerinde iki cümleyi birbirine bağlamış ve ama anlamında kullanılmış ve bağlaçtır. B seçeneğinde ise zarftır.

(Cevap B)

8. A) ne → Zamir
ne → Bağlaç
- B) artık → Zarf
artık → Zarf
- C) o acılı gün → Sıfat
o istemişti → Zamir
- D) nasıl inceleyecek? → Zarf
nasıl bir çalışma → Sıfat
- E) yalnız → Zarf
yalnız → Bağlaç

(Cevap B)

9. Adları belgisizlik anlamıyla belirten sıfatlar, belgisiz sıfattır. Sözcükleri ve cümleleri bağlama göreviyle kullanılan sözcüklere bağlaç adı verilir. Adları sayı yönünden belirten sıfatlar, sayı sıfatıdır. Aynı türden birden fazla varlığı, kavramı anlatan sözcükler, tür adıdır. Ancak III'üncü sözcük, zarf değil, edattır. Zarflar; fiilleri, fiilimsileri, sıfatları ve zarfları niteler ya da belirtir.

(Cevap C)

10. Parçada geçen edat ve bağlaçlar şunlardır:
- I. cümlede "gibi" edat,
II. cümlede "için" edat,
IV. cümlede "ne...ne, de" bağlaç
III. cümlede edat ya da bağlaç yoktur.

(Cevap C)

11. E seçeneğinde "gelişle" sözcüğündeki "ile" edat görevinde kullanılmıştır.

A, B, C ve D seçeneklerinde edata yer verilmemiştir.

(Cevap E)

12. Seçeneklerdeki edatlar şunlardır:

A seçeneğinde "gibi",
B seçeneğinde "-a karşı",
C seçeneğinde "-e göre",
E seçeneğinde "-la" edattır.
D seçeneğinde edat yoktur.

(Cevap D)

13. B seçeneğinde yer alan "değil" edatı cümleye olumsuzluk anlamı katmıştır. Diğer cümlelerde kullanılan edatlarda bir olumsuzluk anlamı yoktur.

(Cevap B)

TAMLAMALAR

1. E seçeneğinde, “bu kayıpların (en) büyüğü”
 tamlayan tamlanan
 belirtili isim tamlamasıdır ve tamlayan ile tamlanan
 arasına “en” zarfı girmiştir.
 (Cevap E)

2. “27 Şubat – 3 Mart tarihleri arası” söz grubu
 1. isim 2. isim 3. isim
 zincirleme isim tamlamasıdır.

NOT

Zincirleme isim tamlamasında tamlayan ya da tamlananın kendi içinde bir isim tamlaması olması gerekir.

(Cevap E)

3. İsim tamlamaları, belirtili, belirtisiz, takısız ve zincirleme isim tamlaması olarak dörde ayrılır.
 B seçeneğinde “çocuk eğitimi”,
 C seçeneğinde “söz oyunları”,
 D seçeneğinde “kül kedis”,
 E seçeneğinde “yağmur öncesi” belirtisiz isim tamlamalarıdır.
 A seçeneğine baktığımızda ise “Uranüs’ün büyüklüğü” “Dünya’nın katı” belirtili isim tamlamasıdır.

(Cevap A)

4. Zincirleme isim tamlamalarında birden fazla isim birbirine tamlayan ve tamlanan ekleriyle bağlanır. Tamlamanın arasına başka türden sözcükler girebilir. Biz ek almış isimleri takip ederek zincirleme isim tamlamasını buluruz.
 A seçeneğine baktığımızda “sakız ağacının özelliği” söz grubunun zincirleme isim tamlaması olduğunu görürüz.

(Cevap A)

5. A, B, D ve E seçeneklerinde sıfat tamlaması yoktur. Sadece C seçeneğinde “derin bir nefes” sıfat tamlamasıdır.

PUAN KÜPÜ

Sıfat tamlaması bir sıfat ve bir addan oluşan ad tamlaması en az iki addan oluşur.

(Cevap C)

6. B seçeneğinde herhangi bir tamlamaya yer verilmiştir. Diğer seçenekleri incelediğimizde:
 “Büklüm büklüm saçlar” sıfat tamlaması,
 “eski nehir yatağı” sıfat tamlaması,
 “nehir yatağı, gün boyu” belirtisiz isim tamlaması,
 “Daracak ve bozuk yollar, çamurlu sular” sıfat tamlaması,
 “Balıkların yumurtlama mevsimi” zincirleme isim tamlaması
 “av yasağı” belirtisiz isim tamlamasıdır.

(Cevap B)

7. "sandalyenin kenarı" belirtili isim tamlamasıdır. Belirtili isim tamlamasında tamlayan, tamlayan eki; tamlanan, iyelik eki alır.

(Cevap D)

8. Bir isim tamlamasında önce tamlayan, sonra tamlanan gelir.

bahar...
doğaseverlerin...
bisikletlilerin...
kent... } tamlayan

IV. sözcük "ormanlarıyla" tamlanandır.

(Cevap D)

9. Sıcak ev yemekleri
Sıfat Ad Tamlaması

Ad tamlamasına "nasıl" sorusunu sorduğumuzda aldığımız cevap bize nitelendirme sıfatını verir.

(Cevap E)

10. Zincirleme isim tamlaması en az üç ismin birbirine bağlanarak oluşturduğu isim tamlaması çeşididir. İsim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan arasına başka sözcükler de girebilir. Buna göre,
II. cümlede "Anadolu kentleri arası"
III. cümlede "kent dokusunun simgesi"
IV. cümle "Tokat'ın kapı tokmakları" zincirleme isim tamlamasıdır.
I. ve V. cümlelerde zincirleme isim tamlaması yoktur.

(Cevap A)

11. "Arka bahçenin çıplak ağaçları"

tamlayan sıfat tamlanan

A seçeneğinde "gazetenin bulmaca sayfası" zincirleme ad tamlamasıdır ve sıfat yoktur.

B seçeneğinde "onun kalemi" belirtili ad tamlamasıdır.

D seçeneğinde "yan duvarın dibi" ise tamlayan, sıfat tamlayan tamlanan

sıfat tarafından nitelenmiştir. E seçeneğinde tamlama yoktur.

(Cevap C)

12. Bu soru tiğinde tamlamalar önce isim tamlaması-sıfat tamlaması olarak ayrılmalıdır. Parçada geçen I, II, III ve IV. tamlamalar birer sıfat tamlamasıdır. V. tamlama ise zincirleme isim tamlamasıdır.

(Cevap A)

TAMLAMALAR

1. Belirtili isim tamlamasında, tamlayan da tamlanan da ek alır. Belirtisiz isim tamlamasında ise tamlayan ek almaz, tamlanan ek alır. Buna göre içerisinde iki tane tamlama olan cümle D seçeneğindedir. "Yaşam sayfası" belirtisiz, "tembellerin yeri" belirtili isim tamlamasıdır.

(Cevap D)

2. I. cümledeki ad tamlaması: Kestane ağaçları,
İhlamur ağaçları
II. cümledeki ad tamlaması: Üst katın pencereleri
III. cümledeki ad tamlaması: Yan balkonun korkuluğu
IV. ve V. cümlelerde sadece sıfat tamlamaları kullanılmıştır.

(Cevap B)

3. Ad tamlaması: gurbet ve ıstırap bahçesi
tamlayan tamlayan tamlanan
Yani, bir tamlanana birden fazla tamlayan bağlanabilir.

(Cevap A)

4. A seçeneğinde "doğal tedavi" sıfat, "tedavi yöntemleri" isim tamlamasıdır.
B seçeneğinde "hastanın durumu" isim, "bir süre" sıfat tamlamasıdır.
C seçeneğinde "hastanın kilosu" isim, "son kilo" sıfat tamlamasıdır.
D seçeneğinde "bazı yenilikler" ve "ilk başlar" sıfat tamlamasıdır.
E seçeneğinde bir tane sıfat tamlaması vardır. "robot destekli sistemler"

(Cevap E)

5. Soruda numaralandırılmış cümlelerin hangisinde ad (isim) tamlaması yoktur, diye sormaktadır. Numaralı cümleleri incelediğimizde:

I. cümle: "mahlasların, takma adların ayrı bir yeri
Tamlayan Tamlayan Tamlanan

var. İki tamlayanlı bir belirtili isim tamlaması vardır.

II. cümle: "divan edebiyatı" söz grubuyla belirtisiz
Tamlayan Tamlayan

isim tamlaması örneği verilmiştir.

III. cümle: "divan edebiyatı, geleneğin ürünü" söz
Tamlayan Tamlanan Tamlayan Tamlanan

gruplarıyla sırasıyla belirtisiz ve belirtili isim tamlaması örneği verilmiştir.

IV. cümle: Herhangi bir isim tamlaması örneği vermemiştir.

V. cümle: "Bunların zamanında, edebiyat ürünleri"

Tamlayan Tamlanan Tamlayan Tamlanan

söz gruplarıyla sırasıyla belirtili ve belirtisiz isim tamlaması örneği verilmiştir.

(Cevap D)

6. Dilimizde biri isim, diğeri sıfat tamlaması olmak üzere iki tür tamlama vardır. İsim tamlaması genellikle iki isimden oluşur ve tamlayan, tamlanan ya da her ikisi çoğunlukla tamlama ekleri alır. Sıfat tamlaması bir sıfat ve bir isimden oluşur ve tamlayan da tamlanan da tamlama eki almaz. Buna göre IV ile numaralanmış tamlama sıfat tamlaması, diğer tamlamalar ise isim tamlamasıdır.

(Cevap D)

7. Dilimizde biri isim, diğeri sıfat tamlaması olmak üzere iki tür tamlama vardır. İsim tamlaması genellikle iki isimden oluşur ve tamlayan, tamlanan ya da her ikisi çoğunlukla tamlama ekleri alır. Sıfat tamlaması bir sıfat ve bir isimden oluşur ve tamlayan da tamlanan da tamlama eki almaz. Buna göre I ile numaralanmış tamlama sıfat tamlaması, diğer tamlamalar ise isim tamlamasıdır.

(Cevap A)

8. "gün batımı" söz grubu bir ad tamlamasıdır ve herhangi bir söz ya da söz grubu tarafından nitelenmiştir. Niteleyen sözün türü sıfat ya da zarf olabilir. Buna göre parçadaki niteleme görevli sözleri şöyle gösterebiliriz:

A → Bereketli ova : Sıfat Tamlaması

sıfat ad

B → Taklacı güvercinler : Sıfat Tamlaması

sıfat ad

D → dingin deniz : Sıfat Tamlaması

sıfat ad

E → masalsı bir alem : Sıfat Tamlaması

sıfat ad

(Cevap C)

9. "Derginin soruları", "onların problemleri", "ölümün nefesi", "eğitimin önü" tamlamaları belirtili; "su testisi" ise belirtilsiz isim tamlamasıdır. Belirtili isim tamlamasında tamlayan da tamlanan da ek alır ancak belirtilsiz isim tamlamasında tamlayan ek almazken tamlanan ek alır.

(Cevap B)

10. I, II, III ve IV numaralı tamlamalar ismi niteledikleri için yani isme sorulan nasıl sorusuna cevap verdikleri için birer sıfat tamlamasıdır. V numaralı tamlama ise belirtili isim tamlamasıdır. Belirtili isim tamlamasında iki isim belli kurallar çerçevesinde bir araya gelir. Ayrıca sıfat tamlamaları "-ın" ya da "-nın" eklerini almazken isim tamlamaları bu ekleri alabilir.

(Cevap A)

11. Belirtili isim tamlamalarında tamlayan yer değiştirebilir. Biz öncelikle isim tamlaması sonra belirtili isim tamlaması en sonunda da tamlayan ile tamlananı yer değiştirmiş isim tamlaması arayacağız. A seçeneğinde "İçindeyim şimdi o alaca sessizliğin" cümlesi devrik bir cümledir. Bu cümleye dikkatle baktığımızda "sessizliği içi"
tamlayan tamlanan
şeklinde bir belirtili isim tamlaması görmekteyiz. Ancak şıkla bu devrik olduğu için "içindeyim ... sessizliğin"
tamlanan tamlayan
şeklinde bir belirtilsiz isim tamlaması görmekteyiz. Burada tamlayan ile tamlanan yer değiştirmiştir.

(Cevap A)

12. "nisan akşamı" belirtisiz isim tamlaması
"bir nisan akşamı" sıfat tamlaması,
"Rüzgarların ferahlatıcısı"
"denizlerin mavisini" belirtili isim tamlaması
"Ormanların en kuytusunu" tamlayan ile tamlanan arasında "en" sözcüğü vardır.
Bu dizelerde "zincirleme isim tamlaması" yoktur.

(Cevap E)

13. D seçeneğindeki "ormanların yardımı" belirtili isim tamlamasıdır. Diğer seçeneklerdeki cümlelerde isim tamlaması yoktur.

(Cevap D)

FİLLER

1. Seçeneklere bakıldığında, A'daki "Yemeği güzel yapıyor." ifadesinin "Her zaman güzel yapar." anlamına gelebildiği görülmektedir. Burada geniş zaman anlamı vardır.

(Cevap A)

2. Başkasından duyulma anlamı, duyulan (öğrenilen) geçmiş zaman (-miş) kipiyle sağlanır. B seçeneğindeki cümlelerin yüklemi de bu kiple çekimlenmiştir.

(Cevap B)

3. Ek fiil (ek eylem) ad ve ad soylu sözcüklerden sonra gelerek onları yüklem yapan ya da basit zamanlı fiilleri birleşik zamanlı yapan (idi, imiş, ise, dir) eklerdir. Bu eklerin cümle içerisindeki görevlerine bakalım olursak

A → doktor -muş
isim ek eylem

B → var - dı
İsim ek eylem

C → sevi - yor - du
fiil kip ek eylem

D → gibi - y - di
İsim ek eylem

E → değil - di
İsim ek eylem

Görüldüğü üzere ek eylem A, B, C, D ve E seçeneklerinde ismi yüklem yapmış, C seçeneğinde basit zamanlı birleşik zamanlı yapmıştır.

(Cevap C)

4. Zaman anlamı eylemlere gelen haber (zaman) kipleriyle sağlanır. Buna göre A'da "-ar", B'de "-yor", C'de "-yor", D'de "-ecek" birer zaman kipidir. E seçeneğinde geçen "-malı" ise dilek (tasarı) kipidir. Hâliyle dilek kiplerini alan fiillerde zaman anlamı olmaz. Burada sadece "-meli / -malı" ekiyle eylemin yapılmasının gerekli olduğu bildirilmiştir.

(Cevap E)

5. Geleceğe yönelik bir eylemi cümleye "-ecek / -acak" ekleriyle katabiliriz. C seçeneğinde geçen "gözlenecek" fiili bu anlamda kullanılmıştır.

(Cevap C)

6. Fiil ile çekimli fiil aynı şeydir. Fiilin olduğu yerde çekimli fiil de vardır. A seçeneğinin yüklemi isim olduğu için bu çekimli bir eylem değildir.

(Cevap A)

7. Eylemin söylenme zamanıyla yapıma zamanının aynı olması için şimdiki zaman kipiyle (-yor) çekimlenmesi gerekir. Tabii eylemde zaman kaymasının olmamasına dikkat edilmelidir. B, C, D ve E seçeneklerinde zaman kayması vardır. A seçeneğinde iş ve anlatılış aynı anda gerçekleşmiş, hem bu cümleyi kullanmış hem de "düşünüyorum" diyerek işi şu anda yaptığını belirtmiş.

(Cevap A)

8. A seçeneğindeki "anlatılacak" eylemi gelecek zaman kipinde çekimlendiği için eylemin gelecekte yapılacağını göstermektedir.

(Cevap A)

9. Fiiller anlamlarına göre kılış, oluş ve durum fiilleri olmak üzere üçe ayrılır. Kılış fiilleri nesne alabilen, oluş ve durum fiilleri ise nesne alamayan fiillerdir. Oluş fiillerinde kendiliğinden olma, durum fiillerinde ise iradeye bağlı gerçekleşme anlamı vardır. D seçeneğinde yüklem "barıştılar" iradeye bağlı olarak gerçekleşme anlamı taşıdığı için durum bildirmektedir.

(Cevap D)

10. Bir cümledeki yüklemde eylemin her zaman gerçekleştiği anlamı olabilmesi için -(e)r / -(a)r / -mez / -maz geniş zaman kiplerinin olması gerekir. Buna göre D seçeneğinde yer alan "hazırlar" fiilinde eylemin her zaman gerçekleştiği anlamı vardır.

(Cevap D)

11. Verilen cümledeki "gözetilecektir" fiilinden geleceğe yönelik bir eylemden söz edildiğini anlarız..
Fiilimiz "-ecek, -acak" kipiyle çekimlenmiştir.

(Cevap A)

12. Zaman anlamı taşıyan kipler haber kipleridir. Dilek-tasarlama kipleri zaman anlamı taşımaz. Bu doğrultuda

A seçeneğinde "gel, sor" emir kipi,

B seçeneğinde "isteyelim" istek kipi,

C seçeneğinde "kırılmışsa" şart kipi,

D seçeneğinde "gitmelisin" gereklilik kipidir. Hepsisi de dilek tasarlama kiplerindedir.

E seçeneğine baktığımızda "gidecek" gelecek zaman haber kipiyle çekimlenmiş bir fiildir.

(Cevap E)

13. Basit zamanlı bir fiil, ek eylem aldığı anda birleşik çekimli olur.

V. cümlede "verimli olabilirdim" sözcüğü "geniş zamanın hikayesi" olarak çekimlenmiştir.

(Cevap E)

14. Birden çok kip eki alan fiillere birleşik çekimli fiil denir.

D seçeneğindeki "görünü-yor-du" fiili birleşik çekimlidir.

(Cevap D)

FİLLER

1. Ek eylem iki görevde kullanılabilir. Ya isimleri veya isim soylu sözcükleri yüklem yapar ya da basit zamanlıları bileşik zamanlı yapar (-idi, -imiş, -ise). Buna göre A seçeneğindeki “-idi” eylem isim soylu bir sözcüğü yüklem yapmış fakat diğer seçeneklerde basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı yapmıştır.

(Cevap A)

2. Bileşik zamanlı eylem birden fazla kipe sahip olan eylemdir. B seçeneğinin yüklemi de bu açıklamaya uymaktadır. “Özlemiştik” eylemi, öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.

(Cevap B)

3. Birleşik zamanlı eylem, eylemlere kip eki ve ek eylem (-idi, -imiş, -ise) getirilerek yapılır. Buna göre;
A seçeneğinde, bakınıyordu → Şimdiki zamanın hikâyesi,
B seçeneğinde, kaybolmuştu → Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi,
D seçeneğinde, gelirse → Geniş zamanın şartı,
E seçeneğinde, çıkmıştı → Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi olarak karşımıza çıkmaktadır. C seçeneğinde birleşik zamanlı eylem yoktur.

(Cevap C)

4. Bir kipi kendi anlamı dışında bir başka kipi anlamını verecek bir biçimde kullanılmasına eylem kipinde anlam ya da zaman kayması denir. I ve III. cümlelerde “-yor” yerine “er”, V. cümlede “-dü” yerine “-miş” kipleri kullanılmalıydı. II. ve IV. cümlelerde herhangi bir kip (zaman) kayması yoktur.

(Cevap B)

5. Eylem kipleri haber(bildirme) ve dilek(tasarlama) kipleri olmak üzere ikiye ayrılır. Haber kiplerinde zaman anlamı vardır. Geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman ve geniş zaman. Dilek tasarlama kiplerinde ise zaman anlamı yoktur. Gereklilik kipi, emir kipi, istek kipi ve şart kipi.

B seçeneğinde “sor” sözcüğü emir kipindedir. Zaman anlamı taşımaz.

(Cevap B)

6. Bir eylem kipinin kendi anlamı dışında, başka bir kip yerine kullanılmasına zaman(anlam) kayması denir. Buna göre

A seçeneğinde → geliyor(gelecek),

B seçeneğinde → deler(delmiş),

D seçeneğinde → doğar(doğmuş),

E seçeneğinde → kalkar(kalkacak) şeklinde anlam kaymaları yaşanmıştır.

C seçeneğinde “bitirdi” eylemi zaten geçmiş zamanı ifade ettiği için zaman kayması yoktur.

(Cevap C)

7. Birden fazla kip eki alan fiillere bileşik çekimli (zamanlı) fiil denir. Buna göre,
..... bağlanmıştı. → miş’li geçmiş zamanın hikâyesi
..... düşmüşlerdi. → miş’li geçmiş zamanın hikâyesi şeklinde iki tane birleşik çekimli fiil vardır.

(Cevap B)

8. Birleşik çekimli (zamanlı) fiil, içerisinde birden fazla kip olan fiiller denir. Buna göre,

A seçeneğinde .... yayılıyordu,

B seçeneğinde ... taşıyordu,

C seçeneğinde ... tutuşuyordu,

E seçeneğinde ... oluşmuştu fiilleri birleşik çekimli fiillerdir.

D seçeneğinde yerleştirdi fiilinde tek bir kip vardır ve basit çekimli bir fiildir.

(Cevap D)

9. Ek eylem, sözcük özelliğini yitirip ek durumuna gelen "imek(i-)" eylemidir. İki görevi vardır: Basit çekimli fiiller birleşik çekimli yapar ve ad soylu sözcükler yüklem yapar.

Buna göre,

B seçeneğinde "şükrediyor > şükrediyor idi"

C seçeneğinde "kaybetmişti > kaybetmiş idi"

D seçeneğinde " yoktu > yok idi"

E seçeneğinde "güçlüydü > güçlü idi" sözcüklerinde ek eylem vardır.

A seçeneğinde "fark eder" sözcüğünde bir tane kip vardır. Ek eylem de yoktur.

(Cevap A)

10. "yoktur" ek eylem
"gerek-ir" geniş zaman eki, basit çekimli fiil
"resmedilmemiş" birleşik sözcük

(Cevap E)

11. Zaman anlamı taşıyan kipler haber kipleridir. Dilek Tasarlama kipleri zaman anlamı taşımaz;dilek, istek bildirir. B seçeneğinde yüklem, gereklilik kipi (-meli/-malı) ile çekimlendiği için zaman anlamı taşımamaktadır.

(Cevap B)

12. C seçeneğinde yer alan "güzel olsa" şart kipiyle, "söy-lemmez" geniş zaman kipiyle çekimlenmiştir.

(Cevap C)

13. durmaz; Olumsuz geniş zaman haber kipi katlanır, yanar, olur; geniş zaman haber kipi C seçeneğindeki "uzat" dilek tasarlama kiplerinden emir kipiyle çekimlenmiştir.

(Cevap C)

14. "gelememiş" öğrenilmiş geçmiş zaman kipi
"çalışacağım" gelecek zaman haber kipi
"sevmiyorum" şimdiki zaman haber kipi
"uğrayacak" gelecek zaman kipi
"vazgeçelim" istek kipiyle çekimlenmiştir.

(Cevap B)

15. Bir kip almış fiillere, çekimli fiil denir.
I. cümlede "işitmiştik, görmemiştik",
III. cümlede "Sarıldık, kucaklaştık",
IV. cümlede "yaşar"
V. cümlede "dağıtır" çekimli fiildir.
II. cümlede çekimli fiil yoktur.

(Cevap B)

16. "kalmaz, olur, oluşturur" geniş zamanla çekimlenmiş fiil,
"oluşturur" türemiş yapılı fiil,
"kalmaz" basit yapılı fiildir.
Bu parçada birleşik çekimli fiil yoktur.

(Cevap D)

FİLİMSİLER

1. bekleyen → sıfat – fiil
 ıslanmış → sıfat – fiil
 titreyerek → zarf – fiil
 geciken → sıfat – fiil
 “arttırmış” ise bir fiildir ve öğrenilen geçmiş zaman eki almıştır.

(Cevap A)

2. Parçadaki cümleleri incelediğimizde;
 I. cümlede “açıp”, II. cümlede “geçmiş yıllar”, III. cümlede “söyleyeceği sözler”, V. cümlede tutunacak dalları” birer fiilimsidir. IV. cümlede geçen “geçmiş ve bitmişti” fiilimsi değildir. Bunlar sadece duyulan geçmiş zaman kipi “(-miş)” alan fiillerdir.

(Cevap D)

3. A'da → giderilmesi
 B'de → yapmak
 C'de → kullanması
 E'de → gelişi
- İsim – fiildir

C seçeneğinde “yaşanmış” ve “anlatıldığı” sıfat-fiildir.

(Cevap C)

4. katbetmemek ⇒ isim–fiil
 dostluğa olan inanç ⇒ sıfat–fiil
 kurduğu dostluk ⇒ sıfat–fiil
 güçlendirmek ⇒ isim–fiil
 güzel olduğuna ⇒ sıfat–fiil
 E seçeneğinde eylemsi yoktur.

(Cevap E)

5. Eylemsiler, eylem kök ya da gövdelerine birtakım özel ekler getirilerek oluşturulan isim, sıfat, zarf görevli sözcüklerdir. Parçaya dikkatle bakıldığında “dönerken” sözcüğünün zarf, “bakan” sözcüğünün sıfat, “geçmek” sözcüğünün de isim görevli olduğu anlaşılabilir. Buna göre parçadaki eylemsilerin türlerinin D seçeneğinde sırasıyla verildiğini söyleyebiliriz.

(Cevap D)

6. I. sözcük bir sıfattır fakat sıfat–fiil değildir. II, III ve V. sözcükler çekimli fiillerdir ve yüklem durumundadır. Bu sebepten fiilimsi değildir.
 IV. sözcük bileli ⇒ zarf fiildir.

(Cevap D)

7. söz etmek, mezun olalı, geldiğimde, buluşup hasret
isim	zarf	sıfat	zarf
Fiil	fiil	fiil	fiil
- gidermek, tazelemek.
isim	isim
fiil	fiil

(Cevap C)

8. Yazdığım ⇒ sıfat–fiil,
 beklemeden
 hıçkırır hıçkırır
 gelir gelmez
 gidince
- zarf–fiil

(Cevap A)

9. diye ⇒ zarf-fiil   esmeyi ⇒ isim-fiil
verircesine ⇒ zarf-fiil   kurumamış ⇒ sıfat-fiil
"kırılgan" sözcüğü herhangi bir fiilimsi eki almamıştır.

(Cevap B)

10. olarak ⇒ zarf-fiil
düşen ⇒ sıfat-fiil
çıkan ⇒ sıfat fiil
kullandıkları ⇒ sıfat-fiil
"boyunca" sözcüğü eylemsi değildir.
Eylemsilerin mutlaka bir eylemde türemeleri gerekir.

(Cevap E)

11. "yaşadıklarımız", "dönüştürecek",
sıfat fiil   zarf fiil
"sahip olmamıza", "davranmayı" fiilimsidir.
isim fiil   isim fiil
"çıkıyoruz" sözcüğü fiilimsi değildir.

(Cevap D)

12. B seçeneğindeki yanan ⇒ sıfat fiil
üfleyerek ⇒ zarf fiildir.
A seçeneğinde düşen ⇒ sıfat fiil,
kalkan ⇒ sıfat fiildir.

(Cevap B)

13. A, B, C, E seçeneğindeki sıfat fiiller, adlaşmış sıfat görevinde kullanılırken D seçeneğindeki sıfat-fiil sıfat görevinde kullanılmıştır.

(Cevap D)

14. I. cümlede "başlayalı" "tanıdıklarım",
zarf   sıfat
fiil   fiil
III. cümlede "saymakla",
isim fiil
IV. cümlede "çöreklenip" "yatan"
zarf   sıfat
fiil   fiil
V. cümlede "kavuştuğu" dir.
sıfat fiil
II. cümlede fiilimsi yoktur.

(Cevap D)

FİLİMSİLER

1. B seçeneğinde “ulaşmak–oyalanmamak”, C seçeneğinde “tanıtmak”, E seçeneğinde “gelmenin–olmaktır”, isim–fiildir. D seçeneğinde ise “gösterilen” sıfat–fiildir. A seçeneğinde eylemsi (filimsi) bulunmamaktadır.

(Cevap A)

2. oluştururken ⇒ zarf–fiil
yan yana dizilmiş cumbalı evler ⇒ sıfat–fiildir.
Öncüldeki cümlede başka eylemsi yoktur.

(Cevap B)

3. III. cümlede “koruma” isim–fiil, “bulunan” sıfat–fiil,
IV. cümlede “görmek” isim–fiil,
V. cümlede “katıldığında” sıfat–fiildir.
I. ve II. cümlede fiilimsi yoktur.

(Cevap C)

4. sayılmanın }
izah etmek } ad-eylem (isim-fiil)
geçiş }
yapmayı }
anlamayan }
olduğundan } sıfat-fiil
düşünüp } bağ-eylem (zarf-fiil)

Parçada toplam yedi adet eylemsi vardır.

(Cevap E)

5. C seçeneğinde “kaldırıp” zarf–fiil, “geçmiş” sıfat–fiildir. Diğer seçenekleri incelediğimizde A seçeneğinde “dolaşmak” isim–fiil, B seçeneğinde “olarak” zarf–fiil, D seçeneğinde “benzeyen” sıfat–fiil, E seçeneğinde “düşmediği” sıfat–fiildir.

(Cevap C)

6. “gidecek” ve “olmayacak” sözcükleri fiilimsi değil çekimli fiildir.
“olmak” isim–fiil, “yapacakları” ve “yazdıkları” sıfat–fiildir.

(Cevap A)

7. I numaralı cümlede “geçmiş” sözcüğü “-muş” isim fiil ekini almıştır.
II. numaralı cümlede herhangi bir fiilimsi örneği yoktur.
III. numaralı cümlede herhangi bir fiilimsi örneği yoktur.
IV numaralı cümlede “olarak, sergilenen” sözcükleri “-an” sıfat fiil ekini almıştır.
Fiilimsi olmayan cümlelerimiz II ve III numaralı cümlelerdir.

(Cevap C)

8. A “tanımak” isim-fiildir.
B “etkilenmeyecek kişi” sıfat-fiil
D “etmemek” isim-fiil
C ve E’de fiilimsi yoktur.

(Cevap B)

9. “bozkırlaşan” sıfat-fiil,
“ormanlaştırmak, zenginleştirmek” isim-fiil,
“güzelleşip” zarf-fiildir.
“yeniden” sözcüğü fiilimsi değildir.

(Cevap B)

10. Bir cümlede kaç tane fiilimsi varsa o kadar yan cümlecik vardır. Bu parçadaki fiilimsiler şunlardır:
“yaratma”: İsim-fiil
“yaklaştıkça, tırmanıp, kavuşunca”: Zarf-fiil
“barındırmış, olduğunu”: Sıfat-fiil

(Cevap D)

11. V. cümlede,
“yazdığı” sıfat-fiil,
“alınmadan” zarf-fiildir.
Parçanın diğer cümlelerinde sıfat-fiil ya da zarf-fiil yoktur.

(Cevap E)

12. V. cümlede “başlanırken” ve “olarak” zarf-fiildir.
Parçadaki diğer cümlelerin hiçbirinde birden fazla zarf-fiil yoktur.

(Cevap E)

FİİL ÇATISI

1. Soru öncülüğünde dönüşlü çatılı fiil sorulmaktadır. Dönüşlü çatılı fiiller "-l- ve -n-" eklerini alırlar. Burada dikkat edilmesi gereken işi yapanın ve etkilenenin de aynı öge olmasıdır. A, B, C ve E seçeneklerinde işi yapan ve etkilenen aynı ögedir. D seçeneğinde araba kendi kendine süslenemeyeceği için "dönüşlü" değil, edilgen çatılı bir fiildir.

(Cevap D)

2. A seçeneğindeki eylemler "edilgen – geçişsiz" olduklarından hiçbir şekilde özne almazlar. Bu yüzden eylemin kimin tarafından gerçekleştirildiği belli değildir.

(Cevap A)

3. Edilgen çatılı fiillerin yüklem olduğu cümlelerde işi yapan belli değildir. E seçeneğinin yüklemi edilgen çatılı bir eylemdir.

(Cevap E)

4. I. cümle → "sever"
III. cümle → "dolmuştu"
IV. cümle → "bulunuyordu"
V. cümle → "terk etmişti"
II. cümlede ise "günleriydi" isim olduğu için çatı aranmaz.

Fiil cümlesidir
ve çatı aranır.

(Cevap B)

5. "-ş-" ekini alan "karşılıklı" ya da "birlikte" yapma anlamı taşıyan, birden çok öznenin yaptığı fiillere "işteş çatılı fiil" denir. Buna göre "-ş-" eki A, B, C ve D seçeneklerinde işin birlikte yapıldığı anlamı vermiştir. E seçeneğinde "tartışma" karşılıklı yapılan bir eylemdir.

(Cevap E)

6. Etken çatılı fiillerde işi yapan (gerçek özne) bellidir. Bu fiiller (-l-, -n-) çatı eklerini almaz. Bu ekleri alan ve işi yapanın belli olmadığı fiiller ise edilgen çatılıdır. I. de "alındı", II.'de "hazırlandı", III.de "yendi", V.de "sohbet edildi" fiilleri çatı eki almış ve işi yapanın belli olmadığı fiillerdir. Ancak IV.deki "topladı" fiili çatı eki almamış ve işi yapanın (annem) belli olduğu, etken çatılı bir fiildir.

(Cevap D)

7. B seçeneğinde cümledeki yüklemi dönüşlüdür (iş yapan ve işten etkilenen aynı varlık) ancak diğer seçeneklerin yüklemlerinde işin kim tarafından yapıldığı belli olmadığı için edilgendir.

(Cevap B)

8. Soru öncülünde verilen cümledeki fiil, dönüşlü fiildir. Fiil (-n-) dönüşlülük ekini almıştır. Özne "yazar" yani gerçek öznedir. A, B, C, D seçeneklerindeki cümlelerin öznesi ise sözde öznedir. İş gerçekte yapan belli değildir. E seçeneğindeki sevin – fiili de dönüşlü fiildir.

(Cevap E)

9. Çatı sadece yüklemi fiil olan cümlelerde aranabilir, yüklemi isim olan cümlelerde çatı aranmaz.

A seçeneğinde → önemsiyorum

B seçeneğinde → imreniyorum

C seçeneğinde → duruyorum

E seçeneğinde → eğiliyorum

Fiil

D seçeneğinde geçen "değilim" ifadesi isimleri olumsuz yaptığı için "eleştirmenim" ifadesinin olumsuz olduğu için fiil değildir.

(Cevap D)

10. İşteş fiiller ya karşılıklı yapılan ya da birlikte yapılan eylemlerdir. "Paslaşmak" eylemi, karşılıklı yapılan bir eylemdir.

(Cevap D)

11. B, C, D, E cümlelerindeki fiiller edilgen fiildir. Cümlelerimizi incelediğimizde fiillerin –I– ve –n– edilgen eki aldığını ve cümlelerde işin başkası tarafından yapıldığını anlarız. Bu yüklemelerin özneleri sözde öznedir.

A seçeneğindeki "alındı" fiili, dönüşlü fiildir. Yüklemnin öznesi Zeynep'tir.

(Cevap A)

12. Bir cümlede işi yapan yani özne yoksa o cümleye edilgen çatılı cümle denir. Bu tür cümlelerde sözde özne bulunur ve yükleme sorulan "Ne?" veya "Kim?" sorularının cevabıdır. Buna bağlı olarak:

A seçeneğinde işi yapan "ben"

B seçeneğinde işi yapan "... birçok gazeteci"

D seçeneğinde işi yapan "herkes"

E seçeneğinde işi yapan "müdür"dür. Fakat C seçeneğinde duvarın kimin tarafından onarıldığı belli değildir.

(Cevap C)

13. Bir cümlede çatı özelliği, yüklemi, çekimli bir eylem olan cümlelerde aranır. Bir başka deyişle yüklemimiz bir isim ya da isim soylu sözcüklerden, bir sıfat tamlamasından veya ad tamlamasından oluşuyorsa o cümlede eylem çatısı aramayız. Diğer seçeneklerdeki cümleler eylem cümlesiyken B seçeneğindeki cümlemiz bir ad cümlesidir. Ad cümlesinde çatı yoktur.

(Cevap B)

14. I., II. ve III. cümlelerdeki fiiller çatısı bakımından, nesnesine göre geçissizdir. Yani nesne alamazlar.

IV. ve V. cümlelerdeki fiiller ise geçişli fiildir. Nesne alabilirler. Bunun sağlanmasını yüklemelerin başına "onu" sözcüğünü getirerek ya da yükleme neyi kimi sorularını sorarak yapabiliriz.

Onu baktım X

Onu başladım X

Onu durmuyordu X

Onu çıkardım ✓

Onu parçaladım ✓

(Cevap D)

15. Yüklemelerin çatısı sorulduğunda ilk olaak geçişli fiil mi geçişsiz fiil mi olduğuna bakarız. Buna göre

..... hazırladık	} neyi?
..... kullandık	
..... gösterdik	
..... verdik	

yüklemeleri nesne alabileceğine, neyi sorusuna yanıt verdiğine göre geçişli fiillerdir.

..... dikkat ettik fiili ise geçişsiz bir fiildir.

(Cevap B)

16. A, C, D ve E seçeneklerindeki yüklemeler geçişli fiillerden oluşup cümlelerde de nesne kullanılmıştır.

A ⇒ .... buldu. (neyi?)

– Aradığı parayı

C ⇒ .... dikti (neyi?)

– Bu ağacı

D ⇒ .... uçurdu (Neyi?)

– Rengarenk uçurtmayı

E ⇒ .... pişirdi (Neyi?)

– yemeği

B seçeneğinde ise "anlatmamıştı" fiili geçişli olmasına rağmen cümlede nesne almamıştır.

(Cevap B)

FİİL ÇATISI

1. Çatı sadece yüklemi fiil olan cümlelerde aranabilir. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen cümlelerin yüklemi isim olduğu için çatı özelliği yoktur. D seçeneğinde geçen cümlenin yüklemi "dökülüyor" bir fiildir ve çatı özelliği vardır.

(Cevap D)

2. Çatı yönüyle hangisi farklıdır, tarzındaki sorularda ilk olarak nesnesine göre fiillere bakarız. Nesnesine göre fiiller geçişli ve geçişsiz fiil olmak üzere iki ayrılır. Nesne olabilecek yani "neyi, kime, ne" sorularına cevap veren fiillere geçişli fiil, nesne alamayan fiillere de geçişsiz fiil denir. Bu doğrultuda baktığımızda,

yıkadı "neyi" → arabasını	} Nesne cevaplarını alırız.
yazdı "neyi" → romanını	
açtı "ne" → .....kitabevi	
boyadı "neyi" → bahçesinin çitlerini	

düştü "ne" → gazetelerin tirajı
özne olup, nesne alamamaktadır.

(Cevap C)

3. İşteş fiiller, yapılması için birden fazla öznenin gerektiği fiillerdir. Yapılışı yönüyle karşılıklı işteş ve birlikte işteş fiil olmak üzere ikiye ayrılır. Buna göre;

buluş-	} karşılıklı işteş fiillerdir.
tartış-	
tanış-	
çarpış-	

"ağlaş-" fiili ise birlikte işteş fiildir.

(Cevap D)

4. Bu tip soruları çözerken eylemden önce "başkasına" sözcüğünü getirip eylemi okumaya çalışırız: A'da (başkasına) arattı, B'de (başkasına) temizletti, D'de (başkasına) kestirdi, E'de (başkasına) yakalattı şeklinde. Ancak C'de "başkası" değil, "kendisi" anlamı vardır: (kendisi) karıştırdı.

(Cevap C)

5. A seçeneğindeki "selamlaşmalar" sözcüğündeki "-ş" eki eylemin karşılıklı yapıldığını gösterir. Bu ek, diğer seçeneklerdeki cümlelerde bir işi birlikte yapma anlamı katmıştır.

(Cevap A)

6. "anlatıyor" nesne aldığı için geçişli, gerçek özne olduğu için etken bir fiildir.

(Cevap C)

7. Nesne-yüklem ilişkisi bakımından fiiller "geçişli" ve geçişsiz" olmak üzere ikiye ayrılır. A, C, D ve E seçeneklerindeki yüklem nesne almışken B seçeneğindeki yüklem "çıkarm" nesne almadığı için geçişsiz bir fiildir.

(Cevap B)

8. Öznesi, sözde özne olan fiillere edilgen fiil denir. Edilgen fiiller -I ve -n eklerini alır ve cümleye başkası tarafından yapıma anlamı katar.

Aspendos, bütün dünyada tiyatrosuyla tanınmıştır.

Sözde
özne

edilgen
fiil

(Cevap D)

9. A, B, C ve E seçeneklerindeki yüklem etken çatılı fiillerdir. D seçeneğindeki "takındı" fiili dönüşlü fiildir.

(Cevap D)

10. Bir işi karşılıklı yapma anlamında kullandıran fiillere "işteş" fiil denir. C seçeneğinde "görüştü" fiili işteş çatılı bir fiildir.

(Cevap C)

11. Öznesi, sözde özne olan fiiller edilgen çatılı fiillerdir. Edilgen çatılı fiillerde yüklemde bildirilen işin "başkası tarafından yapıma" anlamı vardır. E seçeneğinde yüklem "kutlanıyor" sözde özne ise "TBMM'nin kuruluş yıldönümü"dür.

(Cevap E)

12. A, B, C ve D seçeneklerindeki yüklem edilgen çatılıdır. E seçeneğindeki "sevindi" fiili dönüşlü fiildir. Dönüşlü fiilin öznesi, gerçek öznedir.

(Cevap E)

13. Bir cümle çatı özelliği yüklemi fiil olan, fiil cümlelerinde aranır. İsim cümlesinde çatı özelliği aranmaz. B seçeneğindeki cümle isim cümlesi olduğunda çatı özelliğine bakılmaz.

(Cevap B)

14. "anlatılıyor" çatısı bakımından edilgen kip eki aldığı için çekimli, yapım eki aldığı için türemiş bir fiildir. "kullanılarak" zarf fiildir.

Bu cümlede dönüşlü fiil yoktur.

(Cevap A)

SÖZCÜĞÜN YAPISI

1. Bir sözcüğün kökü, türü bakımından ya ad ya da eylem köküdür. Altı çizili sözcükleri kökleri bakımından incelediğimizde “yap(mak)” “kavra(mak)”, “ol(mak)”, “in(mek)” eylem; “güç” ise ad köküdür.

(Cevap E)

2. D seçeneğindeki “bakakaldı” sözcüğü sürerlilik kuralı birleşik eylemdir ve eylemin devam edeceği anlamını katar.

(Cevap D)

3. C seçeneğindeki “süregelmiştir” fiili, sürerlilik birleşik fiildir ve işin devam ettiği anlamını taşımaktadır.

(Cevap C)

4. Tezlik birleşik fiili (-iver-) işin kısa sürede gerçekleşeceği anlamı taşımaktadır. A seçeneğinin yüklemi de tezlik birleşik fiildir.

(Cevap A)

5. Yardımcı eylemler isimlerle beraber kullanılan “etmek, olmak” yardımcı fiilleriyle yapılır. Cümleleri incelediğimizde bu tanıma uyan sadece IV. cümlenin yüklemi olan “zannetmektir.”

(Cevap D)

6. Eylemin bir süre devam ettiğini, sürdüğünü bildiren kurallı bileşik fiillere **sürerlilik fiilleri** denir. Fiillere getirilen “(e) durmak, (e) kalmak, (e) gelmek, (e) gitmek” fiilleriyle yapılır. Buna göre “bakakalırım” fiili işin sürekli yapıldığı anlamındadır.

(Cevap B)

7. Soru öncülünde verilen şahıslar sen ve odur. O halde altı çizili sözcüklere senin ve onun getirelim:

II. cümlede,
senin aradığına
onun

IV. cümlede,
senin kedilerine
onun

(Cevap C)

8. paylaşacak biri
atılacak eşya
edecek hal
ağlayacak omuz

Sıfat-fiil olarak
kullanılmıştır.

E'deki duyulacak fiildir ve “-acak” gelecek zaman eki olarak kullanılmıştır.

(Cevap E)

9. Eylemin çabucak (tez olarak, kısa sürede) yapılacağını bildiren fiillere **tezlik fiili** denir. II: cümlede geçen “bırakıverecek” fiili işin kısa sürede yapılacağını bildirmektedir.

(Cevap D)

10. “Gidedursun” yüklemi sürerlilik birleşik fiildir. Bu fiillerde işin devam ettiği anlamı vardır.

(Cevap E)

11. Parçada altı çizili, numaralandırılmış sözcüklerden hangisinde yapım eki yoktur, diye sormaktadır.
- I. sözcük “çocuk-luk-u-nu” sözcüğü “-luk” yapım ekini almıştır.
- II. sözcük “yaş-a-dık-ı” sözcüğü “-a” yapım ekini almıştır.
- III. sözcük “ver-e-y-im” sözcüğünde yapım eki almamıştır. “e” istek kipi eki, “y” kaynaştırma harfi ile “-im” çekim eki almıştır.
- IV. sözcük “otur-an” sözcüğü “-na” yapım ekinin almıştır: Fiilimsi ekleri aynı zamanda yapım ekidir.
- V. sözcük “söyle-n-ir-di” sözcüğü “-n” yapım ekini almıştır.

(Cevap C)

12. Parçada verilen numaralandırılmış sözcükler incelendiğinde,
- I numaralı sözcük olan “ol-ay-lar-a” sözcüğü yapım eki almıştır.
- II. numaralı sözcük olan “anla-t-ı-lar” sözcüğü yapım eki almıştır.
- III. numaralı sözcük olan “yaş-am” sözcüğü yapım eki almıştır.
- IV. numaralı sözcük olan “tarih-i-ni” sözcüğü yapım eki almamış, çekim eklerini almıştır.
- V numaralı sözcük olan “öz-el-lik-ler-i-y-le” sözcüğü yapım eki almıştır.
- Yapım eki almamış olan sözcüğümüz “tarihini” sözcüğüdür.

(Cevap D)

13. Soruda altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş (Yapım eki almış) yapıda değildir, diye sormaktadır. Sözcükleri incelediğimizde,
- A seçeneğindeki sözcük olan “uz-ak-ta” sözcüğü yapım eki almış yani türemiş sözcüktür.
- B seçeneğindeki sözcük olan “Mucize” sözcüğü kök halinde olup yapım eki almamıştır.
- C seçeneğindeki sözcük olan “dök-ül-dü” sözcüğü yapım eki almış yani türemiş sözcüktür.
- D seçeneğindeki sözcük olan “yan-an” sözcüğü yapım eki almış (fiilimsi ekleri de yapım ekidir) yani türemiş sözcüktür.
- E seçeneğindeki sözcük olan “bağ-la-maz” sözcüğü yapım eki almış yani türemiş sözcüktür.
- Yapım eki almamış olan yani türemiş yapıda olmayan sözcüğümüz “Mucize”dir.

(Cevap B)

14. I. sözcük “çeşit-ler-i-n-in” sözcüğünün kökü “çeşit” olup isimdir.
- II. sözcük olan “kok-u” sözcüğünün kökü “kok-” olup fiildir.
- III. sözcük “duy-gu-sal” sözcüğünün kökü “duy-” olup fiildir.
- IV. sözcük “del-ik-li” sözcüğünün kökü “del-” olup fiildir.
- V. sözcük “küf-lü” sözcüğünün kökü “küf” olup isimdir.
- Soruda bize hangisi ism kökünden türemiştir, diye sormaktadır. Doğru cevap E'dir.

(Cevap E)

SÖZCÜĞÜN YAPISI

1. Sözcükler kök olarak isim ve fiil olmak üzere ikiye ayrılırlar. Buna göre;

sürün-   yaz-   ak-   tak-   sol-
fiil kökü   fiil kökü   isim kökü   fiil kökü   fiil kökü

(Cevap C)

2. D seçeneğinde “nasıl” sözcüğü ses düşmesine uğramış bir bileşik sözcüktür. Bu sözcük “ne” ve “asıl” sözcüklerinin birleşmesinden oluşmuştur.

(Cevap D)

3. “Göz-ler” çoğul eki, “gözlerim-e” yönelme hal eki, “değ-ince” yapım eki (tüm eylemsi ekleri yapım ekidir), “ağlardı-m” I. tekil şahıs eki almıştır. Ancak “fe-laketim” sözcüğü tamlayan değil tamlanan (iyelik eki) almıştır.

(Cevap D)

4. III. sözcük → kork-u-lu şeklinde birden fazla yapım eki almıştır. Altı çizili diğer sözcükler birden fazla yapım eki almamıştır.

(Cevap C)

5. A, B, C ve D seçeneklerinde yüklem fiilden fiil yapım eki almışken E seçeneğinde fiilden isim yapım eki almıştır.

(Cevap E)

6. İşin kısa sürede gerçekleşebileceği anlamı olan eylemler tezlik birleşik eylemlerdir. C seçeneğinde geçen “duruvorecek” işin kısa sürede gerçekleşebileceği anlamını taşımaktadır.

(Cevap C)

7. “Hanımeli”, “gülkurusu”, “Beylikdüzü”, “sazkayası” belirtisiz isim tamlaması biçiminde; “sivrisinek” ise sıfat tamlaması yoluyla oluşmuştur.

(Cevap A)

8. Söz konusu ekler A, B, D ve E seçeneklerinde “yakın” anlamında kullanılmışken C seçeneğinde “güzel bir şekilde” anlamında kullanılmıştır.

(Cevap C)

9. Kurallı birleşik eylemler en az iki fiilin belli kurallar çerçevesinde (fiil + fiil) birleşmesiyle oluşan eylemlerdir. Buna göre; başaramaz (başarabilir), bakakalırım, gelebilirsiniz, okumayabilirler birer kurallı birleşik eylemdir. D seçeneğinde geçen "teklif etti" bu grupta değerlendirilemez. "teklif et-" yardımcı fiille kurulan birleşik bir fiildir.

(Cevap D)

10. I. sözcük "tap-", IV. sözcük "tanı-", V. sözcük ise "bak-" türemiştir ve gövde hâlinindedirler. II ve III. sözcükler ise çekim eki aldıkları için kök hâlinindedirler.

(Cevap D)

11. "ağartı" kökü "ak" isim
"karanlıkta" kökü "kara" isim
"yaşamadığım" kökü "yaş" isim
"Sabırsızca" kökü "sabır" isim
"ışıklar" kökü "ışık" fiil

(Cevap E)

12. "çıktılarda" sözcüğünde
-tı-, fiilden isim türeten yapım eki,
-lar-, çoğul eki
-da, hal ekidir.

(Cevap D)

13. I. dizede "yaşıyorum" türemiş,
II. dizede "bende" hal eki almış,
III. dizede "güzelliğini" türemiş isim
IV. dizee "Rüzgarlarla, nehirlerle, kuşlarla" basit yapı sözcüklerdir.
I. dizede şart kipi (-se, -sa) almış sözcük yoktur.

(Cevap C)

14. Soruda verilen seçenekler incelendiğinde, altı çizili sözcüklerin "-maz, -mez" eklerini aldıkları görülmektedir. Bu ek ya olumsuzluk eki olarak kullanılmıştır ya da sıfat fiil eki (yapım eki) olarak kullanılmıştır. Sıfat fiil eki olarak kullanıldıysa sözcüğümüz sıfat özelliği taşır.

A seçeneğinde "yaramaz bir insan" derken "yaramaz" sıfat göreviyle kullanılmış yani "yara-" sözcüğü "-maz" sıfat fiil ekini almıştır.

B seçeneğinde "göz görmez" derken "görmez" sözcüğü sıfat göreviyle kullanılmamış, olumsuz bir sözcük olarak kullanılmıştır.

C seçeneğinde "iş yapmaz biri" derken, D seçeneğinde "bitmez bir der" derken, E seçeneğinde "görünmez adam" derken burdaki sözcükler sıfat göreviyle kullanılmıştır.

(Cevap B)

CÜMLENİN ÖGELERİ

1. Bu tür birden fazla özellik isteyen sorularda önce bir özelliği aramak gerekir. Yani sadece belirtili isim tamlaması olan cümleleri bulursak işimiz daha kolay olur. Buna göre A seçeneğindeki "adamın cebi" belirtili isim tamlamasıdır ve "nereden?" sorusuna cevap vermektedir.

(Cevap A)

2. C seçeneğinde "nereye?" sorusunun karşılığı olan "balığa" dolaylı tümleci, yükleme en yakın öge olduğu için vurgulanmıştır. Diğer seçeneklerde; A'da "otobüs" özne, B'de "dün" zarf tümleci, D'de "yağmur yağınca" zarf tümleci, E'de "kitabı" belirtili nesneyi vurgulamaktadır.

(Cevap C)

3. A seçeneğinde eylemleri gerçekleştiren "o"
B seçeneğinde eylemleri gerçekleştiren "ben"
D seçeneğinde eylemleri gerçekleştiren "Bihter"
E seçeneğinde eylemleri gerçekleştiren "o"
C seçeneğinde ise mesaiye giden işçiler, uyuyan ise şoför olduğu için eylemler farklı kişiler tarafından gerçekleştirilmiştir.

(Cevap C)

4. Fiil cümlelerinde vurgu, yüklemden önceki ögede; isim cümlelerinde yüklemdedir. Soruda verilen bütün cümleler fiil cümlesidir. Buna göre:
"Toplantıya yine zamanında gelmişti."
"Golü maçın ilk dakikalarında yedik."
"Buralar akşamları kalabalıklaşır."
"Bu soruları sana yarın cevaplayabilirim." cümlelerinde zarf tümleci,
"Seni dün her zamanki yerde bekledim." cümlesinde dolaylı tümleç vurgulanmıştır.

(Cevap D)

5. Parçada dolaylı olarak özne sorulmaktadır. Cümlede işi yapan özne olduğu için sorulan ifadeye vereceğimiz cevap özne olmalıdır. Bu tip sorularda sorulan ifadeye cevap verip bir cümle kurarsak işimiz daha da kolaylaşacaktır.

Yarınki toplantıya hanginiz katılacaksınız?

Ben katılacağım.

Özne Yüklem

(Cevap D)

6. E seçeneğinde belirtili isim tamlaması (dükkânın sahibine), dolaylı tümleç (kime?) görevindedir.

(Cevap E)

7. Cümlede işi yapan öznedir, bunun için önce özneleri tespit edelim.
I. cümlede Ben (gizli özne),
II. cümlede O (gizli özne),
IV. cümlede Ben (gizli özne),
V. cümlede O (gizli özne) özne olarak kullanılmıştır. Geriye sadece III. cümle kalmaktadır. Bu cümlede "bilmeyen", "kimse" belgisiz zamir olduğu için doğru seçeneğimiz C olacaktır.

(Cevap C)

- 8.
- Özne (Kim?)   Dolaylı Tümleç (Nerede?)   Nesne (Neyi?)
- "Ayşegül Çelik, kitabında gelmiş geçmiş en büyük tiyatro insanlarından biri olan Muhsin Ertuğrul'un yaşam öyküsünü tarihlere ve durumlara sadık kalarak aktarıyor."
- Zarf tümleci (Nasıl?)
- Yüklem

(Cevap A)

9. Fiil cümlelerinde vurgu, yüklemden önceki ögede; isim cümlelerinde yüklemdedir. Soruda verilen bütün cümleler fiil cümlesidir. Ancak sadece D seçeneğinde yüklemden önce zaman anlamlı bir söz kullanılmıştır: "Soruları temize çekme işini sonra yaparız."

(Cevap D)

10. I. cümlede zarf tümleci / edat tümleci / yüklem
III. cümle zarf tümleci / özne / yüklem
IV. cümle özne / yüklem
V. cümle zarf tümleci / zarf tümleci / yüklem
şeklindedir.

Doğru cevap olan II. cümle ise "dolaylı tümleç, zarf tümleci, yüklem" şeklindedir.

(Cevap B)

11. A seçeneğinde yüklem yanlış ayrılmıştır. Yüklem "Anadolu'nun on binlerce köyüne serpilmiş sayısız muhabbet mekanlarıydı." olmalıdır. Çünkü "Anadolu'nun ... mekanları" bir isim tamlamasıdır. İsim tamlamaları ögelere ayrılırken birbirinden ayrılmazlar.

(Cevap A)

12. Sorudaki cümlemiz incelendiğinde öge dizilişi şu şekilde olacaktır.

"O çardakla barakanın yanında, içinde kocaman

Dolaylı Tümleç (Nerede vardı?)

kırmızı balıkların yüzdüğü derin bir kuyu vardı."

Özne (Ne vardı?)

Yüklem

Doğru öge sıralaması: Dolaylı Tümleç-Özne-yüklem şeklinde olacaktır.

(Cevap E)

13. Numaralandırılmış cümleler incelendiğinde, cümlelerin öge dizilişleri şu şekildedir:

I. cümle: Dolaylı Tümleç - Yüklem - Dolaylı Tümleç

II. cümle: Dolaylı Tümleç - Yüklem - Nesne

III. cümle: Dolaylı Tümleç - Özne - Yüklem

IV. cümle: Nesne - Yüklem - Dolaylı Tümleç

V. cümle: Dolaylı Tümleç - Zarf Tümleci - Yüklem

şeklindedir.

Bizden öge sıralaması "nesne-yüklem-dolaylı tümleç" olan cümleyi sormaktadır.

(Cevap D)

14. Soruda verilen cümleyi incelediğimizde, cümlelerin öge dizilişi şu şekildedir:

"Evlili Çelebi, Osmanlı İstanbul'unu anlatırken

(Kim?)Özne

(Ne zaman?) Zarf Tümleci

cam ustalarının geçit törenlerinden, şüphanelerden,

(Neyden?) Dolaylı Tümleç

aynacıardan, vitraycılardan söz eder.

Yüklem

(Cevap D)

CÜMLENİN ÖGELERİ

1. Belirtisiz isim tamlaması, tamlayanın ek almadığı, tamlananın iyelik eki aldığı isim tamlamasıdır. Buna göre B seçeneğindeki “yaz yağmurları” hem bu tanıma uyduğu için belirtisiz ad tamlamasıdır hem de yükleme (başladı) yöneltilen “Ne?” sorusuna cevap verdiği için özne görevindedir.

(Cevap B)

2. Cümlede işi yapan öznedir. Hâliyle soru özneyi buldurmaya yönelik olacaktır.
- Evi böyle kimler dağıttı?
  - Çocuklar. (Özne)

(Cevap D)

3. Cümlede vurgulanan öge yükleme en yakın ögedir. Eylemden etkilenen öge ise “ne, kim, neyi, kimi?” sorularına cevap veren belirtili ya da belirtisiz nesnedir. C seçeneğinde geçen “kahve” sözcüğü belirtisiz nesnedir ve yüklemden önce kullanılarak vurgulu öge olmuştur.

(Cevap C)

4. Özne bir sıfat grubu olduğu için ayıramayız. Mimar Sinan’ın seksen yaşında yaptığı ve “ustalık eserim” dediği anıtsal yapı ⇒ özne

Osmanlı-Türk sanatının ve dünya tarihinin başyapıtlarındandır ⇒ yüklem.

Yüklemimiz zincirleme ad tamlamasından oluştuğu için onu ayırmadan hepsini alıyoruz.

Yükleme “olan ne?” sorusunu sorarak özneyi buluyoruz.

(Cevap E)

5. Akşamüstleri güneş batarken / Ankara / ne kadar /

Zarf tümleci	Özne	Zarf tümleci
(Ne zaman?)	(Ne?)	(Ne kadar?)

güzelleşiyor!

Yüklem

(Cevap D)

6. II. cümle sıfat tamlamasından oluşmuş tek bir yüklemidir. Dolayısıyla bu cümlenin öğelerinin özne-yüklem olduğunu söylemek yanlıştır.

(Cevap B)

7. I. cümlenin yüklemi “sanattır.”
IV. cümlenin yüklemi “babalardır.”
II. cümlenin yüklemi “anne babalardır.”
III. cümlenin yüklemi “çocuk yetiştirmenin de en önemli parçasıdır.”
V. cümlenin yüklemi “şimdinin gençleridir.”

(Cevap C)

8. Astım, / yoğunlaşan şehir ortamı ve daha fazla yapay
Özne (ne?)
ürünü günlük yaşama girmesi ile / görülme sıklığını /
Zarf Tümleci (nasıl?) Belirtili Nesne (Neyi)
artırmaktadır.
Yüklem

(Cevap B)

9. Belirtili isim tamlaması, tamlayanı ve tamlananı ek alan isim tamlamasıdır. A seçeneğindeki “hayatın zorluğu”, B seçeneğindeki “Ankara’nın merkezi” tamlamaları bu tanıma uymaktadır. “Hayatın bütün zorluğunu” tamlaması cümlenin nesnesi, “Ankara’nın merkezinde” tamlaması ise yükleme yöneltilen “Nerede?” sorusuna cevap verdiği için dolaylı tümleş görevindedir.

(Cevap B)

10. Bu cümlede özne, ardı ardına gelen sıfat fiil grubuyla oluşmuş bir tamlamadır.

“40 yıl önce yayımlanan ve güncelliğini hâlâ koruyan Türk Düşününde Batı Sorunu adlı eser---” öznedir.

(Cevap E)

11. A seçeneğinde nesne “karda kaybolmuş yolları” söz öbeğidir. Bu söz öbeğinde sıfat fiiler kurulmuş bir sıfat tamlaması (kaybolmuş yollar) vardır. İsim tamlaması yoktur.

B seçeneğinde nesne “çok güzel bir hediye” söz öbeğidir. Bu söz öbeğinde de ismi niteleme sıfat tamlaması (güzel bir hediye) vardır. İsim tamlaması yoktur.

C seçeneğinde nesne “onu” sözcüğüdür. Tek bir sözcükten, oluştuğu için isim tamlaması değildir.

D seçeneğinde isim tamlaması vardır. (Annemin yemeklerinin kokusu) ancak cümlede nesne göreviyle değil özne göreviyle bulunmaktadır. Cümlede nesne yoktur.

E seçeneğinde nesne “Yaz günlerinin yorgunluğunu” söz öbeğidir ve bu söz öbeği zincirleme isim tamlamasıdır.

(Cevap E)

12. “Bilim kurgu filmleri” söz grubu öznedir. Zincirleme isim tamlamasından oluşmuştur.

(Cevap B)

13. A seçeneğindeki sorunun cevabı bize özneyi verir. (Ahmet, Mehmet, ...)

C seçeneğindeki sorunun cevabı bize zarf tümlecini verir. (Yarın, iki gün, ...)

D seçeneğindeki sorunun cevabı bize yüklemi verir. (Gidebilirsin, gidemezsin...)

E seçeneğindeki sorunun cevabı bize edat tümlecini verir (hızlı trenle)

B seçeneğindeki sorunun cevabı ise bize dolaylı tümlecini verir. (Nerede? üçüncü katta...)

(Cevap B)

14. açardı → Yüklem

güller, karanfiller, laleler → Özne

kasabanın meydanındaki parkta → Yer tamlayıcısı

bahar geldiği zaman → Zarf tümlecini

“Ne, kim, neyi, kimi?” sorularına cevap veren nesne yoktur.

(Cevap C)

15. Bu kitap---: Özne (Kim?)

---Deli Ozan takma adıyla da bilinen Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın: Nesne (Neyi)

---daha önce yayımlanmamış şiirlerini

---bir araya getiriyor: Yüklem

(Cevap C)

16. Verilen cümle B seçeneğinde doğru olarak ayrılmıştır. Cümlemiz “özne / belirtili nesne / yüklem” den oluşmuştur.

(Cevap B)

CÜMLE ÇEŞİTLERİ

1. I, II, III ve IV cümlede verilen bilgilerin hepsi de doğrudur. Cümleler tek bir yüklemden oluştuğu için basit cümlelerdir. III. ve IV. cümleler soru cümlesidir. V. cümle basit, kurallı, bir ad cümlesidir. Fakat anlamına baktığımızda olumsuzdur. "yok" ismi cümleye olumsuzluk anlamı katar.

(Cevap E)

2. Yüklem türüne göre cümleler isim cümlesi ve fiil cümlesi diye ikiye ayrılır. Yüklemi isim olan cümleler isim cümlesi, yüklemi fiil olan cümleler fiil cümlesidir. Buna göre:

- "bilmiyordum" – fiil
- "halk edebiyatının en içli şairlerindendir" – isim
- "sürecek" – fiil
- "çıkardı" – fiil
- "anlam verememişti" – fiil

(Cevap B)

3. I. cümle yüklemi fiil olduğu için bu cümlede fiil cümlesidir (karşıla-). II. cümlede 'bakıp' zarf – fiili olduğu için bu cümle yapıcı 'girişik birleşik' cümledir. III. cümle yapıcı olumsuz fakat anlamca olumludur. Cümleden anlıyorum anlamı çıkmaktadır. Bu yüzden (C) seçeneği yanlıştır. IV. cümle iki yargı yani yüklem bağlaçla bağlandığı için bu cümle bağlı bir cümledir. V. cümlede yüklem sonda olmadığı için devrik (kuralsız) bir cümledir.

(Cevap C)

4. Yüklemi ad (isim) olan cümleler ad cümlesidir. II ve VI. cümlelerin yüklemleri eylem (fiil) olduğu için bu cümleler ad cümlesi değil, eylem cümlesidir.

(Cevap C)

5. B'de iki tane olumsuzluk bildiren öge vardır: "-ma / -me" olumsuzluk eki ve "değil" olumsuzluk edatı. Buna göre bu cümle biçimce olumsuzdur. Ancak bu iki olumsuz öge cümledeki anlamını olumlu yapmıştır. "... hak vermiyor değilim" yani hak veriyorum anlamı sağlanmıştır.

(Cevap B)

6. Sözde soru cümleleri yanıt vermeyi gerektirmeyen bir duygu veya düşünceyi iletmeye çalışan cümlelerdir. C seçeneğinde de soruya yanıt verilmesi beklenmemiş "insanın böyle bir yanlışlığı fark etmemesinin çok zor olduğu" anlatılmak istenmiştir.

(Cevap C)

7. Verilen cümlede fiilimsi (reddedilen / peşine düşülen) yer aldığı için cümle, yapısına göre birleşik; cümlede olumsuzluk bildiren bir ek veya sözcük (-me / -siz / yok / değil gibi) bulunmadığı ve yargının gerçekleştiği anlamı taşıdığı için olumlu; yüklem (peşine düşülen bir yazardır) sonda bulunduğu için kurallı ve isim olduğu için isim cümlesidir.

(Cevap E)

8. İki ya da daha çok cümlenin, aralarına nokta yerine virgül konularak sıralanmasıyla oluşturulan cümlelere sıralı cümle denir. Sıralı cümlelerde virgül yarıdan sonra (yüklem) gelir. II. cümlede virgül "yazar" sözcüğünden sonra geldiği için bu cümle yapıcı sıralı değildir. II. cümle içinde fiilimsi olduğu için birleşik yapıdır.

(Cevap B)

9. Yüklemi ad olan cümleler, ad cümlesidir. IV. cümlenin yüklemi de (bir Türk geleneğidir) ad görevli bir söz öbeğidir. Diğer cümleler eylem cümlesidir.

(Cevap D)

10. Ögelerinin dizilişine göre cümleler kurallı (düz) cümle ve devrik (kuralsız) cümle olmak üzere ikiye ayrılır. Yüklemi sonda bulunan cümle kurallı, yüklemi sonda bulunmayan cümle devriktir. Buna göre:

"Onun böyle düşünmesi beni gerçekten üzdü." → kurallı
Yüklem

"Sıcak bir çayın keyfini hiçbir şeye değişmem." → kurallı
Yüklem

"Bunca yıl beklediğime değdi, diyordu." → kurallı
Yüklem

"Durdukça değer kazanır bazı şeyler." → devrik
Yüklem

"Kendimi bu büyük ağaçların altında buluvermiştim." → kurallı
Yüklem

(Cevap D)

11. Sorumuzda iç içe birleşik cümleye örnek cümle hangi seçenekte olduğu sorulmaktadır. iç içe birleşik cümle, bir cümlenin teme cümlenin bir ögesi olduğu cümlelerdir. Sorudaki şıklara baktığımızda bir cümlenin içinde başka bir cümleyi E seçeneğinde görmekteyiz. Temel cümlemiz "Ahmet Hamdi Tanpınar...der." dir. Diğer cümlemiz ise tırnak içindeki "Türkülerimiz bizim romanlarımızdır." cümlesidir. Bu cümlede tırnak içindeki cümle temel cümlenin nesnesi durumdadır.

(Cevap E)

12. II. cümle yapısına göre birleşik cümledir çünkü tek bir yüklemi vardır ve cümlenin içinde sıfat-fiil vardır.

(Cevap B)

CÜMLE ÇEŞİTLERİ

1. En az iki yükleme sahip ve bu yüklemelerin virgülle (,) sıralandığı cümle çeşidi sıralı cümledir. Bu cümlelerde herhangi bir öge, yüklem için ortak kullanılabilir:

“Bütün soruları tek tek okudu, hiç heyecanlanmadan cevapladı.”

Neyi okudu?

- Bütün soruları

Neyi cevapladı?

- Bütün soruları

(Cevap D)

2. Bir yargıya sahip olduğu için I'nci cümle, basit yapıdır. Yüklemi fiil (anlatıyor) olduğu için II'nci cümle, fiil cümlesidir. Yüklemi (yer veriyor) sonda bulunmadığı için III'üncü cümle, devrik cümledir. Cümlede olumsuzluk bildiren bir ek veya sözcük (-me / -siz / yok / değil gibi) bulunmadığı ve yargının gerçekleştiği anlamı taşıdığı için V'inci cümle, biçimce ve anlamca olumludur. Ancak IV'üncü cümle, bağlı cümle değildir. Çünkü bağlı cümlede birden fazla yüklem bulunur ve bu yüklem bağlaçla birbirine bağlanır. IV. cümle içinde fiilimsi bulunduğu için birleşik bir cümledir.

(Cevap D)

3. İsim cümlelerinin yüklemi isimdir. I, III, IV ve V numaralı cümleler bir isim cümlesidir. II. cümlenin yüklemi “çıkıyor” bir fiil olduğu için bu cümle fiil cümlesidir. Bu cümlenin yüklemi “-yor” şimdiki zaman eki aldığı için bu sözcük kesinlikle fiildir.

(Cevap B)

4. Bu dizinin yüklemi isim olduğu için A, yüklemi sonda olduğu için B, dizide yan cümle (örneğin fiilimsi) bulunmadığı için C, yargı gerçekleştiği için E seçeneğinde ifade edilenler doğrudur. Ancak dize özne ve yüklemden oluştuğu için iki öğelidir:

“Benim sadık yârim / kara topraktır.”

Özne

Yüklem

(Cevap D)

5. I. cümle

A) Sakız ağaçları , turizm ve beraberinde gelen
(Ne?) Özne (Neden?) Zarf Tümlenci
yapılaşma baskısı nedeniyle tehlike altındadır.

Yüklem

B) (II. cümle) Fiilimsi alan cümleler birleşik yapıdır.
(olan)

Sıfat fiil

C) III. cümle ..... karşı karşıyadır. (Yüklem isimdir.)
Yüklem

D) IV. cümle sıralı cümle değildir. Sıralı cümleler, iki yüklem virgülle birbirine bağlanmasıyla olur.

E) V. cümle basit yapı cümledir. Çünkü içerisinde fiilimsi “ve, ki” bağlacı yok.

(Cevap D)

6. Yüklem türüne göre cümleler isim cümlesi ve fiil cümlesi diye ikiye ayrılır. Yüklemi isim olan cümleler isim cümlesi, yüklemi fiil olan cümleler fiil cümlesidir. Buna göre:

“rastladım” → fiil

“uzaklaştı” → fiil

“ister” → fiil

“beklememiştik” → fiil

“isteksizdi” → isim

(Cevap E)

7. Parça incelendiğinde, A seçeneğindeki cümlede tek yüklem (gerekir) ve fiilimsi (çalışmak) vardır ve bu cümle birleşik yapıklıdır. B seçeneğindeki cümlede tek yüklem (vardır) ve fiilimsi (sağlayan) vardır ve bu cümle birleşik yapıklıdır. C seçeneğindeki cümlede tek yüklem (çalışıyor) ve fiilimsi (açtığı) vardır ve bu cümle birleşik yapıklıdır. D seçeneğindeki cümlede tek yüklem (yansıtıyor) vardır ancak fiilimsi yoktur ve bu cümle basit yapıklıdır. E seçeneğindeki cümlede tek yüklem (yayımlandı) ve fiilimsi (geçtikten) vardır ve bu cümle birleşik yapıklıdır

(Cevap D)

8. Metin incelendiğinde, I. cümle yüklemi "hastaydı" sözcüğüdür. A seçeneğimiz doğrudur. II. cümle yüklemi "kalkamamıştı" sözcüğüdür ve bu sözcük fiil olup cümleyi de fiil cümlesi yapmıştır. B seçeneğimiz doğrudur. III. cümle aslında iki cümleden oluşan sıralı cümledir. Birinci cümlemiz "Ateşler içinde yanıyor.", ikinci cümlemiz ise "gözlerinden akan yaşları silmeye mendil dayanmıyordu." cümlesidir. Bu iki cümle birbirlerine virgülle bağlandıkları için sıralı cümle olmaktadır. C seçeneğimiz doğrudur. IV. cümle yüklemi "morarmıştı" sözcüğüdür ve bu sözcük cümle sonuna değildir. Yani devrik cümledir. D seçeneğimiz doğrudur. V cümlede bağlaç vardır ancak bağlaç iki cümleyi bağlamamış sadece iki kelimeyi bağlamıştır. Bu yüzden bu cümleyle bağlı cümle diyemeyiz.

(Cevap E)

9. Seçeneklerde geçen ifadelerden E seçeneği doğru değildir. Bir cümle yüklemi sıralı olabilmesi için birden fazla yüklem virgül ya da noktalı virgülle bağlanması gerekir. Ayrıca A seçeneği ve E seçeneği çelişmektedir. İçinde fiilimsi bulunan cümleler yapıcı birleşiktir.

(Cevap E)

10. Bu tür sorularda önce yan cümle yüklemi ne olduğunu sonra da nesnenin nasıl bulunacağını bilmek gerekir. Yan cümle yüklemi fiilimsi olan cümledir. Nesne ise "Ne, kim, neyi, kimi?" sorularına cevap veren ögedir. Buna göre;

Babasının gelmesini büyük ..... bekliyordu?
Belirtili nesne   İsim-fiil eki   Neyi?

(Cevap B)

11. Cümleler yapıcı basit, bileşik, sıralı ve bağlı olmak üzere dörde ayrılır. I, II, III ve IV. cümlelerde fiilimsi olduğu için bu cümleler yapıcı bileşiktir. V. cümle ise tek bir yargı bildirdiği için yapıcı basittir.

(Cevap A)

12. Parça incelendiğinde, I. cümle yüklemi "1920'li yılları" sözcük grubudur. Bu sözcük grubu isim olduğundan cümlemiz isim cümlesidir. A seçeneğimiz doğrudur. II. cümlede "Bizim ev" isim tamlamasıdır ve tamlanan "evimiz" olması gerekirken tamlanan eki düşmüştür. B seçeneğimiz doğrudur. III. cümle yüklemi "dinle-r-di-k" sözcüğüdür ve birleşik zamanlıdır. Basit zamanlı değildir. C seçeneği yanlıştır. IV. cümle yüklemi "kaçırmadık" sözcüğüdür ve cümlemiz nesne (oyunları) aldığı için geçişli, öznesi gizli özne olan "biz" olduğu için de etken çatılıdır. D seçeneğimiz doğrudur. V. cümle yüklemi "yönlendirdi" sözcüğüdür ve bu sözcük cümle sonuna olduğu için kurallı, olumsuzluk ekleri almadığı için olumlu ve fiil soylu bir sözcük olduğu için fiil cümlesidir. E seçeneğimiz doğrudur.

(Cevap C)

13. Metin incelendiğinde, A seçeneğindeki cümle iki yüklem ve bu yüklem ve bu yüklemlerin virgülle ayrıldığı sıralı cümledir. Diğer seçeneklerdeki cümlelerde fiilimsi bulunduğu için yapılarına göre birleşik yapıdadırlar.

(Cevap A)

9. Cümle yapı bakımından sıralı bir cümledir. İki yüklemi vardır ve virgül ile sıralanmıştır.

üzeri hasırla örtülü divan tamlamasında, ad

sıfat ad

birleşik bir sıfat grubuyla nitelenmiştir.

(geniş) divanın üzeri

niteleme tamlayan tamlanan
sıfatı

üzeri hasırla örtülü divan

Niteleme sıfatı

düşüne düşüne dama oynuyorlardı. Zarf-fiil

Zarf-fiil Fiil

nasıl sorusuna cevap vererek cümleye durum anlamı katmıştır.

Bağdaş kurmak bir deyimdir. Anlamca kaynaşmış birleşik eylemi oluşturmuştur.

(Cevap A)

10. Cümlemizin yüklemi, içinde sıfat-fiil olan bir sıfat tamlamasından oluştuğu için girişik birleşik bir ad cümlesidir.

Özne, "aile"dir ve tek sözcükten oluşmuştur.

Ona, işaret adıldır.

"ayırdığımız", "salan" sıfat-fiildir.

(Cevap C)

11. Cümlemiz "ve" bağlacıyla bağlanmış yapıcıbağlı bir cümledir.

Olgunluk ifadesi belirtisiz ad tamlamasıdır.

kullanılır fiili edilgen çatılıdır.

genellikle ⇒ genellik için } edattır.

Fiilimsi kullanılmamıştır.

(Cevap D)

12. Cümlemiz yapısı bakımından "ama" bağlacıyla bağlanmışbağlı bir cümledir.

Hüzün, yüklemlere sorduğumuz "ne ve kim" sorularının cevabını verdiği için öznedir.

"En" sıfat görevinde kullanılan güzel kelimesinin derecesini arttıran üstünlük belirteçidir.

"yüreğe" ve "sahibine" sözcükleri yönelme durumu eki almıştır.

Cümlemizde belirtisiz ad tamlaması yoktur.

(Cevap B)

13. Parça incelendiğinde, I. cümledeki öge dizilişi: "Çok işimiz olduğunda ve zaman darlığı yaşadığımızda

Zarf Tümlenci

'Başımı kaşıyacak vaktim yok' deriz.' şeklindedir. A

Belirtisiz Nesne Yüklem

seçeneğimizde bu diziliş doğru verilmiştir. II. cümledeki öznesi "Bazı insanlar" söz grubudur ve bu söz grubu B seçeneğimizde ifade edildiği gibi sıfat tamlaması örneğidir. III. cümledeki yüklemi "gelebilir" sözcüğüdür ve bu sözcük hem fiil soylu bir sözcüktür em de cümledeki sonunda olduğundan kurallı bir cümle oluşturmaktadır. C seçeneğimizde doğrudur. V. cümledeki öge dizilişi: "ikizler üzerinde gerçekleştirilen çalışmalar,

Özne

bu hastalıkta kalıtımın %40 oranında etkili olduğunu

Belirtili Nesne

ortaya koymaktadır." şeklindedir ve E seçeneğimizde

Yüklem

doğrudur. IV. cümlede ise vurgu, yüklem fiil olduğundan kendinden önceki sözcük olan "hastalığına" sözcüğüdür. Bu sözcük de zarf tümlenci değil dolaylı tümlenci görevindedir.

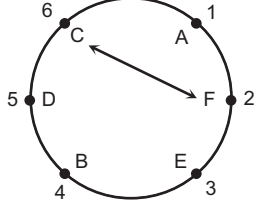
(Cevap D)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1 – 4. soruların çözümünde kullanınız.

Verilen bilgilere göre kimin nerede oturduğunu bulmaya çalışalım.

1. A 1 numaralı, B 4 numaralı koltukta oturduğu kesin olarak bilinmektedir.

(Cevap B)

2. E, B ve D sırayla 3, 4 ve 5 numaralı koltuklarda yan yana oturmaktadırlar.

(Cevap C)

3. B ile E yan yana oturmaktadır.

(Cevap E)

4. C ile D yan yana oturuyorsa D, 5 numaralı C de 6 numaralı koltukta oturuyordur. F de 2 numaralı koltukta oturuyordur.

(Cevap A)

5 – 8. soruların çözümünde kullanınız.

Verilen bilgilere göre kimin nerede oturduğunu bulmaya çalışalım.

Çiftli Koltuklar		Tekli Koltuklar	
1 D	2 F	1 C	
4 B	5	4 E	
7 A	8 H	9	

5 ve 9 numaralı koltuklara G ve I oturacaktır.

5. B ile G 4 ve 5 numarada yan yana oturuyor olabilir.

(Cevap A)

6. E nin hemen önünde C oturmaktadır.

(Cevap B)

7. $B \rightarrow 4$, $E \rightarrow 6$, $C \rightarrow 3$, $F \rightarrow 2$ ve A'nın koltuk numarası 7 veya 8 dir. A'nın koltuk numarası diğerlerinden daha büyüktür.

(Cevap A)

8. H, G nin hemen arkasında ise G, 5 numaralı koltukta 9 numarada da I oturuyordur.

(Cevap E)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1 – 4. soruların çözümünde kullanınız.

Verilen bilgiler doğrultusunda tablo oluşturalım.

	P.tesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Namık	E	-	-	D	G
Orkun	-	B	F	A	C

1. Namık A, E, C, D ve G filmlerinden 3 tanesini izlemiştir. A ve C filmidir.

(Cevap D)

3. Tabloya göre B filmi E filminden önce izlenmemiştir.

(Cevap B)

2. B ve F filmlerini kesinlikle Orkun izlemiştir.

(Cevap D)

4. B ile C filmi aynı kişi tarafından izlenmiş ise bu Orkun'dur. Bu durumda G filmi Namık cuma günü izlemiştir.

(Cevap C)

5 – 8. soruların çözümünde kullanınız.

Verilen bilgilere göre kimin hangi hayvanı gördüğünü bulmaya çalışalım.

Kuş bölümü	Şahin	Papağan	→ 2 şer kişi
Balık bölümü	Köpekbalığı	Yunus	→ 1 er kişi
Yırtıcılar bölümü	Aslan	Kaplan	→ 2 şer kişi

1. durum

Ali	Bariş	Can	Deniz	Emre
Aslan	Yunus	Kaplan	Şahin	Köpekbalığı
Şahin	Aslan	Papağan	Papağan	Kaplan

2. durum

Ali	Bariş	Can	Deniz	Emre
Aslan	Yunus	Kaplan	Şahin	Köpekbalığı
Papağan	Aslan	Şahin	Papağan	Kaplan

5. Ali, Deniz ve Can'dan iki tanesi papağan görmüş olabilir.

(Cevap E)

7. Her iki durumda da Barış ve Emre'nin gördüğü hayvanlar farklıdır.

(Cevap B)

6. Her iki durumda da Barış, yunus görmüştür.

(Cevap B)

8. Deniz, Ali, Can'dan 2 tanesi şahin görmüştür. Ancak kim oldukları kesin değildir.

(Cevap A)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1 – 4. soruların çözümünde kullanınız.

Verilen bilgilere göre sporcuları ve ülkelerini bulmaya çalışalım.

Kanada	Macaristan	Yunanistan
L	B	C
A	G	F
E	D	H

←————→
Yer değiştirebilir

1 → C	Yer değiştirebilir
2 → G	
3 → L	
4 → H	
5 → D	
6 → E	
7 → B	
8 → A	
9 → F	

1. Kanada'nın sporcuları L, A ve E dir.

(Cevap C)

2. Yarışı 6. sırada bitiren E Kanada'nın sporcusudur.

(Cevap C)

3. Yarışı E den hemen sonra bitiren B dir. B de Macaristanlıdır.

(Cevap E)

4. Yarışta 5. olan D Yunanistanlı ise H de Macaristanlıdır. Yarışta 4. olan H Macaristanlıdır.

(Cevap B)

5.

Katlar	İnenler 1. durum	İnenler 2. durum
5	Ege	Derya
4	Arda	Fırat ve Buket
3	Ceren	Ceren
2	Derya	Ege
1	Fırat ile Buket	Arda

Tabloya göre Gamze ile ilgili durumlara bakacak olursak:

Ege'nin 2. katta, Arda'nın 4. katta, Gamze'nin 1. katta, Derya'nın 5. katta inme olasılıklarının olduğunu ama Buket'in 2. katta inme olasılığının kesinlikle bulunmadığı görülür.

(Cevap C)

6. Seçenekler içinde kesinlikle doğru olan E dir. Çünkü 1. katta asansörden inen iki kişidir. Bunlar da Fırat ile Buket'tir.

(Cevap E)

7. Tabloya bakıldığında kesinlikle doğru olan seçenek A'dır. Çünkü Arda, asansörden tek başına inmiştir.

(Cevap A)

8. Tabloda Fırat, Buket ve Arda'nın 1. katta inebileceğini görüyoruz. Gamze'de 1. katta inmiş olabilir. Ama Derya'nın bu katta inmesi söz konusu değildir.

(Cevap D)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1. Soruda verilen bilgilere göre,

		1. Olasılık	2. Olasılık
Haziran	1. Dönem	Can	Can
	2. Dönem	Deniz	Deniz
Temmuz	1. Dönem	Eren	Aytaç
	2. Dönem	-	Bilge
Ağustos	1. Dönem	Aytaç	Eren
	2. Dönem	Bilge	-

düzenlemesi yapılabilir. Buna göre Deniz kampa kesinlikle Eren'den önce gitmiştir.

(Cevap E)

3. Çözüm 1'e bakılırsa temmuz 2. dönem ya da ağustos 2. dönem kampa hiç kimse gitmemiş olabilir.

(Cevap B)

2. Çözüm 1'deki olasılıklar göz önüne alınırsa her bir kişinin durumunun tam olarak bilinmesi için Aytaç ve Bilge'nin durumlarının bilinmesi yeterlidir.

(Cevap C)

4. Çözüm 1'e göre, haziran ayında kampa gidenler Can ve Deniz'dir.

(Cevap A)

5. Soruda verilen bilgilere göre,

	1. Olasılık	2. Olasılık
Ayşe	Saz	Gitar
Bilge	Flüt	Flüt
Ceyda	Org	Org
Derya	Flüt	Flüt
Efe	Saz	Gitar
Fatih	Gitar	Saz

olduğu görülmektedir. Buna göre, org dersini sadece Ceyda almaktadır.

(Cevap D)

7. Çözüm 5'deki olasılıklara göre, Bilge ve Derya flüt dersi almıştır.

(Cevap E)

6. Çözüm 5'deki olasılıklar göz önüne alınırsa Bilge kesinlikle flüt dersi almaktadır.

(Cevap C)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1. Bilgilerden faydalanılarak aşağıdaki 2 durumu çıkarabiliriz.

23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

İst. İzm. İst İzm. İst. İzm. İst. Ank. Ank. İst. 1. durum

İst. İzm. İst İzm. İst. Ank Ank İst İzm. İst. 2. durum

Buna göre peron-otobüs eşleştirmesinde kesinlikle doğru olan seçenek A'dır. Yani 24 - İzmir olacaktır. Diğer seçeneklerde hep olabirlik söz konusudur.

(Cevap A)

3. İzmir otobüslerinden birinin 28 numaralı perona yaklaşması 1. durumun geçerli olduğunu gösterir. İstanbul otobüsleri burada 31 numaralı perona yanaşmamıştır. Yani cevabımız E seçeneğidir.

(Cevap E)

2. 12. sorunun çözümündeki tablodan görüldüğü gibi Ankara otobüsleri 32 numaralı perona yanaşmamıştır.

(Cevap E)

4. Soruda verilen bilgilere göre, Emrah ile Derya aynı konuda; Cem ile Ayça aynı konuda film çekmiş ise Burcu'nun çektiği film aslanlar hakkındadır.

(Cevap B)

5. Soruda verilen bilgilere göre aşağıdaki sıralama yapılabilir.

1. Cem
2. Ayça
3. Emrah
4. Derya
5. Burcu

olur. Buna göre Emrah 3. ise Cem kesinlikle 1 dir.

(Cevap D)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1.

Ada	Bilge	Cenk	Didem	Ege
Antalya	Trabzon	İzmir	Bodrum	Mardin
Bodrum	Antalya	Mardin	İzmir	Trabzon
ya da	ya da		ya da	
Bodrum	Bodrum		Antalya	
Antalya			İzmir	

Bu tabloya göre, Ada'nın tercih ettiği ikinci şehir Antalya da olabilir.

B seçeneği Antalya'yı Ada, Bilge ve Didem tercih etmiş olabilir.

C seçeneği Bodrum iki kişi tarafından da tercih edilmiş olabilir.

D seçeneği Antalya üç kişi tarafından tercih edilmiştir.

E seçeneği tabloya göre, Ege'nin tercih ettiği ikinci şehir Trabzon'dur.

(Cevap E)

2.

Ada	Bilge	Cenk	Didem	Ege
Antalya	Trabzon	İzmir	Bodrum	Mardin
Bodrum	Antalya	Mardin	İzmir	Trabzon
ya da	ya da		ya da	
Bodrum	Bodrum		Antalya	
Antalya			İzmir	

Tabloya göre, Bilge, Antalya ve Bodrum'u ikinci sırada tercih etmiş olabilir.

(Cevap D)

3.

Ada	Bilge	Cenk	Didem	Ege
Antalya	Trabzon	İzmir	Bodrum	Mardin
Bodrum	Antalya	Mardin	İzmir	Trabzon
ya da	ya da		ya da	
Bodrum	Bodrum		Antalya	
Antalya			İzmir	

Yukarıdaki tabloya göre, Ada, Mardin'i tercih etmemiştir. Buna göre A seçeneği kesinlikle yanlıştır.

(Cevap A)

4.

<u>Ada</u>	<u>Bilge</u>	<u>Cenk</u>	<u>Didem</u>	<u>Ege</u>
Bodrum	Trabzon	Bodrum	İzmir	Mardin
İzmir	Antalya	Mardin	Bodrum	Trabzon

Tabloya göre;

A seçeneği, Antalya bir kişi tarafından tercih edilmiştir.

B seçeneği, Bodrum üç kişi tarafından tercih edilmiştir.

C seçeneği, Cenk'in ilk tercihi Bodrum'dur, kesinlikle doğrudur.

D seçeneği, Didem'in ikinci tercihi Bodrum'dur.

E seçeneği, Ada ve Cenk'in tercih sıralaması birbirinin tersi değildir.

(Cevap C)

6. Can, silgi ile defter almıştır.

(Cevap E)

5. Can kalem almadığından ve kalemtraş alan üç kişi aynı zamanda kalem de aldığından Can kesinlikle defter ve silgi almıştır.

Ayşe ve Derya aynı malzemeleri aldıklarından kalem ve kalemtraş almışlardır.

Can	Defter	Silgi
Ayşe	Kalem	Kalemtraş
Derya	Kalem	Kalemtraş
4. kişi	Kalem	Kalemtraş
5. kişi	Defter	Kalem

Derya, kalem ve kalemtraş almış, defter almamıştır.

(Cevap C)

7. Ayşe, Can ve Derya'nın aldığı malzemeler kesin olarak bilinmektedir.

(Cevap D)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1. -4. soruların çözümünde kullanılacaktır.

4 Faruk	Ayça 8
3 Hasan	Deniz 7
2 Ebru	Burcu 6
1 Ceren	Gizem 5

1. Soruda verilen bilgiler ile yukarıdaki yerleştirme yapılır. Kutular yer değiştirebilir. Yani;

4 Ayça Faruk 8

3 Deniz Hasan 7

II. durum yukarıdaki gibi olabilir.

Her iki durumda da Faruk, Ayça'nın yanındaki sırada oturur. Buna göre A seçeneği kesinlikle doğrudur.

(Cevap A)

2. I. ve II. durumdan Hasan 3 veya 7 numaralı sıralarda oturabilir.

(Cevap C)

3. Deniz 3 veya 7 numaralı sıralarda oturabileceği için asla 1 numaralı sırada oturamaz.

(Cevap D)

4. 2 Ebru Burcu 6

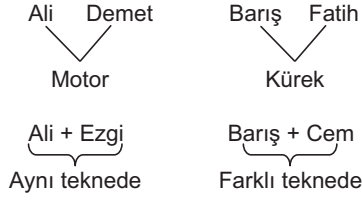
1 Ceren Gizem 5

1 - 2 - 5 - 6 numaralı sıralarda oturan kişiler kesin olarak bilinmektedir ve yukarıdaki gibidir.

(Cevap B)

5. – 7. soruların çözümünde kullanılacaktır.

5. E seçeneğini inceleyelim. Teknede Ali, Cem ve Ezgi vardır. Cem ve Ezgi motor veya kürek kullanamamaktadır. Ali motoru götürür ve kural gereği getiremez. Başka tekneyi kullanacak kimse olmadığından tekne karşı kıyıda kalır ki teknenin geri gelmesi gerekiyordu. Dolayısıyla E seçeneğindeki ifade kesinlikle yanlıştır.

(Cevap E)

6. Karşı kıyıya geçişte inenler Demet ve Cem ise Cem'in bindiği teknede Barış olamayacağından teknedeki 3. kişi kesinlikle Barış olamaz.

(Cevap A)

7. Tekne kürekle geri getirildiyse teknede kürek kullanan Fatih veya Barış kesinlikle olmalıdır. A ve B seçeneklerinde Fatih veya Barış yoktur. Dolayısıyla cevabımız A veya B olamaz. Barış ve Cem birlikte verildiği için C seçeneği olamaz. Ezgi'nin yanında Ali olmadığı için E seçeneği de doğru cevap olamaz. Geriye sadece D seçeneği kaldı ki Barış, Demet, Fatih üçlüsü teknede birlikte olabilirler ve hepsi de tekneyi kullanabilir. Tekne karşı kıyıya gidip dönebilir. Dolayısıyla doğru cevap D seçeneğidir.

(Cevap D)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1. – 3. soruların çözümünde kullanılacaktır.

Kişi Sayısı	Banka Adı	I. Durum	II. Durum	III. Durum	IV. Durum
2	K	Derya Evren	Derya Evren	Gamze Ayşe	Gamze Burak
1	L	Ceyda	Ceyda	Ceyda	Ceyda
2	M	Gamze Ayşe	Gamze Burak	Derya Evren	Derya Evren
1	N	Fırat	Fırat	Fırat	Fırat
1	P	Burak	Ayşe	Burak	Ayşe

1. Sorudaki verilen bilgilere göre dört durum yazılabilir. (Yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.) Derya parasını K bankasına yatırıyor. 1. ve 2. duruma bakarız. Bu iki durumda da Gamze'nin parasını M bankasına yatırdığını görürüz.

(Cevap C)

2. Burak parasını; IV. durumda K bankasına, II. durumda M bankasına, I. ve III. durumda P bankasına yatırmıştır. Burak'ın parasını yatırabileceği bankalar K, M ve P dir. Yani I, II ve III tür.

(Cevap E)

3. B seçeneğini inceleyelim: Tablodaki dört durum incelendiğinde Burak ve Fırat'ın paralarını farklı bankalara yatırdığı görülecektir. Dolayısıyla B seçeneğindeki ifade kesinlikle doğrudur.

(Cevap B)

4. Bu bilgilere dayanarak sütler raflara 2 şekilde yerleşebilir:

1. şekil			2. şekil		
5		A	5		B
4		B	4		D
3		C	3		A
2	C	D	2	C	C
1		E	1		E

Seçeneklere baktığımızda, A kesinlikle olamaz. B, 2. tabloya göre doğru olabilir. C seçeneği her iki tablo için kesinlikle doğrudur. D seçeneği ikinci tablo için doğru olabilir. E seçeneği birinci tablo için doğru olabilir.

(Cevap C)

5. Tabloları göz önünde tutarsak A markalı sütler 4. rafta olması kesinlikle yanlıştır.

(Cevap A)

6. Tabloları göz önünde tutarsak 3. rafta bulunma olasılığı olan sütlerin markasının A ya da D olması beklenir.

(Cevap D)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1. Verilen bilgilere göre iki farklı durum söz konusudur.

1. durum

1	2	3	4	5	6
Burcu	Deniz (Erdem)	Erdem (Deniz)	Ceyda	Ali (Fatih)	Fatih (Ali)
Deniz (Erdem)	Erdem (Deniz)	Burcu	Ceyda	Fatih (Ali)	Ali (Fatih)

2. durum

1	2	3	4	5	6
Burcu	Ali	Fatih	Ceyda	Deniz (Erdem)	Erdem (Deniz)
Fatih	Ali	Burcu	Ceyda	Erdem (Deniz)	Deniz (Erdem)

Tabloya baktığımızda A, B, C ve D seçenekleri doğru olabilir. Ancak E seçeneğindeki Fatih ve Deniz'in odalarının yan yana olması kesinlikle yanlıştır. Çünkü Fatih, Ceyda'nın sağında ya da solunda da olsa yanında Ali olmak zorundadır.

(Cevap E)

2. Burcu'nun odasının 3 numaralı oda olduğu durumda, yukarıda da belirttiğimiz gibi Burcu, Ali ile Fatih'in olduğu tarafta kalacaksa Ali kesinlikle 2 numaralı odada kalmak zorundadır. Bu durumda kesinlikle Ali'nin odası asla 1 numara olamaz.

(Cevap A)

3. Erdem 3 numaralı odada olacaksa 1'de Burcu'nun 2'de Deniz'in kalacağı kesindir.

I ve II kesinlikle bilinmelidir.

(Cevap C)

4. 17. soruda gördüğümüz gibi Ali kesinlikle 2 numaralı odada olmalıdır. O hâlde B şikkındaki ifade kesinlikle yanlıştır.

(Cevap B)

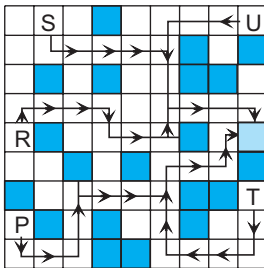
6. Çözüm 5 deki yollar dikkate alındığında, yarışmacıların yol puanları,

S: +3, U: -4, R: +8, P: +11, T: +2 dir.

Çözüm 1 deki yol uzunlukları göz önüne alındığında yarışmayı artı yol puanıyla tamamlayan yarışmacılar arasında hazineye en kısa yoldan ulaşan S'dir.

(Cevap C)

5.

Yarışmacıların hazineye ulaşabilecekleri en kısa yollar şekilde gösterildiği gibi olabilir.

Buna göre yarışmacıların hazineye ulaşabilmeleri için geçmeleri gereken yol uzunlukları,

S'nin 10 kare, U'nun 9 kare, R'nin 11 kare, P'nin 12 kare, T'nin 11 kare olur. O hâlde hazineye en kısa yoldan ulaşabilecek yarışmacı U'dur.

(Cevap E)

7. Çözüm 5 e bakıldığında en kısa yollarının uzunlukları eşit olan yarışmacılar R ve T'dir.

(Cevap B)

SÖZEL MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME VE MUHAKEME

1. Tablodaki veriler ile soru metnindeki bilgiler karşılaştırıldığında,
1. gezegen : D	2. gezegen : B
3. gezegen : A	4. gezegen : C
5. gezegen : E	6. gezegen : F
- olduğu sonucuna ulaşılır.

(Cevap A)

2. Çözüm 1 e bakıldığında, tabloda su olduğu bildirilen 6. gezegen F'dir.

(Cevap E)

3. Çözüm 1'e bakıldığında, tabloda uydu sayısı 4 ile en fazla olduğu bildirilen 3. gezegen A dır.

(Cevap A)

4. Çözüm 1 ile tablodaki bilgiler bir araya getirildiğinde 4. gezegen olan C ile 1. gezegen olan D'nin kütlelerinin birbirine eşit (2 br) olduğu görülmektedir.

(Cevap B)

5. Soruda verilen bilgilere göre,

Esin	Ceyda	Demet	Ayşe	Burcu
Pantolon	Etek Gömlek	Etek Gömlek	Pantolon	Etek Gömlek

ya da

diktirdikleri bilinmektedir.

Buna göre Ayşe ve Burcu'dan biri sadece pantolon diğeri ise etek ve gömlek diktirmiştir.

(Cevap D)

6. Her müşterinin en fazla 2 parça giysi diktirdiği ve gömlek diktirenlerin hepsinin etek de diktirdiği soruda verilmiş. O hâlde gömlek diktirenlerin hiçbiri pantolon diktirmemiştir.

(Cevap E)

7. Çözüm 5'deki verilere göre Ceyda ve Demet kesinlikle etek diktirmiştir.

(Cevap B)